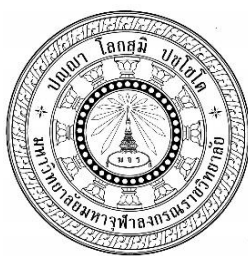

ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับ
ปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
A STUDY OF GUIDELINES IN LINGUISTIC LEARNING AND TEACHING
FOR MASTER'S DEGREE STUDENTS IN FACULTY OF HUMANITIES
MAHACHULALONGKORNRAJAVIDYALAYA UNIVERSITY

พระเพชรสีลา คุณากโร (ดลางค์)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๖๑

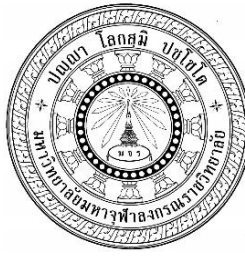

ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับ
ปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระเพชรสีลา คุณากโร (ดลางค์)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๖๑
(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)

A Study of Guidelines in Linguistic Learning and Teaching
for Master's Degree Students in Faculty of Humanities
Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Phra Phethsila Kunakaro (Dalavong)

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of
the Requirements for the Degree of
Master of Arts
(Linguistics)

Graduate School
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
C.E.2018

(Copyright by Mahachulalongkornrajavidyalaya University)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติให้นักศึกษานิพนธ์
เรื่อง “ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับบัณฑิตระดับปริญญาโท คณะ
มนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตร
ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์

(พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร,ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(พระราชวรมนี,ดร.)

กรรมการ

(ผศ.ดร. คำเอียง กองสิน)

กรรมการ

(ผศ.ดร. เมธาพันธ์ โพธิ์ธีรโรจน์)

กรรมการ

(ผศ.ดร. วีระกาญจน์ กนกมเลศ)

กรรมการ

(รศ. นิลรัตน์ กลิ่นจันทร์)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร. วีระกาญจน์ กนกมเลศ ประธานกรรมการ

รศ. นิลรัตน์ กลิ่นจันทร์

กรรมการ

ชื่อผู้วิจัย

(พระเพชรสีลา ดาลาวงค์)

- ชื่อวิทยานิพนธ์** : ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- ผู้วิจัย** : พระเพชรสีลา คุณากโร (ดลางวงศ์)
- ปริญญา** : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาภาษาศาสตร์)
- คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์**
- : ผศ.ดร. วีระกาญจน์ กนกกมลเศ, พธ.บ. (อังกฤษ), M.A. (Linguistics), Ph.D. (Linguistics)
 - : รศ. นิลรัตน์ กลิ่นจันทร์, B.A. (English), M.A. (Political Science)
- วันที่สำเร็จการศึกษา** : ๘ ตุลาคม ๒๕๖๑

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ ๑) เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ๓) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ระเบียบวิธีวิจัยเป็นแบบผสมผสาน (Mixed Research) เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) การวิจัยแบบเชิงปริมาณดำเนินการโดยการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๕๙ รูป/คน ซึ่งเป็นนิสิตสาขาวิชาภาษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม (Questionnaire) แบบประมาณค่า ๕ ระดับ ในที่ระดับความเชื่อมั่น .๙๖๖ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่า (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด การวิจัยเชิงคุณภาพดำเนินการโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน ๙ รูป/คน ซึ่งทำการเลือกแบบเจาะจง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท สรุปข้อมูล โดยวิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้

ผลการวิจัยพบว่า

๑. ระดับความคิดเห็นของนิสิตต่อแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย = ๓.๖๒ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรการเรียนรู้ ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการจัดการเรียนการสอน ตามลำดับ

๒. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ ระดับชั้นปี พบว่า ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

๓. ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้แก่ อยากรู้ทางหลักสูตรคัดเลือกผู้มีความรู้ความเข้าใจที่แน่นและเชี่ยวชาญจริงๆ ทางด้านการแนะนำเรื่องการทำวิทยานิพนธ์ทั้งภายในและภายนอกเข้ามาให้เป็นที่ปรึกษาแก่นิสิตเฉพาะด้าน และทางหลักสูตรควรจะมีการจัดการเรียนการสอนเพิ่มเกี่ยวกับภาษาเพื่อนิสิตที่ยังมีความรู้ด้านภาษาที่ยังไม่เพียงพอ เครื่องมือในการเรียนการสอนถือว่ายังมีไม่เพียงพอเท่าที่ควร นิสิตส่วนหนึ่งยังไม่รู้จักสื่อทางด้านภาษาศาสตร์มากเพียงพอ ควรให้ครูบาอาจารย์ได้พบปะกับนิสิตมากขึ้น นิสิตไม่เข้าใจในวิธีการประเมินผลของการเรียน ซึ่งทำให้นิสิตไม่ค่อยมีความกระตือรือร้น หรือใจใส่ต่อปัญหาที่จะเกิดขึ้นที่เป็นผลกระทบต่อการเรียนของนิสิตเอง ควรจะมีวิธีการวัดผลอย่างเป็นขั้นเป็นตอนที่ชัดเจน โดยมีการแสดงการวัดผลให้นิสิตได้รับรู้และเข้าใจในเกณฑ์การให้คะแนน เพื่อให้นิสิตได้รับรู้และนำไปแก้ไขในส่วนที่บกพร่อง ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่นิสิตเป็นอย่างมาก

Thesis Title : A Study of Guidelines in Linguistic Learning and Teaching for Master's Degree Students in Faculty of Humanities Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Researcher : Phra Phethsila Kunakaro (Dalavong)

Degree : Master of Arts Program in Buddhism (Linguistics)

Thesis Supervisory Committee

: Asst. Prof. Dr. Veerakarn Kanokkamalade, B.A. (English), M.A. (Linguistics), Ph.D. (Linguistics)

: Assoc. Prof. Nilratana Klinchan, B.A (English), M.A. (Political Science)

Date of Graduation : 8 October 2018

Abstract

This research aims 1) to study the guidelines of linguistic learning and teaching for Master's Degree students in Faculty of Humanities Mahachulalongkornrajavidyalaya University, 2) to compare the opinions on the guidelines of linguistic learning and teaching for Master's Degree students in Faculty of Humanities Mahachulalongkornrajavidyalaya University classified by personal factors, 3) to study obstacles and suggestions for guidelines of linguistic learning and teaching for Master's Degree students in Faculty of Humanities Mahachulalongkornrajavidyalaya University. The research method is mixed research consisting of quantitative research and qualitative research. The quantitative research was focused on 59 students who studied linguistic in Faculty of Humanities Mahachulalongkornrajavidyalaya University. The instrument used in the research was a questionnaire, a 5- level questionnaire, at a confidence level of .966. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean and standard deviation, assumptions by testing values (t-test) and one-way analysis of variance (One Way ANOVA). The difference of mean was tested by means of the least significant

difference. Qualitative research was conducted by in-depth interviews with 9 specific key informants, data analysis is used by contextual analysis and data conclusion by way of analysis and synthesis of data obtained.

The Result of Research was found that :

1. Level of students opinions toward the guidelines of linguistic learning and teaching for Master's Degree students in Faculty of Humanities Mahachulalongkornrajavidyalaya University had the overall opinions at a high level with mean of 3.62. When considering each side, it was found that the opinions were at a high level in all aspects sorted by descending order in terms of using the learning media, the teaching activities, the learning curriculum the measurement and Evaluation of learning curriculum respectively.

2. There were no significant differences in gender, age, year class after a comparative study of opinions on guidelines of linguistic learning and teaching for Master's Degree students in Faculty of Humanities Mahachulalongkornrajavidyalaya University. Therefore, the hypothesis set has to be rejected.

3. Problems, obstacles and suggestions for studying the guidelines of linguistic learning and teaching for Master's Degree students in Faculty of Humanities Mahachulalongkornrajavidyalaya University are : the expertise with a solid understanding of the subject matter of the thesis should be chosen by the institute both internally and externally to advise graduate students; the curriculum should be added more linguistic study for students who have limited knowledge of the language; teaching tools are not enough; the teacher should meet the students more often because the students did not know much about linguistic media; students do not understand the evaluation of their learning result on the students who are less enthusiastic or pay attention to the problems that will occur which will affect the learning of the students themselves. There should be a proper way to evaluate step by step giving the students a grasp of the grading process in order to understand and correct the defect which will be a great benefit to the students.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีด้วยความเมตตาอนุเคราะห์ของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อันประกอบด้วย ผศ.ดร. วีระกาญจน์ กนกกมลเลิศ ประธานกรรมการที่ปรึกษา และ รศ. นิรรัตน์ กลิ่นจันทร์ กรรมการที่ปรึกษา ที่ให้ความสำคัญในการช่วยกรุณาเสียสละเวลาอันมีค่า แนะนำดูแลเอาใจใส่ให้ความช่วยเหลือตรวจสอบความถูกต้องทั้งด้านภาษาและด้านเนื้อหาระเบียบวิธีวิจัยและเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยที่ผู้วิจัยมีข้อติดขัดให้กระจ่าง จนสามารถทำงานจนบรรลุเป้าหมายได้

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ ทั้ง ๕ ท่าน ประกอบด้วย พระมหาสุริยา วรเมธี ผศ.ดร. พระมหาวิเชียร ปริชาโน ดร. พระจิตะวงษ์ อนุตตโร, รศ.ดร. ปรีชา คะเนตนอก, ผศ.ดร. เมธา พันธุ์ โพธิ์ธีรโรจน์ ที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีคุณค่าช่วยเหลือในการช่วยตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงานวิจัย และช่วยชี้แนะในการแก้ไขปรับปรุงในส่วนที่เกินหรือขาดให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ พระครูโสภณพุทธิศาสตร์ ผศ.ดร. คณบดี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่อนุญาตให้เก็บข้อมูลในการวิจัยจากนิสิตในคณะครุศาสตร์ และขอขอบคุณนิสิตทุกกลุ่ม/คน ที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ในการตอบแบบสอบถาม (Try out) ในเรื่องศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และเก็บรวบรวมข้อมูลส่งคืนผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ/ขอบคุณ คณบดี/รองคณบดี และคณาจารย์ อันประกอบด้วย พระครูสังฆรักษ์เอกภัทร อภินโน ผศ.ดร. พระมหาเผื่อน กิตติโสภโณ ดร. พระมหาวิเชียร ปริชาโน ดร. รศ.ดร. เรืองเดช ปิ่นเชื่อนขัตติย์, ดร. สมร เกษสม, ดร. ณรงค์ชัย ปิ่นทรายมูล, ดร. จรรยา อินอ่อง, ดร. ศิลป์ ราศี, อาจารย์ เซน นคร ที่ได้ให้ความเมตตาช่วยในการให้ความเอื้อเพื่อชี้แนะ และให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ พระเฉลิมพงศ์ จรณสมปนโน ผู้ที่ให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลให้คำแนะนำชี้แนะแก้ไขเนื้อหาบางส่วนเพื่อให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ให้ความรู้เทคนิควิธีการในการวิเคราะห์ผลข้อมูลในการวิจัย และคอยให้ความกระจ่างในการดำเนินงานวิจัยในยามที่ผู้วิจัยสงสัยสอบถาม ทำหน้าที่เป็นทั้งผู้ให้คำปรึกษาเป็นทั้งพี่ เป็นทั้งเพื่อนที่ดี ที่คอยให้กำลังใจเสมอมา ขอขอบพระคุณแสงแห่งกำลังใจจากพี่ๆภายในวัดสะพานสูงที่ไปมาหาสู่ทุกวันที่ยคอยให้ความอบอุ่นคอยให้กำลังใจเคียงข้างตลอดเวลา ขอขอบพระคุณ คุณโยมแม่ พเยาว์ เลิศฤทธิ์, คุณโยม จันทรฉาย ธนลากเจริญ ที่เป็นทั้งแม่ที่ดีที่มีพระคุณอย่างยิ่งที่คอยให้ความเชิดชูช่วยเหลือเกื้อหนุนเป็นกำลังใจให้ความรักความเมตตาเอื้ออาทรให้ความอบอุ่นใจให้ทั้งกำลังกายกำลังใจที่สำคัญยิ่งแก่ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณเลขา/เจ้าหน้าที่ที่ตรวจสอบความถูกต้องใน

การดำเนินงานวิจัย ที่ได้อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณเพื่อนๆนิสิตที่
ให้ขวัญกำลังใจ และให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการตอบแบบสอบถามแก่ผู้วิจัย กระผมเองซึ่งเป็น
ผู้ทำวิจัยมีความรู้สึกภาคภูมิใจ และซาบซึ้งอย่างมาก ซึ่งไม่มีสิ่งใดเปรียบได้ในความมีน้ำใจในการให้ความ
ช่วยเหลือในการทำวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง จนสามารถดำเนินการสรรค์สร้างผลงานวิจัยจนประสบ
ผลสำเร็จลุล่วงไปได้เป็นอย่างดี ด้วยอำนาจบุญบารมีที่ได้ทำมา และที่เกิดจากงานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจึง
ขอน้อมบูชาขอบแต่ คุณบิดามารดา ญาติพี่น้อง อุปัชฌาย์อาจารย์ และเพื่อนสนิทมิตรสหาย ผู้มีพระคุณผู้
มีอุปการคุณทุกท่าน และขอน้อมถวายเป็นพุทธบูชา ธรรมบูชา และสังฆบูชา ตลอดกาล

พระเพชรสีลา คุณากโร (ดลางค์)

๘/ตุลาคม/๒๕๖๑

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	๗
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญแผนภาพ	ฐ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๓
๑.๓ ปัญหาที่ต้องการทราบ	๔
๑.๔ ขอบเขตการวิจัย	๔
๑.๕ สมมติฐานการวิจัย	๕
๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๖
๑.๗ ประโยชน์ที่จะได้รับ	๘
บทที่ ๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๙
๒.๑ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน	๑๐
๒.๑.๑ ความหมายของการจัดการเรียนการสอน	๑๐
๒.๑.๒ ความสำคัญของการจัดการเรียนการสอน	๑๒
๒.๑.๓ มโนทัศน์ของการเรียนการสอน	๑๔
๒.๑.๔ องค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอน	๑๕
๒.๑.๕ ดานหลักสูตรการเรียนรู้	๑๗
๒.๑.๖ ดานการจัดการเรียนการสอน	๑๘

๒.๑.๗ ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน	๒๓
๒.๑.๘ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	๓๕
๒.๑.๙ ด้านการวัดผลและประเมินผล	๔๐
๒.๑.๑๐ ด้านการใช้เทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอน	๔๙
๒.๑.๑๑ ทฤษฎีการจัดการเรียนการสอน	๕๕
๒.๒ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับภาษาศาสตร์	๖๘
๒.๒.๑ ความหมายของภาษาและภาษาศาสตร์	๖๘
๒.๒.๒ ลักษณะของภาษาและภาษาในทัศนะของนักภาษาศาสตร์	๗๒
๒.๒.๓ ความสำคัญ และประโยชน์ของภาษา	๗๙
๒.๒.๔ ทฤษฎีภาษาศาสตร์	๘๐
๒.๓ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๘๗
๒.๓.๑ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน	๘๗
๒.๓.๒ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษ	๙๑
๒.๔ กรอบแนวคิดในการวิจัย	๙๗
บทที่ ๓ วิธีการดำเนินงานวิจัย	๙๘
๓.๑ รูปแบบการวิจัย	๙๘
๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๙๙
๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๙๙
๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล	๑๐๒
๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	๑๐๓
บทที่ ๔ ผลการวิจัย	๑๐๕
๔.๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)	๑๐๖
๔.๒ ผลการวิเคราะห์ ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผู้วิจัยได้ทำการเสนอผลของการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	๑๐๗

๔.๓	การวิเคราะห์เปรียบเทียบ ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอน ภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับชั้น โดยการหาค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวน ทางเดียว (Oneway Analysis of Variance: ANOVA)	๑๑๘
๔.๔	ผลการวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อศึกษาแนวทางการ จัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะ มนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๑๒๑
๔.๕	สรุปผลการสัมภาษณ์ ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอน ภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๑๒๓
๔.๖	สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย	๑๓๕
บทที่ ๕	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๑๓๗
๕.๑	สรุปผลการวิจัย	๑๓๘
๕.๒	อภิปรายผลการวิจัย	๑๔๓
๕.๓	องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย	๑๔๖
๕.๔	ข้อเสนอแนะ	๑๔๖

	ญ
บรรณานุกรม	๑๔๘
ภาคผนวก	๑๖๑
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย (IOC)	๑๖๒
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย	๑๗๓
ภาคผนวก ค ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือแบบสอบถามเพื่อการวิจัยโดยผู้เชี่ยวชาญ (IOC)	๑๗๔
ภาคผนวก ง หนังสือขออนุมัติเก็บข้อมูลตัวอย่าง (Try Out)	๑๘๕
ภาคผนวก จ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient)	๑๘๗
ภาคผนวก ฉ หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย	๑๙๑
ภาคผนวก ช แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	๑๙๓
ภาคผนวก ซ หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย	๒๑๒
ภาคผนวก ฌ แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย	๒๒๒
ภาคผนวก ญ ภาพการสัมภาษณ์	๒๒๖
ประวัติผู้วิจัย	๒๓๐

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๔.๑	แสดงจำนวนและคำร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม	๑๐๖
๔.๒	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับ ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยภาพรวม	๑๐๗
๔.๓	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ด้านหลักสูตรการเรียนรู้	๑๐๘
๔.๔	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ด้านการจัดการเรียนการสอน	๑๑๐
๔.๕	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน	๑๑๒
๔.๖	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	๑๑๔
๔.๗	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ด้านการวัดผลและประเมินผล	๑๑๖

- ๔.๘ การเปรียบเทียบ ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์
สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
จำแนกตามเพศ โดยแสดงการวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย (Mean = $\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) การทดสอบค่าที (t – test) ๑๑๘
- ๔.๙ การเปรียบเทียบ ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์
สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
จำแนกตามอายุ ตามการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ๑๑๙
- ๔.๑๐ การเปรียบเทียบ ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์
สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
จำแนกตามระดับชั้นปี โดยแสดงการวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย (Mean = $\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) การทดสอบค่าที (t – test) ๑๒๐

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
๒.๑	แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย	๙๗
๔.๑	แสดงสรุปองค์ความรู้ใหม่ที่ได้รับจากการวิจัย	๑๓๕

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มนุษย์เป็นสัตว์สังคมที่ต้องอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มโดยมีภาษาเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและถ่ายทอดศิลปวิทยาการต่างๆ ดังนั้นภาษาจึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญมากจึงมีผู้สนใจศึกษาภาษาในแง่มุมต่างๆ มากมายแล้วแต่ผู้สนใจศึกษาจะเลือกศึกษาในแง่มุมนั้นๆ^๑ ทุกๆ การสื่อสารของภาษาที่ใช้ในโลกคือหัวใจของการสื่อสารที่มีบทบาทและความสำคัญต่อการสื่อสารของมนุษย์เพราะก่อนที่จะสื่อสารกันเราจะต้องรู้กันทำให้เกิดความเข้าใจร่วมกันได้นั้นจะต้องส่งมาในรูปแบบของภาษาหรือสัญลักษณ์อย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น ในบรรดา ระบบสัญลักษณ์ที่มนุษย์ได้พัฒนาขึ้นมาเพื่อใช้นั้น เห็นจะไม่มีระบบอื่นใดที่ใช้ได้คล่องตัวและมีประสิทธิภาพในการนำสารได้ดีเทียบเท่ากับภาษา มนุษย์พัฒนาภาษาขึ้นเพื่อใช้ในสังคมของตนตามธรรมชาติ ผ่านประวัติศาสตร์อันยาวนานจนทำให้มีความละเอียดประณีตงดงามสืบทอดติดต่อกันมาโดยลำดับ^๒ การศึกษาภาษาศาสตร์ กล่าวได้ว่ามีจุดเริ่มต้นในศตวรรษที่ ๑๙ โดย Ferdinand de Saussure (ค.ศ. ๑๘๕๗-ค.ศ. ๑๙๑๓) ซึ่งถือเป็นบุคคคลผู้บุกเบิกการศึกษาคำศัพท์ในปัจจุบั้น แต่ความจริงแล้ว ความสนใจเรื่องภาษานั้นมีมาตั้งแต่เนิ่นนานแล้ว เพื่อให้เห็นถึงพัฒนาการของภาษาศาสตร์ที่สมบูรณ์ เราจึงจะกล่าวถึงการศึกษาภาษาที่มีแต่ในอดีตตั้งแต่ยุคกรีก โรมันเรื่อยมาจนมีการสร้างแนวคิดเรื่อง ระบบไวยากรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนภาษาแต่อดีต ที่เรียกกันว่าเป็นไวยากรณ์ดั้งเดิม (Traditional Grammar) จนกระทั่งมาถึงช่วงศตวรรษที่ ๑๘ ที่มีการค้นพบว่าภาษาสันสกฤตนั้นก็มีความคล้ายคลึงกับภาษาละติน จึงทำให้มีความสนใจศึกษา เปรียบเทียบระหว่างภาษาตระกูลต่างๆ พร้อมกับสืบสร้างหาภาษาที่เป็นภาษาดั้งเดิมหรือ Proto language ขึ้น

ความสนใจในการศึกษาเปรียบเทียบและสืบสร้างประวัติความเป็นมาของภาษานี้เป็นแขนงที่รู้จักกันในนามภาษาศาสตร์เปรียบเทียบและเชิงประวัติ (Comparative and Historical Linguistics) นอกจากนี้ในยุคนี้เป็นยุคที่มีความตื่นตัวทางวิทยาศาสตร์ชีววิทยาโดยที่ Charles

^๑วรรณภา ฐิติโรจน์ไพบูลย์, “การสังเคราะห์งานวิจัยทางภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา”, *ปริญญานิพนธ์*, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://www.google.co.th/search?rls=ig&ei=HUeaW9H6J5PQvQTLqbTAAw&q> [๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐].

^๒มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, *เอกสารประกอบการสอนการใช้ภาษาไทย*, (นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๓๙), หน้า ๓๓.

Darwin (ค.ศ.๑๘๐๙-ค.ศ.๑๘๘๒) ได้ทำให้มีความสนใจ ศึกษาวิวัฒนาการของสิ่งมีชีวิต ซึ่งก็ส่งผลให้นักภาษาศาสตร์มองหาวิวัฒนาการของภาษาและพยายามสร้างต้นไม้ตระกูลภาษา (family tree) ขึ้นมาในลักษณะเดียวกัน กับต้นไม้แสดงสายพันธุ์ทางชีววิทยา ความสนใจทางด้านภาษาศาสตร์เปรียบเทียบและเชิงประวัติมีมาตลอดจนถึง ศตวรรษที่ ๑๙ และถือเป็นกระแสหลักของภาษาศาสตร์ในสมัยนั้น การที่ความสนใจของนักภาษาศาสตร์ไปอยู่ที่การเปรียบเทียบคำระหว่างภาษาทำให้ความสนใจเรื่องอื่นๆ ทางภาษาศาสตร์ต้องไปผูกอยู่กับศาสตร์อื่น เช่น จิตวิทยา (psychology) มนุษยวิทยา (anthropology) สังคมวิทยา (sociology) โดยที่นักจิตวิทยาพยายามที่จะอธิบายเรื่องจิตมนุษย์ (human mind) โดยใช้หลักฐานจากภาษาเพื่อเป็นวิถีทางที่จะเข้าใจถึงธรรมชาติของจิตมนุษย์ ส่วนนักมนุษยวิทยา (anthropologist) ซึ่งต้องศึกษาชุมชน และวัฒนธรรมชุมชนนั้น มีความจำเป็นต้องไปเกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ทำความเข้าใจภาษาใหม่ๆ ของชนแต่ละกลุ่ม และเพราะนักภาษาศาสตร์ในยุคนั้นไม่ได้สนใจเรื่องเหล่านี้ Franz Boas (ค.ศ.๑๘๕๙-ค.ศ.๑๙๔๒) ซึ่งเป็นผู้บุกเบิกของ anthropological linguistics จึงได้วางแนวทางอย่างเป็นวิทยาศาสตร์สำหรับใช้บรรยายภาษาใหม่ๆ ที่พบ (scientific description of living language)^๓

ในเรื่องของภาษานั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อกลุ่มชนชาตินั้นที่ใช้ภาษานั้นๆ ภาษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อมนุษย์ทุกๆ ภาษาในโลกนี้มีความสำคัญเท่าเทียมกัน ความหลากหลายทางด้านภาษานั้นหมายถึงความหลากหลายทางด้านองค์ความรู้ ความหลากหลายทางด้าน วัฒนธรรม ฉะนั้นการที่จะดำรงไว้ซึ่งภาษาต่างๆ ในโลกให้คงอยู่ไว้สืบทอดกันมาจึงเป็นเรื่องจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องมีการถ่ายทอดการเรียนรู้จากรุ่นสู่รุ่นและควรที่จะต้องมีการจัดการเรียนการสอนให้ไว้อย่างเป็นระบบ ไม่เช่นนั้นจะพบกับปัญหาซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญคือ ปัญหาการตายของภาษา (language extinction) ต่างๆ ในโลกที่กำลังเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ในอัตราที่น่าตกใจ เช่นเดียวกับปัญหาการสูญสิ้นพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และความหลากหลาย ทางชีวภาพอื่นๆ สาเหตุใหญ่มาจากโลกาภิวัตน์ และการสื่อสารไร้พรมแดนที่มีพลังเข้าถึงแม้ในพื้นที่ห่างไกล โดยนโยบายทางภาษาและนโยบายการศึกษาซึ่งได้ส่งเสริมแต่เฉพาะภาษาประจำชาติหรือภาษาราชการก็มีส่วนทำให้ภาษาท้องถิ่นกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ นั้นได้หมดหน้าที่ และความหมายต่อวิถีชีวิตเยาวชนไม่เห็นคุณค่า ใช้แต่ภาษาในกระแสหลัก ทำให้ภาษาและวัฒนธรรมท้องถิ่นของชนกลุ่มต่างๆ ในปัจจุบันจึงอยู่ในภาวะถดถอย เสี่ยงต่อการสูญสลาย ในสถานการณ์เช่นนี้เป็นภัยคุกคามต่อความหลากหลายทางภาษาและวัฒนธรรมอย่างไม่เคยมีมาก่อน นักภาษาศาสตร์ได้คาดการณ์ว่า หากไม่มีการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง ร้อยละ ๙๐ ของภาษาในโลกซึ่งมีกว่า ๖,๐๐๐ ภาษา จะสูญสิ้นไปภายในศตวรรษนี้ (Krauss, ๑๙๙๒) อาจมีเพียง

^๓ วิจารณ์ อรุณมานะกุล, ภาควิชาภาษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทฤษฎีภาษาศาสตร์, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://pioneer.chula.ac.th/~awirote/courses/ling-theo/lingtheo57.pdf> [๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐].

ภาษาราชการ ภาษาประจำชาติ ซึ่งอยู่ในระบบโรงเรียน และสื่อมวลชนเท่านั้นที่จะปลอดภัย การตายของภาษามีได้เป็นเพียงการสูญเสียภาษา แต่เป็นการสูญเสียระบบความคิดองค์ความรู้ และภูมิปัญญาที่กลุ่มชนต่างๆ ได้สะสมมานับพันๆ ปี ไม่ว่าจะเป็นปรัชญาการดำรงชีวิต ความรู้เกี่ยวกับสมุนไพร ความรู้เชิงช่าง ศิลปะพื้นบ้าน^๕ เพื่อดำรงไว้ซึ่งความสำคัญของภาษาในการสื่อสารของมนุษยชาติจึงจำเป็นที่จะต้องทำให้มีการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบที่หลากหลายของภาษา ดังเช่น ในการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ ของคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณในปัจจุบัน เพื่อให้ได้ขยายโอกาสเพื่อการเรียนรู้ไปยังกลุ่มเป้าหมายในหลายๆ ประเทศที่สนใจเข้ามาศึกษาต่อทั้งบรรพชิตและคฤหัสถ์ทั้งในประเทศ และต่างประเทศให้ความสนใจสมัครเข้าศึกษาต่อในระดับมหาบัณฑิตศึกษาภาษาศาสตร์เพิ่มมากขึ้น^๕

จากประเด็นดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเรื่อง ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อจะนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสืบต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๑.๒.๒ เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๑.๒.๓ เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

^๕สุวิไล เปรมศรีรัตน์, ภาษาศาสตร์ประยุกต์เพื่อการพัฒนา: พื้นคน พื้นภาษาในภาวะวิกฤต, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.lc.mahidol.ac.th/lcjournal/FullPaper/JLC32-2-Suwilai-PS.pdf> [๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐].

^๕ผศ.เกรียงศักดิ์ พลอยแสง, “การศึกษาปัญหาการใช้ภาษาไทยของนิสิตชาวต่างประเทศ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย”, รายงานการวิจัย, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://www.google.co.th/search?rls=ig&source=hp&ei=XkuaW4DNG8rXvgSm5JK4CQ&q> [๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐].

๑.๓ ปัญหาที่ต้องการทราบ

๑.๓.๑ เพื่อทราบถึงแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นอย่างไร

๑.๓.๒ เพื่อทราบถึงเปรียบเทียบแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นอย่างไร

๑.๓.๓ เพื่อทราบถึงปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะความคิดเห็นต่อแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นอย่างไร

๑.๔ ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเรื่อง “ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย” ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาจากการศึกษาวิเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี ตำราวิชาการ หนังสือบทความ การสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ศึกษาได้แก่ ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ประกอบด้วย

ตัวแปรต้น (Independent Variables)

คือปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นปี

ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

หลักการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอน

คือ ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ประกอบด้วย

๑. ด้านหลักสูตรการเรียนรู้
๒. ด้านการจัดการเรียนการสอน
๓. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน
๔. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
๕. ด้านการวัดผลและประเมินผล

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ คณบดีและรองคณบดี จำนวน ๒ รูป อาจารย์สอนจำนวน ๗ รูป/คน รวมทั้งหมด ๙ รูป/คน โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) โดยเลือกแบบเจาะจง

กลุ่มตัวอย่าง คือ นิสิตคณะมนุษยศาสตร์ สาขาวิชาภาษาศาสตร์ ระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มี จำนวน ๕๙ รูป/คน^๖ จากจำนวนทั้งหมด แล้วเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire)

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านพื้นที่

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาในพื้นที่ที่เป็นหลักสูตรสาขาวิชาภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๑.๔.๔ ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยเริ่มศึกษาวิเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องจนมาถึงขั้นการลงพื้นที่เก็บข้อมูลมาวิเคราะห์ผล ระหว่างเดือน ตุลาคม ๒๕๖๐ ถึงเดือน ตุลาคม ๒๕๖๑ เป็นระยะเวลา 12 เดือน

๑.๕ สมมติฐานการวิจัย

๑.๕.๑ นิสิตที่มี เพศ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย แตกต่างกัน

๑.๕.๒ นิสิตที่มี อายุ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย แตกต่างกัน

๑.๕.๓ นิสิตที่มี ระดับชั้นปี ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย แตกต่างกัน

^๖รศ. นิรัตน์ กลิ่นจันทร์, รายชื่อนิสิต ปริญญาโท ปี ๑-๒, สาขาภาษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ภาคการศึกษาที่ ๑, ปีการศึกษา ๒๕๖๐, หน้า ๑-๒.

๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

๑.๖.๑ **แนวทางการเรียนการสอน** หมายถึง แนวทางหรือวิธีการในการถ่ายทอดความรู้ถึงผู้เรียนให้มีความเข้าใจในสิ่งที่กำลังเรียน หรือขั้นตอนลักษณะในการให้ความรู้ตามระบบที่เป็นองค์ประกอบที่สมบูรณ์ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้ความสามารถมีประสบการณ์ มีความสนใจมีศักยภาพในการเรียนรู้ที่ดี และเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการพัฒนาการเรียนรู้อย่างยั่งยืน โดยผ่านกิจกรรมทั้ง ๕ ด้านดังนี้ ๑) ด้านหลักสูตร ๒) ด้านการจัดการเรียนการสอน ๓) ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ๔) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ๕) ด้านการวัดผลและประเมินผล

๑.๖.๒ **ด้านหลักสูตรการเรียนรู้** มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับชั้นเรียนระดับปริญญาโท มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดีคนเก่ง และมีความสุขในแต่ละระดับชั้นมีความมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักคิดมีการจัดการเรียนการสอนที่ดี และสามารถแก้ปัญหาชีวิตมีสาระสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ต่างๆ ให้นักเรียนรู้จักการดำเนินชีวิตอย่างเพียงพอ และมีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับวัยและสภาพแวดล้อมของนักเรียนในการเรียนแต่ละชั้นเรียน และสามารถนำความรู้ต่างๆเอาไปใช้กับชีวิตจริงได้

๑.๖.๓ **ด้านการจัดการเรียนการสอน** มีเนื้อหาสาระที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอน โดยมีเนื้อหาสาระในการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับช่วงเวลาของการเรียน ผู้สอนก่อนมาสอนได้ทำแผนการสอนล่วงหน้าได้เตรียมบรรยากาศในห้องเรียน ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และวางแผนการจัดการเรียนการสอนตามวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ ได้ศึกษาเนื้อหาในหนังสือแบบเรียนทุกครั้งที่จะสอนเป็นอย่างดีได้รับผิชอบหน้าที่ของตนเองในฐานะผู้สอนเป็นอย่างดี และจัดการเรียนรู้โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนทั้งในห้อง และนอกห้องเรียน

๑.๖.๔ **ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน** มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการเรียนการสอน ผู้สอนมีการเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายในการเรียนการสอน เช่น นิตยสาร หนังสือพิมพ์ หนังสือเรียน ฯลฯ และใช้สื่อเทคโนโลยีในการสอนแก่ผู้เรียน ทำให้เขาใจง่ายนำสื่อที่อยู่ในสภาพแวดล้อมจริงตามท้องถิ่นหรือห้องเรียนนั้นๆมาใช้สอนได้อย่างเหมาะสมกับรายวิชา โดยผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากสื่อการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตจริงได้ และสามารถคิดวิเคราะห์เรียนรู้ด้วยตนเองจากสภาพจริงได้เป็นอย่างดี

๑.๖.๕ **ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน** มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการเรียนการสอน หรือการเรียนรู้ โดยผู้สอนได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เน้นให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องโดยใช้กระบวนการสอน ที่ให้นักเรียนได้เรียนรู้กิจกรรมที่หลากหลายมีการจัดกิจกรรมแสดงการสาธิตโดยการจำลองเหตุการณ์ให้นักเรียนแก้ปัญหาตามสถานการณ์จริง พร้อมทั้งจัดกิจกรรมปลูกฝังจิตสำนึกค่านิยมที่พึงงามเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามปัญหา และแสดงความคิดเห็นในห้องเรียนได้ซึ่ง

สามารถนำความรู้ที่ผู้สอนจัดกิจกรรมการสอนไปประยุกต์ใช้จริงได้อย่างหลากหลาย และได้เสนอแนะให้นักเรียนจัดกิจกรรมเสริมในการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

๑.๖.๖ ด้านการวัดผลและประเมินผล มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการเรียนการสอน การประเมินผล ผู้สอนมีการประเมินผลผู้เรียน โดยสอบวิชาภาษาศาสตร์เป็นรายวิชาระหว่างเรียนรู้นั้นๆ ด้วยการถามให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาที่เรียนแล้วแจ้งผลการประเมินให้นักเรียนทราบทุกครั้ง เน้นการประเมินผลตามสภาพจริงที่สอน เพราะนักเรียนจะได้นำผลการประเมินของผู้สอนไปแก้ไขปรับปรุงการเรียนของตนเองได้ ผู้สอนใช้การสังเกตในการเรียนการสอนวิชาภาษาศาสตร์ หรือ รายวิชาต่างๆ รวมทั้งผู้สอนเองได้แบ่งกลุ่มให้นักเรียนทำงานเพื่อประเมินการทำงานเป็นทีมของนักเรียนเอง ซึ่งการประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนให้สอดคล้องกับแผนการเรียนการสอนจริงๆ

๑.๖.๗ ภาษาศาสตร์ หมายถึง การเรียนรู้ทางภาษา ของการเรียนการสอน ด้านสาขาวิชาภาษาศาสตร์ที่เป็นหลักสูตรในการจัดการเรียนการสอน ในคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

๑.๖.๘ ภาษา หมายถึง ภาษาต่างๆที่ใช้ในการสื่อสารให้เกิดความเข้าใจต่อกันของมนุษย์ เป็นการแสดงออกทางการสื่อสาร เป็นความรู้ของมนุษย์ ที่ผ่านความเชื่อ และพฤติกรรมที่สามารถจะมีประสบการณ์การอธิบาย และใช้งานร่วมกัน ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นไปตามระบบการใช้แบบเรื่องสัญญาณเสียงท่าทางหรือเครื่องหมายที่สื่อความหมายที่เข้าใจกันภายในกลุ่มหรือชุมชนนั้นๆ

๑.๖.๙ นิสิต หมายถึง นิสิตคณะมนุษยศาสตร์ ชั้นปี๑-ชั้นปี๒ ระดับปริญญาโท ที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

๑.๖.๑๐ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หมายถึง มหาวิทยาลัยที่อยู่ในกำกับของ รัฐ ชื่อ “มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย” ซึ่งตั้งอยู่ที่ ๗๙ หมู่๑ ตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

๑.๗ ประโยชน์ที่จะได้รับ

ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากการวิจัย ดังนี้

๑.๗.๑ ทำให้ทราบถึงแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๑.๗.๒ ทำให้ทราบถึงเปรียบเทียบแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๑.๗.๓ ทำให้ทราบถึงปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

บทที่ ๒

เอกสารและรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเรื่อง ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอน ภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและนำเสนอตามลำดับดังนี้

๒.๑ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

๒.๑.๑ ความหมายของการจัดการเรียนการสอน

๒.๑.๒ ความสำคัญของการจัดการเรียนการสอน

๒.๑.๓ มโนทัศน์ของการเรียนการสอน

๒.๑.๔ องค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอน

๒.๑.๕ ดานหลักสูตรการเรียนรู้

๒.๑.๖ ดานการจัดการเรียนการสอน

๒.๑.๗ ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน

๒.๑.๘ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

๒.๑.๙ ด้านการวัดผลและประเมินผล

๒.๑.๑๐ ด้านการใช้เทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอน

๒.๑.๑๑ ทฤษฎีการจัดการเรียนการสอน

๒.๒ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับภาษาศาสตร์

๒.๒.๑ ความหมายของภาษาและภาษาศาสตร์

๒.๒.๒ ลักษณะของภาษาและภาษาในทัศนะของนักภาษาศาสตร์

๒.๒.๓ ความสำคัญ และประโยชน์ของภาษา

๒.๒.๔ ทฤษฎีภาษาศาสตร์

๒.๓ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๓.๑ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน

๒.๓.๒ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษ

๒.๔ กรอบแนวคิดในการวิจัย

๒.๑ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

๒.๑.๑ ความหมายของการจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพนั้น จะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ได้โดยง่ายดังนั้นการจัดการเรียนการสอนจึงควรดำเนินการอย่างเป็นระบบเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จตามที่ได้กำหนดความมุ่งหมายไว้ จากการศึกษาได้พบว่า มีท่านผู้รู้ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนการสอนไว้หลายท่าน ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน ได้ให้ความหมายของการเรียนการสอนว่า คำว่า "เรียน" หมายถึง เข้ารับความรู้จากผู้สอนรับการฝึกฝนอบรมเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ หรือความชำนาญ เช่น เรียนหนังสือ เรียนวิชาความรู้^๑ ส่วนคำว่า การสอน หมายถึง การบอกความรู้ให้ เช่น ครูสอนหนังสือให้นักเรียนแสดงให้เข้าใจโดยวิธีบอกหรือทำให้เป็นตัวอย่างเพื่อให้รู้ดีชั่ว เป็นต้น^๒ ดังนั้น การเรียนการสอนจึงเป็นกิจกรรมที่ผู้สอน และผู้เรียนร่วมมือกันถ่ายทอดความรู้ ทักษะ เจตคติ โดยมีการวางแผนเป็นลำดับขั้นตอนมาก่อน^๓

ทิตินา แคมมณี ได้ให้คำนิยามเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเอาไว้ดังนี้ว่า

๑. การเรียนการสอนมีความหมายแตกต่างไปจากการสอน (Teaching) เพราะการเรียนการสอน คำนึงถึงการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้เรียนมีส่วนร่วมมากกว่าการสอน ที่ครูมีบทบาทสำคัญ

๒. การเรียนการสอนเป็นการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และเจตคติอย่างมีขั้นตอน หรือมีกระบวนการมากกว่าการสอน

๓. การเรียนการสอนกว้างกว่าการสอน เพราะครอบคลุมปฏิสัมพันธ์มากกว่าระหว่างบุคคลกับบุคคล เช่น บุคคลกับสื่อ อุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ประกอบมากกว่าการสอนที่เน้นครูกับนักเรียน

๔. การเรียนการสอน จัดขึ้นโดยตั้งใจให้เกิดสถานการณ์ แต่การสอนเกิดได้ตลอดเวลาและสถานที่^๔

สุมิตร คุณานุกร ให้ความหมายของการจัดการเรียนการสอนไว้ว่า การจัดการเรียนการสอน คือกระบวนการจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีต่างๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาไปตามเป้าหมายที่หลักสูตรต้องการ การจัดการเรียนการสอนแต่ละครั้งนั้นจำเป็นต้องเริ่ม

^๑ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน, (กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์, ๒๕๔๒), หน้า ๑๑๕.

^๒เรื่องเดียวกัน, หน้า ๙๖๙.

^๓เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๑-๑๓.

^๔สุมิตร คุณานุกร, การบริหารโรงเรียนด้านวิชาการ, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, ๒๕๔๐), หน้า ๑๓๗.

จากการพิจารณาถึงจุดหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้ในแผนการสอนว่ามีจุดหมายหรือจุดประสงค์ที่สำคัญอย่างไร จะก่อให้เกิดความรู้หรือมีประสบการณ์ และสามารถทำได้บรรลุจุดหมายหรือจุดประสงค์นั้นๆ ได้ง่ายที่สุด ประหยัดทั้งเวลาแรงงาน และค่าใช้จ่ายมากที่สุด^๕

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนเอาไว้ว่า การจัดการเรียนการสอนหมายถึง กระบวนการดำเนินงานด้านการเรียนการสอนในสถานศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายที่กำหนดซึ่งองค์ประกอบการเรียนการสอนจะประกอบไปด้วยหลักสูตร วิธีการเรียนการสอนและการประเมินผล^๖

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ได้ให้คำนิยามเอาไว้ว่า การจัดการเรียนการสอนมีความหมายกว้างกว่าการสอน หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสอนด้วย เช่น การใช้สื่อการสอน การจัดกิจกรรมระหว่างสอน การทดสอบ เป็นต้น^๗

อาภรณ์ ใจเที่ยง ได้ให้ความหมายว่า การเรียนการสอน คือ กระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดประสงค์ที่กำหนด ซึ่งต้องอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์ของผู้สอน^๘

นงลักษณ์ ตระกูลวงศ์ กล่าวว่า สารความรู้ และประสบการณ์ที่เลือกสรรนำมาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีระบบ ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ หลักเกณฑ์ในการเลือกเนื้อหาวิชาต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของเนื้อหาหลักสูตร มีความถูกต้อง ทันสมัย มีความสอดคล้องกับวุฒิภาวะ ความต้องการและความสนใจของผู้เรียน^๙

^๕ทิสนา แคมมณี, ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ, พิมพ์ครั้งที่ ๕, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๐), หน้า ๔-๗.

^๖วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, การพัฒนาการเรียนการสอนทางอุดมศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาอุดมศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๓), หน้า ๑๐.

^๗ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, การบริหารงานวิชาการ, (กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี, ๒๕๔๒), หน้า ๕๓-๕๔.

^๘อาภรณ์ ใจเที่ยง, หลักการสอน (ฉบับปรับปรุง), (กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, ๒๕๕๐), หน้า ๒.

^๙นงลักษณ์ ตระกูลวงศ์, “ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน สาขางานบัญชีของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ ๓ โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ”, วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๔๙), หน้า ๒๖.

สรุปว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดระบบการเรียนการสอนที่หลากหลายมีความหมายแตกต่างไปจากการสอน เพราะการเรียนการสอน มักจะคำนึงถึงการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้เรียนมีส่วนร่วมมากกว่าการสอน และครูมีบทบาทสำคัญ การเรียนการสอนเป็นการถ่ายทอดด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติอย่างมีขั้นตอน หรือมีกระบวนการมากกว่าการสอน การเรียนการสอนกว้างกว่าการสอน เพราะครอบคลุมปฏิสัมพันธ์มากกว่าระหว่างบุคคลกับบุคคล เช่น บุคคลกับสื่ออุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ประกอบมากกว่าการสอนที่เน้นครูกับนักเรียน การเรียนการสอนมีความประสงค์ ที่จัดขึ้นโดยตั้งใจให้เกิดสถานการณ์ของการเรียนรู้ แต่การสอนเกิดได้ทุกเวลา และทุกๆ สถานที่ที่ไม่จำกัดกาล

๒.๑.๒ ความสำคัญของการจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนเป็นส่วนสำคัญในกระบวนการจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน โดยมีจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นจุดหมายปลายทางและมีเนื้อหาเป็นสื่อที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนารวมทั้งปัจจัยเกื้อหนุนซึ่งประกอบด้วยผู้สอนเทคนิคการสอนการใช้สื่อในการเรียนรู้ที่จะช่วยในการส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้บังเกิดผล เพราะฉะนั้น จึงมีท่านผู้รู้ได้ให้ความหมายเอาไว้หลายท่านด้วยกัน ดังนี้

สายหยุด จำปาทอง ได้ให้ความหมายของความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนไว้ว่า การดำเนินการจัดการเรียนการสอนจึงเป็นศิลปะที่ยากและเป็นศาสตร์ที่ลึกซึ้ง เพราะต้องใช้เทคนิคหลายประการ จะต้องมีความรู้ในวิชาการ ความรู้ในตัวผู้สอน กระบวนการสอน อุปกรณ์การสอน และสภาพการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ได้มากที่สุดและสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนได้^{๑๐}

วิชัย วงษ์ใหญ่ ได้กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนเอาไว้ว่า การจัดการเรียนการสอนต้องยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสำคัญ สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ กระบวนการจัดการศึกษาจึงต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติและเห็นศักยภาพ ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้^{๑๑}

สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนการสอนเป็นงานสำคัญและเป็นงานหลักของสถาบันอุดมศึกษาเนื่องจากทุกสถาบันการศึกษามีจุดมุ่งหมายให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพโดยการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนนั้นตาม

^{๑๐}สายหยุด จำปาทอง, แนวคิดในการพัฒนางานทางวิชาการของวิทยาลัยครู, (กรุงเทพมหานคร : กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๓๑), หน้า ๑.

^{๑๑}วิชัย วงษ์ใหญ่, การพัฒนาหลักสูตรแบบครบวงจร, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, ๒๕๔๓), หน้า ๔.

แผนพัฒนาการอุดมศึกษาระยะยาวได้ระบุไว้ว่า การพัฒนาคุณภาพของหลักสูตรและการเรียนการสอนเป็นไปเพื่อสร้างบัณฑิตที่มีความรู้และคุณธรรมซึ่งเป็นเป้าหมายที่ต้องให้ความสำคัญลำดับสูงสุด

ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ควรมุ่งให้ผู้เรียนได้รับความรู้ด้านเนื้อหาสาระพัฒนาทักษะกระบวนการคิดเตรียมการเพื่อเผชิญสถานการณ์รวมถึงการประยุกต์ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา เน้นการศึกษาตลอดชีวิตสอดคล้องกับหลักการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้หลัก ๔ ประการของยูเนสโก คือ การเรียนเพื่อรู้ การเรียนเพื่อปฏิบัติได้จริง การเรียนเพื่ออยู่ร่วมกันและการเรียนรู้เพื่อชีวิต^{๑๒}

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ระบุว่า ครู ผู้สอน และผู้จัดการศึกษาจะต้องสนับสนุนผู้เรียน โดยแปลงบทบาทจากการเป็นผู้ชี้แนะ ผู้ถ่ายทอดความรู้ไปเป็นผู้ช่วยเหลือส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียน ในการแสวงหาความรู้จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ และให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่ผู้เรียน เพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้สร้างสรรค์ความรู้ของตน การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากจะมุ่งปลูกฝังด้านปัญญาพัฒนาการคิดของผู้เรียนให้มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณแล้ว ยังมุ่งพัฒนาความสามารถทางอารมณ์ โดยการปลูกฝังให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของตนเอง เข้าใจตนเองเห็นอกเห็นใจคนอื่น สามารถแก้ปัญหาข้อขัดแย้งทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะเรื่องความขัดแย้งทางความคิดและการกระทำของตัวบุคคล องค์กรและสังคมเน้นการเรียนรู้เพื่อให้เข้าใจสถานการณ์หาทางแก้ไขโดยเฉพาะศาสนาและวัฒนธรรมเป็นกรณีพิเศษโดยการเรียนรู้ในสาระต่างๆ นั้นผู้สอนต้องจัดการเรียนรู้ ดังนี้^{๑๓}

- ๑) มีกระบวนการและวิธีการที่หลากหลาย
- ๒) ต้องคำนึงถึงพัฒนาการด้านร่างกาย และสติปัญญา วิธีการเรียนรู้ ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียนเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง
- ๓) ควรใช้รูปแบบ หรือวิธีการที่หลากหลาย
- ๔) เน้นการเรียนการสอนตามสภาพจริง
- ๕) การเรียนรู้ด้วยตนเอง
- ๖) การเรียนรู้ร่วมกัน
- ๗) การเรียนรู้จากธรรมชาติ
- ๘) การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

^{๑๒} สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, **ประมวลเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของทบวงมหาวิทยาลัย และหนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๓), หน้า ๑๕๕, ๑๖๗.

^{๑๓} ทิศนา ขัมมณี, **ศาสตร์การสอน**, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๕), หน้า ๑๔.

- ๙) การเรียนรู้แบบบูรณาการ
- ๑๐) การเรียนรู้คู่คุณธรรม
- ๑๑) ใช้กระบวนการจัดการ
- ๑๒) ใช้กระบวนการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม
- ๑๓) ใช้กระบวนการคิดและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ไปสอดแทรกในการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
- ๑๔) ใช้การบูรณาการเนื้อหาและกระบวนการต่างๆ ข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้เรียนรู้ในลักษณะรวม
- ๑๕) ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

สรุปว่า การจัดการเรียนรู้ควรที่จะมุ่งให้ผู้เรียนได้รับความรู้ความเข้าใจ ในด้านเนื้อหาสาระ เพื่อการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดเตรียมการเพื่อเผชิญสถานการณ์จริง รวมถึงการประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหาต่างๆ เน้นการศึกษาตลอดชีวิตให้สอดคล้องกับหลักการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้หลัก ๔ ประการของยูเนสโก คือ การเรียนรู้เพื่อการเรียนรู้เพื่อปฏิบัติได้จริงการเรียนรู้เพื่ออยู่ร่วมกัน และการเรียนรู้เพื่อชีวิตนั่นเอง

๒.๑.๓ มโนทัศน์ของการเรียนการสอน

การเรียนการสอน (Instruction) เป็นศาสตร์ที่มีวิวัฒนาการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยจากการสอนที่เป็นไปตามธรรมชาติไม่มีรูปแบบมาสู่การสอนอย่างมีแบบแผนจนกระทั่งเปลี่ยนเป็นการสอนที่เน้นตัวผู้เรียนเป็นสำคัญหรือผู้เรียนมีบทบาทในการสร้างความรู้ด้วยตนเองและมีการเรียนการสอนในหลากหลายลักษณะการจัดการเรียนการสอนที่ดีจึงต้องมีการวางแผนและนำแนวคิดทฤษฎีหรือหลักการต่างๆ มาประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสมรวมทั้งมีการออกแบบการเรียนการสอน (Instructional Design) อย่างมีประสิทธิภาพ^{๓๔} มโนทัศน์ของการเรียนการสอน (Instruction) ในปัจจุบันพัฒนามาจากการสอน (Teaching) ที่แต่เดิมนั้นการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความเชื่อ ทักษะ และเจตคติ ซึ่งครูผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้บอกกล่าว สั่ง อธิบายหรือแสดงให้ดูตามความคิดเห็นและความสามารถของตนในขณะที่ผู้เรียนเป็นผู้รับการถ่ายทอดตามแต่ครูจะให้ เปลี่ยนมาเป็นการสอนโดยคำนึงถึงการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญหรือการจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วม โดยมีการวางแผน ดำเนินกระบวนการและประเมินผลอย่างเป็นระบบสามารถตรวจสอบ

^{๓๔}กระทรวงศึกษาธิการ, การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาพระปรีชาญาณแผนกบาลี, (กรุงเทพมหานคร : กรมการศาสนา, ๒๕๔๒), หน้า ๒๑.

ปรับปรุงได้ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้^{๑๕}

๒.๑.๔ องค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนเป็นกระบวนการสำคัญที่ส่งเสริมการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพจะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ได้โดยง่าย ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนจึงควรดำเนินการอย่างเป็นระบบดังที่มีผู้รู้ได้กล่าวเอาไว้ ดังนี้

สัจจ อูทรานันท์ ได้ให้นิยามระบบการเรียนการสอนว่าหมายถึง การจัดองค์ประกอบของการเรียนการสอนให้มีความสัมพันธ์กัน เพื่อสะดวกต่อการนำไปสู่จุดหมายปลายทางที่ได้กำหนดไว้^{๑๖}

จากการศึกษาพบว่าระบบการเรียนการสอนตามทัศนะของนักการศึกษาส่วนใหญ่ประกอบด้วยองค์ประกอบดังต่อไปนี้

ปรัชญา เวสารัชช์ ได้กล่าวเอาไว้ว่า องค์ประกอบของการเรียนการสอนประกอบไปด้วย ๘ องค์ประกอบด้วยกัน ได้แก่^{๑๗}

๑. สารเนื้อหาในการจัดการเรียนการสอน คือ การจัดทำหลักสูตรเป็นตัวกำหนดเนื้อหาสาระ ซึ่งเนื้อหาสาระในการเรียนการสอนควรทันสมัย เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน

๒. ครูผู้สอน หรือผู้ให้การเรียนรู้ ผู้ถ่ายทอดเนื้อหาสาระ ได้แก่ ครูอาจารย์ต้องได้รับการศึกษาอบรมมาทั้งในด้านเนื้อหาและวิธีการถ่ายทอด เพื่อให้สามารถถ่ายทอดความรู้และสาระวิชาที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. สื่อและอุปกรณ์สำหรับการเรียนการสอน เช่น อาคาร สถานที่ อุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการต่างๆ เครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น สื่อและอุปกรณ์เป็นส่วนประกอบที่จำเป็นสำหรับการจัดการเรียนการสอน จึงต้องมีปริมาณอย่างเพียงพอ อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้อย่างเหมาะสมมีประสิทธิภาพ

๔. รูปแบบวิธีการเรียนการสอน ผู้สอนควรเลือกใช้รูปแบบวิธีการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียนแต่ละกลุ่ม จำเป็นต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์ประกอบกับการทำความเข้าใจธรรมชาติการเรียนรู้ของผู้เรียน

^{๑๕}ชาญชัย ยมดิษฐ์, **เทคนิคและวิธีการสอนร่วมสมัย**, (กรุงเทพมหานคร : หลักพิมพ์, ๒๕๔๘), หน้า ๙-๑๑.

^{๑๖}สัจจ อูทรานันท์, **เทคนิคการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ**, พิมพ์ครั้งที่ ๖, (กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาการบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๒), หน้า ๖.

^{๑๗}ปรัชญา เวสารัชช์, **หลักการจัดการศึกษา**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักปฏิรูปการศึกษา, ๒๕๔๕), หน้า ๑๓.

๕. ผู้บริหารและบุคลากรที่ทำหน้าที่สนับสนุนการศึกษา ในการจัดการเรียนการสอน ต้องมีความรับผิดชอบที่อาจไม่ได้เป็นผู้ถ่ายทอดโดยตรง ได้แก่ ผู้บริหารที่มีหน้าที่จัดการเรียนการสอน ที่ตนรับผิดชอบให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยนำไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ

๖. เงินทุนสนับสนุน การเรียนการสอนเป็นเรื่องของการลงทุน ซึ่งผู้ลงทุนอาจเป็น รัฐบาลในฐานะผู้รับผิดชอบการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เงินทุนจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยให้การจัดการเรียนการสอนให้เกิดผลตามเป้าหมาย

๗. สถานที่ศึกษาและบรรยากาศแวดล้อม สิ่งที่ผู้บริหารและผู้จัดการเรียนการสอนต้องดูแล คือ การมีสถานที่ ห้องเรียน และบรรยากาศแวดล้อมที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เพียงพอ เหมาะสมและปลอดภัยซึ่งเป็นสิ่งที่เอื้อต่อการเรียนรู้

๘. ผู้เรียน ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุดของการเรียนการสอน เพราะผู้เรียนเป็นเป้าหมายหลักของการจัดการเรียนการสอน โดยมีปรัชญาพื้นฐานสำคัญคือ ทุกคนต้องเป็นส่วนสำคัญต่อการเรียนรู้

บุญชม ศรีสะอาด ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการเรียนการสอนเอาไว้ว่า^{๑๘}

๑. ปัจจัยนำเข้าหรือตัวป้อน (Input) คือ ส่วนประกอบต่างๆ ที่นำเข้าสู่ระบบได้แก่ ผู้สอนผู้เรียน หลักสูตรและสิ่งอำนวยความสะดวกหรือสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้

๒. กระบวนการดำเนินงาน (Process) คือ การนำเอาปัจจัยนำเข้าหรือตัวป้อนมาเข้า กระบวนการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดผลผลิตตามที่ต้องการ ซึ่งในการดำเนินการเรียนการสอนอาจมี กิจกรรมต่างๆ หลายกิจกรรม เช่น การสร้างความพร้อมในการเรียน การใช้เทคนิคการสอนต่างๆ และการใช้กิจกรรมเสริม เป็นต้น

๓. ผลผลิต (Output) คือ ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนไปในทางที่พึงประสงค์ ในด้านต่างๆ ดังนี้

๓.๑ พุทธิพิสัย (Cognitive domain) คือ ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจใน เนื้อหาวิชาที่เรียน สามารถคิดเปรียบเทียบ เชื่อมโยงความสัมพันธ์หรือที่เรียกว่า คิดวิเคราะห์ได้เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจ สรุปข้อคิด ประเมินค่า และใช้ความรู้ในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ

๓.๒ จิตพิสัย (Affective domain) คือ ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีและเหมาะสม เช่นมี เจตคติที่ดีต่อการเรียน วิชาเรียน เพื่อนๆ ชุมชน และประเทศชาติ มีความสนใจในสิ่งที่เรียนและมี ค่านิยมที่เหมาะสม

^{๑๘}บุญชม ศรีสะอาด, การพัฒนาการสอน, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : ชมรมเด็ก, ๒๕๔๑), หน้า ๕-๙.

๓.๓ ทักษะพิสัย (Psychomotor domain) คือ ผู้เรียนมีความคล่องแคล่วชำนาญในการเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกาย เช่น การใช้มือ ใช้สายตา ตัวอย่างทักษะพิสัยเช่น ทักษะด้านพิมพ์ดีด เล่นดนตรี และด้านการสร้างหรือผลิตผลงานศิลปะและหัตถกรรม เป็นต้น

๔. การติดตามประเมินผลและปรับปรุง คือ การวิเคราะห์ข้อมูลหลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรมการเรียนการสอน โดยผู้สอนจะต้องพิจารณาองค์ประกอบต่างๆ ทั้งหมดในระบบ และประเมินว่าได้ผลผลิตตามจุดมุ่งหมายหรือไม่ และมีจุดบกพร่องในส่วนใดที่จะต้องแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาต่อไป

สรุปว่า ระบบการเรียนการสอน หรือองค์ประกอบการเรียนการสอน คือ การนำเอาปัจจัยต่างๆ ที่นำเข้าหรือตัวป้อนมาเข้าสู่ในกระบวนการเรียนการสอนเพื่อจะให้เกิดผลผลิตตามที่ต้องการ ซึ่งในการดำเนินการเรียนการสอนนั้นจำเป็นต้องมีการจัดกิจกรรมต่างๆ ให้หลากหลายกิจกรรม เช่น การสร้างความพร้อมในการเรียน การใช้เทคนิคการสอนต่างๆ และการใช้กิจกรรมส่งเสริม เพื่อเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ที่เกิดจากกิจกรรม หรือในกระบวนการจัดการเรียนการสอน

๒.๑.๕ ดานหลักสูตรการเรียนรู้

การเรียนรู้ คือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ที่เป็นผลอันเนื่องมาจากประสบการณ์ที่คนเรามีการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม หรือจากการฝึกหัด รวมทั้งการเปลี่ยนปริมาณความรู้ของผู้เรียน งานที่สำคัญของครูก็คือช่วยนักเรียนแต่ละคนให้เกิดการเรียนรู้หรือมีความรู้และทักษะตามที่หลักสูตรได้วางไว้ ครูมีหน้าที่จัดประสบการณ์ในห้องเรียน เพื่อจะช่วยให้ นักเรียนเปลี่ยนพฤติกรรมตาม วัตถุประสงค์ของแต่ละบทเรียนฉะนั้นความรู้เกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้จึงเป็นรากฐานของการสอนที่มีประสิทธิภาพ

นักจิตวิทยาที่ยึดถือทางพฤติกรรมนิยม แบ่งพฤติกรรมของมนุษย์ออกเป็น ๒ ประเภท คือ ๑) พฤติกรรมตอบสนองเด่นท (Respondent Behavior) หมายถึงพฤติกรรมที่เกิดขึ้นโดยสิ่งเร้า เมื่อมีสิ่งเร้าพฤติกรรมตอบสนองก็จะเกิดขึ้น ซึ่งสามารถจะสังเกตได้ ๒) พฤติกรรมโอเปอเรนต์ (Operant Behavior) เป็นพฤติกรรมที่บุคคลหรือสัตว์แสดงพฤติกรรมตอบสนองออกมา (Emitted) โดยปราศจากสิ่งเร้าที่แน่นอนและพฤติกรรมนี้มีผลต่อสิ่งแวดล้อม ทฤษฎีที่อธิบายกระบวนการ เรียนรู้ ประเภทแรกหรือ Respondent Behavior เรียกว่า ทฤษฎีการเรียนรู้ระบบการวางเงื่อนไข แบบคลาสสิก (Classical Conditioning Theory) ส่วนทฤษฎีการเรียนรู้ที่ใช้อธิบาย Operant Behavior เรียกว่า Operant Conditioning Theory พื้นฐานความคิด (Assumption) ของทฤษฎี พฤติกรรมนิยม คือ ๑) พฤติกรรมทุกอย่างเกิดขึ้นโดยการเรียนรู้และสามารถจะสังเกตได้ ๒) พฤติกรรมแต่ละชนิดเป็นผลรวมของการเรียนที่เป็นอิสระหลายอย่าง ๓) แรงเสริม (Reinforcement) ช่วยทำให้พฤติกรรมเกิดขึ้นได้

วัตสัน (J.B. Watson) นักจิตวิทยาชาวอเมริกัน ซึ่งถือได้ว่าเป็นบิดาของจิตวิทยาพฤติกรรมนิยม ได้ทำการทดลองเกี่ยวกับการวางเงื่อนไขแบบคลาสสิกกับมนุษย์ โดยศึกษาเรื่องความกลัว ในปี ๑๙๒๐ วัตสันและผู้ช่วยชื่อเรย์เนอร์ ได้เขียนบทความชื่อว่า “Conditioned Emotional Reactions” ซึ่งสรุปผลการทดลองกับการอายุประมาณ ๘ - ๙ เดือน ชื่ออัลเบิร์ต (Albert) การทดลองเริ่มโดยผู้วิจัยเคาะแผนเหล็กให้เสียงดังขึ้น ให้เสียงดังกลาวเป็นสิ่งเร้าที่ไม่เงื่อนไข (UCS) ซึ่งจะก่อให้เกิดการตอบสนองที่ไม่ต้องการวางเงื่อนไข (UCS) คือความกลัว วัตสันและเรย์เนอร์ ได้ใช้หนูขาวเป็นสิ่งเร้าที่ต้องวางเงื่อนไข (CS) มาลงหนูน้อย อัลเบิร์ต ซึ่ง ชอบหนูขาวไม่แสดงความกลัว แต่ขณะที่หนูน้อยยื่นมือไปจับเสียงเคาะแผนเหล็กก็ดังขึ้น ซึ่งทำให้หนูน้อยกลัว ทำคุณกันชนนี้เพียงเจ็ดครั้ง ในระยะเวลาหนึ่งสัปดาห์ ปรากฏว่าตอนหลังหนูน้อย เห็นแต่เพียงหนูขาวก็จะแสดงความกลัวทันที

ออสซูเบล ได้แบ่งการเรียนรู้โดยการรับอย่างมีความหมายออกเป็น ๒ ประเภท คือ ๑) Subordinate Learning เป็นการเรียนรู้โดยการรับอย่างมีความหมาย โดยใช้ Derivative หรือ Correlative Subsumption กระบวนการ Derivative Subsumption เป็นการที่เชื่อมโยงสิ่งที่เรียนรู้ใหม่กับหลักการหรือกฎเกณฑ์ที่เคยเรียนรู้แล้ว ตัวอย่างเช่น ผู้เรียนเรียนรู้ว่าสัตว์มีปีกบินได้ ถ้ามีคนบอกว่า นักบินได้ ก็ไม่ต้องเรียนรู้โดยการท่องจำอย่างไม่คิดว่าเป็นสัตว์มีปีก (บินได้) และสามารถดูดซึมเข้าในโครงสร้างสติปัญญาที่มีอยู่แล้วอย่างมีความหมาย สำหรับกระบวนการ Correlative Subsumption หมายถึงการเรียนรู้อย่างมีความหมาย เกิดจากการขยายความ หรือปรับ ความรู้เดิมให้มีสัมพันธ์กับความรู้ใหม่ ตัวอย่างเช่น ผู้เรียนอาจจะมีความรู้เดิมว่า รูปสามเหลี่ยม เป็นรูปที่มีด้านสามด้าน หนาราบและปด และเมื่อผู้เรียนต้องเรียนความรู้รวบยอดใหม่ เช่น สามเหลี่ยมด้านเท่า ผู้เรียนจะเข้าใจด้วยการขยายความจากความรู้เดิมเกี่ยวกับลักษณะของสามเหลี่ยม จึงเชื่อมโยงความคิดรวบยอดสามเหลี่ยมด้านเท่าให้เข้ากับโครงสร้างปัญญาที่มีอยู่ ๒) Superordinate Learning เป็นการเรียนรู้โดยใช้วิธีอื่นมาน ผู้เรียนอาจจะจัดกลุ่มสิ่งที่เรียนรู้ใหม่ให้เข้ากับความคิดรวบยอดที่กว้างและคลุมความคิดรวบยอดที่เรียนใหม่เป็นต้นว่า เด็กที่เริ่มเรียน สีต่างๆ เช่น สีฟ้า สีเหลือง สีแดง สีเขียว ว่าเป็นสีต่างๆ แตรวมสีต่างๆ เหล่านี้ให้อยู่ใต้ ความคิดรวบยอด “สี” หรืออาจจะรวมสัตว์ต่างๆ เช่น หนู สุนัข หมู ว่าเป็นสัตว์ที่เลี้ยงลูกด้วยนม ๓) Combinatorial Learning การเรียนรู้ประเภทนี้หมายถึงการเรียนรู้หลักการกฎเกณฑ์ต่างๆ เชิงผสมในวิชาคณิตศาสตร์ หรือวิทยาศาสตร์ โดยให้เหตุผลหรือจากการสังเกต ตัวอย่างเช่น การเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างน้ำหนักและระยะทางในการทำให้ไม้กระดานหกกระดกขึ้นลง ออส ซูเบลถือว่า Advance Organizers มีความสำคัญมากเพราะเป็นวิธีการสร้างการเชื่อมของวาง ระหว่างสิ่ง (ความรู้) ที่ผู้เรียนได้เรียนรู้แล้วกับสิ่ง (ความคิดรวบยอดใหม่) ที่จำเ็นจะต้องเรียนรู้ เพื่อผู้เรียนจะได้มีความเข้าใจ

เนื้อหาของหน่วยเรียนใหม่และช่วยความจำได้ดีขึ้น ฉะนั้นผู้สอนควร จะใช้เทคนิค Advance Organizers ช่วยผู้เรียนในการเรียนรู้ทั้งประเภทการรับอย่างมีความหมาย และการค้นพบอย่างมีความหมาย ทฤษฎีการเรียนรู้ของออสซูเบล เปนทฤษฎีปัญญานิยมเน้นความสำคัญของครู คือว่าครูมีหน้าที่ที่จะจัดเรียบเรียงความรู้ของมีระบบ และสอนความคิดรวบยอดใหม่ที่นักเรียนจะต้องเรียนรู้

สรุปว่า หลักสูตรการเรียนรู้ คือ หลักสูตร การเรียนการสอนที่มีเนื้อหาสาระ เกี่ยวกับการเรียนการสอน หรือการเรียนรู้ใดเหมาะสมกับระดับชั้นป โดยมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการพัฒนานิสิตให้มีความรู้ความสามารถเข้าใจเป็นอย่างดี รวมทั้งเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุขด้วย ในแต่ละระดับชั้นเรียนมีความมุ่งพัฒนานิสิตให้รู้จักคิดเป็น และแก้ปัญหาชีวิต มีเนื้อหาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้นิสิตรู้จักการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง และมีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับวัย และที่สำคัญ คือมีสภาพแวดล้อมของการเรียนในแต่ละชั้นปีที่เหมาะสม

๒.๑.๖ ด้านการจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เข้าใจในการเรียนการสอนการที่ผู้เรียนจะรู้มากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับสิ่งที่ผู้สอนมุ่งหวังให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสม ซึ่งการศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้ จะช่วยให้ผู้สอนได้เข้าใจผู้เรียนและสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมความสามารถความสนใจของผู้เรียนและเนื้อหาวิชาได้ อย่างไรก็ตาม แนวทางการดำเนินกิจกรรมของอาจารย์เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มีดังนี้ จัดเนื้อหาวิชาให้มีความยากง่ายเหมาะสมและเป็นไปตามลักษณะพัฒนาการของผู้เรียนตามความสามารถ นอกจากนั้นผู้สอนควรชี้ให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชานั้นๆ

ในการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้นั้น ผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้วิธีการสอน มีความเข้าใจผู้เรียน รวมทั้งมีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอน มีทักษะการสอน ซึ่งหมายถึงมีความสามารถในการกระตุ้น เสริมแรง สร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนสิ่งเหล่านี้มีส่วนสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ รวมทั้งการกำหนดปัญหาหรือการตั้งคำถาม เพื่อให้ผู้เรียนได้รู้จักคิดค้น แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ดังพุทธวิธีการสอนที่พระพุทธองค์ทรงใช้มี ๔ วิธี คือ^{๑๙}

๑. สนทสนา ชี้แจงให้ชัด คือ จะสอนอะไร ก็ชี้แจงจำแนกแยกแยะอธิบายแลแสดงเหตุผลให้ชัดเจน จนผู้ฟังเข้าใจแจ่มแจ้ง เห็นจริง เหมือนจูงมือไปให้เห็นกับตา

^{๑๙} พระพรหมคุณาภรณ์, (ป.อ.ปยุตฺโต), พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม, พิมพ์ครั้งที่ ๑, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ด้านสุทธาการพิมพ์, ๒๕๔๒), หน้า ๑๕๘-๑๕๙.

๒. สมาทปนา ขวนใจให้อยากรับเอาไปปฏิบัติ คือ สิ่งใดควรปฏิบัติหรือหัดทำก็แนะนำหรือบรรยายให้ซาบซึ่งในคุณค่า มองเห็นความสำคัญที่จะต้องฝึกฝนบำเพ็ญจนใจยอมรับอยากลงมือทำ หรือนำไปปฏิบัติ

๓. สมุตเตชนา เราใจให้อาหาญแกลั่วกล้า คือ ปลุกใจให้กระตือรือร้นเกิดความรู้สึกสาหัสมีกำลังใจแข็งขัน มั่นใจที่จะทำให้สำเร็จลงได้ สู้งานไม่หวั่น ไม่กลัวเหนื่อย ไม่กลัวยาก

๔. สมปหิสนา ปลอบโลมใจให้สดชื่นร่าเริงคือบำรุงจิตใจให้เข้มแข็งเบิกบานโดยชี้ให้เห็นคุณประโยชน์ ที่จะได้รับและทางก้าวหน้าบรรลุผลสำเร็จยิ่งขึ้นไปทำให้ผู้ฟังมีความหวังและร่าเริงเบิกบานใจ

การจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา มุ่งเน้นในการผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางวิชาชีพมากขึ้นตามแนวคิดของ ผู้เชี่ยวชาญที่ทำการสอนอยู่ในแต่ละสถาบัน แต่ในขณะเดียวกันนักการศึกษาหลายท่านก็พยายามเน้นให้เห็นความสำคัญของวิชาศึกษาทั่วไปการจัดการศึกษาทั่วไปในระดับปริญญาตรี มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บัณฑิตมีความสมบูรณ์ทั้งในแง่ความเป็นคน (Manhood) และกำลังคน (Manpower) ดังนั้นจุดมุ่งหมายของวิชาการศึกษาทั่วไปสรุปได้ ๓ ประการ^{๒๐} คือ

๑) เพื่อให้ความรู้พื้นฐานที่จำเป็นสำหรับทุกคนคือ ให้การศึกษาทั่วไปเป็นความรู้พื้นฐานสำหรับการเป็นพลเมืองดี

๒) เพื่อเพิ่มพูนความเจริญงอกงามทางสติปัญญา ให้ผู้เรียนได้สามารถนำความรู้ ไปใช้ในการแก้ปัญหาชีวิตและช่วยทำให้สังคมให้เจริญรุ่งเรือง สามารถนำความรู้ไปใช้ เพื่อ ประโยชน์ทั้งแก่ตนเองและส่วนรวม

๓) เพื่อช่วยพัฒนาบุคลิกภาพและอุปนิสัยมุงที่จะช่วยให้คนที่สมบูรณ์ขึ้นมีบุคลิกภาพทัศนคติ และอุดมคติเหมาะสมกับการเป็นปณูญาชน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ^{๒๑} ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนไว้ดังนี้

๑. แต่ละสถาบันต้องกำหนดเป้าหมาย และภารกิจที่ชัดเจนตามความพร้อม และความเชี่ยวชาญเฉพาะของแต่ละสถาบัน ทั้งนี้สถาบันอุดมศึกษาที่มุ่งเน้นการจัดการศึกษาเพื่อปวงชนต้องแสวงหาวิธีการจัดการศึกษาและยุทธศาสตร์ที่จะสามารถเข้าถึงผู้เรียนได้มากที่สุด

^{๒๐}ประทีป เมธาคูณวุฒิ, **หลักสูตรอุดมศึกษา: การประเมินและการพัฒนา**, (กรุงเทพมหานคร : นิธิ เอ็ดเวอร์ไทต์ กรุ๊ป, ๒๕๔๕), หน้า ๒-๕.

^{๒๑}สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, **แผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๔๙**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, ๒๕๔๒), หน้า ๑๐๖-๑๐๘.

๒. การพัฒนาหลักสูตร ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและพิจารณาถึงความสอดคล้องกับ ความต้องการของสังคม ฐานจิตอุตสาหกรรม สารของหลักสูตร นอกจากมุ่งพัฒนาบัณฑิตอย่างสมดุล ทั้งความรู้ ความสามารถ และความดีงามแล้ว ยังต้องมุ่งเน้น การพัฒนาวิชาการวิชาชีพขั้นสูง และการค้นคว้าวิจัย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และพัฒนาสังคม

๓. รูปแบบการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน ต้องมีความหลากหลายตามความต้องการของผู้เรียน โดยไม่จำกัดวัน เวลา สถานที่ เพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (Life -long) โดยนอกจากจะจัดภายในสถาบันอุดมศึกษาแล้ว จะต้องพัฒนารูปแบบใหม่มีความยืดหยุ่น หลากหลายขึ้น อาทิ การจัดรวมกับสถานประกอบการในโปรแกรมพิเศษประเภทต่างๆ เป็นต้น

๔. การจัดการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมเสริมต้องยึดผู้เรียนเป็นหลักโดย คณาจารย์หรือผู้สอนควรทำหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาเต็ม ตามศักยภาพ

๕. ปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอน หลักสูตร ให้ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงและเพื่อสร้างบัณฑิตที่พึงประสงค์ มีความใฝ่รู้ สามารถคิดวิเคราะห์ วิจัย ริเริ่มสร้างสรรค์มีความรับผิดชอบและมีคุณธรรม จริยธรรม ควบคู่กับความรู้ความสามารถในสาขาวิชาต่างๆ

๖. ให้มีการกำหนดมาตรฐานหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร การรับรองหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละประเภทที่เป็นมาตรฐานเดียวกันสำหรับอุดมศึกษาแต่ละระดับ

๗. ให้มีความสำคัญกับการลงทุนเพื่อการวิจัย สร้างองค์ความรู้และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ

๘. ปรับระบบการประเมินและวัดผลการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เพื่อเอื้อต่อการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยพิจารณาจากความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรม การรวมกิจกรรม ควบคู่กับการทดสอบตามความเหมาะสม

๙. นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมและการบริหารจัดการ ทั้งเพื่อพัฒนาคุณภาพการพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนและกระจายโอกาสทางการศึกษาอย่างกว้างขวางและทั่วถึง

เกษิณี ผลประพจน์ ได้กล่าวไว้ว่า การเรียนการสอน หมายถึง การปฏิบัติของนักเรียนเพื่อการเรียนรู้ได้อย่างใดอย่างหนึ่ง การเรียนการสอนเกี่ยวข้องกับครู โดยที่ครูเป็นผู้จัดกิจกรรมนั้น ๆ ให้กับผู้เรียนจะช่วยให้เกิดประสบการณ์^{๒๒}

^{๒๒} เกษิณี ผลประพจน์, พฤติกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ๑, (จันทร์บุรี: สถาบันราชภัฏรำไพพรรณี, ๒๕๔๓), หน้า ๕๔.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร จำเป็นต้องเป็นกิจกรรมและประสบการณ์ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้^{๒๓}

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนการสอน มีความหมายกว้างกว่าการสอน หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสอนด้วย เช่น การใช้สื่อการสอน การจัดกิจกรรมระหว่างสอน การทดสอบ เป็นต้น^{๒๔}

วีระวัฒน์ พูลทวี ได้เสนอวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนี้

๑. วิธีสอนแบบแก้ปัญหา (Problem Solving Method) หรือวิธีสอนแบบวิทยาศาสตร์ เป็นวิธีสำคัญและมีประโยชน์มาก

๒. วิธีสอนแบบสืบสวนสอบสวน (Inquiry Method) หมายถึงการสอนโดยวิธีการให้ค้นคว้าหาข้อมูลด้วยตนเอง ซึ่งครูอาจไม่บอกอะไรแก่นักเรียน ตั้งแต่ปัญหาทฤษฎีและวิธีการแก้ปัญหา ข้อสำคัญในการสอนโดยวิธีนี้มุ่งหมายที่จะให้ผู้เรียนรู้จักวิธีเรียน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้ที่ได้มาโดยการคิดและค้นคว้าของผู้เรียนเองให้มากที่สุดที่จะทำได้^{๒๕}

อมรชัย ตันติเมธ และคณะ ที่ได้กล่าวว่า เทคนิคและวิธีการสอนส่วนใหญ่ที่ใช้นั้นขึ้นอยู่กับเนื้อหาวิชา ซึ่งมีลักษณะแตกต่างกันออกไป เช่น วิชาทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ การศึกษา วิทยาศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ประยุกต์ หากสอนเกี่ยวกับทฤษฎี เนื้อหาต่างกันส่วนมากจะใช้วิธีการแบบบรรยาย การอภิปรายการศึกษาค้นคว้าทำรายงาน การสาธิต การใช้ของจริง ปฏิบัติการในสภาพการณ์จริง การสอนสำหรับผู้เรียนจำนวนมากๆ ได้อาศัยสื่อการสอนบางอย่าง เช่น โทรทัศน์วงจรปิด เทป วิดีโอและโทรทัศน์ เมื่อต้องการสอนเกี่ยวกับวิชาทักษะ ได้มีการทดลอง การสาธิต การปฏิบัติจริงทำแบบฝึกหัด เพื่อฝึกฝนใหม่ทักษะในแต่ละด้าน แต่วิธีการดังที่กล่าว มาแล้ว การบรรยายจะเป็นสิ่งที่นิยมใช้มากที่สุด^{๒๖}

^{๒๓}มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, เอกสารการสอนชุดวิชาวิทยาการสอน, พิมพ์ครั้งที่ ๑๕, (นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, ๒๕๔๒), หน้า ๒๐๗.

^{๒๔}ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, การบริหารงานวิชาการ, (กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี, ๒๕๔๒), หน้า ๔๓-๕๓.

^{๒๕}วีระวัฒน์ พูลทวี, การสอนสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา, (เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๓๘), หน้า ๙๘.

^{๒๖}อมรชัย ตันติเมธ และคณะ, “เทคนิคและกระบวนการในการสอนระดับอุดมศึกษา.” ใน รายงาน การประชุมทางวิชาการ เรื่อง การพัฒนาการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๔), หน้า ๑๓-๒๐.

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา ได้กล่าวถึงลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนระดับอุดมศึกษาไว้ว่า มีลักษณะเฉื่อยชา รอรับอย่างเดียวเป็นส่วนใหญ่ เรียนเพื่อเกรด ต้องการจบเร็วๆ การเรียนเป็นงานประกอบ เพราะชอบทำกิจกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา นักศึกษาครุ้มักชอบทำกิจกรรมมาก นักศึกษามหาวิทยาลัยมักทำกิจกรรมมากในปีที่ ๒ และได้ให้ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษา ไว้ดังนี้

๑. การเรียนการสอนควรแตกต่างกันตามลักษณะวิชาชีพ และสภาพของกลุ่มของนักศึกษา
๒. ควรมี Pretest เพื่อดูว่านักศึกษามีความสนใจด้านใด เพื่อแบ่งกลุ่มและจัดการเรียนการสอน
๓. ควรสนับสนุนให้อาจารย์วิเคราะห์วัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่สอนมีการประเมินผลว่าไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ และควรเป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมด้วย
๔. อาจารย์ควรมีส่วนรวมในการส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมเสริมหลักสูตร
๕. การจัดหลักสูตรควรให้วิชาบังคับเกี่ยวกับการสร้างคุณธรรมที่ดีแก่นักศึกษา
๖. ควรมีวิชาเลือกให้สอดคล้องกับความต้องการผู้เรียน
๗. ระบบอาจารย์ที่ปรึกษาควรจัดใหม่ประสิทธิภาพมากที่สุด
๘. ควรใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในประเทศไทยเป็นประโยชน์มากที่สุด^{๒๗}

สรุปว่า การจัดการเรียนการสอน เป็นกระบวนการวางแผนที่หลากหลายที่ก่อให้เกิดองค์ความรู้ความสามารถในการเรียนการสอน ที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์การเรียนรู้เนื้อหาสาระในการสอนได้เหมาะสมกับเวลาเรียน อาจารย์ก่อนมาสอนได้ทำแผนการสอนล่วงหน้า ได้เตรียมบรรยากาศในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ได้วางแผนการสอนตามวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดให้ ได้ศึกษาเนื้อหาในหนังสือแบบเรียนทุกครั้งที่จะสอนเป็นอย่างดี ได้รับผิดชอบหน้าที่ของตนเองในการสอนเป็นอย่างดี และจัดการเรียนรู้โดยให้นักศึกษามีส่วนรวมในการเรียนทั้งในห้อง และนอกห้องเรียน

๒.๑.๗ ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน

สมศักดิ์ คงเที่ยง ได้กล่าวไว้ว่า ในเรื่องสื่อการเรียนการสอน ผู้บริหารโรงเรียนและครูจะต้องให้ความสนใจในการผลิตการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างถูกต้องสม่ำเสมอ ซึ่งผู้บริหารและครูควรดำเนินการต่างๆ ดังนี้

^{๒๗} กรมวิชาการ, **มือการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑**, (กรุงเทพมหานคร : กรมวิชาการ, ๒๕๒๑), หน้า ๒.

๑. ทำให้สิ่งที่เข้าใจยาก ให้เข้าใจง่ายขึ้น

๒. การประเมินความจำเป็นที่จะต้องมีย่อการเรียนการสอนประเภทต่างๆ

๓. พิจารณาความสำคัญและความจำเป็นของสื่อ

๔. ระดมสรรพบุคคลทั้งครู ผู้แทนกลุ่มวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่นมาช่วยกันจัดทำสื่อให้เหมาะสมเพียงพอ

๕. นิเทศติดตามผลการใช้สื่อเพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างจริงจัง

๖. ส่งเสริมให้มีการผลิตสื่อด้วยวัสดุราคาถูก

๗. จัดอบรมครูประจำการให้มีความรู้ในเรื่องการผลิตสื่อและใช้อุปกรณ์การสอนด้วยวัสดุราคาถูก

๘. ผู้บริหารควรบำเหน็จความดีความชอบให้กับบุคคลที่คิดประดิษฐ์สื่อการสอนอุปกรณ์ใหม่ๆ ขึ้นเป็นพิเศษ^{๒๘}

เอ็ดการ์ เดล ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับสื่อการสอนว่า สื่อการสอนเกี่ยวข้องกับวัสดุที่ใช้สนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนและช่วยสอนของครูให้ดำเนินไปได้สะดวกขึ้นจำแนกประเภทของสื่อการสอนออกเป็น ๓ ประเภท คือ

๑. สื่อประเภทวัสดุ หมายถึง สื่อที่เก็บความรู้ไว้ในตัวเองที่จำแนกย่อยได้เป็น ๒ ลักษณะได้แก่ ๑) วัสดุประเภทที่สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ด้วยตนเองโดยไม่จำเป็นต้องอาศัยอุปกรณ์อื่นช่วย เช่น บัตรคำ ลูกโลก รูปภาพ หุ่นจำลอง เป็นต้น ๒) วัสดุประเภทที่ไม่สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ด้วยตนเองจำเป็นต้องอาศัยอุปกรณ์อื่นช่วย เช่น แผ่นเสียง ภาพยนตร์ สไลด์ เป็นต้น

๒. สื่อประเภทอุปกรณ์ หมายถึง สิ่งที่เป็นตัวกลางหรือตัวผ่านทำให้ข้อมูลหรือความรู้ที่ได้บันทึกในวัสดุสามารถถ่ายทอดออกมาให้เห็นหรือได้ยิน เช่น เครื่องฉาย แผ่นโปร่งใส เครื่องฉาย สไลด์ เครื่องถ่ายภาพยนตร์ เครื่องเล่นแผ่นเสียง เป็นต้น

๓. สื่อประเภทเทคนิคและวิธีการ หมายถึง สื่อที่มีลักษณะเป็นแนวความคิดหรือรูปแบบขั้นตอนในการเรียนการสอนโดยสามารถนำสื่อวัสดุและอุปกรณ์มาช่วยในการสอนได้ เช่น เกมส์ และสถานการณ์จำลอง การสอนแบบจุลภาค การสาธิต เป็นต้น^{๒๙}

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ได้ให้ความหมายไว้ว่า การสอนโดยใช้สื่อการสอน หมายถึง

^{๒๘} สมศักดิ์ คงเที่ยง, **หลักการบริหารการศึกษา**, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๒), หน้า ๖๒.

^{๒๙} Edger Dale อ้างในพิมพ์พรรณ เทพสุเมธานนท์ และคณะ, **ความรู้เกี่ยวกับการจิตวิทยาและเทคโนโลยีการศึกษา**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๙), หน้า ๒๘๙-๒๙๐.

การใช้สื่ออุปกรณ์การสอนต่างๆ เช่น ภาพ สไลด์ วีดิทัศน์ ภาพยนตร์ เป็นต้น อุปกรณ์การสอนแต่ละชนิดเหมาะสมและขั้นตอนการใช้สื่อการสอนไว้ดังนี้

๑. เทคนิคการใช้สื่อที่เหมาะสมให้ตรงกับวัตถุประสงค์ในการสอน

- ๑) ผู้สอนต้องมีความชำนาญ และรู้วิธีใช้สื่อการสอน
- ๒) สื่อการสอนต้องเหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน
- ๓) สื่อการสอนต้องเหมาะสมกับสไตล์ของผู้เรียน

๒. ขั้นตอนการใช้สื่อการสอน มีดังนี้

- ๑) ขั้นเตรียมสื่อ ผู้สอนเตรียมสื่อและตรวจสอบสื่อที่จะใช้
- ๒) เตรียมสถานที่ เช่น การจัดโต๊ะ เก้าอี้ และอุปกรณ์ต่างๆ
- ๓) เตรียมผู้เรียน อธิบายวัตถุประสงค์ เน้นให้สังเกตว่าต้องดูและฟังอะไรจากสื่อ

นั้น

๔) ขั้นตอนโดยใช้สื่อให้ถูกต้อง

๕) ขั้นติดตามประเมินผล ผู้สอนอาจสรุป ทบทวน อภิปราย ชักถามความเข้าใจ รวมทั้งกิจกรรมอื่น เพื่อให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ และเข้าใจเรื่องที่เรียนจากสื่ออื่นๆ ขั้นตอนการประเมินผลจึงมีความสำคัญมากในการใช้สื่อการเรียนการสอน^{๓๐}

พิมพ์พรรณ เทพสุเมธานนท์ และคณะ ได้ให้ความหมายของสื่อการสอนว่า สื่อการสอน หมายถึง ตัวกลางที่ช่วยนำและถ่ายทอดข้อมูลความรู้จากผู้สอนหรือจากแหล่งความรู้ไปยังผู้เรียนเป็นสิ่งที่ช่วยอธิบาย และขยายเนื้อหาบทเรียนให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้นเพื่อบรรลุถึงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้^{๓๑}

ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ ให้ความหมายของสื่อการเรียนการสอนไว้ว่า สื่อการเรียนการสอนเป็นสิ่งที่ช่วยในการเรียนรู้ ที่ครูผู้สอนและผู้เรียนเป็นผู้ใช้เพื่อช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น

๑. ทำสิ่งที่เข้าใจยาก ให้เข้าใจง่ายขึ้น
๒. เป็นการสร้างแรงจูงใจ และเร้าความสนใจ
๓. ช่วยเสริมสร้างความคิด และการแก้ปัญหาในการเรียนรู้ของนักเรียน

^{๓๐}ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์, จิตวิทยาอุตสาหกรรม ๒๕๔๗, (กรุงเทพ : พิมพ์ดี), หน้า ๖๙.

^{๓๑}พิมพ์พรรณ เทพสุเมธานนท์ และคณะ, ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาจิตวิทยาและเทคโนโลยีการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๙), หน้า ๒๘๗.

๔. สามารถเอาชนะข้อจำกัดต่างๆ เกี่ยวกับเวลา ระยะทาง และขนาดได้^{๓๒}

ศิรินาถ สุดใจนาถ ได้อธิบายความสำคัญของสื่อการเรียนการสอนไว้ว่า สื่อการเรียนการสอนเป็นตัวกลางการสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาบทเรียนได้ตรงกับที่ผู้สอนต้องการการใช้สื่อการเรียนการสอนทางการศึกษานั้น ผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาถึงลักษณะเฉพาะและคุณสมบัติของสื่อการเรียนการสอนแต่ละประเภท เพื่อเลือกใช้ได้อย่างตรงกับจุดประสงค์การเรียน และสามารถจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนอย่างเป็นระบบ จึงจะทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

สื่อการเรียนการสอน (Instructional Media) หมายถึง วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการที่ใช้เป็นการตัวกลางในการส่งผ่านหรือถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และเจตคติจากผู้สอนไปสู่ผู้เรียน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดประสงค์ของการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดการศึกษาแนวใหม่ที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ ในด้านความรู้ ความคิด ด้านการปฏิบัติ และด้านอารมณ์ความรู้สึก เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถภาพในการดำเนินชีวิตสื่อการเรียนการสอนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ครูผู้สอนจะต้องมีความเข้าใจ และมีทักษะในการสื่อการเรียนการสอนเพื่อฝึกกระบวนการคิด กระบวนการแก้ปัญหา การจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้แสดงออกและคิดอย่างสร้างสรรค์ ตามจุดประสงค์การเรียนรู้

สื่อการเรียนการสอนมีความสำคัญต่อผู้เรียนและผู้สอนดังนี้

๑. ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว แม้จะเป็นเนื้อหาที่ซับซ้อน
๒. ช่วยแก้ปัญหาทางด้านความรู้พื้นฐานหรือภูมิหลังของผู้เรียนที่แตกต่างกัน
๓. ช่วยกระตุ้นความสนใจทำให้ผู้เรียนไม่รู้สึกเบื่อหน่ายต่อการเรียน
๔. ช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจตรงกันและเกิดประสบการณ์ร่วมกันในวิชาที่เรียน
๕. สื่อเทคนิควิธีจะช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น
๖. ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู และนักเรียนกับนักเรียน
๗. ส่งเสริมให้แต่ละบุคคลสามารถเรียนรู้ตามความสนใจ ความต้องการของตนเอง
๘. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าในสิ่งที่ต้องการทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์
๙. ช่วยสร้างความมั่นใจให้กับผู้สอน และผู้เรียนมีบรรยากาศในการเรียนที่

น่าสนใจ^{๓๓}

^{๓๒} ภาวิดา ธาราศรีสิทธิ, การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๐), หน้า ๑๓๓.

^{๓๓} ศิรินาถ สุดใจนาถ, คู่มือการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพตามแนวทางปฏิรูปการเรียนรู้และเขียนแผนการสอนประเภทวิชาคหกรรม, (กรุงเทพมหานคร : ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาชีพศึกษา ๔, ๒๕๔๘), หน้า ๑๑๑-๑๑๒.

เรื่องวิทย์ นนทะภาและคณะ ได้กล่าวถึงสื่อการเรียนการสอน หมายถึง ตัวกลางที่ใช้ถ่ายทอดความรู้ความคิดตลอดจนทักษะต่างๆ ไปยังผู้เรียน ซึ่งถ้าพิจารณาตามข้อความดังกล่าวสื่อการเรียนการสอนจึงหมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่าง ที่แทรกอยู่ระหว่างความรู้ ความคิด ทักษะกับผู้เรียน เช่น บุคคล วัสดุ แสง อากาศ ฯลฯ^{๓๔}

ได้จำแนกสื่อการเรียนการสอนตามคุณสมบัติแตกต่างกันของสื่อเป็น ๗ ประเภท คือ

๑. สื่อสิ่งพิมพ์ (Printed.. Media)
๒. แผ่นโปร่งใส (Overhead.. Transparencies)
๓. การบันทึกเสียง (Audiotape.. Recording)
๔. สไลด์และฟิล์มสตริป (Slide.. Series.. Filmstrips)
๕. สื่อภาพประสม (Multi.. Image.. Presentations) เช่น สไลด์มัลติวิชชั่น
๖. เทปและแผ่นบันทึกภาพ (Videotape.. Recording.. And.. Audiodiscs)
๗. สื่อปฏิสัมพันธ์ (Interactive.. Learning.. Media) เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์^{๓๕}

สุวิมล วัชรากัย ได้กล่าวว่า ในการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน ควรคำนึงถึงหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

๑. เหมาะสมกับระดับชั้นและวัยของผู้เรียนถูกต้องตรงกับความเป็นจริง หรือความจำเป็นที่จะต้องมีความใกล้เคียงกับของจริงและสื่อเพียงไร
๒. เหมาะสม สอดคล้องกับจุดประสงค์และการเสนอเนื้อหา เช่น เนื้อหาประเภทใด ควรใช้สื่อคำพูด ควรใช้สื่อภาพ ฯลฯ
๓. เหมาะสมกับกิจกรรม หรือประสบการณ์ที่จัดขึ้นเพื่อการเรียนการสอนควรพิจารณาว่าคุณสมบัติของสื่อประเภทใดจึงจะเหมาะสมกับกิจกรรม เช่น เราต้องการสื่อประเภทใด จำเป็นหรือไม่เสี่ยงภาพการเคลื่อนไหว ฯลฯ ต้องพิจารณาให้เหมาะสม
๔. มีลักษณะน่าสนใจ เร้าและดึงดูดความสนใจของผู้เรียน
๕. สื่อนั้นต้องการความร่วมมือและมีส่วนร่วมในกิจกรรมของผู้เรียนมากเพียงใด
๖. ประหยัดคุ้มค่างกับการลงทุนทั้งในด้านงบประมาณและเวลา
๗. วิธีการใช้ไม่ยุ่งยากใช้ง่าย สะดวกปลอดภัย
๘. ใช้แล้วควรจะสามารถสร้างทัศนคติที่ดีหรือสร้างทักษะให้แก่ผู้เรียน

^{๓๔}เรื่องวิทย์ นนทะภา และคณะ, “เอกสารประกอบการสอน วิชาเลือกและเทคโนโลยีการสอนหลักสูตร”, ประกาศนียบัตรบัณฑิตทางการสอน, ๒๕๔๐, หน้า ๓๘.

^{๓๕}เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓๕.

๙. ในบทเรียนหนึ่งๆ ไม่ควรใช้สื่อการเรียนการสอนมากเกินไป ควรใช้เท่าที่จำเป็นเท่านั้นหรือใช้เท่าที่เห็นสมควร^{๓๖}

๒.๑.๗.๑ การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน

เมื่อมีสื่อการสอนและอยู่แล้วการเรียนการสอนจะมีประสิทธิภาพหรือการสอนจะประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใดนั้นจะต้องอาศัยการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่ดีและเหมาะสม รวมถึงเทคนิคการเลือกใช้สื่อของครูผู้สอนแต่ละคนอีกด้วย

เรื่องวิทย์ นนทะภา และคณะ ได้กล่าวถึง หลักการใช้สื่อการสอนว่าในการใช้สื่อการสอนเพื่อประกอบการเรียนการสอนให้ได้ผลนั้น ครูผู้สอนจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการสอนและเครื่องมือหรือวัสดุอุปกรณ์ ดังนั้นเพื่อให้การเรียนการสอนเกิดผลดี ครูจึงควรมีหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติ เป็นขั้นตอน ตามลำดับ คือ ขั้นเลือกสื่อ ขั้นเตรียมการใช้ ขั้นแสดงและขั้นติดตามผลการใช้

ขั้นที่ ๑ การเลือกสื่อการเรียนการสอน

ก ความสัมพันธ์กับหลักสูตรและเนื้อหา

๑. ความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของการเรียนการสอนที่ตั้งไว้ให้เข้าใจเนื้อหาได้ดี
๒. เหมาะสมกับระดับชั้น วุฒิภาวะและความสามารถของผู้เรียน
๓. ดึงดูดความสนใจ ทำให้เกิดอารมณ์คล้อยตาม สร้างเจตคติที่ดีไว้
๔. มีเนื้อหาถูกต้องแน่นอนและเป็นจริงให้ประสบการณ์ได้ตามที่ต้องการ
๕. มีความยาวพอเหมาะไม่เสียเวลาใช้มากเกินไป
๖. ไม่ซ้ำซาก ควรเปลี่ยนแปลงสื่อบ่อยๆ
๗. เหมาะสมกับเวลาและสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกที่ดี

ข ความสัมพันธ์ของสื่อกับคุณภาพทางเทคนิค

๑. ส่วนประกอบมันคงแข็งแรงออกแบบดี ทันสมัย
๒. ราคาไม่แพงเกินไป
๓. มีความปลอดภัยในการใช้
๔. คุณภาพด้านเสียง ภาพ แสงสี และการเคลื่อนไหวน่าพอใจ
๕. เหมาะสมกับท้องถิ่น ซ่อมแซมได้ง่าย

ค ความสัมพันธ์กับครูผู้ใช้

^{๓๖} พระครูสังฆรักษ์จักรกฤษณ์ ฐิริปัญโญ, “ศึกษาทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารกิจการคณะสงฆ์ (ป.บส.)”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑), หน้า ๖๙.

๑. ครูเข้าใจคุณลักษณะและข้อจำกัดเป็นอย่างดี
๒. ครูมีทักษะในการใช้เป็นอย่างดี
๓. ครูต้องรู้จักนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย
๔. ครูต้องรู้จักสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่มี

ขั้นที่ ๒ การเตรียมการใช้สื่อการเรียนการสอน

ก การเตรียมครูผู้สอน

ผู้สอนต้องเตรียมแผนการล่วงหน้าไว้ดังนี้

๑. พิจารณาคูณค่าและวัตถุประสงค์ของการเรียน
๒. พิจารณาความต้องการและความสนใจของนักเรียน
๓. พิจารณาส่งที่เป็นปัญหาในการสอนและการถ่ายทอด
๔. พิจารณาเลือกสื่อการสอนแต่ละอย่างที่เหมาะสมที่สุดไว้
๕. พิจารณาวิธีใช้สื่อการสอนแต่ละอย่างที่ได้ผลดี
๖. พิจารณาตรวจสอบสื่อการสอนนั้นไว้ล่วงหน้า

ข การเตรียมผู้เรียน

๑. อธิบายให้ผู้เรียนทราบล่วงหน้าว่าจะใช้สื่อการสอนอะไร เพื่ออะไร ที่ไหน เมื่อไร
๒. อธิบายให้ผู้เรียนทราบล่วงหน้าว่า จะต้องเตรียมการมีส่วนร่วมในระหว่างการใช้สื่อการสอนอย่างไรบ้าง เช่น การคอยสังเกตหรือฟังตรงที่น่าสนใจ การค้นคว้าหาคำตอบสำหรับคำถามและเรื่องใหม่
๓. อธิบายให้ทราบว่า กิจกรรมติดตามผลมีอะไรบ้าง

ค การเตรียมสถานที่หรือชั้นเรียน

๑. เตรียมเครื่องอำนวยความสะดวกที่คู่ไปกับการใช้ เช่น ม่าน โต๊ะ ปลั๊กไฟ ฯลฯ
๒. เตรียมการจัดที่นั่ง
๓. เตรียมการระบายอากาศ

ขั้นที่ ๓ การแสดงสื่อการสอนในชั้นเรียน

๑. นำสื่อการสอนมาใช้ให้ตรงกับที่กำหนดไว้โดยผู้เรียน ได้มีส่วนร่วมด้วย
๒. ใช้ในเวลาที่เหมาะสมและที่กำหนดไว้
๓. ให้สังเกตการตอบสนองของผู้เรียนด้วย

ขั้นที่ ๔ การติดตามผลการใช้สื่อการเรียนการสอน

ขั้นสุดท้ายของการนำสื่อการสอนเข้ามาใช้ในห้องเรียน ขั้นตอนประเมินติดตามผลซึ่งมีหลายวิธีด้วยกัน แล้วแต่ครูผู้สอนจะเลือกใช้ให้เหมาะสม เช่น การตอบคำถาม การอภิปราย การ

ค้นคว้าและทำรายงาน การศึกษานอกสถานที่ เป็นต้น^{๓๗}

คณาจารย์ภาควิชาเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้กล่าวไว้ว่า การใช้สื่อการเรียนการสอนให้ได้ผลดี โดยทั่วไปยอมรับกันว่ามีอยู่ ๔ ขั้นตอน คือ ขั้นเลือกสื่อ ขั้นเตรียมสื่อ ขั้นการใช้สื่อ และขั้นวัดผลประเมินผล การใช้สื่อจึงควรปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้

ก. ขั้นตอนเตรียมการใช้สื่อการสอน ประกอบด้วย ๔ ส่วน คือ

๑. เตรียมตัวผู้สอนเอง ให้ปฏิบัติดังนี้

๑) ทำความรู้จักสื่อการเรียนการสอน ในด้านลักษณะองค์ประกอบหน้าที่การทำงาน เนื้อหา เพื่อสามารถนำไปใช้ได้ถูกต้อง ถ้าเป็นรูปภาพ แผนภูมิ แผนภาพ ต้องสามารถอธิบายได้ ถ้าเป็นภาพยนตร์ต้องเข้าใจเรื่องราวเป็นอย่างดี ถ้าเป็นเครื่องมือต้องรู้จักองค์ประกอบหน้าที่ของส่วนต่างๆ ตลอดจนวิธีใช้

๒) วางแผนการใช้สื่อการเรียนการสอน โดยพิจารณาร่วมกับระบบการสอนว่าจะใช้สื่อใด เมื่อไร อย่างไร น่าจะบังเกิดผลดีที่สุด โดยกำหนดขั้นตอนการใช้ไว้ให้ชัดเจน

๒. เตรียมสื่อการเรียนการสอน ให้ปฏิบัติดังนี้

๑) ตรวจสอบสภาพสื่อการเรียนการสอนให้อยู่ในสภาพพร้อมที่จะนำไปใช้โดยไม่เกิดปัญหา

๒) เตรียมจำนวนสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน

๓) เตรียมสิ่งจำเป็นที่จะต้องใช้ควบคู่กับสื่อการเรียนการสอนเพื่อความคล่องตัวในการใช้และเสริมความเข้าใจ

๔) ทดลองใช้สื่อการเรียนการสอนตามแนวที่จะนำไปใช้จริงเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่น

๕) เตรียมจัดลำดับสื่อการเรียนการสอน เพื่อให้สะดวกต่อการใช้ หรือนำออกแสดง

๓. เตรียมผู้เรียนให้ปฏิบัติ ดังนี้

๑) เตรียมล่วงหน้าก่อนเรียน การใช้สื่อบางประเภทผู้เรียนอาจจำเป็นต้องเตรียมบางสิ่งบางอย่างมาด้วยตนเองหรือเตรียมตัวเองก่อนเรียนซึ่งผู้สอนจะต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า เป็นต้น

๒) เตรียมวัสดุ อุปกรณ์บางอย่าง เช่น ต้องเตรียมกระดาด เชือก เศษไม้ หรืออื่นๆ

๓) เตรียมทำบางอย่างล่วงหน้า ซึ่งต้องใช้เวลาในการเตรียมการนาน เช่น เตรียมเพาะเมล็ดพืช เป็นต้น

๔) เตรียมก่อนทำการสอน การใช้สื่อบางประเภทผู้สอนอาจมีความจำเป็นต้อง

^{๓๗} เรืองวิทย์ นนทะภาและคณะ, “เอกสารประกอบการสอน วิชาเลือกและเทคโนโลยีการสอนหลักสูตร”, ประกาศนียบัตรบัณฑิตทางการสอน, หน้า ๓๘.

อธิบายชี้แจงแนะนำหรือแสดงเพื่อให้ผู้เรียนสามารถร่วมกระทำในการสื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขึ้นอยู่กับประเภทและชนิดของสื่อที่ใช้

๕) การดูภาพยนตร์ ผู้สอนจะต้องบอกวัตถุประสงค์ เนื้อหาโดยย่อ จุดสำคัญที่ควรสนใจ การกิจที่ต้องกระทำระหว่างดูและหลังจากดูจบจะต้องทำอะไรบ้าง

๖) การใช้กิจกรรมบางอย่าง ผู้สอนต้องแนะนำให้ผู้เรียนทราบกระบวนการว่าจะเริ่มต้นอย่างไร และมีการกิจอะไรบ้าง เช่น การสอนแบบศูนย์การเรียนรู้จะต้องแนะนำให้เข้าใจก่อน

๗) การใช้เครื่องมือทดลอง ผู้สอนต้องแนะนำให้ผู้เรียนรู้จักเครื่องมือชี้แจงวิธีการบันทึกข้อมูล ข้อควรระวังเพื่อไม่ให้เกิดอันตราย หรือชำรุดเสียหายตลอดจนการปฏิบัติเมื่อเสร็จการทดลอง

๔. เตรียมสถานที่ให้ปฏิบัติ ดังนี้

๑) เตรียมสภาพห้องเรียนให้สอดคล้องกับการใช้สื่อ และการประกอบกิจกรรมโดยจัดโต๊ะ เก้าอี้ ให้เหมาะสม

๒) ตรวจสอบสภาพความพร้อมเพรียงด้านต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อการใช้สื่อ เช่น การใช้เครื่องฉายภาพ ต้องตรวจสอบปลั๊กไฟ การระบายอากาศ การควบคุมแสงภายในห้อง เป็นต้น

ข. ชี้นำสื่อไปใช้ตามแผน ประกอบด้วย ๒ ส่วน

๑. ใช้สื่อการเรียนการสอนตามแผนที่วางไว้ โดยปฏิบัติตามขั้นตอน ตามวิธีการและเวลาที่กำหนดไว้ สื่อบางชนิดใช้ในการนำเข้าสู่บทเรียน บางชนิดใช้ประกอบคำอธิบาย บางชนิดใช้สรุป บางชนิดใช้ในการประเมินผล จึงควรคำนึงถึงเทคนิคการใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

๒. จัดสภาพเพื่อให้การใช้สื่อดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่

๑) การควบคุมชั้นเรียนให้มีระเบียบ

๒) พยายามให้ทุกคนมองเห็นชัดเจน

๓) ให้เวลาเพื่อทำความเข้าใจพอสมควร

๔) คำอธิบายต้องชัดเจน ใช้คำพูดที่เข้าใจง่าย

๕) หยุดบรรยายเมื่อมีเสียงรบกวนจากภายนอก

๖) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อ

๗) ควรกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความคิดโดยใช้คำถามนำ

๘. ขั้นวัดผลและประเมินผลการใช้สื่อ

มีวัตถุประสงค์เพื่อจะทราบผลสัมฤทธิ์ด้านการใช้สื่อ ตามวิธีการที่ผ่านมาว่า เป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่ได้ผลมากน้อยเพียงใด มีอะไรที่ควรปรับปรุงแก้ไขบ้าง โดยปฏิบัติดังนี้

๑) พิจารณาว่า ขั้นตอนการใช้เป็นไปตามแผนหรือไม่ ผู้ใช้เป็นผู้ประเมินเอง โดยยึด

แผนการใช้ที่กำหนดไว้เดิมเป็นหลัก

๒) พิจารณาด้านความเหมาะสมในการนำสื่อดังกล่าวมาช่วยในการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงความชัดเจน ความน่าสนใจและความพึงพอใจของผู้สอนและผู้เรียน ถ้ามหรือใช้แบบสอบถาม

๓) พิจารณาถึงผลสัมฤทธิ์ในการเรียนการสอนเนื่องจากการใช้สื่อดังกล่าวโดยใช้ข้อทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเป้าหมายที่วางไว้^{๓๘}

T. Newby และคณะ ให้คำจำกัดความว่า Instructional media ไว้ดังนี้ Channels of communication that carry messages with an instructional purpose; the different ways and means by which information can be delivered to learner ซึ่งสรุปเป็นภาษาไทยได้ว่า ช่องทางต่างๆ ของการสื่อสาร ซึ่งนำพาสารต่าง ๆ ไปตามวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน ด้วยเส้นทางและวิธีการที่สามารถนำพาสารสนเทศไปนำเสนอให้ผู้เรียนได้^{๓๙}

สุราษฎร์ พรหมจันทร์ ได้กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน คือ สิ่งต่าง ๆ ที่ใช้เป็นตัวกลางในกระบวนการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสาร ระหว่างผู้ส่งกับผู้รับ (ครูกับผู้เรียน) ซึ่งอาจเป็นคำพูด คำเขียน รูปภาพ สัญลักษณ์ หรือแม้กระทั่งสีหน้าท่าทาง^{๔๐}

อนุศักดิ์ สมิตสันต์ ได้ให้ความหมายไว้ว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งที่จะช่วยในการเรียนรู้ ที่ครูผู้สอนและผู้เรียนเป็นผู้ใช้เพื่อช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น

๑. ทำให้สิ่งที่เข้าใจยาก ให้เข้าใจง่ายขึ้น
๒. เป็นการสร้างแรงจูงใจ และเร้าความสนใจ
๓. ช่วยเสริมสร้างความคิด และการแก้ปัญหาในการเรียนรู้ของนักเรียน
๔. สามารถเอาชนะข้อจำกัดต่าง ๆ เกี่ยวกับเวลา ระยะทาง และขนาดได้ เช่น
 - ๔.๑ ทำให้สิ่งที่เคลื่อนไหวเร็ว ดูช้าลง เพื่อศึกษาได้
 - ๔.๒ ทำให้สิ่งที่เคลื่อนไหวช้าดูเร็วขึ้นเพื่อศึกษากระบวนการเปลี่ยนแปลง
 - ๔.๓ สามารถนำสิ่งที่เกิดขึ้นในอดีตมาศึกษาได้

^{๓๘} ศึกษารายวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา, เอกสารประกอบการสอน เรื่องการสื่อการสอน เล่ม ๑,๒, (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๓๙), หน้า ๕๓-๕๖.

^{๓๙} อ้างถึงใน รุ่งชัชดาพร วะชาติ, การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยทักษิณ, ๒๕๕๐), หน้า ๑๒๔.

^{๔๐} สุราษฎร์ พรหมจันทร์, ยุทธวิธีการเรียนการสอนวิชาเทคนิค, ฉบับปรับปรุง, (กรุงเทพมหานคร : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, ๒๕๕๐), หน้า ๑๐๑.

๔.๔ สามารถย่อสิ่งใหญ่ให้เล็กลง เพื่อให้สะดวกแก่การศึกษา

๔.๕ ขยายสิ่งเล็กให้ใหญ่ขึ้น

๔.๖ ทำสิ่งที่เป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรมขึ้น

๔.๗ สามารถนำสิ่งที่อยู่ไกลมาศึกษาได้^{๔๑}

กระทรวงศึกษาธิการ ให้ความหมายของสื่อการเรียนการสอน ว่าเป็นสิ่งที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ มีความเข้าใจ เกิดการเรียนรู้ และช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สื่อการเรียนการสอนมีหลายรูปแบบ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี สื่อธรรมชาติ การเลือกสื่อที่ใช้ในการเรียนการสอนควรคำนึงถึงความน่าสนใจ ชวนคิด ชวนติดตามเป็นสื่อที่เข้าใจง่าย กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักวิธีแสวงหาความรู้และที่สำคัญคือสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียน วิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน และความแตกต่างระหว่างบุคคล^{๔๒}

กรมวิชาการ ให้คำจำกัดความไว้ว่า สื่อเป็นตัวกลางในการถ่ายทอดเรื่องราว เนื้อหาจากผู้ส่งไปยังผู้รับ และนำความรู้จากผู้สอนสู่เด็ก ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่วางไว้ช่วยให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง ทำให้สิ่งที่เป็นนามธรรมเข้าใจยาก กลายเป็นรูปธรรมที่เด็กเข้าใจเรียนรู้ได้ง่าย รวดเร็ว เพลิดเพลินรวมถึงสิ่งที่เป็นพาหนะหรือสื่อที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความรู้ทักษะ และเจตคติให้บรรลุผลตามจุดประสงค์การเรียนการสอนและตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้ดียิ่งขึ้นหรือเร็วยิ่งขึ้น^{๔๓}

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ ได้สรุปไว้ว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งที่น่าความรู้ไปสู่ผู้เรียน อยู่ในรูปของสิ่งพิมพ์และไม่ใช่สิ่งพิมพ์ ที่ผู้สอนสามารถส่งถึงผู้เรียน เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้^{๔๔}

จันทร์านิ สงวนนาม ได้ให้ทัศนคติเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนว่าเป็นสิ่งที่ช่วยให้ครูและนักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนได้สะดวกยิ่งขึ้น สื่อที่จำเป็นสำหรับครูผู้สอน เช่น

^{๔๑} ภาวิดา ธารศรีสุทธิ, **การจัดและการบริหารงานวิชาการ**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๐), หน้า ๑๓๓.

^{๔๒} กระทรวงศึกษาธิการ, **นิยามคำศัพท์หลักสูตร**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, ๒๒๕๓), หน้า ๒๕.

^{๔๓} กรมวิชาการ, **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๔๖**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๖), หน้า ๗๔.

^{๔๔} รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, **การบริหารงานงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยทักษิณ, ๒๕๕๐), หน้า ๑๒๔.

เอกสารหลักสูตร คู่มือครู บันทึกการสอน เป็นต้น^{๔๕}

วัฒนาพร ระงับทุกข์ ได้แบ่งสื่อการเรียนรู้ออกเป็น ๔ ประเภท คือ

๑. ประเภทวัสดุ ได้แก่ ซอล์ก รูปแผนภาพ แผนภูมิ ภาพถ่ายสไลด์ แอลบั้มทึกภาพ และเสียง ฯลฯ

๒. ประเภทอุปกรณ์ ได้แก่ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องฉายภาพยนตร์ กล้องถ่ายรูป วิทยู โทรทัศน์ เครื่องคอมพิวเตอร์ ฯลฯ

๓. ประเภทสิ่งพิมพ์ ได้แก่ เอกสารตำราเรียน แบบเรียน แบบฝึกหัด ใบความรู้ ชุดการเรียนวารสาร หนังสือพิมพ์ ฯลฯ

๔. ประเภทเทคนิควิธี ได้แก่ วิธีสอนแบบต่างๆ^{๔๖}

๒.๑.๗.๒ การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน

เนื่องจากสื่อการเรียนการสอนมีมากมายหลายประเภท ผู้สอนต้องรู้จักพิจารณาเลือกใช้สื่อ ให้เหมาะสมเพื่อให้การสอนบรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

Anderson ได้กำหนดขั้นตอนในการเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ไว้ ๖ ขั้นตอนด้วยกัน ดังนี้

๑. ข้อมูลหรือการจัดการเรียนรู้ (Information or Instruction) ผู้สอนควรจะกำหนดวิธีการจัดการเรียนรู้หรือกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ก่อนว่าจะดำเนินการเรียนรู้อย่างไร ทั้งนี้เพื่อจะได้ใช้เป็นข้อกำหนดว่าจะเลือกข้อมูลและใช้สื่ออย่างไรจึงจะเหมาะสม

๒. ขึ้นตติสนใจเลือกวิธีถ่ายทอด (Transmission method) ผู้สอนต้องพิจารณาถึงบุคลิกภาพของผู้สอน และเนื้อหาว่าผู้สอนเหมาะสมกับวิธีการจัดการเรียนรู้และเนื้อหาเพียงใดซึ่งถ้าเลือกในลักษณะที่จะใช้สื่อประกอบการเรียนรู้ สื่อก็จะมีบทบาทเป็นอุปกรณ์การจัดการเรียนรู้ (Instructional Aids) ถ้าเลือกสื่อหรืออุปกรณ์ในลักษณะเป็นตัวเชื่อมหรือนำข้อมูลระหว่างผู้เรียน ผู้สอนบทบาทในการใช้สื่อย่อมแตกต่างกันออกไป

๓. พิจารณาลักษณะเฉพาะของบทเรียน (Lesson Characteristic) หมายถึง การพิจารณาว่าบทเรียนที่เข้ากับข้อมูลสื่อการเรียนรู้นั้น จะทำให้เกิดผลการเรียนรู้ในลักษณะใดและด้านใด เช่น บทเรียนจะสอนให้เกิดกระบวนการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และจะเน้นพิสัย (Domains) ด้านสติปัญญา คุณลักษณะด้านจิตใจหรือด้านทักษะปฏิบัติ เป็นต้น

๔. เลือกระดับของสื่อ (Class of Media) ในการเลือกใช้สื่อและนวัตกรรม

^{๔๕} จันทราณี สงวนนาม, ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทบุ๊คพอยท์ จำกัด, ๒๕๕๑), หน้า ๑๕๔.

^{๔๖} วัฒนาพร ระงับทุกข์, แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ, หน้า ๑๑๗-๑๑๘.

เรียนรู้ควรพิจารณาว่าสื่อหรือนวัตกรรมชนิดนั้นมีผลต่อการเรียนรู้ในระดับใด

๕. ตรวจสอบความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของการเลือกข้อมูลหรือสื่อหลังจากที่ผู้สอนตัดสินใจเลือกใช้ข้อมูลสื่อวัตกรรมการชนิดใดแล้ว ควรจะได้พิจารณาอีกครั้งเกี่ยวกับผลที่จะได้รับจากการใช้และความเหมาะสมในทุก ๆ ด้าน เพื่อความแน่ใจ ถ้าคิดว่าอาจเกิดปัญหาก็ต้องกลับไปทบทวนในการเลือกใหม่

๖. การพัฒนาและการทดสอบสื่อการเรียนรู้ เมื่อได้ตรวจสอบความเหมาะสมของสื่อที่ตัดสินใจเลือกแล้ว ผู้สอนควรจะได้พิจารณาหาแนวทางในการที่จะประเมินผลการใช้และนำข้อมูลย้อนกลับมาพัฒนาสื่อ และข้อมูลให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป^{๔๗}

รชนีกร ทองสุติ ได้กล่าวถึงวิธีการใช้สื่อในการเรียนการสอน ดังนี้ คือ

๑. ใช้เป็นบทนำเพื่อสร้างความสนใจผู้เรียนในขั้นนำเข้าสู่บทเรียน
๒. ใช้อธิบายบทเรียน เป็นการใช้สื่อการเรียนรู้ประกอบการอธิบายเนื้อหาวิชาที่สอน
๓. ใช้ช่วยขยายความ เป็นการช่วยการสร้างเสริมความรู้ และประสบการณ์ให้กว้างขวางยิ่งไปกว่าที่เรียนในชั้นเรียนปกติ เช่น อาจให้ผู้เรียนชมสไลด์หรือวีดิทัศน์ เกี่ยวกับประเพณีทั้งในประเทศและต่างประเทศ^{๔๘}

สรุปว่า การใช้สื่อการเรียนการสอน คือ การเลือกนำสื่อมาใช้เป็นตัวกลางในการถ่ายทอดความรู้เรื่องราว และเนื้อหาต่าง จากผู้สอนโดยส่งไปยังผู้เรียน หรือผู้รับ เพื่อจะนำความรู้ความเข้าใจจากผู้สอนสู่ผู้เรียน หรือนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และเข้าใจตามจุดประสงค์ที่วางไว้ ซึ่งเป็นการทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง อันจะทำให้สิ่งที่เป็นามธรรมที่อาจจะเข้าใจยาก กลายเป็นรูปธรรมที่นักเรียนเข้าใจง่าย จากการสัมผัสเอง และได้เรียนรู้ได้ง่าย รวดเร็ว การใช้สื่อการสอนทำให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ และสื่อต่างๆที่จะนำมาใช้ต้องมีความทันสมัย น่าสนใจ ตามวัย อันจะทำให้เสริมสร้างจินตนาการ เพื่อให้นักเรียนสามารถสร้างสรรค์งานอย่างอิสระ ชัดเจน และมีความสมเหตุสมผล

๒.๑.๘ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญหมายถึงการจัดกิจกรรมโดยวิธีต่างๆ อย่างหลากหลายที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้อย่างแท้จริงเกิดการพัฒนาตนและสังคม คุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมของประเทศชาติต่อไป การจัดกิจกรรมการ

^{๔๗} แอนเดอร์สัน. อาร์, เฮฟ, การพัฒนาสื่อมวลชนสำหรับนักเรียน, (นิวเจอร์ซีย์ : ฮาร์โคเวอร์ เทกบุคส์, ๒๕๓๘), หน้า ๗-๙

^{๔๘} รชนีกร ทองสุท, “เอกสารประกอบการสอน วิชาสารสนเทศเพื่อการสอนสังคมศึกษา”, (เชียงใหม่ : ภาควิชามัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๓), หน้า ๓๑.

เรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนจึงต้องใช้เทคนิคการเรียนรู้รูปแบบการสอนหรือกระบวนการเรียนการสอนในหลากหลายวิธีซึ่งจำแนกได้ดังนี้^{๔๙}

๑. การจัดการเรียนการสอนทางอ้อมได้แก่ การเรียนรู้แบบสืบค้น แบบค้นพบ แบบแก้ปัญหาแบบสร้างแผนผังความคิดแบบใช้กรณีศึกษาแบบตั้งคำถามแบบใช้การตัดสินใจ

๒. เทคนิคการศึกษาเป็นรายบุคคล ได้แก่ วิธีการเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้ แบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง แบบชุดกิจกรรมการเรียนรู้ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน

๓. เทคนิคการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีต่างๆ ประกอบการเรียน เช่น การใช้สิ่งพิมพ์ตำราเรียน และแบบฝึกหัดการใช้แหล่งทรัพยากรในชุมชน ศูนย์การเรียนรู้ชุดการสอน คอมพิวเตอร์ช่วยสอน บทเรียนสำเร็จรูป

๔. เทคนิคการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นปฏิสัมพันธ์ ประกอบด้วย การโต้ว่าที่กลุ่ม Buzz การอภิปราย การระดมพลังสมอง กลุ่มแก้ปัญหา กลุ่มติวการประชุมต่างๆ การแสดงบทบาทสมมติ กลุ่มสืบค้นคู่คิดการฝึกปฏิบัติ เป็นต้น

๕. เทคนิคการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เช่น การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เกม กรณีตัวอย่างสถานการณ์จำลองละคร เกม กรณีตัวอย่างสถานการณ์จำลอง ละคร บทบาท สมมติ

๖. เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ ได้แก่ ปริศนาความคิดร่วมมือแข่งขันหรือกลุ่มสืบค้น กลุ่มเรียนรู้ ร่วมกัน ร่วมกันคิด กลุ่มร่วมมือ

๗. เทคนิคการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ได้แก่ การเรียนการสอนแบบใช้เส้นเล่าเรื่อง (Story line) และการเรียนการสอนแบบ แก้ปัญหา (Problem-Solving)

อีริคเจนเซน (Jensen) ได้กล่าวถึงการสนับสนุนแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นหลัก (Brain-Based Learning) โดยเสนอข้อเท็จจริงว่า การเรียนรู้ที่ดีที่สุดจะเกิดขึ้นเป็นลำดับที่อาจคาดหมายได้ลำดับดังกล่าวแบ่งออกได้ ๕ ขั้นตอน ดังนี้^{๕๐}

๑. ขั้นเตรียมการ (Preparation Stage) ในขั้นนี้ คือ การเตรียมกรอบงานเพื่อการเรียนรู้ใหม่ และเริ่มใช้สมองของผู้เรียนเกิดการทำงานอย่างต่อเนื่อง ในขั้นนี้กระบวนการเรียนการสอนมักจะเน้นการทบทวนเรื่องของการนำเสนอเป็นภาพ หรือเรื่องราวที่เกี่ยวข้อง หากผู้เรียนมีความรู้เดิมมาก่อนที่จะทำให้การเรียนรู้เร็วขึ้น เช่น การฟังเรื่องตลกอาจไม่ขำเลย หากไม่รู้เรื่องเดิมมาก่อน

^{๔๙} คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้, (ร่าง) การปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด, ๒๕๕๓), หน้า ๓๖-๓๗, (เอกสารอัดสำเนา).

^{๕๐} อีริคเจนเซน, Jensen, Eric, Brain-Based Learning, San Diego : The Brain Store Publishing, 2000), p. 33-39.

๒. ขั้นรับรู้ (Acquisition. Stage) นิเวรอนส์ของประสาทจะทำงานเชื่อมโยงกัน แหล่งข้อมูลในการรับรู้ ได้แก่ การอภิปราย การบรรยาย การใช้เครื่องมือทางการเห็น การให้สิ่งเร้า จากสิ่งแวดล้อม ประสบการณ์จากการลงมือปฏิบัติ การแสดงบทบาทตัวอย่าง การอ่าน การทำโครงการกลุ่ม การทำกิจกรรมคู่ ฯลฯ ดังนั้นการให้ผู้เรียนเรียนรู้บางสิ่งบางอย่างได้ ก็ควรให้เขาได้พูด ได้ปฏิบัติ เนื่องจากสมองจะซึมซับข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่เป็นส่วนเล็ก ๆ มาประสานต่อกันได้ การให้รูปแบบและประสบการณ์จะทำให้สมองของผู้เรียนรับรู้ได้มากขึ้น จนกระทั่งจับข้อมูลสำคัญได้ สมองอาจจะสร้างเงื่อนไข และแลการรับกฎเกณฑ์โดยรวม ซึ่งผู้เรียนอาจปรับได้ บ่อยครั้งที่มักพบว่าทั้งในชั้นเรียนหรือโรงเรียน สิ่งที่ครูสอนอาจไม่ใช่สิ่งที่นักเรียนเรียนรู้ ดังนั้นในการเรียนการสอนจึงต้องใช้สมองของผู้เรียนรับรู้และให้นักเรียนได้ประสบการณ์ต่างๆ จากการเรียนรู้เอง สัดส่วนของเวลาที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติและพูด ควรมีมากกว่าการนั่ง และการฟัง ครูส่วนใหญ่มักจัดเวลาสำหรับผู้เรียนน้อยมากในการปฏิบัติทดลอง การอภิปราย การทบทวนความรู้ และผลที่ได้รับก็ต้องมาสอนกันใหม่ มาตรฐานการศึกษาต้องการให้ผู้เรียนมีความเข้าใจที่ลึกซึ้งมากขึ้น มีการคิดวิเคราะห์ การขยายเนื้อหาสาระที่เรียน แต่ในทางตรงกันข้าม ครูกลับไม่ขยายกรอบเวลาให้นักเรียนได้เรียนรู้ที่กว้างขึ้น

๓. ขั้นขยายรายละเอียดเพิ่มเติม (Elaboration Stage) ช่องว่างสำคัญในการเรียนการสอน คือ ช่องว่างระหว่างสิ่งที่ครูอธิบาย กับสิ่งที่นักเรียนเข้าใจ การลดช่องว่างนี้ ครูจำเป็นต้องให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเข้าใจสิ่งที่เรียนได้ลึกซึ้งขึ้น และได้ข้อมูลย้อนกลับด้วยกลวิธีให้ความหมายโดยนัยหรืออย่างแจ่มแจ้ง (Explicit) ครูให้การแก้ไขควบคู่กับการสอน โดยหลักการของการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การขยายความโดยนัยหรืออย่างแจ่มแจ้ง เป็นเรื่องสำคัญในขั้นตอนนี้ กลวิธีที่ให้ความหมายอย่างแจ่มแจ้ง ได้แก่ การให้ คำเฉลย การตรวจสอบ การย่อความหรือสรุปความ การให้ข้อมูล สำหรับการให้ความหมายโดยนัย ได้แก่ การเล่นบทบาทสมมติ การไปศึกษานอกสถานที่ การใช้ประสบการณ์ในชีวิตจริง การขยายรายละเอียดเพิ่มเติมสิ่งที่เรียนรู้ จะช่วยให้สมองมีโอกาสได้จัดวิเคราะห์ ตรวจสอบและเรียนรู้ได้ลึกซึ้งขึ้น การทำงานของระบบประสาทจะพัฒนาได้โดยการลองผิดลองถูก ยิ่งมีการทดลองฝึกปฏิบัติและได้ข้อมูลย้อนกลับมากขึ้นเท่าใด คุณภาพในการทำงานของสมองก็จะยิ่งดีขึ้นเท่านั้น การเรียนโดยการท่องจำอาจจะช่วยให้สามารถทำคะแนนในการสอบได้ แต่อาจจะไม่ทำให้สามารถคิดในระดับสูงได้ ดังนั้น นักเรียนจึงควรได้ข้อมูลย้อนกลับในการเรียนรู้ให้มากอย่างพอเพียง การเรียนรู้สิ่งอื่นๆ ก็จะตามมาได้เอง ประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับก็คือ การมีโอกาสดำเนินงานและประเมินงานของตนเองและของผู้อื่น พร้อมทั้งได้ข้อมูลย้อนกลับที่เป็นเรื่องเป็นราวด้วยวิธีการที่มีประสิทธิภาพ

๔. ขั้นสร้างความทรงจำ (Memory Formation Stage) จะมีการให้กระบวนการขยายรายละเอียด ในการเรียนรู้เพิ่มเติม โดยให้ผู้เรียนมีโอกาสดำเนินการทดลอง หรือมีปฏิสัมพันธ์ในการเรียนการสอน

สอน การทรงจำ ก็อาจดีหรือไม่ดีได้ ขึ้นอยู่กับความสามารถในการเก็บกักความทรงจำนั้นๆ ของแต่ละบุคคล ซึ่งมีองค์ประกอบหลายประการด้วยกัน เช่น การพักผ่อนที่เพียงพอ ระดับของอารมณ์ บริบทอาหาร คุณภาพและปริมาณของการเชื่อมโยงระดับของสมอง สภาวะของผู้เรียน ความรู้เดิม ฯลฯ การพักผ่อนอย่างเพียงพอจะช่วยให้สมองทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในการรวบรวมข้อมูลอาหารที่มีประโยชน์ก็สามารถทำให้ร่างกายได้รับสารที่ช่วยให้การทรงจำที่ดีได้

๕. ขั้นบูรณาการเพื่อนำไปใช้ (Functional Integration Stage) ในขั้นนี้ผู้เรียนจะสามารถระลึกสิ่งที่เรียนรู้ และนำไปใช้ได้

ขั้นตอนที่ถือว่าสำคัญที่สุด คือ ขั้นตอนที่ ๒,๓ และ ๔ ซึ่งผู้สอนต้องตระหนักเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อันเป็นปัจจัยสำคัญที่จะให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้ได้ตามที่คาดหวัง โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน โดยการพูด และการปฏิบัติกิจกรรม

๑) แนวทางการจัดกิจกรรม

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาด้านตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้าน เพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลุกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้ และอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นอย่างมีความสุข กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ใช้องค์ความรู้ ทักษะและเจตคติ จากการเรียนรู้ ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียนมาปฏิบัติกิจกรรมเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ อันได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ซึ่งจะส่งผลในการพัฒนาผู้เรียน ให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีทักษะการทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก อันได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งเน้นในการทำงาน รักความเป็นไทยและมีจิตสาธารณะ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้กับนักเรียนประกอบด้วยกิจกรรม ๓ ลักษณะดังนี้^{๕๑}

๑) กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน ให้รู้จักตนเอง รู้รักษ์สิ่งแวดล้อม สามารถคิด ตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิตทั้งด้านการเรียน และอาชีพ สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจผู้เรียน ทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียน จัดให้เรียน ๑ คาบ/สัปดาห์

^{๕๑} กรมวิชาการ, หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑, หน้า ๒๐.

๒) กิจกรรมนักเรียนเป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความมีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี มีความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปันเอื้ออาทรและสมานฉันท์ โดยจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียน ให้ได้ปฏิบัติด้วยตนเองในทุกขั้นตอน ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผนประเมินและปรับปรุงการทำงาน เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มตามความเหมาะสม และสอดคล้องกับวุฒิภาวะของผู้เรียนและบริบทของโรงเรียนและท้องถิ่น กิจกรรมนักเรียนประกอบด้วย

๓) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชนและท้องถิ่นตามความสนใจในลักษณะอาสาสมัคร เพื่อแสดงถึงความรักดีชอบ ความดีงาม ความเสียสละต่อสังคมและการมีจิตสาธารณะ เช่น กิจกรรมอาสาพัฒนาต่างๆ กิจกรรมสร้างสรรค์สังคม กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมวันสำคัญต่างๆ โรงเรียนจัดเวลาให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรม

๒) บรรยายกิจกรรมการเรียนการสอน

องค์ประกอบด้าน “การจัดการเรียนรู้” นับว่าเป็นองค์ประกอบหลักที่แสดงถึงการเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรม ประกอบด้วย ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายที่แท้จริงของการเรียนรู้ บทบาทของครู และบทบาทของผู้เรียน

การจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนเป็นสำคัญจะทำได้สำเร็จเมื่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ ครู และผู้เรียน มีความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับความหมายของการเรียนรู้ไว้ดังนี้^{๕๒}

๑. การเรียนรู้เป็นงานเฉพาะบุคคล ทำแทนกันไม่ได้ ครูที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ต้องเปิดโอกาสให้เขาได้มีประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตัวของเขาเอง

๒. การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสติปัญญาที่ต้องมีการใช้กระบวนการคิด สร้างความเข้าใจความหมายของสิ่งต่างๆ ดังนั้น ครูจึงควรกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้กระบวนการคิดทำความเข้าใจสิ่งต่างๆ

๓. การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสังคมเพราะในเรื่องเดียวกันอาจคิดได้หลายแง่หลายมุมทำให้เกิดการขยายเติมเต็มข้อความรู้ ตรวจสอบความถูกต้องของการเรียนรู้ตามที่สังคมยอมรับด้วย ดังนั้น ครูที่ปรารถนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จะต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม

^{๕๒} ทัศนาศา แคมมณี, การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ : แนวคิดวิธีและเทคนิคการสอน, พิมพ์ครั้งที่ ๑, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๔), หน้า ๑๒.

กับบุคคลอื่นหรือแหล่งข้อมูลอื่นๆ

๔. การเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่สนุกสนาน เป็นความรู้สึกลึกซึ้งเบิกบาน เพราะหลุดพ้นจากความไม่รู้นำไปสู่ความใฝ่รู้ อยากรู้ อีกเพราะเป็นเรื่องน่าสนใจ ครูจึงควรสร้างภาวะที่กระตุ้นให้เกิดความอยากรู้หรือบังคับข้อใจบ้างผู้เรียนจะหาคำตอบเพื่อให้หลุดพ้นจากความข้องใจและเกิดความสุขขึ้นจากการเรียนรู้เมื่อพบคำตอบด้วยตนเอง

๕. การเรียนรู้เป็นงานต่อเนื่องตลอดชีวิตขยายพรมแดนความรู้ได้ไม่มีที่สิ้นสุด ครูจึงควรสร้างกิจกรรมที่กระตุ้นให้เกิดการแสวงหาความรู้ไม่รู้จบ

๖. การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงเพราะได้รู้มากขึ้นทำให้เกิดการนำความรู้ไปใช้ไปในการเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ เป็นการพัฒนาไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น ครูควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับรู้ผลการพัฒนาของตัวเองด้วย

สรุปว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง กิจกรรมตามวิธีต่างๆ ที่จัดขึ้นในหลากหลายที่มุ่งให้ผู้เรียน ได้เกิดการเรียนรู้ หรือเกิดองค์ความรู้อย่างแท้จริง เกิดการพัฒนาตน และเพิ่มการสังสมคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ประเทศชาติสืบต่อไป ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนนั้น จึงจำเป็นต้องมีเทคนิคการเรียนรู้ ในรูปแบบต่างๆ ของการเรียนการสอน หรือกระบวนการเรียนการสอนให้หลากหลายวิธี กิจกรรมการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในห้อง และนอกห้องเรียน โดยพร้อมที่จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้กระทำ หรือผู้ปฏิบัติด้วยตนเองอย่างแท้จริงเพื่อความรู้ และความเข้าใจโดยตรงจากการลงมือทำนั่นเอง

๒.๑.๙ ด้านการวัดผลและประเมินผล

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นเรียนเป็นสำคัญ การวัดและประเมินผลการเรียนเป็นกระบวนการตรวจสอบว่า การจัดการเรียนรู้บรรลุเพียงไร ผลที่ได้จะเป็นข้อมูลสำหรับครูและผู้บริหารโรงเรียนนำไปพิจารณาปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องและจุดอ่อนด้านต่างๆ การวัดและประเมินผลจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นในกระบวนการเรียนรู้^{๕๓}

๒.๑.๙.๑ ความหมายการวัดผลและประเมินผลการเรียน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ได้ให้ความหมายของการวัดผลและประเมินผลไว้ว่า การวัดผล (Measurement) หมายถึง กระบวนการที่กำหนดจำนวนตัวเลขให้กับวัตถุสิ่งของหรือบุคคล

^{๕๓} สุวัช เกียรติมนิรัตน์, “การจัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๓๘), หน้า ๔๔.

ตามความมุ่งหมาย หรือเปรียบเทียบลักษณะที่มีความแตกต่างที่ปรากฏอยู่ในสิ่งที่จะวัดส่วนการประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การพิจารณาเกี่ยวกับคุณภาพ คุณค่าความจริงและการกระทำ^{๕๔}

บุญเลี้ยง ทุมทอง ได้กล่าวไว้ว่า การวัดผลและประเมินผล หมายถึง กระบวนการให้ได้มาซึ่งจำนวนและตัวเลข เพื่อหาจำนวน ลำดับ อันดับ หรือรายละเอียดของคุณลักษณะ โดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่เหมาะสม แล้วนำผลที่ได้มาตัดสินคุณค่าวินิจฉัย และสรุปอย่างมีระเบียบ ทั้งในด้านการเรียนและด้านการสอนของผู้เรียน^{๕๕}

ศิริเดช ลิขิตะ ได้ให้ความหมายของการวัดผลและประเมินผลไว้ว่า การวัดผล หมายถึง การกำหนดค่าเชิงปริมาณให้กับสิ่งที่ต้องการวัดด้วยการประเมินที่เป็นระบบและเป็นที่ยอมรับส่วนการประเมินผล หมายถึง การตีค่าหรือการให้ความหมายของผลการวัด^{๕๖}

อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง ได้กล่าวว่า การประเมิน เป็นกระบวนการค้นความจำระยะยาวด้วยการใช้ส่วนต่างๆ ของสมอง เมื่อครูผู้สอนต้องการประเมินผู้เรียน ครูผู้สอนต้องมีเครื่องมือประเมินที่เที่ยงตรง จึงสามารถวัดสิ่งที่อยู่ในความจำระยะยาวของผู้เรียนได้^{๕๗}

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้ความหมายของการวัดผลและประเมินผลการศึกษาว่า หมายถึง กระบวนการพัฒนาปรับปรุงการเรียนรู้ของผู้เรียนและตัดสินใจว่าผู้เรียนมีความรู้ทักษะความสามารถ คุณลักษณะอันพึงประสงค์อันเป็นผลมาจากการเรียนการสอนบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้หรือตัวชี้วัดในระดับใด สามารถที่จะได้รับการเลื่อนชั้นหรือจบการศึกษาได้หรือไม่ สถานศึกษาในฐานะผู้รับผิดชอบจัดการศึกษาจะต้องจัดทำระเบียบว่าด้วยการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษาให้สอดคล้องและเป็นไปตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่เป็นข้อกำหนดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑^{๕๘}

^{๕๔}ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์, การบริหารงานวิชาการ, (กรุงเทพมหานคร : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ, ๒๕๔๖), หน้า ๑๖๖.

^{๕๕}บุญเลี้ยง ทุมทอง, “การวัดและประเมินผลสำหรับครูมืออาชีพ”, วารสารวิชาการ กรมวิชาการ, ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑ (๒๕-๔๕) : ๗๓.

^{๕๖}ศิริเดช ลิขิตะ, ชุดเครื่องมือการประเมินตนเองของครูมืออาชีพ, (กรุงเทพมหานคร : เอ็กซ์เปอร์เนทบุ๊ก, ๒๕๔๖), หน้า ๕๔.

^{๕๗}อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง อ้างถึงใน ปรีชัช โล่ห์ชัย, “การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามทัศนะของหัวหน้างานวิชาการสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต ๒”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, ๒๕๕๒), หน้า ๓๐.

^{๕๘}สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ, แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, ๒๕๕๓), หน้า ๔.

๒.๑.๙.๒ ปัญหาการวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้

สุวิมล ว่องวาณิช ได้กล่าวถึงปัญหาของการวัดการปฏิบัติงานว่ามีดังนี้^{๕๙}

- ๑) ปัญหาเครื่องมือ การพัฒนาเครื่องมือเพื่อใช้ในการวัดการปฏิบัติงานยังน้อย
- ๒) ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการวัดกระบวนการกับการวัดผลงาน พบว่ามีการวัดผลงานมากกว่าการวัดกระบวนการ

๓) ปัญหาคุณภาพของผู้วัด มาตรฐานการให้คะแนน อคติในการให้คะแนน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้ศึกษาปัญหาการวัดและประเมินผล ในมุมมองของครูผู้สอน พบปัญหาดังนี้^{๖๐}

- ๑) มีความสับสนในคำศัพท์ต่าง ๆ ที่อยู่ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ๒) ขาดความมั่นใจในวิธีการปฏิบัติของการวัดประเมินผลสภาพจริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านเป็นเรื่องเกี่ยวกับเทคนิคการวัดและวิธีการประเมิน
- ๓) เอกสารเกี่ยวกับการวัดและประเมินผู้เรียนในสถานศึกษาต้องการการจัดทำเป็นจำนวนมาก แต่ไม่มีแบบฟอร์มที่สะดวกต่อการกรอกหรือดำเนินการทำให้ครูต้องมีการเพิ่มขึ้น

๒.๑.๙.๓ แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

จุฑารัตน์ อินทะแสน ได้กล่าวว่า การวัดผลและประเมินผลทำได้ด้วยวิธีการดังนี้ คือ สังเกตการณ์แสดงออกของผู้เรียน เพิ่มขึ้นผลงานหรือรายงาน สัมภาษณ์ บันทึกของผู้เรียน การประชุมปรึกษาหารือระหว่างผู้เรียนและครู ความสามารถในการปฏิบัติจริงการประเมินด้วยตนเองหรือกลุ่มเพื่อน^{๖๑}

รุจิรุ ภูสาระ และจันทราณี สงวนนาม ได้กล่าวว่า การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะช่วยตรวจสอบคุณภาพของผู้เรียนว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณธรรมและค่านิยมที่ถึงประสงค์ ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือไม่เพียงใด ผลการประเมินจะช่วยให้ครูผู้สอนรู้ข้อบกพร่องหรือความก้าวหน้าของผู้เรียน ทำให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้และวิธีการแก้ปัญหาหรือพัฒนาให้เหมาะสมได้

^{๕๙}สุวิมล ว่องวาณิช, การประเมินการปฏิบัติงาน, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์, ๒๕๕๐), หน้า ๒๓๖-๒๓๗.

^{๖๐}สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, รายงานการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท เพลินสตูดิโอ จำกัด, ๒๕๕๑), หน้า ๔๕.

^{๖๑}จุฑารัตน์ อินทะแสน, “การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนนำร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา ๕”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๕), หน้า ๕๓-๕๔.

กิจกรรมการประเมินผลการเรียนรู้สามารถดำเนินการได้เป็น ๓ ระดับ คือ^{๖๒}

๑) การประเมินผลระดับชั้นเรียน ครูผู้สอนจะต้องประเมินผู้เรียนในแต่ละรายวิชา เพื่อรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย และควรทำอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน

๒) การประเมินผลระดับสถานศึกษา เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าด้านการเรียนรู้เป็นรายชั้นปีและช่วงชั้นของสถานศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาปรับปรุงคุณภาพของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้เพื่อนำผลการประเมินไปพิจารณาตัดสินการเลื่อนช่วงชั้น ในกรณีที่ผู้เรียนไม่สามารถผ่านมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระต่าง ๆ สถานศึกษาจะต้องจัดให้มีการสอนซ่อมเสริมและจัดให้มีการประเมินผลการเรียนรู้ด้วย

๓) การประเมินผลระดับชาติ สถานศึกษาจะต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียนในปีสุดท้ายของแต่ละช่วงชั้น ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ เข้ารับการประเมินคุณภาพระดับชาติในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สำคัญได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ภาษาต่างประเทศ และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ข้อมูลที่ได้จากการประเมินจะนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนและคุณภาพของการจัดการสถานศึกษาแต่ละแห่ง

กิจกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนอาจทำได้ด้วยวิธีต่อไปนี้^{๖๓}

๑) การประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) เป็นการประเมินผลจากงานหรือผลงานที่เป็นจริง การปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน ซึ่งครอบคลุมถึงวิธีการดังต่อไปนี้ การนำเสนอด้วยปากเปล่า (Oral Presentation) การโต้วาที (Debates) การแสดงนิทรรศการ (Exhibitions) การรวบรวมผลงานเขียนของนักเรียน (Collections of Students Written Products) แถบบันทึกภาพผลการปฏิบัติงาน (Videotapes of Performances) การสร้างและงานประดิษฐ์โครงหุ่น (Construction and Models) การแก้ปัญหา (Solutions of Problems) พฤติกรรมของผู้เรียน (Students Behavior) การปฏิบัติงานกลุ่ม (Cooperative Group Work)

๒) การประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมงาน (Portfolio Assessment) เป็นวิธีการประเมินผลการเรียนการสอนโดยผู้เรียนได้มีส่วนร่วมการประเมินอย่างเต็มที่ ๒ ขั้นตอน คือ ผู้เรียนแต่ละคนรวบรวมผลงานและบันทึกผลการประเมินไว้ในแฟ้มรวบรวมผลงาน (Working Folder) และ

^{๖๒} รุจิร ภูสาระ และจันทราณี สงวนนาม, การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา, (กรุงเทพมหานคร บัณฑิตวิทยาลัย, ๒๕๔๕), หน้า ๖๑-๖๗.

^{๖๓} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๖๔-๖๗.

นักเรียนแต่ละคนจัดและคัดเลือกผลงานจากแฟ้มรวบรวมผลงานเพื่อจัดทำแฟ้มสะสมงานต่อไป

๓) การประเมินโดยใช้แบบทดสอบมาตรฐาน (Standardize Test) เป็นวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในรูปแบบของข้อทดสอบแบบปรนัย ซึ่งผู้เรียนทุกคนได้รับการประเมินผลสัมฤทธิ์วิชาแกนหลักและคุณลักษณะที่สำคัญด้วยเครื่องมือหรือแบบทดสอบที่ได้มาตรฐาน

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ กล่าวว่า การวัดผลและประเมินผลนั้นควรประเมินดังนี้ คือ ^{๖๔}

๑) สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนจากการแสดงความคิดเห็น ความสนใจเรียน ความร่วมมือในกิจกรรม และการรายงานของกลุ่ม

๒) ตรวจสอบความถูกต้องของการสรุปกฎเกณฑ์ลักษณะสำคัญ

๓) ตรวจสอบความถูกต้องของข้อสอบและแบบฝึกหัด

สมศักดิ์ สินธุระเวช ได้กล่าวว่า การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนมีหลักการดำเนินงาน ดังนี้ ^{๖๕}

๑) จัดทำหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการวัดและประเมินผล

๒) บุคลากรทุกคนทั้งครูผู้สอน นักเรียน ผู้ปกครอง ได้มีส่วนร่วมปฏิบัติการวัดผลและประเมินผลเป็นมาตรฐานเดียวกันตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติ

๓) วัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องควบคู่การเรียนการสอน โดยการวัดและประเมินผลความประพฤติ พฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และผลงานของผู้เรียน

๔) นำผลการวัดและประเมินมาพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาการเรียนรู้เต็มศักยภาพ

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา ได้กำหนดว่า การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนสถานศึกษาต้องดำเนินการ ดังนี้ ^{๖๖}

๑) กำหนดระเบียบการวัดและประเมินผล

๒) จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษา

๓) ดำเนินการวัดผลและประเมินผลทุกช่วงชั้น

^{๖๔} สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, *การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด*, (กรุงเทพมหานคร : ภาคพิมพ์, ๒๕๔๕), หน้า ๒๑.

^{๖๕} สมศักดิ์ สินธุระเวช, *การวัดและประเมินผลการเรียนรู้*, (กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, ๒๕๔๕), หน้า ๙-๑๐.

^{๖๖} กมล ภูประเสริฐ, *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*, พิมพ์ครั้งที่ ๓, (กรุงเทพมหานครเสริมสินปริเพรส ซิสเท็ม, ๒๕๔๗), หน้า ๑๓.

๔) พัฒนาเครื่องมือการวัดผลและประเมินผล

๕) จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผลและประเมินผลเพื่อการอ้างอิง การตรวจสอบ และพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

กมล ภูประเสริฐ ได้เสนอว่า การบริหารการประเมินผลการเรียนรู้ ได้แก่ การจัดให้มีการดำเนินงานที่สรุปได้ ดังนี้

๑) การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้ รายวิชาและกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งการร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งเป็นการเตรียมการประเมินผลการเรียนรู้เพื่อกำหนดวิธีการเครื่องมือ และแนวปฏิบัติในการประเมิน

๒) การกำหนดวิธีการวัดผลและประเมินผลและเครื่องมือที่จะใช้การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ และการเตรียมการในการสร้างเครื่องมือและกำหนดวิธีการที่เป็นระบบโดยเป็นการกำหนดให้ประเมินผลตามสภาพจริง การประเมินตามสภาพจริงต้องใช้วิธีการที่หลากหลายทั้งการสังเกตพฤติกรรม การพิจารณาผลงานที่สะสมไว้ การฟังการนำเสนอของผู้เรียน

๓) การควบคุม ดูแล ติดตามและส่งเสริมให้มีการประเมินผลการเรียนรู้ตามวิธีการและเครื่องมือที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งการดูแลให้มีการบันทึกผลการเรียนการสอน การบันทึกการสังเกตและรวบรวมผลงานของนักเรียนตามช่วงเวลาที่กำหนดไว้อย่างสม่ำเสมอ

๔) การจัดทำหลักฐานการศึกษาและหลักฐานการประเมินผลตามที่กระทรวง/กรม/หน่วยงานต้นสังกัด ได้กำหนดไว้

๕) การนำผลการประเมินไปใช้การแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนแต่ละคนอย่างสม่ำเสมอซึ่งเป็นการพัฒนาผู้เรียนและกระบวนการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนปรับปรุงตนเอง

๖) การกำหนดรูปแบบ ระยะเวลาการรายงานผลการเรียนรู้ ทั้งการรายงานผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต่อผู้ปกครองและรายงานผลต่อสาธารณะและหน่วยงานต้นสังกัดได้ทราบ

กระทรวงศึกษาธิการ ได้เสนอแนวทางการประเมินผลไว้ ดังนี้^{๖๗}

๑) กำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา

๒) ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละวิชา ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๓) ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน โดยเน้นการ

^{๖๗} กระทรวงศึกษาธิการ, คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล, (กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๔๗), หน้า ๓๕.

ประเมินตามสภาพจริง จากกระบวนการการปฏิบัติและผลงาน

๔) พัฒนาเครื่องมือและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนจุดมุ่งหมายพื้นฐาน ๒ ประการ ได้แก่^{๖๘}

๑) การวัดและประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลการเรียนและการเรียนรู้ของผู้เรียนในระหว่างการเรียนรู้การสอนอย่างต่อเนื่อง บันทึก วิเคราะห์แปลความหมายข้อมูล แล้วนำมาใช้ในการส่งเสริมหรือปรับปรุงแก้ไขการเรียนรู้ของผู้เรียนและการสอนของครู การวัดและประเมินผล กับการสอนจึงเป็นเรื่องที่สัมพันธ์กัน หากขาดสิ่งหนึ่งใดการเรียนรู้การสอนก็ขาดประสิทธิภาพ

๒) การวัดและประเมินผลเพื่อตัดสินผลการเรียน เป็นการประเมินสรุปผลการเรียนรู้ (Summative assessment) ซึ่งมีหลายระดับ ได้แก่ เมื่อเรียนจบหน่วยการเรียนรู้ จบรายวิชาเพื่อตัดสินให้คะแนนหรือให้ระดับผลการเรียน ให้การรับรองความรู้ความสามารถของผู้เรียนว่าผ่านรายวิชาหรือไม่ ควรได้รับการเลื่อนชั้นหรือไม่ หรือสามารถจบหลักสูตรหรือไม่

วัฒนพร ระงับทุกข์ ได้เสนอวิธีการวัดและประเมินผลที่ สอดคล้องแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญว่า คือ การประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) การประเมินภาคปฏิบัติ (Performance Assessment) และการประเมินจากแฟ้มสะสมงาน (Authentic Assessment)

๑. การประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) เป็นการประเมินเชิงคุณภาพอย่างต่อเนื่องในด้านความรู้ความคิด พฤติกรรม วิธีการปฏิบัติ และผลการปฏิบัติของผู้เรียน วิธีที่ใช้ในการประเมิน ได้แก่ การสังเกต การสัมภาษณ์ บันทึกจากผู้เกี่ยวข้อง แบบทดสอบวัดความสามารถจริง การรายงานตนเอง และแฟ้มสะสมงาน (Portfolio) การประเมินตามสภาพจริงมีลักษณะที่สำคัญ คือ

๑.๑ เป็นการประเมินที่กระทำไปพร้อม ๆ กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งสามารถทำได้ตลอดเวลาทุกสถานการณ์ทั้งที่โรงเรียน บ้าน และชุมชน

๑.๒ เป็นการประเมินที่เน้นพฤติกรรมและการแสดงออกของผู้เรียนที่แสดงออกมาจริง ๆ

๑.๓ เน้นการพัฒนาผู้เรียนอย่างเด่นชัด และให้ความสำคัญกับการพัฒนาจุดเด่นของผู้เรียน

^{๖๘} สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, ๒๕๕๑), หน้า ๒.

๑.๔ เน้นการประเมินตนเองของผู้เรียน

๑.๕ ตั้งอยู่บนพื้นฐานของสถานการณ์ที่เป็นชีวิตจริง

๑.๖ ใช้ข้อมูลที่หลากหลาย มีการเก็บข้อมูลระหว่างการปฏิบัติในทุกด้าน ทั้งที่โรงเรียน บ้าน และชุมชนอย่างต่อเนื่อง

๑.๗ เน้นคุณภาพของผลงานที่ผู้เรียนสร้างขึ้นซึ่งเป็นผลจากการบูรณาการความรู้ความสามารถหลายๆ ด้านของผู้เรียน

๑.๘ เน้นการวัดความสามารถในการคิดระดับสูง เช่น การวิเคราะห์การสังเคราะห์

๑.๙ ส่งเสริมการปฏิสัมพันธ์เชิงบวก มีการชื่นชม ส่งเสริม และอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของผู้เรียน และผู้เรียนได้เรียนอย่างมีความสุข

๑.๑๐ เน้นการมีส่วนร่วมระหว่างผู้เรียน ครู ผู้ปกครอง

จากลักษณะการประเมินตามสภาพจริง จะเห็นได้ว่าเป็นการประเมินที่เน้นการประเมินภาคปฏิบัติ (Performance Assessment) โดยมีแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) เป็นนวัตกรรมการประเมินที่สำคัญและส่งเสริมสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

๒. การประเมินภาคปฏิบัติ (Performance Assessment)

เป็นการทดสอบความสามารถในการทำงานของผู้เรียนภายใต้สถานการณ์และเงื่อนไขที่สอดคล้องกับสภาพจริงมากที่สุดซึ่งสามารถประเมินได้ ๓ ลักษณะ คือ ประเมิน กระบวนการ ประเมินผลผลิต และประเมินทั้งกระบวนการและผลผลิต

ลักษณะที่สำคัญของการประเมินภาคปฏิบัติ มีดังนี้ คือ มีการกำหนดวัตถุประสงค์ ของการวัดอย่างชัดเจน มีการกำหนดวิธีทำงาน มีการกำหนดความสำเร็จของงาน มีคำสั่งควบคุมสถานการณ์ในการปฏิบัติงาน มีเกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจนและมีการประเมิน พฤติกรรมขั้นสุดท้ายของการปฏิบัติงาน

กระบวนการประเมินภาคปฏิบัติ ครูผู้สอนอาจใช้วิธีการต่อไปนี้ในการประเมิน คือ

๒.๑ การสืบค้น (Inquiry) โดยการถามผู้เรียนตรง ๆ เกี่ยวกับความรู้สึกรู้สึกที่มีต่อตนเองต่อการปฏิบัติงาน และประเมินความสำเร็จของตน โดยอาจให้ผู้เรียนรายงานผลด้วย การเขียนหรือพูดหรือบันทึกข้อดีข้อด้อยของตนเองในการทำงาน

๒.๒ การสังเกต (Observation) โดยการสังเกตผู้เรียนขณะที่เรียน และทำกิจกรรมต่างๆ ทั้งงานเดี่ยวและงานกลุ่ม ซึ่งครูควรสังเกตอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ได้ข้อมูลที่แท้จริงของผู้เรียน

๒.๓ การวิเคราะห์ (Analysis) โดยการวิเคราะห์การปฏิบัติของผู้เรียนแต่ละคนขณะที่ปฏิบัติงานหรือเมื่องานเสร็จสิ้นเพื่อค้นหาวางานส่วนไหนที่ดี และส่วนไหนที่ควรปรับปรุง

๒.๔ การทดสอบ (Testing) โดยการวัดการปฏิบัติของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อตัดสิน

ระดับความสำเร็จในการเรียนรู้ตามผลงานหรือตามกระบวนการที่กำหนดแบบทดสอบอาจใช้ความสามารถในการเรียนรู้ ระดับทักษะที่ได้จากการปฏิบัติ การบรรลุเป้าหมายการจัดการเรียนรู้หรือเจตคติที่มีต่อสิ่งต่างๆ โดยสามารถประเมินเป็นรายบุคคล เป็นกลุ่ม หรือให้ผู้เรียนประเมินตนเองและเพื่อน

ประเภทของเครื่องมือวัดภาคปฏิบัติ แบ่งออกเป็น ๔ ประเภท คือ

๑) การเขียน เป็นการวัดการประยุกต์ความรู้และทักษะที่เกี่ยวข้อง เช่น การเขียนแบบการวางแผนที่ การแปลโจทย์ปัญหาเป็นรูปภาพ การแต่งกลอน การเขียนโครงร่างวิทยาศาสตร์

๒) การจำแนกและระบุกระบวนการปฏิบัติ เป็นการระบุชื่อเครื่องมือ ชิ้นส่วน ขั้นตอนการทำงาน หรือจำแนกสิ่งที่ไม่เหมือนกัน

๓) การสร้างสถานการณ์จำลอง เป็นการสอบวัดโดยกำหนดสถานการณ์ที่คล้ายสถานการณ์จริงให้ผู้เรียนได้แก้ปัญหา บอกขั้นตอนหรือวิธีการทำงานเพื่อสร้างงานหรือระบับความเสียหาย

๔) การกำหนดตัวอย่างงาน คือ ครูให้ผู้เรียนศึกษาตัวอย่างงานแล้วทำตามแบบให้เหมือนหรือดีกว่า อาจประเมินผลสำเร็จทั้งชิ้นหรือเพียงบางส่วนก็ได้

๓. การประเมินจากแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio Assessment) เป็นแนวทางหนึ่งของการประเมินตามสภาพจริง สามารถสะท้อนให้เห็นผลที่เกิด จากกระบวนการเรียนรู้และการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างชัดเจน หลักการสำคัญในการประเมินจากแฟ้มสะสมผลงาน

๓.๑ ด้านเนื้อหาวิชา จะต้องสะท้อนความรู้ความเข้าใจ เนื้อหาวิชา ทักษะความสามารถและคุณลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียน

๓.๒ ด้านการเรียนรู้ จะต้องเน้นกระบวนการเรียนรู้จากผลงานของผู้เรียนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ หรืองาน และตรวจสอบปรับปรุงด้วยตนเอง รวมทั้งมีการประเมินตนเอง และเน้นบรรยากาศการเรียนรู้อย่างอิสระ โดยมีครูเป็นที่ปรึกษา ให้คำชี้แจงกระตุ้นสร้างขวัญและกำลังใจ

๓.๓ ด้านความเสมอภาค คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มุ่งพัฒนาศักยภาพของบุคคลไปสู่เกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดให้สูงสุดตามความสามารถของแต่ละบุคคล

ประเด็นที่ควรเน้นในการประเมินโดยแฟ้มสะสมงาน ประกอบด้วยความเข้าใจในความคิดรวบยอด กระบวนการหรือขั้นตอนที่ใช้ ทักษะการแก้ปัญหา การสื่อความหมาย และผลสำเร็จของงานโดยมีการให้คะแนน ๒ แบบ คือ

๑. การให้คะแนนเป็นภาพรวม คือ การให้คะแนนโดยดูจากภาพรวมของชิ้นงานว่ามีความคิดรวบยอด การสื่อความหมาย กระบวนการที่ใช้และผลงาน แล้วบรรยายคุณภาพของงานเป็นระดับ

๒. การให้คะแนนเป็นรายองค์ประกอบ คือ การให้คะแนนโดยพิจารณาแต่ละองค์ประกอบของงาน และบรรยายคุณภาพของงานแต่ละองค์ประกอบเป็นระดับ

การประเมินผลการเรียนโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานของนักเรียนมีลักษณะ และกระบวนการที่เกี่ยวข้อง ๗ ประการ คือ

๑. ต้องมีการประเมินผลตามสภาพจริงของผู้เรียน
๒. ต้องมีการเก็บบันทึกข้อมูลจากแหล่งต่างๆ บันทึกเก็บรวบรวมจากผลงานผู้เรียน การสังเกต บันทึกผลระหว่างเรียน บันทึกวิธีการทำงาน เพื่อพิจารณาตัดสินความก้าวหน้าและผลสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียนแต่ละคน
๓. ต้องมีการเชื่อมโยงข้อมูลจากการบันทึกและแสดงผล เพื่อผู้ปกครอง ผู้สอน และผู้เรียนจะได้รับและปรับปรุงการเรียนเพื่อให้เกิดความก้าวหน้าทางการเรียนต่อไป
๔. ต้องมีการสะท้อนตนเองจากการประเมินตนเองของผู้เรียนหรือจากเพื่อนร่วมชั้น
๕. ต้องมีการนำผลประเมินของแต่ละบุคคลไปพัฒนากระบวนการเรียน
๖. ต้องมีความร่วมมือกันในการทำงานระหว่างครูและผู้เรียน
๗. ต้องมีการนำผลการประเมินแต่ละครั้งมาตรวจสอบพิจารณา เพื่อปรับปรุง หรือยืดหยุ่นวิธีการสอน สื่อการสอน หรือเกณฑ์มาตรฐานของงานให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของผู้เรียนแต่ละคน^{๖๙}

สรุปว่า การวัดผลประเมินผล คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวกับผลการเรียน และการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ได้ดำเนินการเรียนการสอนในแต่ละช่วงๆ ระหว่างการเรียนการสอนนั้นอย่างต่อเนื่อง และทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มา แล้วนำมาใช้ในการส่งเสริม หรือปรับปรุงแก้ไขของการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ผ่านๆ มา ซึ่งในกระบวนการวัดผลประเมินผลจึงต้องใช้เครื่องมือที่มีคุณภาพ โดยใช้วิธีการสังเกตการประเมินผล เพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องต่อไป

๒.๑.๑๐ ด้านการใช้เทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอน

๒.๑.๑๐.๑ ด้านเทคนิคการสอน

ทศนา แยมมณี ได้ให้ความหมายไว้ว่า เทคนิคการสอน คือ กลวิธีต่างๆ ที่ใช้เสริมกระบวนการสอนขั้นตอนการสอน วิธีการสอนหรือการดำเนินการทางการสอนใดๆ เพื่อช่วยให้การสอนมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้นเช่นการยกตัวอย่างใช้สื่อการใช้คำถาม เป็นต้น^{๗๐}

^{๖๙} วัฒนาพร ระงับทุกข์, แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ, (กรุงเทพมหานคร : ต้นอ้อ ๑๙๙๙ จำกัด, ๒๕๔๒), หน้า ๕๓-๖๑.

^{๗๐} ทศนา แยมมณี, ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๘), หน้า ๒๔.

กฤษมันต์ วัฒนารงค์ ได้ให้ความหมายไว้ว่าเทคนิคการสอน (Teaching Technique) คือ กลวิธีต่างๆ ที่ใช้เสริมกระบวนการสอนของผู้สอน ขั้นตอนการสอน วิธีการสอน หรือ การดำเนินการทางการสอนใดๆ เพื่อช่วยให้การสอนมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น^{๗๑}

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ได้ให้ความหมายของเทคนิคการสอนว่า เทคนิคการสอนเป็น กระบวนการแสวงหาความรู้ ทักษะการบันทึกความรู้ ทักษะการคิด ทักษะการจัดการกับความรู้ ทักษะการแสดงออกทักษะการสร้างความรู้ใหม่และทักษะการทำงานเป็นกลุ่มจัดว่าเป็นเทคนิคการ เรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำวิธีการเรียนการสอนได้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ดีเทคนิค การสอนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้การสอนประสบผลสำเร็จได้อย่างดี^{๗๒}

กิตติ รัตนราช ได้ให้ความหมายของเทคนิคการสอนไว้ว่า เทคนิคการสอนเป็นวิธีการ สอนในแบบต่างๆ ที่ผู้สอนจัดให้มีขึ้นเพื่อดึงดูดให้ผู้เรียนได้ชวนขวยหรือกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความ สนใจในการเรียนรู้ในรายวิชานั้นๆ โดยวิธีการสอนหรือเทคนิคการสอนในปัจจุบันนั้นได้แบ่งออกเป็น ๑๗ วิธี ได้แก่^{๗๓}

๑. เทคนิคการสอนโดยใช้การบรรยาย
๒. เทคนิคการสอนใช้การสาธิต
๓. เทคนิคการสอนโดยใช้การทดลอง
๔. เทคนิคการสอนโดยใช้การนิรนัย
๕. เทคนิคการสอนโดยใช้การอุปนัย
๖. เทคนิคการสอนโดยใช้การไปทัศนศึกษา
๗. เทคนิคการสอนโดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย
๘. เทคนิคการสอนโดยใช้การแสดงละคร
๙. เทคนิคการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ
๑๐. เทคนิคการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง
๑๑. เทคนิคการสอนโดยใช้เกมส์
๑๒. เทคนิคการสอนใช้สถานการณ์จำลอง

^{๗๑} กฤษมันต์ วัฒนารงค์, เทคโนโลยีเทคนิคศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อุตสาหกรรมกร พิมพ์, ๒๕๕๐), หน้า ๒๘.

^{๗๒} ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, เทคนิคและการสอนอาชีวศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ดี, ๒๕๕๔), หน้า ๑๐๓-๑๐๔.

^{๗๓} กิตติ รัตนราช, สื่อการสอนและฝึกอบรม : จากสื่อพื้นฐานถึงสื่อดิจิทัล. (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๔), หน้า ๓๕-๓๖.

- ๑๓. เทคนิคการสอนโดยใช้ศูนย์การเรียนรู้
- ๑๔. เทคนิคการสอนโดยใช้บทเรียนแบบโปรแกรม
- ๑๕. เทคนิคการสอนโดยใช้โครงการหรือโครงการ
- ๑๖. เทคนิคการสอนแบบ M-I-A-P
- ๑๗. เทคนิคการสอนโดยสื่อ

สมยศ ต่ายแก้ว ได้ให้ความหมายไว้ว่า เทคนิคการสอน คือ วิธีการ แนวทางการสอน ในแบบต่างๆ ที่ผู้สอนคิดค้นขึ้นมาเพื่อใช้ในการดึงดูดให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เป็นวิธีกระตุ้นการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนการสอนเพื่อให้การเรียนการสอนระหว่างผู้สอนและผู้เรียนเกิด ประสิทธิภาพในการเรียนร่วมกัน ซึ่งเทคนิคการสอนมีหลากหลายรูปแบบแต่ละรูปแบบผู้สอนจะต้อง เลือกใช้ให้เหมาะสมกับการเรียนการสอนของผู้เรียนโดยต้องคำนึงถึง อายุ เพศ ระดับการศึกษาของ ผู้เรียนด้วย เทคนิคการสอนเหล่านี้ ได้แก่

- ๑. เทคนิคการสอนโดยการแสดงบทบาทสมมติ
- ๒. เทคนิคการสอนโดยใช้เกมส์จำลองสถานการณ์
- ๓. เทคนิคการสอนโดยใช้การระดมความคิด
- ๔. เทคนิคการสอนแบบค้นพบความรู้
- ๕. เทคนิคการสอนแบบแก้ปัญหา
- ๖. เทคนิคการสอนแบบปฏิบัติการ
- ๗. เทคนิคการสอนโดยใช้คำถาม^{๗๔}

๒.๑.๑๐.๒ เทคนิคการสร้างเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์

เทคนิคการให้รางวัลและการลงโทษ, (Reinforcement. And. Punishments) เทคนิค การให้รางวัลถือเป็นหัวใจของการสร้างเสริมพฤติกรรมเชิงบวก

ผู้สอนจึงต้องใช้การให้รางวัลมากกว่าการลงโทษที่ผู้สอนจะต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์ของการให้รางวัล, เอกลักษณะหรือการจำแนกแยกแยะและการพัฒนาสิ่งที่นำมาเป็น “รางวัล” การเลือกรางวัล กฎของรางวัลและความแตกต่างตลอดจนข่าวสารที่ผู้สอนจะสื่อกับผู้เรียน ด้วยรูปแบบต่างๆ ของรางวัลวัตถุประสงค์หรือหน้าที่ของรางวัล ก็คือ เพื่อให้เกิดแรงจูงใจให้ผู้เรียนทำ พฤติกรรมหรือเรียนรู้ทักษะที่ต้องการโดยเริ่มแรกอาจเป็นแรงจูงใจจากภายนอก แล้วจากแรงจูงใจ ภายนอกจะพัฒนาอย่างไรให้เป็นแรงจูงใจจากภายในตัวเองของผู้เรียนเองตัวอย่างผู้สอนให้ขนม

^{๗๔}สมยศ ต่ายแก้ว, การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการประเมินตามสภาพจริง, (เชียงใหม่ : โรงพิมพ์แสงศิลป์, ๒๕๕๑), หน้า ๖๕.

ผู้เรียนซึ่งเป็นรางวัลขั้นพื้นฐานจับต้องและกินได้เพื่อให้ผู้เรียนวาดรูปได้ตามแบบ ไปเรื่อยๆ จากรางวัลที่เป็นขนมเป็นของกินได้ เป็นของเล่นที่ชอบ แล้วก็ขยับขึ้นมาเป็นคำชมซึ่งเป็นรางวัลทางสังคม จนกระทั่งผู้เรียนสามารถวาดได้เองโดยไม่ต้องดูแบบ เข้าใจโน้ตของการวาดรูปจนผู้เรียนสนุกกับการวาดรูปด้วยตนเองของผู้เรียนเอง โดยไม่ต้องมีรางวัลจากภายนอกมากกระตุ้นอันเป็นรางวัลจากภายในของตัวผู้เรียนเองเรียกว่าผู้สอนจะต้องพัฒนารางวัลจากขั้นที่สนองความจำเป็นพื้นฐาน (Needs) ไปสู่ขั้นที่จะตอบสนองความต้องการที่จะประสบผลสำเร็จสูงสุด (Self-esteems) ของผู้เรียนให้ได้ ทั้งนี้ผู้สอนจะต้องรู้เอกลักษณ์ของรางวัลแต่ละอย่างและต้องสามารถจำแนกแยกแยะรางวัลสำหรับผู้เรียนแต่ละคน เพราะรางวัลสำหรับผู้เรียนคนหนึ่งอาจเป็นเหมือนการลงโทษสำหรับผู้เรียนอีกคนหนึ่งก็ได้ เช่น ปรกติคุกกี้ไส้ถั่วอาจเป็นของโปรดของชอบของเด็กทั่วไป แต่กับเด็กหรือผู้เรียนบางคน เขาไม่ชอบไส้ถั่วเลย การเอาคุกกี้ไส้ถั่วมาเป็นรางวัลให้เขาจึงอาจเป็นการลงโทษเขาไปเป็นต้น ฉะนั้นผู้สอนจึงจะต้องสังเกตและเรียนรู้ ที่จะวิเคราะห์ให้ได้ว่าอะไรที่เป็นรางวัลหรือแรงจูงใจสำหรับผู้เรียนคนหนึ่งๆ อย่างแท้จริง รางวัลจะต้องเป็นรางวัลจริงๆ รางวัลจะต้องมีหลากหลายทั้งชนิดและรูปแบบและประเภทที่ผู้สอนต้องสังเกตที่จะเลือกรางวัลเอามาใช้กับผู้เรียนในการสอนต่างๆ รางวัลที่ใช้บ่อยซ้ำซากก็จะหมดคุณค่าของการเป็นรางวัลและหมดอำนาจ ที่จะใช้จูงใจผู้เรียนในที่สุด ผู้สอนจึงจะต้องรู้จักพัฒนารางวัลที่จะนำมาใช้กับผู้เรียนแต่ละคนตลอดเวลาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะรางวัลที่เป็นขนมให้มากจนเกินไปจนผู้เรียนอ้วนแล้วยังให้อีกก็เป็นการลงโทษไปได้อีกเช่นกัน นอกจากนี้ด้วยรูปแบบต่างๆ ของรางวัลผู้สอนยังสามารถสื่อสารให้ผู้เรียนได้รู้สึกถึง ปริมาณหรือคุณภาพของรางวัลที่ผู้เรียนจะได้รับตอบกลับ (Feedback) จากการตอบสนองหรือพฤติกรรมของผู้เรียนซึ่งจะทำให้ผู้เรียนต้องปรับปรุงการตอบสนองหรือพฤติกรรมให้ดีขึ้นไปด้วย เช่น หากผู้เรียนตั้งใจดีและตอบสนองได้ถูก ผู้สอนก็ “ว้าว, ดีมาก” (ทั้งน้ำเสียงและสีหน้า), ผู้เรียนไม่ค่อยตั้งใจแต่ตอบสนองได้ถูก ผู้สอนก็ “ดี”, ผู้เรียนตั้งใจดีแต่ตอบสนองได้ไม่ถูกหรือผิด ผู้สอน “พยายามดีมาก แต่” ผู้เรียนทั้งไม่ตั้งใจและไม่ตอบสนอง ผู้สอนก็ “ผิด-ตั้งใจหน่อย” (เสียงดังด้วยน้ำเสียงและสีหน้าตำหนิ) เป็นต้น

ดังนั้นถ้าผู้สอนมีความเข้าใจของการใช้เทคนิคการให้รางวัล จนสามารถหารางวัลใหม่ๆ สำหรับผู้เรียนแต่ละคนได้เรื่อยๆ และสามารถพัฒนารางวัลจากรางวัลภายนอก (ขนม, ของเล่น, ของกิน) ไปสู่รางวัลทางสังคม (คำชมต่างๆ) จนในท้ายที่สุดก็ไปสู่ความพึงพอใจ ที่จะทำมาจากตัวผู้เรียนเองซึ่งเป็นรางวัลจากการภายใน (Self-esteem) ในที่สุดได้เมื่อไร นั่นก็คือ ความสำเร็จขั้นสุดยอดของการเรียนการสอนหรือการฝึกทักษะ

โสภณ โสมติและอภัยตรี โสตะจินดา ได้กล่าวถึง เทคนิคการสอนที่จะต้องใช้กับผู้เรียนที่สำคัญที่สุดนั้นมีอยู่มากมายหลายวิธี เพื่อให้ผู้สอนสามารถนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียน

และจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ จึงจำแนกตามเทคนิคการเรียนการสอนดังนี้

๑. การจัดเทคนิคการสอนทางอ้อม ได้แก่ การเรียนรู้แบบสืบค้น แบบค้นพบและแบบแก้ปัญหา แบบสร้างแผนผังความคิด แบบกรณีศึกษา แบบตั้งคำถาม แบบใช้การตัดสินใจ

๒. เทคนิคการเรียนรู้เป็นรายบุคคล ได้แก่ การเรียนรู้แบบศูนย์กลางการเรียนรู้ แบบเรียนรู้ด้วยตนเอง แบบชุดกิจกรรมการเรียนรู้ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน การทำรายงาน การค้นคว้าอิสระ เขียนรายงานการเรียนรู้เสริม การทำโครงงาน การทำนิตยสาร มอบหมายการทำงานเป็นรายบุคคล

๓. เทคนิคการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคโนโลยีต่างๆ ประกอบการเรียนรู้ เช่น สิ่งพิมพ์ ตำราเรียน และแบบฝึกหัด การใช้ทรัพยากรในชุมชน ศูนย์การเรียนการสอน คอมพิวเตอร์ช่วยสอน บทเรียนสำเร็จรูป

๔. เทคนิคการจัดการเรียนรู้การสอนแบบเน้นปฏิสัมพันธ์ ประกอบด้วยการโต้ว่าที่การอภิปรายรายการระดมสมอง กลุ่มแก้ปัญหา การประชุมต่างๆ การแสดงบทบาทสมมติ กลุ่มสืบค้น คู่มือการฝึกปฏิบัติ เป็นต้น

๕. เทคนิคการเรียนการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เช่น การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เกมส์ กรณีตัวอย่าง สถานการณ์จำลอง ละคร บทบาทสมมติ

๖. เทคนิคการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ได้แก่ ปริศนาความคิด ร่วมแข่งขันหรือสืบค้น กลุ่มเรียนรู้ร่วมกัน รวมกลุ่มกันคิดและทำงานกันเป็นกลุ่ม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในรายวิชานั้นเป็นกลุ่ม และเป็นการสร้างความสัมพันธ์กันภายในกลุ่มอีกด้วย

๗. เทคนิคการเรียนการสอนแบบบูรณาการ เช่น การเรียนการสอนแบบใช้เรื่องเล่าหรือการเล่าเรื่อง และการเรียนการสอนแบบแก้ปัญหาโดยผู้เรียนจะต้องมีการคิดวิเคราะห์ในการแก้ปัญหา เมื่อมีปัญหาขึ้นก็มีการวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญห^{๗๕}

วัฒนาพร ระงับทุกข์ ได้เสนอสิ่งที่ครูต้องนำมาพิจารณาเพื่อใช้ประกอบการเลือกวิธีการจัดการเรียนรู้ว่าประกอบด้วย

๑. เนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ควรเป็นข้อมูลที่สามารถแนะครูให้สามารถเลือกเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม จุดประสงค์ควรบอกครูได้ว่าจะนำเทคนิคใดมาใช้จึงจะเหมาะสม

๒. ความต้องการประสบการณ์และระดับวุฒิภาวะของผู้เรียน ข้อมูลสำคัญที่ครูสอนต้องศึกษาทำความเข้าใจ คือ ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน เพื่อเป็นพื้นฐานนำไปสู่การกำหนด กิจกรรมการเรียนรู้

^{๗๕}โสภณ โสมติ และอภันตริ โสตะจินดา, การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน, วารสารวิชาการ, ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๑ (มกราคม ๒๕๔๕) : ๑๗.

ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างเหมาะสม ซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนที่ครูผู้สอน ควรนำมาพิจารณาประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบด้วย

๑. ความสามารถทางสติปัญญา (Learning Abilities)
๒. วิธีการเรียน (Styles of Learning)
๓. ประสบการณ์เดิม (Background of Experience)
๔. บริบทและบรรยากาศในการเรียนการสอน
๕. ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ของครู

orthy มุลคำ ได้นำเสนอชื่อเทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อเป็นแนวทางให้ศึกษาค้นคว้าต่อไป ดังนี้

๑. เกมการศึกษา (Educational Game)
๒. สถานการณ์จำลอง (Case Study)
๓. กรณีตัวอย่าง (Case Study)
๔. บทบาทสมมุติ (Role-Play)
๕. การแก้สถานการณ์ (Situation)
๖. โปรแกรมสำเร็จรูป (Program me Instruction)
๗. ศูนย์การเรียนรู้ (Learning Center)
๘. ชุดการสอน (Instructional Package)
๙. คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer-Assisted Instruction)
๑๐. โครงการ (Project)
๑๑. การทดลอง (Experiment)
๑๒. การถามตอบ (Question-Answer)
๑๓. อภิปรายกลุ่มย่อย (Small-Group Discussion)
๑๔. การแก้ปัญหา (Problem-solving)
๑๕. สืบสวนสอบสวน (Inquiry)
๑๖. กลุ่มสืบค้นความรู้ (Group Investigation)
๑๗. กลุ่มสัมพันธ์ (Group Process)
๑๘. การเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning)
๑๙. คามคิดรวบยอด (Concept Attainment)
๒๐. อริยสัจ ๔ (๔ Noble Truth Method)
๒๑. ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Self-Directed Learning)

๒๒. ทักษะศึกษานอกสถานที่ (Field Trip)
๒๓. การเรียนรู้จากห้องสมุด (Library Study)
๒๔. พัฒนาการกระบวนการคิด (Inductive Thinking)
๒๕. ปทัสถานของกลุ่ม (Nominal Group)
๒๖. งานวิเคราะห์ภาคสนาม (Force Group)
๒๗. ศิลปสร้างสรรค์ (Creative Arts)
๒๘. วิเคราะห์แหล่งข้อมูล (Resources Identification)
๒๙. การนำเสนอโดยวีดิทัศน์ (Video Presentation)
๓๐. การสอนแบบ Storyline Method^{๗๖}

สรุปว่า เทคนิคในการสอน คือ วิธีการ หรือแนวทางในการสอนในรูปแบบต่างๆ ที่ผู้สอนได้ทำการคิดค้นเองขึ้นมาหรือเรียนรู้จากที่ต่างๆมา เพื่อใช้ในการดึงดูดให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นวิธีกระตุ้นของการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้เกิดความสนใจในการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนระหว่างผู้สอน และผู้เรียนนั้นเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งเทคนิคการสอนนั้นมีหลากหลายรูปแบบแต่ละรูปแบบผู้สอนจะต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับการเรียนการสอนของผู้เรียน โดยต้องคำนึงถึงสิ่งที่สำคัญนั้นก็คือ อายุ เพศ ระดับการศึกษาของผู้เรียนด้วย เทคนิคการสอนจึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่ผู้สอนจะต้องรู้จักวางแผนที่จะเตรียมการไว้ก่อน ในการที่จะต้องใช้ในการเรียนการสอน เพราะเทคนิคการสอนจะเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยให้การเรียนการสอนของผู้สอนดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพ และทำให้ผู้เรียนมีความเพลิดเพลิน และเกิดความสนุกสนานกับการเรียนการสอนทำให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ

๒.๑.๑๑ ทฤษฎีการจัดการเรียนการสอน

ทฤษฎีการเรียนการสอน เป็นทฤษฎีที่กล่าวถึงการเรียนการสอน ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ทฤษฎีไว้ดังนี้

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนการสอน ตามหลักพระพุทธศาสนาโดยนำหลักธรรมมาประยุกต์เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน มีดังนี้

๑. ทุภะ รู้ว่าปัญหาคืออะไร
๒. สมุทัย รู้ว่าสาเหตุของปัญหาคืออะไร
๓. นิโรธ รู้ว่าภาวะหมดปัญหาที่ต้องการคืออะไร ตนต้องการหรือควรต้องการอะไร

^{๗๖} อรรถาธิบาย มูลคม, Child Centre : Storyline Method : การบูรณาการหลักสูตรและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง, (กรุงเทพมหานคร : ที. พี. พรินท์ จำกัด, ๒๕๔๒), หน้า ๓๐-๓๑.

๔. มรรค รู้ว่าวิธีการแก้ปัญหาเป็นอย่างไร^{๗๗}

หลักไตรสิกขา ในพระพุทธศาสนา เป็นข้อปฏิบัติที่เป็นหลักสำหรับศึกษา คือ ฝึกหัด อบรมกาย วาจา จิตใจและปัญญา เรียกทั่วไปว่าหลัก ศีล สมาธิ ปัญญา

๑. ศีล การฝึกหัดอบรมในด้านความประพฤติ ระเบียบวินัย ความสุจริต ทางกาย วาจา และอาชีวะ

๒. สมาธิ การฝึกหัดอบรมทางใจ การปลูกฝังคุณธรรม สร้างเสริมคุณภาพและ สมรรถภาพของจิต

๓. ปัญญา การศึกษาอบรมทางปัญญา ให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในสิ่งทั้งหลายตาม ความเป็นจริง^{๗๘}

ทิสนา แคมมณี ได้กล่าวไว้ว่า หลักการจัดการเรียนการสอน แบ่งออกเป็น ๓ หมวด โดยใช้บทบาทการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ของครูและนักเรียน และจุดเน้นอันเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นเกณฑ์ในการจัดหมวดหมู่ ซึ่งสามารถจัดได้ดังนี้

๑. หลักการจัดการเรียนการสอนโดยยึดครูเป็นศูนย์กลาง (Teacher – Centered Instruction)

๑) การจัดการเรียนการสอนทางตรง (Direct Instruction)

(๑) การจัดการเรียนการสอนทางตรงแบบใช้ผลการวิจัย (Research – Based Direct Instruction)

(๒) การจัดการเรียนการสอนทางตรงแบบใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ (Learning Theory – Based Direct Instruction)

๒. หลักการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student – Centered Instruction)

๑) แบบเน้นผู้เรียน

(๑) การจัดการเรียนการสอนตามเอกัตภาพ (Individualized Instruction)

(๒) การจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนนำตนเอง (Self-Directed Learning)

๒) แบบเน้นความรู้ ความสามารถ

^{๗๗} พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต), **พุทธธรรม ฉบับปรับขยาย**, พิมพ์ครั้งที่ ๓๙, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗), หน้า ๒๐๔.

^{๗๘} พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต), **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม**, พิมพ์ ครั้งที่ ๑๗, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑), หน้า ๑๐๗.

- (๑) การจัดการเรียนรู้แบบรู้จริง (Mastery Learning)
- (๒) การจัดการเรียนการสอนรับประกันผล (Verification Teaching)
- (๓) การจัดการเรียนการสอนแบบเน้นมโนทัศน์ (Concept – Based Instruction)

๓) แบบเน้นประสบการณ์

- (๑) การจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ (Experiential Learning)
- (๒) การจัดการเรียนรู้แบบรับใช้สังคม (Service Learning)
- (๓) การจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic Learning)

๔) แบบเน้นปัญหา

- (๑) การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก (Problem Based Instruction)
- (๒) การจัดการเรียนการสอนโดยใช้โครงการเป็นหลัก (Project Based Instruction)

๕.) แบบเน้นทักษะกระบวนการ

- (๑) การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการสืบสอบ (Inquiry Based Instruction)
- (๒) การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการคิด (Thinking Process - Oriented Instruction)
- (๓) การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการกลุ่ม (Group Process - Oriented Instruction)
- (๔) การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self - Learning Process Instruction)

๖) แบบเน้นการบูรณาการ

๓. หลักการจัดการเรียนการสอนโดยไม่มีครู (Instruction Without Teacher)

- ๑) การจัดการเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนแบบโปรแกรม (Programmed Instruction)
- ๒) การจัดการเรียนการสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer - Assisted Instruction)
- ๓) การจัดการเรียนการสอนโดยใช้เครือข่ายเว็บไซต์เว็บ (Web - Based Instruction)

หลักการและแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนที่ได้รับความนิยมเน้นไปทางด้านการจัดการเรียนการสอนแบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง แต่ครูควรเลือกหลักการและวิธีการที่เหมาะสมกับ

ลักษณะของเนื้อหาและวัตถุประสงค์^{๗๙}

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ให้แนวคิดการจัดการเรียนรู้ตามหลักแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑ ครูผู้สอนต้องคัดสรรเลือกนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ดังนี้

๑. กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ

- ๑) เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- ๒) จัดประสบการณ์ตรงที่สอดคล้องกับผู้เรียน โดยคำนึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
- ๓) เน้นการปลูกฝังจิตสำนึก ค่านิยม และจริยธรรมที่ถูกต้อง ดีงาม
- ๔) จัดบรรยากาศที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าคิด กล้าทำ
- ๕) ให้ผู้เรียนได้ร่วมทำงานเป็นกลุ่ม มีปฏิสัมพันธ์ และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

๒. กระบวนการสร้างความรู้

- ๑) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ และประสบการณ์ต่างๆ
- ๒) ให้ผู้เรียนค้นพบความรู้ และประสบการณ์ด้วยตนเอง
- ๓) ครูเป็นผู้จัดโอกาส บรรยากาศ สิ่งแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อให้ผู้เรียนเกิด

การเรียนรู้

๓. กระบวนการคิด

- ๑) จัดสภาพแวดล้อม และสร้างบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการคิด
- ๒) ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนคิด ไม่ปิดกั้นความคิด ให้กำลังใจ เสริมแรงเมื่อผู้เรียนคิดได้ด้วยตนเอง
- ๓) ใช้รูปแบบ วิธีการสอน หรือเทคนิคการสอนต่างๆ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิด
- ๔) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิด และเกิดกระบวนการคิดต่างๆ ตาม

ความเหมาะสม

๔. กระบวนการทางสังคม

- ๑) ให้โอกาสผู้เรียนได้ทำกิจกรรมกลุ่ม มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ในการทำกิจกรรมร่วมกัน
- ๒) มุ่งจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

^{๗๙} ทัศนา แคมมณี, ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ, พิมพ์ครั้งที่ ๑๒, (กรุงเทพมหานคร: บริษัทด้านสหวิชาการพิมพ์ จำกัด, ๒๕๕๓), หน้า ๑๑๐-๑๑๒.

๓) ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาสภาพของชุมชน ผลกระทบของสิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่ส่งต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม

๕. กระบวนการแก้ปัญหา

๑) ขึ้นกำหนดปัญหา ผู้เรียนต้องเข้าใจปัญหา และวิเคราะห์ปัญหา

๒) ขึ้นวางแผนแก้ปัญหา ประกอบด้วย การตั้งสมมติฐาน การกำหนดวิธีการทดลอง หรือวิธีการตรวจสอบ และการประเมินผลการแก้ปัญหา

๓) ขึ้นดำเนินการแก้ปัญหา ผู้เรียนลงมือแก้ปัญหา และประเมินผลว่าวิธีการแก้ปัญหาและผลที่ได้เป็นอย่างไร

๔) ขึ้นตรวจสอบการแก้ปัญหา เป็นการประเมินภาพรวมในการแก้ปัญหาทั้งด้านวิธีการแก้ปัญหา ผลการแก้ปัญหา และการตัดสินใจ รวมทั้งการนำไปประยุกต์ใช้

๖. กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง

๑) การกระตุ้นแนะนำเรื่องที่จะเรียนโดยใช้ประสบการณ์ หรือกิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดเฝ้าให้ผู้เรียนอยากเห็น อยากเรียนรู้

๒) ให้ผู้เรียน เรียนรู้จากประสบการณ์เดิม และแสวงหาความรู้ใหม่ ตามธรรมชาติของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้

๓) การฝึกปฏิบัติด้วยการทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เกิดทักษะความชำนาญมากยิ่งขึ้น

๔) การนำข้อค้นพบในการปฏิบัติไปใช้ในสถานการณ์อื่น

๗. กระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

๑) การศึกษา และวิเคราะห์ภาระ และโครงสร้างของงาน

๒) การวางแผนปฏิบัติงาน

๓) การลงมือปฏิบัติ

(๑) ครูผู้สอนให้คำแนะนำ และสาธิตให้ดูเป็นตัวอย่าง

(๒) ผู้เรียนฝึกปฏิบัติตามลำดับขั้นตอน

(๓) ผู้เรียนฝึกฝนทักษะความชำนาญ

๔) ขึ้นประเมินผลงาน ปรับปรุงชิ้นงาน

๘. กระบวนการจัดการ

๑) การวางแผน วิเคราะห์ ใช้ข้อมูลในการตัดสินใจ กำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๒) การปฏิบัติงาน ประสานงาน ทำงานเป็นระบบตามแผน

๓) การติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงและสรุปผลงาน

๙. กระบวนการวิจัย

๑) เลือกประเด็นปัญหา ครูผู้สอนจัดกิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในประเด็นต่างๆ

๒) การนิยามปัญหา ผู้เรียนร่วมกันพิจารณาประเด็นปัญหาที่เลือกไว้แล้วให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

๓) การพัฒนาวิสัยทัศน์ ผู้เรียนร่วมกันกำหนดแนวทางและวางแผนแก้ปัญหาโดยใช้วิสัยทัศน์เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการอย่างชัดเจน

๔) ลงมือปฏิบัติ ผู้เรียนร่วมกันดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้

๕) ตรวจสอบผลการเปลี่ยนแปลง

๖) สรุปและประเมินผล ครูผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปบทเรียนทั้งหมดและตรวจสอบการจัดการเรียนรู้ว่าบรรลุตามจุดประสงค์เพียงใด

๑๐. กระบวนการเรียนรู้ของตนเอง

๑) ให้ผู้เรียนได้รู้จักและเข้าใจวิธีการเรียนรู้ของตนเอง

๒) เลือกกระบวนการให้สอดคล้องกับเนื้อหา รูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน

๓) ส่งเสริม ช่วยเหลือผู้เรียนในการใช้รูปแบบวิธีการเรียนรู้ตามความถนัดของตนเอง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้เต็มตามศักยภาพ

๑๑. กระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย

๑) มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นคนดี ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

๒) กำหนดจุดเน้นการเรียนรู้ด้านพฤติกรรม ความรู้สึก ความคิด

๓) จัดกิจกรรมที่หลากหลาย พัฒนาความคิด จิตสำนึก ความรู้สึกที่ดีงาม

๔) จัดบรรยากาศในการเรียนรู้ที่อบอุ่น มีความเอื้ออาทรและสมานฉันท์ กระตุ้นให้ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน

๕) บุคลิกภาพของครูผู้สอนต้องเป็นแบบอย่างที่ดีเหมาะสมกับการสอนคุณธรรมยัมแย้มแจ่มใส แต่งกายสมสมัย สมวัย และเหมาะสมกับกาลเทศะ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี^{๘๐}

สุราษฎร์ พรหมจันทร์ กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนนั้น มุ่งหวังให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ถาวรให้แก่ผู้เรียน การเรียนรู้เกิดขึ้นโดยตัวผู้เรียนเอง

^{๘๐} กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, **แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑**, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด, ๒๕๕๒), หน้า ๑๒.

ครูเป็นแต่เพียงผู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ง่ายและรวดเร็วขึ้นเท่านั้น การเรียนการสอนจึงเป็นกิจกรรมส่วนหนึ่งในกระบวนการทางการศึกษาในการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน โดยที่ผู้สอนจะต้องเอาใจใส่ต่อการเรียนการสอนของผู้เรียนให้มาก^{๘๑}

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ กล่าวถึงการเรียนการสอนว่า หมายถึงกิจกรรมในการเรียนรู้ เช่น การใช้สื่อการสอน การจัดกิจกรรมระหว่างสอน การทดสอบ เป็นต้น รวมทั้งความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูในการให้ความช่วยเหลือ แนะนำแก่ผู้เรียนในด้านต่างๆ รวมทั้งการให้กำลังใจ ให้ความรักและความเอาใจใส่ด้วย^{๘๒}

นวลจิตต์ เขาวงกตพิงส์ ได้ให้ความหมายไว้ว่า การจัดการเรียนการสอน คือการจัดการบรรยากาศ กิจกรรม สื่อ สถานการณ์ ฯลฯ ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพ ครูจึงจำเป็นที่จะต้องรู้จักผู้เรียนอย่างรอบด้าน และสามารถวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปเป็นพื้นฐานการออกแบบหรือวางแผนการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับผู้เรียนโดยมีครูและผู้เรียนมีส่วนร่วมช่วยกันในการจัดการเรียนการสอน เพราะการจัดการเรียนการสอนเป็นการร่วมมือกันในการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้เรียนและผู้สอน^{๘๓}

สมิตร คุณานุกร ให้ความหมายของการจัดการเรียนการสอนไว้ว่า การจัดการเรียนการสอน คือกระบวนการจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีต่างๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาไปตามเป้าหมายที่หลักสูตรต้องการ^{๘๔}

สุพิศ ทองมาก กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนไว้ว่า เป็นการนำหลักสูตรไปสู่การสอน มีการจัดระบบกระบวนการเรียนการสอน มีกิจกรรม และกำหนดแผนงานส่งเสริมการเรียนการสอน โดยมีผู้สอนและผู้เรียน^{๘๕}

อภิชัย กุลชา ให้ความหมายของการจัดการเรียนการสอนไว้ว่า เป็นกระบวนการที่

^{๘๑}สุราษฎร์ พรหมจันทร์, เอกสารประกอบการสอนวิชายุทธวิธีการเรียนการสอนวิชาเทคนิค, ฉบับปรับปรุง, (คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, ๒๕๕๐), หน้า ๑๕.

^{๘๒}ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, การบริหารงานวิชาการ, (กรุงเทพมหานคร: บริษัท พิมพ์ดี จำกัด, ๒๕๕๓), หน้า ๕๓.

^{๘๓}นวลจิตต์ เขาวงกตพิงส์, การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ, (กรุงเทพมหานคร: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, ๒๕๔๕), หน้า ๑๐.

^{๘๔}สมิตร คุณานุกร, การบริหารโรงเรียนด้านวิชาการ, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, ๒๕๔๐), หน้า ๑๓๗.

^{๘๕}สุพิศ ทองมาก, หลักการสอน, เอกสารประกอบการสอน ภาควิชาหลักสูตรและการสอน, (คณะวิทยาศาสตร์ : สำนักส่งเสริมวิชาการสถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาลัยการณในพระบรมราชูปถัมภ์, ๒๕๓๖), หน้า ๖.

อาจารย์ถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความสามารถเพื่อให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ รวมทั้งการจัดกิจกรรมที่สนับสนุนการเรียนการสอน การเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ นักศึกษาในด้านวิชาการ^{๘๖}

พระมหาบุญชัย ปภสสรเมธี (จูแวน) ได้สรุปว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การเตรียมการสอน การจัดหาวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน ตลอดจนสร้างบรรยากาศในสำนักเรียนให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้เทคนิคและวิธีการสอนแบบต่างๆ^{๘๗}

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต) ได้กล่าวว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา นั้นต้องจัดให้เป็นเพื่อสนองต่อความต้องการของมนุษย์ให้ได้ ตรงนี้เป็นจุดที่สำคัญที่สุด คือพัฒนาความต้องการใหม่แต่ก่อนนี้มนุษย์มีความต้องการอย่างเดียว คือต้องการเสพต่อมาพอรู้จักเรียนรู้ก็เกิดความต้องการความรู้ซึ่งเรียกว่าใฝ่รู้ เมื่อมีความต้องการก็ต้องสนองความต้องการได้เกิดความสุขเมื่อสนองความต้องการรู้ คือสนองความใฝ่รู้และเกิดความสุขจากการเรียนรู้ นี่คือการกระบวนการเรียนรู้หรือกระบวนการสนองความใฝ่ศึกษาที่มีความสุขจากการสนองความใฝ่รู้^{๘๘}

สันต์ ธรรมบำรุง ได้กล่าวว่าการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ดีและมีประสิทธิภาพเหมาะสมกับการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนานั้น เป็นหน้าที่ของครูผู้สอนโดยตรงจะเป็นผู้จัดเพื่อเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยมีการช่วยเหลือสังคมไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับผู้คนในสังคม ซึ่งการจัดกระบวนการเรียนการสอนดังกล่าวมีด้วยกัน ๑๐ ประการ ดังนี้

๑. การเตรียมตัวนักเรียนก่อนเรียน (Pre-learning preparation) นักเรียนต้องมีพฤติกรรมพื้นฐานที่จำเป็นก่อนที่จะเรียนสิ่งใหม่ๆ เช่น

- ๑.) พฤติกรรมการเรียนรู้เดิมจะช่วยส่งเสริมหรือถ่วงการเรียนรู้เรื่องใหม่
- ๒.) ให้นักเรียนรู้เรื่องต่าง ตอนต้นบทเรียนใหม่

^{๘๖} อภิชัย กุลชา, “ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมในจังหวัดสมุทรปราการ”, **ปริญญานิพนธ์การบริการการศึกษามหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ, ๒๕๓๖), หน้า ๗๙.

^{๘๗} พระมหาบุญชัย ปภสสรเมธี (จูแวน), “ศึกษาสภาพการดำเนินงานการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลีของสำนักเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร”, **ปริญญานิพนธ์การบริการการศึกษามหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๕๑), หน้า ๗๙.

^{๘๘} พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต), **กระบวนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาคนสู่ประชาธิปไตย**, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มูลนิธิพุทธธรรม, ๒๕๔๓), หน้า ๖๒.

๓.) ให้นักเรียนทราบเป้าหมายของบทเรียนใหม่

๒. การจูงใจ (Motivation)

๑.) ให้เห็นคุณค่าของการมีความสามารถมีความรู้ในบทเรียนใหม่อาจให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายด้วยกันได้

๒.) เลือกเนื้อหาวิชาที่นักเรียนสนใจหรือให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเลือก

๓.) ทำให้ภารกิจในการเรียนเป็นสิ่งท้าทายขณะเดียวกันนักเรียนเกิดความมั่นใจว่าตนสามารถทำได้

๔.) ชักจูงให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งที่จะเรียน

๓. การให้แบบอย่างหรือให้เห็นผลงานที่ต้องการให้นักเรียนทำเมื่อเรียนจบบทเรียน (Providing a model of performance)

๑.) ให้เห็นตัวอย่างที่จะให้นักเรียนปฏิบัติเมื่อจบบทเรียน

๒.) การเลียนแบบเป็นวิธีหนึ่งที่ได้ผลมาก ในการที่คนเราจะได้แนวความคิดใหม่

๔. การให้นักเรียนมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในการเรียน (Active responding)

๑) เริ่มต้นบทเรียนจากการฟังหรือสังเกตผู้อื่นทำกิจกรรมแต่สิ่งที่นักเรียนจะเกิดการเรียนรู้ต่อเมื่อกระทำกิจกรรมเอง

๒) การฟังและการอ่านจะบังเกิดผลดี เมื่อครูใช้คำถามให้นักเรียนตอบ นักเรียนสามารถทบทวนสิ่งที่อ่านได้ไม่ต้องดูตำรา

๓) การรู้ และการตอบสนองจะต้องสัมพันธ์กับเป้าหมายที่กำหนดไว้

๕. การแนะแนวทางนักเรียน (Guidance)

๑) การแนะแนวทางชี้ให้เห็นช่องทางที่จะทำได้สำเร็จแก่นักเรียน

๒) พยายามจดสิ่งที่ช่วยทำที่ละเอียดถี่ถ้วนจนให้นักเรียนเรียนหรือทำเองได้

๖. การฝึกฝนฝึกหัด (Practice)

๑) ส่งเสริมให้นักเรียนฝึกฝนมีโอกาสทำแบบฝึกหัดบ่อยๆ จนเกิดพฤติกรรมในการเรียนรู้ใหม่

๒) เกิดการรักษาความรู้ทักษะเดิมของผู้เรียนจำเป็นต้องให้มีโอกาสฝึกฝนบ้างจึงจะรักษาให้คงรูปอยู่ได้

๓) การฝึกซ้ำๆ อย่างที่เรียกว่า Over-learning จะช่วยทรงความรู้และทักษะเดิมได้ดี

๔) การฝึกหลังจากได้เกิดการเรียนรู้ขั้นแรกเป็นระยะที่ถือว่าเป็นการฝึกที่ได้ผล

๕) การฝึกฝนที่จะได้ผลขึ้นอยู่กับลักษณะพฤติกรรมนั้นว่า มีส่วนละม้ายคล้ายกับพฤติกรรมที่จะให้ผู้เรียนได้มีพฤติกรรมที่ประสงค์เมื่อจบบทเรียนนั้นๆ

๗. การรู้ผลของตนเอง (Knowledge of results)

- ๑) ผู้เรียนควรจะทราบผลการเรียนของตนเองเสมอคำตอบถูกหรือผิด
- ๒) การรู้ผลการเรียนของตนเป็นรางวัลในผลสำเร็จ จะทำให้ผู้เรียนย้ำพฤติกรรมนั้นๆ มากยิ่งขึ้น มานะทำให้ดียิ่งขึ้น
- ๓) หากทำได้พยายามให้นักเรียนรู้ผลคำตอบได้เร็วที่สุด
- ๔) ผู้เรียนควรรู้เกณฑ์การตัดสินพิจารณาความถูกต้องของคำตอบของตน
- ๕) เมื่อผู้เรียนรู้คำตอบของตนถูกต้องแล้วไม่จำเป็นจะต้องบอกซ้ำอีก ทำให้เกิดความมั่นใจในตนเองยิ่งขึ้น
- ๖) เมื่อผู้เรียนทำคำตอบผิดควรพยายามให้ตรวจสอบเองและแก้ไขเอง

๘. การจัดทำลำดับขั้นของสิ่งที่เรียน (Gradually Sequences)

- ๑) การจัดลำดับเนื้อหาวิชาจากง่ายไปยาก หรือไม่ซับซ้อนไปหาสิ่งที่ซับซ้อน
- ๒) ขั้นตอนการเรียนแต่ละขั้นจะต้องช่วยให้ผู้เรียนก้าวicipไปได้พอเหมาะ ไม่ง่ายหรือยากจนเกินไปจะทำให้เด็กเบื่อหน่าย
- ๓) การลำดับขั้นตอนต่างๆ ควรสัมพันธ์กับการพิจารณาแยกแยะเป้าหมาย และการฝึกแต่ละขั้นตอนควรกำหนดสิ่งเร้ากระตุ้นให้นักเรียนตอบ
- ๔) ครูควรกำหนดคำถามต้องการให้รู้อะไร เกิดทักษะใดก่อนที่จะสามารถลงมือปฏิบัติหรือทำกิจกรรมก่อนจบการเรียนในช่วงระยะเวลาหนึ่ง
- ๕) จากคำถามต้นๆ ย่อมจะช่วยให้เห็นว่า เป้าหมายลำดับต่อไปควรเป็นอะไร
- ๖) ด้วยวิธีการตั้งคำถามเป็นขั้นๆ สืบเนื่องกันจะช่วยทำให้ครูสามารถบอกได้ว่านักเรียนควรมีพื้นฐานอย่างไรก่อนจะเรียนบทต่อไป
- ๗) ครูควรตั้งคำถามย้อนกลับจากเป้าหมายสุดท้ายสู่เป้าหมายแต่ละตอน จะทำให้ทราบว่านักเรียนขาดความรู้ทักษะตอนใดจะได้ช่วยเหลือ
- ๘) ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนจัดลำดับขั้นของตนเอง เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ให้ชัดเจน จะเป็นสิ่งที่ช่วยให้ครูสามารถปรับปรุงการจัดลำดับขั้นสอนได้ดีขึ้น

๙. ความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Differences)

- ๑) ผู้เรียนจะเรียนรู้ได้ตามอัตราเร่งที่แตกต่างกัน ฉะนั้นการจัดการเรียนควรให้ผู้เรียนแต่ละคนก้าวหน้าตามสัดส่วน
- ๒) นักเรียนบางคนจำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนมากพอก่อนที่จะเกิดความคิดรวบยอดได้ทันทีทันใดก็มี

๑๐. การสอนของครู (Classroom Teaching Performance)

๑) ทักษะของครูในการสร้างความสนใจ เช่น การนำอธิบายชี้ช่องทาง ย้ำและการควบคุมห้องเรียนแตกต่างกันได้รับผลสำเร็จไม่เหมือนกัน และเป็นที่น่าเสียดายที่ทักษะเหล่านี้เป็นสิ่งที่สอนหรือถ่ายทอดกันได้ยากที่สุด

๒) จากผลวิเคราะห์องค์ประกอบของทักษะของครูผู้สอน จะทำได้ง่ายขึ้นโดยเปลี่ยนบทบาทจากผู้ถ่ายทอดความรู้มาเป็นผู้จัดประสบการณ์การเรียนรู้การสอน

๓. วิธีสอนที่ครูมักใช้กันมากมี ดังนี้

- การบรรยาย
- การอภิปราย
- การท่องจำ
- การสาธิต
- การสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป
- การใช้อุปกรณ์โสตทัศนศึกษา^{๘๙}

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต) ได้กล่าวถึงลีลาการสอนของพระพุทธเจ้าว่าการสอนของพระพุทธเจ้า แต่ละครั้งจะดำเนินไปจนถึงผลสำเร็จโดยมีคุณลักษณะที่เรียกได้ว่าเป็นลีลาการสอน ๔ อย่าง ดังนี้

๑. สันทัสสนา อธิบายให้เห็นชัดเจนแจ่มแจ้งเหมือนจูงมือไปดูให้เห็นกับตา
๒. สมาทปนา ชักจูงให้เห็นจริงชวนให้คล้อยตามจนต้องยอมรับและนำไปปฏิบัติ
๓. สมุตเตชนา เร้าใจให้แก่ว้าว้าวบ้างเกิดกำลังใจ ปลุกให้มีอุตสาหะแข่งขันมั่นใจว่าจะทำให้สำเร็จได้ ไม่หวั่นและย่อท้อต่อความเหนื่อยยาก
๔. สัมปหังสนา ชโลมใจให้เข้มแข็ง ร่าเริง เบิกบาน พึงไม่เบื่อและเปี่ยมด้วยความหวัง เพราะมองเห็นประโยชน์ที่ตนจะพึงได้จากการปฏิบัติ

อาจผูกเป็นคำสั้นๆ ได้ว่าแจ่มแจ้ง จูงใจ กล้าหาญ ร่าเริง หรือ ชี้ชัด เชิญชวน คึกคัก เบิกบาน^{๙๐}

สาโรช บัวศรี ได้ริเริ่มกระบวนการสอนแบบการแก้ปัญหาตามหลักอริยสัจ ๔ อันได้แก่ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ และมรรค มาใช้เป็นกระบวนการแก้ปัญหา โดยใช้ควบคู่กับแนวทางปฏิบัติที่เรียกว่า “กิจในอริยสัจ ๔” อันประกอบด้วย ปริญญา (การกำหนดรู้) ปหานะ (การละ) สัจฉิกิริยา (การทำให้แจ้ง) และภาวนา (การเจริญหรือการลงมือปฏิบัติ) จากหลักทั้งสองท่านได้เสนอแนะการ

^{๘๙} สัน ธรรมบำรุง, หลักการนิเทศการสอนวิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์, (เพชรบุรี : สำนักพิมพ์ คอมแพคท์ พริ้นท์ จำกัด, ๒๕๔๘), หน้า ๓๖-๔๒.

^{๙๐} พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต), **พุทธวิธีในการสอน**, พิมพ์ครั้งที่ ๒๔, (กรุงเทพมหานคร: บริษัท สหมิตรพริ้นต์ติ้งแอนด์พลัสลิซซิ่ง จำกัด, ๒๕๕๑), หน้า ๔๖.

สอนกระบวนการแก้ปัญหาไว้เป็นขั้นตอน ดังนี้

๑. ขั้นกำหนดปัญหา (ขั้นทุกข์) คือ การให้ผู้เรียนระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไข
๒. ขั้นตั้งสมมติฐาน (ขั้นสมมุติ) คือ การให้ผู้เรียนวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา และตั้งสมมติฐาน

๓. ขั้นทดสอบและเก็บข้อมูล (ขั้นนิรนัย) คือ การให้ผู้เรียนกำหนดวัตถุประสงค์และวิธีการทดลองเพื่อพิสูจน์สมมติฐานและเก็บรวบรวมข้อมูล

๔. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล (ขั้นมรรค) คือการนำข้อมูลมาวิเคราะห์และสรุป^{๙๑}

ประเภท วัสดุ ได้เสนอกระบวนการทางปัญญา ซึ่งควรฝึกฝนให้แก่ผู้เรียน ประกอบด้วยขั้นตอน ๑๐ ขั้นตอน ดังนี้

๑. ฝึกสังเกตให้ผู้เรียนมีโอกาสสังเกตสิ่งต่างๆ ให้มาก ให้รู้จักสังเกตสิ่งแวดล้อมรอบตัว
๒. ฝึกบันทึก ให้ผู้เรียนสังเกตสิ่งของๆ และจดบันทึกรายละเอียดที่สังเกตเห็น
๓. ฝึกการนำเสนอต่อที่ประชุม เมื่อผู้เรียนได้ไปสังเกตหรือทำอะไรหรือเรียนรู้อะไรมา ให้ฝึกนำเสนอเรื่องนั้นต่อที่ประชุม
๔. ฝึกการฟัง การฟังผู้อื่นช่วยให้ได้ความรู่มาก ผู้เรียนจึงควรได้รับการฝึกให้เป็นผู้ฟังที่ดี
๕. ฝึกปุจฉา-วิสัชนา ให้ผู้เรียนฝึกการถาม-ตอบ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความแจ่มแจ้งในเรื่องที่ศึกษา รวมทั้งได้ฝึกการใช้เหตุผล การวิเคราะห์และการสังเคราะห์
๖. ฝึกตั้งสมมติฐานและตั้งคำถาม ให้ผู้เรียนฝึกคิดและตั้งคำถามเพราะคำถามเป็นเครื่องมือสำคัญในการได้มาซึ่งความรู้ ต่อไปจึงให้ผู้เรียนฝึกตั้งสมมติฐานและหาคำตอบ
๗. ฝึกการค้นหาคำตอบ เมื่อมีคำถามและสมมติฐานแล้ว ควรให้ผู้เรียนฝึกค้นหาคำตอบจากแหล่งต่างๆ เช่น หนังสือ ตำรา อินเทอร์เน็ต หรือไปสอบถามจากผู้รู้ เป็นต้น
๘. ฝึกการวิจัย การวิจัยเป็นกระบวนการหาคำตอบที่จะช่วยให้ผู้เรียนค้นพบความรู้ใหม่
๙. ฝึกเชื่อมโยงบูรณาการ บูรณาการให้เห็นความเป็นทั้งหมด และเห็นตัวเองเมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้อะไรมาแล้ว ควรให้ผู้เรียนเชื่อมโยงให้เห็นความเป็นทั้งหมดว่าผู้เรียนได้เรียนรู้อะไรมาบ้างแล้ว เป็นการปูพื้นฐานที่ดีให้กับผู้เรียนในการเรียนรู้ในส่วนตัวไป
๑๐. ฝึกการเขียนเรียบเรียงทางวิชาการ หลังจากที่ได้เรียนรู้เรื่องใดแล้วควรให้ผู้เรียนฝึกเรียบเรียงความรู้ที่ได้ การเรียบเรียงจะช่วยให้ความคิดประณีตขึ้นและเป็นประโยชน์ในการเรียนรู้

^{๙๑}สาโรช บัวศรี, การศึกษาและจริยธรรม, (กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ลักษณ์, ๒๕๔๙), หน้า ๑๑๙.

ของผู้อื่นในวงกว้างออกไป^{๙๒}

สรุปได้ว่า การเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้เรียนและผู้สอน โดยที่ผู้สอนได้จัดประสบการณ์ในด้านการเรียนต่างๆให้กับผู้เรียน เช่น การจัดวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน ตลอดจนสร้างบรรยากาศในสถานที่เรียนและการใช้เทคนิคและวิธีการสอนแบบต่างๆเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน การเรียนการสอนเป็นความร่วมมือกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียนที่จะทำร่วมกันและการเรียนการสอนจึงเป็นกระบวนการหลักในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน โดยมีผู้สอนเป็นหัวใจสำคัญในการส่งเสริมและคอยช่วยเหลือผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จในการเรียนและเป็นการช่วยส่งเสริมประสบการณ์สอนให้กับผู้สอนให้มีประสบการณ์ในการสอนมากยิ่งขึ้นอีกด้วย

^{๙๒} ประเวศ วะสี, กระบวนการแก้ปัญหาตามหลักอริยสัจ ๔, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๐), หน้า ๑๐๘-๑๐๙.

๒.๒ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับภาษาศาสตร์

๒.๒.๑ ความหมายของภาษาและภาษาศาสตร์

ในโลกของเราตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันมนุษย์พัฒนาวิธีการสื่อสารและติดต่อระหว่างกันมาเป็นลำดับจนกลายมาเป็นภาษาพูดในปัจจุบันเริ่มตั้งแต่ อวัจนภาษา ซึ่งก็คือกิริยาอาการต่างๆที่ปรากฏออกมาทางร่างกายของมนุษย์เป็นส่วนใหญ่และสามารถสื่อความหมายได้จึงมีผู้เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า กายภาษา (Body Language)^{๙๓} และพัฒนาการไปจนถึงการใช้ถ้อยคำอันเป็นสัญลักษณ์ที่มนุษย์คิดค้นมาเพื่อสื่อความหมายระหว่างกัน ซึ่งเรียกว่า วจนภาษา (Verbal Language) ภาษาถ้อยคำ^{๙๔} หรือภาษาพูด ซึ่งอาศัยเสียงเป็นสำคัญต่อมา นักภาษาศาสตร์ได้คิดหาวิธีที่จะให้ออกเสียงพูดได้ถูกต้องชัดเจน จึงมีวิชาการออกเสียงหลายแขนง เช่น สัทศาสตร์ (Phonetics) สรศาสตร์ (Phonemics) และสรวทยา (Phonology)^{๙๕} เป็นต้น

การกล่าวคำว่า ภาษา (Language) ก็มักคิดถึงคำพูดที่มนุษย์ใช้สำหรับสื่อสารกัน หมายถึง สัญลักษณ์หรือสิ่งที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นมาและกำหนดใช้สื่อความหมายระหว่างกัน เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจในสิ่งที่ตนประสงค์อย่างมีระบบ ใช้ในการแสดงความรู้สึนึกคิด ปณิธาน เจตจำนง รวมทั้งการถ่ายทอดองค์ความรู้และวัฒนธรรมจากคนอีกรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่งอันเป็นเครื่องบ่งบอกถึงความเจริญก้าวหน้าของสังคมมนุษย์

คำว่า ภาษา มาจากรากศัพท์หรือธาตุ จากภาษาสันสกฤตว่า ภาษา ส่วนในภาษาบาลีใช้คำว่า ภาษา ตามบทวิเคราะหว่า ภาษยเตติ ภาษา เสียงที่มนุษย์พูดชื่อว่าภาษา ซึ่งตรงกับอังกฤษว่า Language ซึ่งมีความหมายว่า ถ้อยคำ คำพูด^{๙๖}

๒.๒.๑.๑ ความหมายของภาษา

เราสามารถนิยามความหมายของคำว่า ภาษา ได้ ๓ นัยดังนี้

๑. หมายถึง คำนามคือเสียงหรือกิริยาอาการที่ทำให้ความเข้าใจกันได้ทั่วไปได้แก่ คำพูดหรือถ้อยคำ ที่ใช้พูดกันทั่วไป เป็นความหมายตรง

^{๙๓} มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, เอกสารสอนชุดวิชา ภาษาไทย๑, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๓๗), หน้า ๔๑.

^{๙๔} พระมหาอุดร สุทธิญาณ, ภาษากับการสื่อสาร, (กรุงเทพมหานคร: หจก. ไทยรายวันการพิมพ์, ๒๕๕๐), หน้า ๑๕.

^{๙๕} เปลื้อง ณ นคร, ภาษาวรรณนา, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร: บริษัทสำนักพิมพ์ข้าวฟ่างจำกัด, ๒๕๔๒), หน้า ๘

^{๙๖} เรืองเดช ปิ่นเชื่อนชัย, ภาษาศาสตร์ภาษาไทย, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๑), หน้า ๑.

๒. หมายถึง คนหรือชนชาติที่พูดภาษานั้นๆ เช่น แต่งตัวตามภาษาใช้ภาษาราชการ เขียนหนังสือ พูดจาภาษาชาวบ้าน เป็นต้น เป็นความหมายแฝง

๓. หมายถึง มีความรู้หรือเข้าใจในเรื่องต่างๆ ด้านวัฒนธรรมเป็นอย่างดี เช่น ประพฤติตนแบบคนรู้ภาษา ทำตัวแบบเด็กไร้เดียงสา เป็นต้น เป็นความหมายแฝงเช่นกัน^{๙๗}

ภาษา คือ เครื่องมือสื่อสารระหว่างมนุษย์ ซึ่งอาศัยเสียงเป็นสำคัญ^{๙๘} ภาษา คือ วิธีที่มนุษย์แสดงความรู้สึก เพื่อให้ผู้ที่ตนต้องการให้รู้ได้รู้จะเป็นเพราะต้องการบอกความในใจที่นึกไว้หรือเพื่อระบายความในใจที่อัดอั้นอยู่ให้ปรากฏออกมาภายนอกโดยใช้เสียงพูดที่มีความหมายตามที่ได้ตกลงรับรู้กัน ซึ่งมีผู้ได้ยินรับรู้ และเข้าใจ^{๙๙}

ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒^{๑๐๐} ได้ให้ความหมายของภาษาว่า ถ้อยคำที่ใช้พูดหรือเขียนเพื่อสื่อความของชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเสียงตัวหนังสือหรือกิริยาอาการที่สื่อความได้กลุ่มของชุดอักขระ สันนิยมนิยาม และเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเพื่อส่งงานคอมพิวเตอร์

Noam Chomsky ได้กล่าวไว้ว่า เมื่อเราศึกษาภาษามนุษย์ เรากำลังก้าวไปสู่สิ่งที่บางคนอาจจะเรียกว่า แก่นสารของมนุษย์ หรือสสารัตถะของมนุษย์ คุณภาพที่เด่นชัดของจิตใจ ซึ่งเท่าที่เรารู้ถือว่า เป็นสิ่งพิเศษสำหรับมนุษย์เท่านั้น^{๑๐๑}

Bloch และ Trager กล่าวว่า ภาษาเป็นระบบสัญลักษณ์ทางเสียงที่กำหนดขึ้นเองโดยอาศัยความร่วมมือของสังคม^{๑๐๒}

Sturtevant กล่าวว่า ภาษาเป็นระบบสัญลักษณ์ทางเสียงที่กำหนดขึ้นเองโดยสมาชิกทางสังคมให้ความร่วมมือและมีปฏิกริยาร่วมด้วย^{๑๐๓}

^{๙๗}มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, *ภาษาศาสตร์เบื้องต้น*, พิมพ์ครั้งที่ ๑, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗), หน้า ๓.

^{๙๘}กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์, *วิทยาสารานุกรม*, (กรุงเทพมหานคร: แพร่พิทยา, ๒๕๐๖), หน้า ๑๐๕

^{๙๙}พระยาอนุมานราชธน, *นิรุกติศาสตร์*, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (พระมหานคร: ส่วนท้องถิ่น, ๒๕๑๐), หน้า ๒๓

^{๑๐๐}ราชบัณฑิตยสถาน, *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒*, (กรุงเทพมหานคร: บริษัทนานมีบุ๊คส์ จำกัด, ๒๕๔๖), หน้า ๘๒๒.

^{๑๐๑}Noam Chomsky, *Language and Mind*, (New York: Harcourt Brace Jovanovich, Inc., 1972), p.100, อ้างในศ.ดร.อุดม วโรตม์สีกขิตต์, *ภาษาศาสตร์เหมาะสมเบื้องต้น*, พิมพ์ครั้งที่ ๑, (กรุงเทพมหานคร: ต้นธรรม สำนักพิมพ์, ๒๕๔๔), หน้า ๑๐.

^{๑๐๒}Bernard Bloch and George L. Trager, *Outline of Linguistic Analysis*, (Baltimore, MD: Linguistic Society of America, 1942), p. 5.

^{๑๐๓}Edgar H. Sturtevant, *An Introduction to Linguistic Science*, (New Haven: Yale University Press, 1947), p. 2.

Francis กล่าวว่า ภาษาเป็นระบบที่กำหนดขึ้นมาเอง ประกอบด้วยเสียงที่เปล่งออกมา ซึ่งกลุ่มใช้ในการดำเนินชีวิตในสังคม^{๑๐๔}

กำชัย ทองหล่อ ได้ให้ความหมายไว้ว่า คำว่า ภาษา เป็นสันสกฤต (บาลีเป็น ภาษา) มาจากรากศัพท์เดิมว่า ภาษ แปลว่า กล่าวม พูด หรือ บอก เมื่อนำมาใช้เป็นคำนาม มีรูปเป็นภาษา แปลตามรูปศัพท์ว่า คำพูด หรือ ถ้อยคำแปลเอาความว่า เครื่องสื่อความหมายระหว่างมนุษย์ ให้สามารถกำหนดรู้ความประสงค์ของกันและกันได้ โดยมีระเบียบคำหรือจังหวะเสียงเป็นเครื่องกำหนด^{๑๐๕} ภาษาย่อมเป็นระบบสัญลักษณ์ในเชิงคำพูดหรือเชิงการเขียน ที่มนุษย์เท่านั้นกำหนดขึ้นและใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อความหมายต่อกันและกัน^{๑๐๖}

สรุปว่า ภาษา คือ ระบบของสัญลักษณ์ที่เป็นลักษณะในเชิงคำพูดหรือเชิงการเขียน อันเป็นแก่นสารที่สำคัญที่กำหนดขึ้นเอง โดยมีสมาชิกในทางสังคมที่เป็นผู้ช่วยในการให้ความร่วมมือและนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อความหมายต่างต่อกันและกัน ระหว่างมนุษย์ให้สามารถรู้ และเข้าใจในความประสงค์ของกันและกันได้

๒.๒.๑.๒ ความหมายของภาษาศาสตร์

ภาษาศาสตร์ภาษา linguistic ก็คือ ศาสตร์ทางภาษาเป็นการศึกษาภาษาโดยใช้วิธีทางวิทยาศาสตร์ซึ่งศึกษาวิธีที่มา โครงสร้างและการเปลี่ยนแปลงของภาษาเป็นต้นอย่างมีระบบกับทั้งมีการตั้งสมมติฐาน รวมทั้งหลักไวยากรณ์ ซึ่งมีส่วนประกอบสำคัญ คือ สัทวิทยา (Phonology) วลีวิภาค (Morphology) วากยสัมพันธ์ (Syntax) อรรถศาสตร์ (Semantic) และระบบการเขียน (Writing System)

การศึกษาทางภาษาศาสตร์เป็นการศึกษาระบบของสัญลักษณ์ในเชิงคำพูดหรือเชิงการเขียนอันเป็นแก่นสารที่มนุษย์กำหนดขึ้นเอง โดยสมาชิกทางสังคมให้ความร่วมมือและเป็นการศึกษาเกี่ยวกับเครื่องมือในการสื่อความหมายและอธิบายความ รวมทั้งเครื่องถ่ายทอดทางวัฒนธรรมระหว่างมนุษย์ที่มีการกำหนดกฎเกณฑ์ที่แน่นอน

ศึกษาทางภาษาศาสตร์จึงเป็นการศึกษาภาษาเกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์กายภาพโดยตรงเช่นสรีรวิทยาด้านเสียงหรือเกี่ยวข้องกับด้านสังคมศาสตร์ปรัชญาจิตวิทยามานุษยวิทยาเป็น

^{๑๐๔} W.Nelson Francis, *The Structure of America English*, (New York: The Ronald Press Company, 1958), p. 13.

^{๑๐๕} กำชัย ทองหล่อม, *หลักภาษาไทย*, พิมพ์ครั้งที่ ๑๐, (กรุงเทพมหานคร: บริษัท รวมสาส์น (๑๙๗๗) จำกัด, ๒๕๔๐), หน้า ๑.

^{๑๐๖} อุดม วโรตม์ลิขิตย์, ศ.ดร. *ภาษาศาสตร์เหมาะสมัยเบื้องต้น*, พิมพ์ครั้งที่ ๑, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๕), หน้า ๓.

ต้นจึงมีผู้ยอมรับในการที่จะศึกษาแบบนี้และนักภาษาศาสตร์ก็พยายามศึกษาด้วยวิธีวิทยาศาสตร์ซึ่งพอสรุปขั้นตอนดังต่อไปนี้

๑. ตั้งข้อสังเกตในข้อเท็จจริงของภาษา

๒. ตั้งสมมติฐาน

๓. พยายามพิสูจน์ตามทฤษฎีที่มีอยู่โดย

๓.๑ เก็บข้อมูล

๓.๒ วิเคราะห์ข้อมูล

๔. ตั้งเป็นทฤษฎีตามที่พิสูจน์ได้ แล้วสรุปผลจากการเรียนด้วยวิธีทางวิทยาศาสตร์ก็คือได้ทฤษฎีมีกฎเกณฑ์มีหลักการที่เป็นตัวอย่างและหลักฐานในภาษานั้นอยู่จริง ซึ่งไม่เกิดการขัดแย้งระหว่างทฤษฎีทางการใช้ภาษาจริงๆ^{๑๐๗}

นักภาษาศาสตร์ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับคำว่า ภาษาศาสตร์ มากมายตามทัศนะของตนดังนี้

ภาษาศาสตร์เป็นการศึกษาด้วยภาษาในตัวของมันเองมิใช่เป็นการศึกษาภาษาในฐานะเป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งจึงเป็นการศึกษาเชิงวิเคราะห์ค้นคว้าเพื่อตอบปัญหาเกี่ยวกับภาษาเช่นภาษาประกอบขึ้นด้วยอะไรบ้างมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไรสัมพันธ์กันอย่างไรมนุษย์เรียนภาษาอย่างไรทำไมมนุษย์ในสังคมเดียวกันจึงใช้ภาษาต่างกันเป็นต้นเพราะภาษาเกี่ยวข้องกับมนุษย์แทบทุกแง่มุม^{๑๐๘}

ภาษาศาสตร์คือศาสตร์ที่ว่าด้วยการศึกษาเกี่ยวกับภาษาทั่วไปของมนุษย์ตามแนววิทยาศาสตร์^{๑๐๙}

ภาษาศาสตร์คือ วิทยาศาสตร์ทางภาษาหมายถึง การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับภาษาด้วยวิธีการวิทยาศาสตร์มีการตั้งสมมติฐาน พิสูจน์หลักเกณฑ์และกฎต่างๆที่เกี่ยวกับโครงสร้างและลักษณะของภาษาแต่ละภาษา^{๑๑๐}

สรุปว่า ภาษาศาสตร์ หมายถึง การศึกษาทางภาษาในแบบวิทยาศาสตร์โดยมี

^{๑๐๗}มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ภาษาศาสตร์เบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ ๑, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗), อ้างแล้ว หน้า ๕.

^{๑๐๘}วิไลวรรณ ขนิษฐนันท์, รศ.ดร. ภาษาและภาษาศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร: สำนักมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๒๗), หน้า ๕.

^{๑๐๙}นันทนา รณเกียรติ, สัทศาสตร์ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๘), หน้า ๑.

^{๑๑๐}อุดม วโรตม์ลิขิตดี, ศ. ภาษาศาสตร์เบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ ๑๘, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๗), หน้า ๑๔.

วัตถุประสงค์ให้เข้าใจธรรมชาติ และโครงสร้างของภาษาของมนุษย์ตั้งแต่ อดีตจนถึงในปัจจุบันหรือ ระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง เพื่อตอบปัญหาที่มนุษย์เราต้องการเรียนรู้ด้านภาษาโดยเฉพาะด้านการสื่อสาร อย่างมีระบบซึ่งนักภาษาศาสตร์ (Linguist) ได้นำเอาวิธีการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อมาประยุกต์ใช้ในการ ศึกษาด้านภาษาอย่างเป็นรูปธรรม และมีหลักเกณฑ์ปรากฏที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

๒.๒.๒ ลักษณะของภาษาและภาษาในทัศนะของนักภาษาศาสตร์

ภาษาเป็นสิ่งที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นมาและกำหนดร่วมกันให้เป็นสิ่งแทนสำหรับสื่อ ความรู้สึกนึกคิดและความปรารถนาเพื่อจุดประสงค์ในการติดต่อสื่อสารระหว่างเพื่อนสมาชิกในสังคม ของตนในเบื้องต้นแต่เมื่อมีการติดต่อปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มจึงมีข้อกำหนดกฎเกณฑ์ต่างๆเกิดขึ้น และเป็นสิ่งที่จะต้องทำความเข้าใจระหว่างกลุ่มด้วย ทำให้มีนักปราชญ์ทางภาษาได้ตั้งข้อสังเกต และ ศึกษาเกี่ยวกับภาษามากมายหลายแนวคิดกับทั้งได้พยายามศึกษาภาษาในแง่ต่างๆ รวมทั้งลักษณะ ของสิ่งประดิษฐ์ที่เรียกว่าภาษานี้

ภาษาได้เกิดขึ้นพร้อมกับมนุษย์มานานแล้วเพราะมนุษย์ใช้ภาษาสื่อสารกันมาตั้งแต่สมัย ดึกดำบรรพ์ดังนั้นภาษาที่แท้จริงคือเสียงเท่านั้นส่วนตัวหนังสือหรือตัวอักษรรวมทั้งสัญลักษณ์ที่เป็น รูปภาพต่างๆ เป็นตัวถ่ายทอดอีกทีหนึ่งคือตัวหนังสือเป็นสัญลักษณ์แทนเสียงเท่านั้นเอง และการใช้ ตัวอักษรแทนเสียงนั้นบางทีแทนไม่ได้ตรงเสียงทีเดียว

ในภาษาเราใช้เสียงเป็นสิ่งที่สมมติแทนสิ่งต่างๆคนในหมู่ในพวกภาษาเดียวกันจะรับรู้ได้ ตรงกันไว้ก่อนแต่สิ่งที่สมมติแทนเสียงสิ่งต่างๆนั้นมิได้หมายความว่าสัมพันธ์กับสิ่งที่เราทดแทนโดยตรง เช่นเราพูดว่าเด็ก หรือทารกเป็นต้น แต่ผู้ที่พูดภาษาอื่นซึ่งไม่รู้ภาษาไทย ที่ไม่เคยรับรู้ตรงกับที่เรา เข้าใจดังนั้นเสียงที่เราเปล่งออกไปอย่างเดียวอาจจะหมายถึงอะไรก็ได้ที่ตกลงกันในหมู่พวกของเรา ความหมายของเด็ก หรือทารกในสังคมชาติอื่นๆ ก็มีแต่เสียงแตกต่างออกไปอีก เช่น ภาษาอังกฤษ เรียกว่า Baby หรือ Infant ภาษาเยอรมันเรียกว่า Kind ภาษาสเปนเรียกว่า Criatura ภาษาตุรกี เรียกว่า Cojuk เป็นต้น ดังนั้นภาษาเป็นเรื่องที่สังคมหนึ่งๆเป็นผู้กำหนดขึ้นอย่างแท้จริง ถ้าภาษาเป็น เรื่องของเสียงที่สัมพันธ์กับสิ่งที่แทนโดยตรงแล้ว ทุกชาติทุกภาษาในโลกคงพูดภาษารับรู้เข้าใจได้ ตรงกันทั้งหมด^{๑๑๑}

๒.๒.๒.๑ ลักษณะของภาษา

ภาษาเป็นสิ่งที่มีความพิเศษที่ทำให้มนุษย์แยกออกจากสัตว์ได้อย่างชัดเจนถึงแม้จะดู เหมือนว่าสัตว์เหล่านี้อาจมีวิธีการติดต่อสื่อสารระหว่างกันก็ตามแต่ก็มีข้อจำกัดน้อยกว่ามนุษย์ใช้

^{๑๑๑} มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ภาษาศาสตร์เบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่๑, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗), อ้างแล้ว หน้า ๘.

สื่อสารกันหรือแม้ว่าสัตว์บางชนิดจะสามารถเลียนแบบเสียงพูดของมนุษย์ได้แต่ก็ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงประโยคเองได้หรือซื้อความได้เองตามที่ตนปรารถนาในขณะที่มนุษย์มีศักยภาพในการที่จะเปลี่ยนแปลงหรือสร้างประโยคใหม่ได้เองตามที่ต้องการ

ภาษาของมนุษย์มีลักษณะพิเศษกล่าวโดยสรุปดังนี้^{๑๑๒}

๑. ภาษาของมนุษย์สามารถนำมาเรียงให้เกิดความหมายใหม่ได้ทั้งผู้พูดผู้ฟังสามารถติดต่อทำความเข้าใจกันได้แม้จะนำเอามาเรียบเรียงกันใหม่

๒. ภาษาของมนุษย์เป็นสิ่งที่ตกลงยอมรับกันมาหลายชั่วอายุคนการตกลงยอมรับไปได้โดยปราศจากเหตุผลกันไม่ได้คำที่ใช้เรียกสัตว์บางชนิดเช่นแมวการ์บางที่เรียกตามเสียงร้องของมันแต่เป็นไปได้โดยบังเอิญมากกว่า

๓. ภาษาของมนุษย์ช่วยให้เกิดความเข้าใจต่อกันคือผู้พูดสามารถแสดงสิ่งที่ตนต้องการให้ผู้อื่นเข้าใจและผู้ฟังสามารถรับรู้เข้าใจสิ่งที่ผู้พูดแสดงออกได้โดยตรงกัน

๔. ภาษาของมนุษย์สามารถใช้สื่อสารความหมายได้ทุกสถานที่และทุกโอกาสมีเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นเมื่อใดเช่นสามารถกล่าวถึงเหตุการณ์ในอดีตโดยที่ผู้พูดและผู้ฟังเข้าใจตรงกันได้

๕. ภาษาของมนุษย์ต้องเกิดจากการเรียนรู้ขึ้นเป็นการถ่ายทอดทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่งกล่าวคือภาษามนุษย์ต้องเกิดจากการเลียนแบบกันภาษาจึงไม่ใช่เรื่องเกี่ยวกับพันธุกรรมหรือสมบัติทางชีววิทยาเหมือนกับสัตว์ซึ่งมีลักษณะทางชีววิทยาเป็นตัวกำหนด

ลักษณะทั่วไปของภาษาสามารถที่จะสรุปได้ดังต่อไปนี้คือ

๑. มีลักษณะเป็นวัฒนธรรม

วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นมีการปรับปรุงแก้ไขเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาเพื่อความเหมาะสมของยุคหรือสมัยนั้นๆและพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้นกับทั้งมีการสืบทอดหรือถ่ายทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่อีกคนรุ่นหนึ่งในฐานะที่ภาษาของมนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมจึงมีลักษณะเช่นเดียวกับวัฒนธรรมคือมีการปรับปรุงแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาและถ่ายทอดจากคนรุ่นสู่รุ่น

๒. ภาษาเกิดจากการเรียนรู้

ดังได้กล่าวมาแล้วว่าภาษานั้นย่อมถ่ายทอดกันได้เช่นเดียวกับวัฒนธรรมการถ่ายทอดนี้ช่วยเชื่อมโยงอดีตปัจจุบันและอนาคตให้สืบทอดกันได้ซึ่งต้องอาศัยการเรียนรู้โดยมีสิ่งแวดล้อมเป็นตัวกำหนดมีลักษณะค่อยเป็นค่อยไปแบบบอกแบบพอกพูนมากขึ้นตามวันและเวลาซึ่งการเรียนรู้นี้อาจจะเกิดขึ้นทั้งโดยตรงและโดยอ้อม

^{๑๑๒} ประสิทธิ์ กาพย์กลอน, การศึกษาภาษาไทยตามแนวภาษาศาสตร์, ๒๕๑๙, หน้า ๗.

๓. เป็นเครื่องมือสำหรับสื่อสาร

มนุษย์อาศัยภาษาเป็นเครื่องมือสำหรับสื่อสารระหว่างกันเพื่อเป็นการสื่อความรู้สึกนึกคิดและความต้องการของตนให้คนอื่นได้รับรู้และเกิดความเข้าใจระหว่างกันซึ่งอาจจะเป็นทั้งเสียงทั้งสัญลักษณ์แทนเสียงอักษรหรืออย่างใดอย่างหนึ่งทั้งนี้ในการสื่อสารทางเสียงนั้นจะต้องอาศัยบริบทคือข้อความแวดล้อมเหตุการณ์และความชัดเจนของเสียงเป็นองค์ประกอบสำคัญจึงจะทำให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างกันและเป็นไปตามที่ประสงค์

๔. ประกอบด้วยโครงสร้าง

โดยทั่วไปภาษาของมนุษย์ทุกชาติพันธุ์มีโครงสร้างซึ่งประกอบไปด้วยหน่วยเล็กๆคือหน่วยเสียงหรือหน่วยคำประกอบกันเข้าเป็นคำหลายๆคำประกอบกันเข้าเป็นวลีและเป็นประโยคหรืออาจจะมีอะไรหลายประโยคที่ซับซ้อนยิ่งขึ้นไปก็ได้

นักภาษาศาสตร์สนใจศึกษาโครงสร้างของภาษา ๒ ประการคือ โครงสร้างทางเสียง ซึ่งได้แก่หน่วยเสียง Phoneme หรือหน่วยเสียงสำคัญเป็นเสียงที่แยกความหมายในภาษาที่มีความแตกต่างกันออกไปและโครงสร้างทางไวยากรณ์ซึ่งก็ได้แก่การสร้างคำและสร้างประโยคการสร้างคำได้แก่การประกอบหน่วยเสียงเป็นหน่วยใหญ่ไต่ขึ้นกลายเป็นหน่วยคำที่มีความหมายเรียกว่าหน่วยคำ Morpheme หน่วยคำประกอบการเข้ากลายเป็นคำและเมื่อนำมาเรียงกันจึงกลายเป็นประโยค

๕. มีโครงสร้างและองค์ประกอบสัมพันธ์กัน

องค์ประกอบทั้ง ๕ ส่วนของภาษาย่อมเกาะเกี่ยวสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดทุกๆส่วนมีความสัมพันธ์กันอย่างมีระบบหรือมีระเบียบแบบแผนแยกส่วนหนึ่งส่วนใดออกไปไม่ได้เพราะขาดส่วนหนึ่งส่วนใดก็ไม่ใช่ภาษาและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบดังกล่าวนี้เป็นไปอย่างอัตโนมัติคือเสียงประกอบขึ้นเป็นคำคำประกอบขึ้นเป็นประโยคและคำหรือวงศ์พจน์หนึ่งหนึ่งจะไม่ทราบความหมายที่แน่นอนถ้าไม่นำไปสัมพันธ์กับระบบหรือไวยากรณ์หรือโครงสร้างทางไวยากรณ์ขอให้สังเกตวงศ์พจน์คำหนึ่งคือคำว่า อยู่ ถ้าเราออกเสียงคำนี้เพียงคำเดียวก็ยังไม่สามารถทราบความที่แท้จริงจนกว่าจะนำคำไปสัมพันธ์กับระบบไวยากรณ์หรือเข้าไปสัมพันธ์ในประโยคจึงจะสามารถทราบความหมายที่แท้จริง ดังนั้นประโยคจึงเป็นตัวบังคับความหมายในภาษาได้ดังตัวอย่างประโยคต่อไปนี้

๑). ถ้าลุงยังอยู่ ป้าคงไม่เห็น

๒). กาวไม่มีจะติดอยู่ได้อย่างไร

๓). ตั้งให้อยู่ซิ เบาๆมือหน่อย

๔). ลิ่นเป็นปลาไหลจับไม่อยู่

๕). คุณพูดอย่างนี้ก็น่าฟังอยู่

เมื่อดูจากตัวอย่างในประโยคจะเห็นคำว่า อยู่ เมื่อนำเข้าไปในประโยคที่ ๑ จะมี

ความหมายทำนองมีชีวิตถ้านำเข้าไปในประโยคที่ ๒ มีความหมายคงที่หรือไม่หลุดเข้าไปถ้านำเข้าไปในประโยคที่ ๓ มีความหมายว่าทรงไว้ถ้านำเข้าไปในประโยคที่ ๔ มีความหมายว่าติดและถ้านำเข้าไปในประโยคที่ ๕ มีความหมายทำนองให้เบาลงคือพุดน้าฟังแต่ไม่ดีถึงขนาด ถึงสังเกตว่า การเข้าถึงประโยคแต่ละแบบย่อมเป็นการบังคับความหมายที่แท้จริงของวงศัพท์นั้นๆ

๖. มีความแตกต่างกันทางโครงสร้างภาษาทุกภาษามีโครงสร้างดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้นและแต่ละภาษาย่อมมีโครงสร้างที่เป็นอวัจนวิธของตนเองคือมีโครงสร้างทางเสียงโครงสร้างทางไวยากรณ์วงศัพท์แบบความหมายที่ไม่เหมือนภาษาอื่นเช่นในภาษาอังกฤษมีเสียงสำคัญหลายเสียงที่ไม่ปรากฏในภาษาไทยเช่นเสียง g, v, o, o, z, s, c, j เป็นต้นหรือเสียงสำคัญบางเสียงในภาษาไทยไม่มีปรากฏในภาษาอังกฤษเช่นเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยเป็นต้นการสร้างประโยคในภาษาอังกฤษและในภาษาไทยแตกต่างกันออกไปเช่นประโยคที่ว่าใครใช้ให้ไปเป็นต้นถ้าจะถ้าจัดตำแหน่งของคำเสียใหม่ ๑๖ แบบทำให้ความหมายผิดเพี้ยนไปถึง ๑๖ อย่างคือ

๑). ใครใช้ให้ไป	๙). ใช้ไปให้ใคร
๒). ใครไปให้ใช้	๑๐). ใช้ใครไปให้
๓). ใครไปใช้ให้	๑๑). ใช้ให้ใครไป
๔). ใครให้ไปใช้	๑๒). ใช้ใครให้ไป
๕). ใครไปใช้ให้	๑๓). ให้ไปใช้ใคร
๖). ไปใช้ให้ใคร	๑๔). ให้ใครใช้ไป
๗). ไปให้ใครใช้	๑๕). ให้ใครไปใช้
๘). ไปใช้ให้ใคร	๑๖). ให้ใช้ใครไป

๗. ไม่มีกฎเกณฑ์ที่แน่นอนตายตัวทุกภาษาแม้จะมีโครงสร้างเฉพาะตัวหรือมีกฎเกณฑ์ที่เป็นแบบแผนของตัวเองดังที่ได้กล่าวมาแล้ว แต่กฎเกณฑ์หรือแบบแผนเหล่านั้นย่อมจะไม่แน่นอนตายตัวเสมอไปเช่นประโยคในภาษาไทยถือเอาการเรียงคำเป็นสำคัญถ้าเรียงลำดับตำแหน่งกันความหมายก็หาได้เปลี่ยนไปจากเดิมไม่ดูได้จากตัวอย่างที่ยกมาประกอบถึงแม้จะจัดเรียงคำเสียใหม่ถึง ๑๖ แบบความหมายก็ยังคงเหมือนเดิมเสมอ

๑. น้าก๊วยตอนนี้ที่บ้านไม่มีใคร	๑๓. ที่บ้านไม่มีใครน้าก๊วยตอนนี้
๒. น้าก๊วยตอนนี้ไม่มีใครที่บ้าน	๑๔. ที่บ้านไม่มีใครตอนนี้
๓. น้าก๊วยที่บ้านตอนนี้ไม่มีใคร	๑๕. ที่บ้านตอนนี้ไม่มีใครน้าก๊วย
๔. น้าก๊วยที่บ้านไม่มีใครตอนนี้	๑๖. ที่บ้านตอนนี้น้าก๊วยไม่มีใคร
๕. น้าก๊วยไม่มีใครตอนนี้ที่บ้าน	๑๗. ที่บ้านน้าก๊วยไม่มีใครตอนนี้
๖. น้าก๊วยไม่มีใครที่บ้านตอนนี้	๑๘. ที่บ้านน้าก๊วยตอนนี้ไม่มีใคร

๗. ตอนนี้ที่บ้านน่าจะไม่มีใคร	๑๙. ไม่มีใครตอนนี้ที่บ้านน่าจะ
๘. ตอนนี้ที่บ้านไม่มีใครน่าจะ	๒๐. ไม่มีใครตอนนี้ที่บ้านน่าจะ
๙. ตอนนี้ที่บ้านน่าจะไม่มีใคร	๒๑. ไม่มีใครน่าจะที่บ้านตอนนี้
๑๐. ตอนนี้ที่บ้านน่าจะไม่มีใครที่บ้าน	๒๒. ไม่มีใครน่าจะตอนนี้ที่บ้าน
๑๑. ตอนนี้ไม่มีใครน่าจะที่บ้าน	๒๓. ไม่มีใครที่บ้านตอนนี้น่าจะ
๑๒. ตอนนี้ไม่มีใครที่บ้านน่าจะ	๒๔. ไม่มีใครที่บ้านน่าจะตอนนี้
๘. มีค่าแห่งความเป็นภาษาเท่าเทียมกัน	

ดังได้กล่าวมาแล้วในตอนต้นว่าทุกภาษามีโครงสร้างที่อัจฉริยะของตนเองและภาษาของกลุ่มย่อยใช้สื่อสารได้ดีสำหรับกลุ่มนั้นจะนำเอาภาษาของกลุ่มนั้นไปใช้ย่อมจะไม่ได้ผลดีเท่ากับการใช้ภาษาของกลุ่มนั้นดังนั้นภาษาของกลุ่มชนใดย่อมมีค่ากับกลุ่มชนนั้นไม่ควรกล่าวว่าภาษานั้นดีกว่าภาษานี้หรือภาษาโน้นมีค่ากว่าภาษานี้เช่นภาษาถิ่นกรุงเทพดีกว่าภาษาถิ่นอื่นๆหรือภาษาอังกฤษดีกว่าภาษาไทยเพราะเพราะในท้องถิ่นต่างๆบางที่ผู้ใช้ภาษาในท้องถิ่นนั้นฟังภาษาถิ่นกรุงเทพไม่ออกย่อมสื่อสารกันไม่เข้าใจหรือคนอังกฤษพูดภาษาไทยที่พูดภาษาอังกฤษไม่ได้ก็ยอมติดขัดในเรื่องการสื่อสารเป็นต้น

อนึ่งภาษาต่างๆย่อมไม่มีภาษาใดไพเราะกว่าภาษาใดทุกภาษาย่อมมีความไพเราะในตัวเองแต่การที่เราฟังภาษาหนึ่งไพเราะกว่าอีกภาษาหนึ่งเป็นเพราะความรู้สึกของเราเองต่างหากที่จริงถ้าเราศึกษาในแง่ของการสื่อสารมักไม่คำนึงถึงความไพเราะกันถือเสียว่าภาษาใดใช้สื่อสารกันได้ดีในสังคมนั้นก็ย่อมมีค่าแห่งการสื่อสารเท่ากับภาษาอื่น^{๑๑๓}

สรุปว่า ลักษณะของภาษา คือ สัตถุลักษณะที่เป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งที่จำเป็นที่มนุษย์สร้างขึ้นมาเพื่อทำการของการสื่อสารของมนุษย์ซึ่งมีความพิเศษในตัวของมันเองตามธรรมชาติ และมันมีการพัฒนาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลาของยุคหรือสมัยนั้นๆเพื่อให้มีความชัดเจนมากขึ้นเรื่อยๆ สามารถแยกออกเป็นสำคัญต่างๆ เช่น เป็นระบบ คำพูด มีองค์ประกอบ มีโครงสร้าง และอื่นๆ เพื่อถ่ายทอดความเข้าใจและการเรียนรู้โดยสืบทอดกันไปให้นานแสนนาน เพราะภาษามีลักษณะที่พิเศษที่ให้ความหมายความเข้าใจจากการนึกคิดของตนต่อผู้อื่นที่สามารถเข้าใจความหมายที่สื่อต่อกันและกันได้ดียิ่ง

๒.๒.๒ ลักษณะของภาษาในทัศนะของนักภาษาศาสตร์

ลักษณะของภาษาในทัศนะของนักภาษาศาสตร์นั้นอาจจะไม่เหมือนกับลักษณะทาง

^{๑๑๓} มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ภาษาศาสตร์เบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ ๑, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗), อ้างแล้ว หน้า ๗-๑๓.

ภาษาที่เป็นที่รับรู้เข้าใจของคนทั่วไปเพราะมุมมองทางภาษาของนักภาษาศาสตร์นั้นมีมุมมองของภาษาศาสตร์ในเชิงความเป็นวิทยาศาสตร์ที่ใช้วิธีการศึกษาทางวิทยาศาสตร์มีการตั้งสมมติฐานเพื่อทำการพิสูจน์และสืบค้นหาความจริงทางภาษา

นักภาษาศาสตร์มีความเห็นว่าภาษาที่แท้จริงคือภาษาพูดของมนุษย์นอกจากนี้นักภาษาศาสตร์ยังมีความเห็นพ้องกันว่าภาษาตามทัศนะของนักภาษาศาสตร์ควรมีลักษณะทั่วไปดังนี้^{๑๑๔}

๑. ภาษามีโครงสร้าง

โครงสร้างของภาษาประกอบด้วยเสียงและความหมายกล่าวคือ เสียงพูดของมนุษย์ที่เปล่งออกมาด้วยความตั้งใจและความหมายที่กำหนดแน่นอนจึงนับเป็นภาษาดังนั้นเสียงละเมอไม่ได้เปล่งเสียงออกมาด้วยความตั้งใจเสียงหัวเราะเสียงกระแอมไอ ฯลฯ ก็ไม่นับเป็นภาษาเพราะไม่มีความหมายที่กำหนดแน่นอนลงไปการเปล่งเสียงออกมาโดยไม่มี ความหมายก็ไม่แน่ว่าเป็นภาษาดังนั้นถ้าจะพูดว่าเธอน่ารักจุงเบย เป็นภาษาหรือไม่ก็ต้องถามว่า จุงเบย มีความหมายไหมถ้ามีก็เป็นภาษาศาสตร์แต่ถ้าไม่มีก็ไม่แน่ว่าเป็นภาษาศาสตร์

๒. ภาษามีระบบ

ภาษาแต่ละภาษาจะมีระบบกฎเกณฑ์ที่แน่นอนในตัวเองมนุษย์สามารถใช้ภาษาสื่อสารความเข้าใจกับบุคคลอื่นๆ ได้โดยที่เขาได้เรียนรู้และเข้าใจระบบกฎเกณฑ์ ในภาษานั้นๆ ก่อน ถ้าใช้ผิดระบบก็อาจไม่เข้าใจกัน เช่น พูดว่า ฉันหนังสือเรียน ผู้ฟังจะรู้ทันทีว่าผิดระบบการเรียงคำของภาษาไทยและอาจไม่เข้าใจความหมาย หรือพูดว่า Orange Fish Small (ส้มปลาน้อย) ชาวต่างประเทศ กังงไปเลยเพราะไม่เข้าใจความหมาย

๓. ภาษาเป็นสิ่งที่สมมติ

เสียงซึ่งมนุษย์เปล่งออกมาและมีความหมายนั้น เป็นสิ่งที่สมมติขึ้นมา เพื่อใช้แทนความหมายตามต้องการ และใช้สืบทอดกันต่อกันมาเป็นวัฒนธรรมในบางครั้งเราจึงไม่สามารถให้เหตุผลได้ว่าทำไมเรียกสิ่งต่างๆ อย่างนั้นอย่างนี้ เช่น เราเรียกสัตว์ที่สี่เท้ามีขนมีหู 2 หู เหา ไ้้ง ไ้้ง ว่าหมาว่าสุนัข ว่า Dog ว่า จ้อ ว่า กูตะ กูติ เป็นต้น

ภาษาเป็นสิ่งที่สมมตินี้ในทางพระพุทธศาสนาเรียกว่าสมมติสัจจะคือความจริงที่ถูกระบุสมมติขึ้นว่าเขารู้ว่าเราว่าสิ่งของว่าสถานที่ว่าวันเวลาเพื่อสะดวกในการจดจำและเรียกขานถ้าคนไม่เข้าใจก็จะยึดติดแล้วยึดมั่นถือมั่นว่าเป็นตัวตนเราเขาจริงๆ ก็เป็นบ่อเกิดแห่งทุกข์อีกประการหนึ่ง

ด้วยเหตุนี้พระพุทธเจ้าจึงสอนสมมติอีกอย่างหนึ่งคือปรมัตถ์สัจจะความจริงขั้นประมาท

^{๑๑๔}จินดา เสงี่ยมบูรณ์, ผศ. ภาษาศาสตร์เบื้องต้น, (กรุงเทพมหานคร: สุวีริสาส์น, ๒๕๔๒), หน้า ๖๘.

หรือความจริงอันประเสริฐซึ่งคือสรรพสิ่งเป็นเพียงสิ่งสมมติเท่านั้นความจริงแล้วมีความเกิดขึ้นในเบื้องต้นตั้งอยู่ในถ้ำกลางและดับสลายไปในที่สุดดังนั้นเราไม่ควรเข้าไปยึดมั่นถือมั่นมาเชื่อว่าเราว่าตัวตนของเราเมื่อไม่ยึดมั่นก็ละก็ว่างได้จึงพ้นจากความทุกข์ได้นั่นเอง

๔. ภาษามีลักษณะเป็นสังคมวิทยา

๔.๑. ภาษาเกิดจากการเรียนรู้เรียนแบบถ่ายทอดมิใช่เกิดจากสัญชาตญาณหรือพันธุกรรมตัวอย่างเช่นมนุษย์หาทานที่ไปอาศัยอยู่ในป่าอยู่กับสัตว์ป่าตั้งแต่ยังเป็นทารกก็จะพูดภาษามนุษย์ไม่ได้แต่เมื่อมนุษย์เอามาเลี้ยงและสอนภาษาให้ก็จะพูดภาษามนุษย์ได้

ส่วนสัตว์ที่มนุษย์นำมาเลี้ยงตั้งแต่เกิดโดยมิให้อยู่กับแม่ของมันเลยก็สามารถส่งเสียงเหมือนแม่ของมันแต่จะพูดภาษามนุษย์ไม่ได้แสดงว่าเสียงร้องของสัตว์เกิดจากสัญชาตญาณหรือพันธุกรรมเท่านั้นไม่ได้เกิดจากการเรียนรู้เราจึงไม่ถือว่าเสียงร้องของสัตว์เป็นภาษา

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าภาษามนุษย์ในทัศนะของนักภาษาศาสตร์เป็นลักษณะทางสังคม วิทยาส่วนภาษาสัตว์นั้นเป็นลักษณะทางชีววิทยา

๔.๒. ภาษาเป็นวัฒนธรรมของมนุษย์มีการสร้างขึ้นมาโดยเป็นที่ตกลงยอมรับในสังคมเดียวกันและสืบทอดจากคนรุ่นก่อนไปสู่คนรุ่นต่อไป

๔.๓. ภาษาแต่ละภาษามีหลายกลุ่มหลายระดับตามลักษณะของสังคมที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมสภาพครอบครัวสภาพสังคมสภาพท้องถิ่นหรือวัตถุประสงค์ที่ใช้ภาษาเช่น ภาษาปากภาษาถิ่นภาษาวิชาการภาษาแบบแผนภาษาพระภาษาราชศัพท์ เป็นต้น

๔.๔. ภาษามีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอคำบางคำอาจใช้ในภาษาชั่วระยะหนึ่งแล้วก็หายไปไม่มีผู้ใช้พูดบางคำอาจยังอยู่แต่มีความหมายต่างไปจากเดิมนอกจากนี้ยังมีคำเกิดใหม่ซึ่งอาจเกิดจากความนิยมการรับวัฒนธรรมใหม่ๆ วิทยาการใหม่ๆ เหล่านี้ล้วนแต่เป็นการเปลี่ยนแปลงของภาษาทั้งสิ้น

๕. ภาษามีจำนวนประโยคไม่รู้จบ

ในแต่ละภาษาแม้จะมีจำนวนเสียงหรือจำนวนคำจำกัดแต่เมื่อนำเสียงและคำเหล่านั้นมาเรียบเรียงเป็นประโยคจะสามารถผลิตประโยคได้มากมายไม่รู้จบสิ้นเพราะผู้พูดภาษาใดก็ตามย่อมสามารถสร้างประโยคใหม่ๆ ในภาษานั้นๆ ขึ้นได้เองโดยที่ผู้อื่นที่ใช้ภาษาเดียวกันจะสามารถเข้าใจได้ทันทีแม้ไม่เคยได้ยินมาก่อนก็ตาม

สรุปว่า ภาษาในทัศนะของนักภาษาศาสตร์ มีความแตกต่างกันตามมุมมองของแต่ละท่านที่สามารถอธิบายตามแนวทางของตนเองภาษานั้นมีความเป็นวิทยาศาสตร์ เพราะมีการดำเนินไปตามขั้นอย่างมีระบบ มีเอกลักษณ์ที่มีความพิเศษในตัวเองต่อความหมายที่จะให้มนุษย์ด้วยกันนั้นสามารถเรียนรู้และเข้าใจกันได้อย่างลึกซึ้ง อันเกิดจากการนึกคิดแล้วสื่อออกมาเป็นเสียงคำพูดที่มีความหมาย

ตามต้องการได้

๒.๒.๓ ความสำคัญ และประโยชน์ของภาษา

มนุษย์กับภาษามีความสัมพันธ์กันจนไม่สามารถจะแยกออกจากกันได้ตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งถึงวาระสุดท้ายของชีวิตมนุษย์ก็ยังคงต้องใช้ภาษาอยู่นั้นหมายความว่ามนุษย์เริ่มมีการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่นตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งตายแต่การที่จะมีคนเข้าใจภาษาที่เด็กแรกเกิดหรือคนโกล้งจะสิ้นลมหายใจใช้สื่อสารหรือไม่นั้นก็ เป็นอีกเรื่องหนึ่งอย่างไรก็ตามเราไม่สามารถจะปฏิเสธได้ว่ามนุษย์ทุกเผ่าพันธุ์มีความสัมพันธ์กับภาษาที่ใกล้ชิดมากที่สุดนับได้ว่าภาษามีประโยชน์ต่อสังคมมนุษย์มากเพราะเป็นสิ่งที่ช่วยในการติดต่อสื่อสารกันระหว่างสมาชิกในกลุ่มทำให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างกันได้ถูกต้องตามที่ตนตั้งความประสงค์ไว้การที่จะติดต่อสื่อสารโดยปราศจากภาษาย่อมเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้แน่นอน

ภาษาเข้ามามีบทบาทที่สำคัญต่อชีวิตมนุษย์ทุกชาติพันธุ์ตั้งแต่ยุคแรกแรกเริ่มที่มนุษย์รู้จักการปฏิสัมพันธ์กันจนกระทั่งมีการพัฒนาจากการใช้เพียงภาษาพูดมาจนถึงมีภาษาเขียนแล้วเปลี่ยนแปลงไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุด

๑. ความสำคัญของภาษาในฐานะเป็นเครื่องมือสื่อสาร

ในฐานะที่เป็นสัตว์สังคมมนุษย์ติดต่อสื่อสารระหว่างสมาชิกในกลุ่มโดยการใช้ภาษาเป็นสื่อกลางสำหรับเป็นเครื่องบอกความคิดและความเห็นรวมทั้งความต้องการของตนให้สมาชิกอื่นรับรู้เป็นผลทำให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างกันได้อย่างถูกต้อง

๒. ความสำคัญของภาษาในฐานะเป็นเครื่องถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด

มนุษย์เป็นสัตว์ประเสริฐที่สามารถฝึกฝนตนเองได้และมีศักยภาพสูงสามารถที่จะประดิษฐ์สัญลักษณ์ขึ้นมาและกำหนดเป็นภาษาเป็นเครื่องช่วยในการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของตนให้สมาชิกอื่นได้รับความรู้และประสบการณ์ที่ถูกต้อง

๓. ความสำคัญของภาษาในฐานะเป็นเครื่องรักษาถ่ายทอดทางวัฒนธรรม

การที่เรื่องราวเกี่ยวกับวิถีชีวิตขนบประเพณีและวัฒนธรรมของคนรุ่นหนึ่งจะถูกถ่ายทอดให้คนอีกรุ่นหนึ่งได้รับรู้และปฏิบัติตามนั้นต้องอาศัยภาษาเป็นเครื่องช่วยซึ่งทำให้สามารถสืบทอดวัฒนธรรมอันดีงามของบรรพบุรุษไว้ได้

๔. ความสำคัญของภาษาในฐานะเป็นเครื่องช่วยบันทึกความรู้

โดยความเป็นจริงแล้วมนุษย์ไม่สามารถที่จะจดจำเรื่องราวต่างๆหรือการค้นพบความจริงบางอย่างที่มีประโยชน์ต่อมวลมนุษย์โลกได้ด้วยสมองเท่านั้นหากแต่อาศัยการจดบันทึกด้วยสิ่งที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นมาเพื่อใช้ในการสื่อความหมายระหว่างกันเป็นเหตุให้การค้นพบความจริงหรือความรู้ต่างๆในยุคสมัยหนึ่งสามารถส่งต่อสู่อีกสมัยหนึ่งได้ด้วยสิ่งที่เรียกว่าภาษานั้นเอง

๕. ความสำคัญของภาษาในฐานะเป็นแกนที่แสดงถึงความเจริญก้าวหน้าของชาติ

เป็นที่สังเกตเห็นได้ชัดว่าภาษาที่ใช้ในประเทศที่มีพัฒนาการที่สูงกว่าจะได้รับการยอมรับจากประเทศที่ด้อยพัฒนามากกว่าเช่นประเทศอังกฤษและประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นต้นซึ่งมีการพัฒนาทางด้านต่างๆที่สูงมากเป็นที่ยอมรับไปทั่วโลกจึงทำให้วัฒนธรรมทางภาษาได้แพร่ขยายไปทั่วโลกจะเห็นได้ว่าภาษานั้นมีความสำคัญมากต่อมวลมนุษยชาติทุกเผ่าพันธุ์เนื่องจากมนุษย์ไม่สามารถจะอยู่คนเดียวโดดเดี่ยวได้จำต้องอาศัยอยู่ร่วมกันกับบุคคลอื่นซึ่งการที่จะติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นนั้นจำเป็นจะต้องอาศัยเครื่องมือช่วยในการที่จะทำให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องอันดีระหว่างกันดังนั้นภาษาจึงเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์เป็นอันมากเป็นทั้งเครื่องมือสื่อสารเครื่องถ่ายทอดความรู้สึนึกคิดเป็นเครื่องถ่ายทอดทางวัฒนธรรมเป็นทั้งเครื่องช่วยบันทึกความรู้และเป็นแกนสำคัญยิ่งในการแสดงถึงความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติ^{๑๑๕}

สรุปว่า ความสำคัญและประโยชน์ของภาษา คือ การถ่ายทอดความรู้ความสามารถได้ดีและสามารถบ่งบอกถึงวิวัฒนาการที่สื่อให้รู้ถึงความเจริญก้าวหน้าของบรรพบุรุษชาติตลอดจนถึงระดับประเทศชาติ การเกิดขึ้นของภาษาทำให้สามารถบันทึกข้อมูลข่าวสารองค์ความรู้แนวคิดทักษะต่างๆ เพื่อให้คนรุ่นต่อไปได้ศึกษาเรียนรู้ได้ถึงความเชื่อประเพณีอันดีงามให้สามารถสืบทอดกันมาที่เขียนเป็นลายอักษรไว้ และเพื่อสื่อสารต่อกัน

๒.๒.๔ ทฤษฎีภาษาศาสตร์

ทฤษฎีภาษาศาสตร์จำนวนมากมองความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยต่างๆ โดยมองเป็นโครงสร้างที่หน่วยเล็กรวมเป็นหน่วยใหญ่ขึ้นมา ซึ่งเป็นแนวคิดพื้นฐานที่มีมาตั้งแต่สมัยไวยากรณ์โครงสร้าง แต่ก็มีนักภาษาศาสตร์อีกกลุ่มหนึ่งที่มองระบบภาษาต่างออกไป คือ มองว่าความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยต่างๆ อาจไม่ต้องสร้างรูปแบบ^{๑๑๖}

การศึกษาภาษาศาสตร์นั้นมีการพัฒนาการศึกษาตั้งแต่ยุคสมัยกรีกประมาณ ๕๐๐ ปีก่อนคริสตกาลหรือประมาณพุทธศักราชที่ ๔๓ หลังจากกรีกเสื่อมอำนาจลงแล้วในช่วง ๒๐๐ ปีก่อนคริสต์ศักราชหรือก่อนพุทธศักราชประมาณ ๒๐๐ ปีเป็นต้นมาจนถึงคริสต์ศตวรรษที่ ๕ หรือประมาณพุทธศักราช ๑๐๔๓ ยุคสมัยโรมันก็รับเอาความเจริญรุ่งเรืองและศิลปศาสตร์ในด้านต่างๆมาจากกรีก รวมทั้งภาษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาละตินในยุคโรมันนั้นเริ่มต้นตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ ๑๓ – ๑๗ หรือประมาณพุทธศักราช ๑๘๔๓ เป็นต้นมาจากนั้นช่วงคริสต์ศักราช ๑๐ คริสต์ศตวรรษที่ ๑๘-๑๙

^{๑๑๕} มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ภาษาศาสตร์เบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ ๑, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗), อ้างแล้ว หน้า ๑๕-๑๖.

^{๑๑๖} ภาควิชาภาษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทฤษฎีภาษาศาสตร์, แหล่งที่มา: <http://pioneer.chula.ac.th/~awirote/courses/ling-theo/lingtheo59.pdf> [๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๐].

ตอนปลายในยุคนี้ชาติตะวันตกต่างๆได้แยกตัวออกมาตั้งอาณาจักรของตนเองมีกษัตริย์ปกครองอาณาเขตของตนเองภายใต้ระบบการปกครองที่เป็นอิสระในยุคสมัยนี้การศึกษาภาษาศาสตร์มีความเจริญรุ่งเรืองอย่างมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศมหาอำนาจ ๕ ประเทศได้แก่อังกฤษอเมริกา ฝรั่งเศสเยอรมันและรัสเซียโดยในแต่ละประเทศนั้นมีนักวิชาการผู้บุกเบิกการศึกษาทางภาษากิดขึ้นอย่างมากมาสำหรับการศึกษาภาษาศาสตร์ในชาติตะวันตกนั้นก็ได้มีการพัฒนาการอย่างแพร่หลายเช่นเดียวกันยกตัวอย่าง เช่น อินเดีย จีน ญี่ปุ่น พม่า เวียดนาม ลาว มาเลเซีย และประเทศไทยเป็นต้น^{๑๑๗}

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย^{๑๑๘} กล่าวว่าการพัฒนาการศึกษาภาษาศาสตร์นั้นได้เริ่มที่ภูมิภาคเอเชียเมื่อเราประมาณ ๖๐๐ ปีก่อนคริสต์ศักราช โดยนักปราชญ์ชาวอินเดียชื่อว่า ปาณินิ (Panini) ได้คิดหลักการการศึกษาทางภาษาอย่างเป็นระบบขั้นแรกของโลกซึ่งได้ตั้งกฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์สันสกฤตขึ้นมาโดยมีประมาณ ๓๙๕๙ สูตร อาจกล่าวได้ว่านั่นเป็นจุดเริ่มต้นที่มีการศึกษาทางภาษาศาสตร์อย่างเป็นรูปธรรมมากที่สุดเท่าที่เคยมีมา จากนั้นเป็นต้นมาก็ได้เจริญเติบโตที่ภูมิภาคแถบยุโรปตั้งแต่คริสต์ศักราช ๑๘๒๒-๑๙๐๖ และได้มีการเจริญรุ่งเรืองเต็มที่ในอเมริกาและแพร่กระจายไปทั่วทุกภาคส่วนของโลก

มยุเรศ รัตนานิคม^{๑๑๙} กล่าวถึงการพัฒนาการศึกษาภาษาศาสตร์นั้น มีการพัฒนา ๓ ระยะด้วยกันคือ

ระยะที่ ๑ เป็นการศึกษาภาษาแบบโบราณของกรีกโรมันอินเดียและจีนซึ่งส่วนใหญ่ศึกษาระบบแบบแผนกฎเกณฑ์หรือไวยากรณ์มากกว่าเรื่องอื่นๆ

ระยะที่ ๒ เป็นการศึกษาภาษาในยุคกลางและตอนต้นของยุคใหม่เป็นระยะเริ่มต้นของการศึกษาวิชาภาษาศาสตร์เชิงประวัติ (Historical linguistics) นับตั้งแต่เซอร์วิลเลียม โจนส์ได้เปิดประตูการศึกษาภาษาศาสตร์เชิงประวัติด้วยการเปรียบเทียบภาษาเพื่อดูความสัมพันธ์ทางภาษาต่างๆ ซึ่งต่อมาได้ทำให้เกิดวิชาภาษาศาสตร์ขึ้น

ระยะที่ ๓ เป็นการศึกษาภาษาในยุคปัจจุบันนับตั้งแต่ผลงานของเฟอร์ดินานเดอซอร์

^{๑๑๗} วรวรรธน์ ศรียาภัย, **ภาษาศาสตร์ภาษาไทย**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สัมปชญัญะ, ๒๕๕๖), หน้า ๒๕-๕๒.

^{๑๑๘} คณาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, **ภาษาศาสตร์เบื้องต้น**, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๒), หน้า ๑๘-๑๙.

^{๑๑๙} มยุเรศ รัตนานิคม, **เอกสารประกอบการสอนรายวิชาภาษาศาสตร์สำหรับครูสอนภาษา**, (ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏสกลนคร, ๒๕๔๒), หน้า ๒๗.

ที่ใช้วิธีการศึกษาภาษาศาสตร์สมัยใหม่คือการศึกษาเรื่องเสียงพูดอันเป็นแนวทางในการศึกษาลักษณะโครงสร้างของภาษาที่เรียกว่าภาษาศาสตร์วรรณ ซึ่งทำให้มีความเจริญก้าวหน้ามาจนปัจจุบัน

จากข้อมูลดังกล่าวจะพบว่าพัฒนาการของการศึกษาภาษาศาสตร์นั้นได้มีการพัฒนาสืบกันมานานแล้วและการพัฒนาการการศึกษาภาษาศาสตร์นั้นได้มีการพัฒนาโดยกลุ่มนักภาษาศาสตร์ซึ่งมีเพิ่มจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆเมื่อจำแนกกลุ่มนักภาษาศาสตร์เหล่านี้เราสามารถแบ่งออกได้ ๔ กลุ่มใหญ่ๆคือ

๑. นักภาษาแผนโบราณ (Traditional Grammar) ศึกษาภาษาแนวเดียวกันกับการศึกษาชาวกรีกชาวโรมันเพื่อค้นหาคำตอบที่ว่าภาษานั้นประกอบขึ้นด้วยอะไรเพื่ออธิบายเกี่ยวกับเรื่องคำและประโยคโดยเริ่มต้นแบ่งคำในภาษาออกเป็น ๖-๘ ประเภทอธิบายถึง เพศ การก บุรุษกาล มาลา จากนั้นจะวิเคราะห์ประโยคโดยแบ่งออกเป็นภาคประธาน ภาคแสดง ภาคขยาย และแบ่งประโยคออกเป็นประโยคคำสั่ง คำถาม บอกเล่า ปฏิเสธ โดยจะไม่อธิบายถึงความเก่าแก่ของภาษา และเรื่องเสียง

๒. นักภาษาศาสตร์เชิงประวัติ (History of linguistics) ศึกษาภาษาเกี่ยวกับการกำเนิดของภาษาในแง่ของภาคประวัติและความเป็นมาของภาษาเช่นการค้นคว้าการดำเนินของคำ (Etymology)ความสัมพันธ์ระหว่างคำและความหมายของภาษาจากการศึกษาภาษาในเชิงประวัตินี้เองทำให้เกิดการพัฒนาการเรียนรู้อาษาโดยมีการเรียนรู้อาษาแบบเปรียบเทียบเพื่อหาข้อแตกต่างระหว่างการค้นหาคำที่สมารถอธิบายเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของภาษาว่ามีอะไรเปลี่ยนแปลงไปบ้างเปลี่ยนแปลงด้วยวิธีการใดอะไรคือสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงและผลจากการเปลี่ยนแปลงนั้นคืออะไร

๓. นักภาษากลุ่มเน้นโครงสร้าง (Structural Linguistics) วิวัฒนาการจากการไม่ยอมรับการศึกษาของนักภาษาแผนโบราณซึ่งไม่สามารถพิสูจน์ได้ในทางวิทยาศาสตร์นักภาษากลุ่มนี้ศึกษาภาษาโดยการวิเคราะห์โครงสร้างของภาษาว่าประกอบด้วยอะไรบ้างโดยเน้นเฉพาะภาษาพูดไม่เน้นภาษาเขียนนักภาษากลุ่มนี้ศึกษาจากโครงสร้างภาษาที่เล็กที่สุดคือหน่วยเสียง(Phonemes) จากนั้นจะค้นหาแหล่งเกิดของเสียงแต่ละเสียงและวิเคราะห์คำ (Morphemes) หน่วยคำอาจจะประกอบด้วยเสียงลำดับต่อไปจะจำแนกคำออกเป็นชนิดต่างๆคือคำใดสามารถแทนที่ได้ในประโยคด้วยคำใดในตำแหน่งเดียวกันได้ก็ถือว่าเป็นคำชนิดเดียวกันผลจากการวิเคราะห์นี้เองทำให้สามารถแบ่งคำออกได้เป็น ๒ ประเภทคือ ๑ คำที่มีความหมายเป็นของตัวเอง (Content Words) และ ๒ คำที่มีหน้าที่ทางไวยากรณ์โดยเฉพาะ (Function Words) อาจจะมีคามหมายเป็นของตัวเองก็ได้ลำดับถัดมาจะวิเคราะห์ประโยคโดยเน้นเรื่องความสัมพันธ์ของกลุ่มคำในประโยคเป็นสำคัญเช่นความสัมพันธ์ระหว่างคำนามกับคำกริยาคำนามกับคำขยายคำกริยากับคำขยายและคำขยายกับคำ

ขยายนอกเหนือจากนี้ยังเน้นเรื่องการเรียงคำหรือคำตำแหน่งของคำด้วย

๔. นักภาษากลุ่มปริวรรต (Transformation School) ศึกษาภาษามนุษย์ว่ามี ๒ ระดับ ๑ ระดับลึก (Deep Structure) ระดับภาษาที่ยังอยู่ในความคิดเป็นระดับที่คนพูดอยู่ในขบวนการเรียบเรียงรูปประโยค ๒ ระดับผิว (Surface Structure) ระดับของภาษาที่ใช้พูดจากันเหนือเหนือจากนั้นยังได้ศึกษาภาษาของมนุษย์ซึ่งมี ๒ ระดับ ๑ ระดับความรู้ในภาษา (Competence) ความรู้ในภาษาคือสิ่งที่ทำให้ผู้พูดสามารถใช้ภาษาได้สามารถสร้างประโยคใหม่ๆขึ้นมาได้อย่างไม่มีขอบเขตและสามารถฟังประโยคใหม่ๆในภาษาของตนเข้าใจได้อย่างไม่จำกัดความรู้นี้ทำให้ผู้พูดสามารถบอกได้ว่าประโยคใดผิดหรือถูกหรือถ้าเป็นประโยคคำถามหรือมีความหมายหลายนัยจะตีความหมายได้ก็อย่างอะไรบ้าง ๒ การใช้ภาษา (Performance) คือการพูดภาษาจริงๆของผู้ใช้ภาษาที่ต้องการแยกความรู้ในภาษาและการใช้ภาษาออกจากกันความรู้ในภาษาเป็นนามธรรมมีความครบสมบูรณ์แต่การใช้ภาษาเป็นสภาพจริงย่อมมีการผิดพลาดกันได้ถึงแม้ผู้พูดจะมีความรู้ในภาษาของตนเพลงคืออย่างไรก็อาจจะพูดผิดได้เพราะอาจจะเกิดมาจากความเหนื่อยความเพลีย เป็นต้นนักภาษากลุ่มนี้ยึดไวยากรณ์คือกฎในภาษาซึ่งครอบคลุมทั้งเรื่องเสียงคำ และประโยคไวยากรณ์ของกลุ่มนี้ประกอบด้วย ๓ ส่วนคือ ๑ ส่วนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเสียง (Phonological Competence) ๒ ส่วนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องความหมาย (Semantic Competence) ๓ ส่วนที่เกี่ยวข้องกับประโยค (Syntactic Competence)^{๑๒๐}

อีราสมัส ราสก์ (Erasmus Rask, ๑๗๘๗-๑๘๓๗) นักภาษาศาสตร์ชาวเดนมาร์กศึกษาว่าภาษาใดเก่าแก่ที่สุดเป็นการเปรียบเทียบไวยากรณ์เขาเชื่อว่าภาษามีไวยากรณ์เหมือนกันคือเป็นภาษาที่มีต้นกำเนิดเดียวกันและมีความสัมพันธ์กันดังนั้นถ้าภาษาใดก็ตามสามารถเทียบหากฎการกลายเสียง และเขียนเป็นกฎได้ ก็ถือว่า ภาษานั้นๆสัมพันธ์กัน

เฟอร์ดินานด์ เดอ โซซูร์ (Ferdinand De Saussure, ค.ศ.๑๘๕๗-๑๘๖๘) มองภาษาในฐานะเป็นวัตถุ ซึ่งนักวิทยาศาสตร์ต้องศึกษาวิเคราะห์ได้เขาได้แยกภาพออกเป็นสามส่วน คือ

๑. La Parole ทุกคำที่พูดออกมา ออกเสียง สร้างประโยค เลือกคำ
๒. La Language ภาษามีกฎต่างๆ ซึ่งประกอบขึ้นมา
๓. La Langue กฎต่างๆ ทางภาษาซึ่งเป็นวิธีศึกษาได้เป็นอย่างดี

ออกุสต์ ชไลเคอร์ (August Schleicher, ค.ศ.๑๘๕๗-๑๙๑๓) ชาวเยอรมันได้สร้างเสียงภาษาโบราณของตระกูลอินโดยูโรเปียน(Indo-European)เริ่มมองเห็นว่าภาษามีพัฒนาการ

^{๑๒๐} ดร.พิสุทธิพงษ์ เอ็นดู, งานวิจัย, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://fatsurin.mutiac.th/tc2017/?name=page&file=page&op=adv> [๑๘ ธันวาคม ๑๕๖๐].

สามารถหากฎเกณฑ์เสียงเทียบระหว่างภาษาที่มีความสัมพันธ์กันได้^{๑๒๑}

นักภาษากลุ่มไวยากรณ์ปริวรรตได้สรุปถึงไวยากรณ์ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับประโยคนั้นมีส่วนประกอบ ๒ ส่วนคือ ๑ โครงสร้างของประโยค(Phrase Structure Rules)อธิบายให้เห็นว่าประโยคนั้นประกอบขึ้นด้วยส่วนต่างๆอะไรบ้างซึ่งจะเป็นโครงสร้างของรูปแบบประโยคบอกเล่าธรรมดาและ ๒ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของประโยค (transformational Rules) เนื่องจากชีวิตจริงมีการใช้ภาษาในรูปประโยคหลายแบบไม่ว่าจะเป็นประโยคตัดแปลงจากประโยคธรรมดาจากกฎแรกเป็นประโยคบอกเล่าปฏิเสธคำถามคำสั่งอุทานและประโยคอย่างยาวที่มีการเชื่อมโยงเชื่อมโยงประโยคมากขึ้นเพื่อให้เป็นประโยคที่สมบูรณ์มากขึ้น กตการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของประโยค (Transformational Rules) ทำหน้าที่เชื่อมประโยคในโครงสร้างหลักกับประโยคในโครงสร้างผิว^{๑๒๒}

กลุ่มนักภาษาศาสตร์เหล่านี้ได้ทำการศึกษาภาษาศาสตร์ในรูปแบบต่างๆการศึกษาภาษาศาสตร์ในรูปแบบต่างๆเราเองจึงเป็นที่มาของทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาศาสตร์เป็นจำนวนมากพิสตีภาษาศาสตร์คือทฤษฎีที่นักภาษาศาสตร์กลุ่มต่างๆพยายามเขียนระเบียบกฎเกณฑ์ทางภาษาของตนเองและภาษาที่ตนเองสนใจศึกษา^{๑๒๓}

วิโรจน์ อรุณมานะกุล^{๑๒๔} ทฤษฎีภาษาศาสตร์ตามแนวความเห็นของ Noam Chomsky ไม่ใช่คู่มือขั้นต้นสำหรับวิเคราะห์ภาษาไม่ใช่การกำหนดวิธีวิเคราะห์ข้อมูลเพราะเราจะได้ความรู้ทางภาษาอย่างแท้จริงแต่ควรนำเสนอไวยากรณ์ที่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงการสร้างประโยคต่างๆแบบที่มนุษย์สามารถรับรู้เข้าใจประโยคต่างๆที่ไม่เคยเห็นหรือได้ยินมาก่อนได้ทฤษฎีภาษาศาสตร์เป็นสิ่งที่นามธรรมมีลักษณะเป็นการอธิบายความเป็นจริงและคำอธิบายทางทฤษฎีก็มีลักษณะเป็นนามธรรม

^{๑๒๑}มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ภาษาศาสตร์ เบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ ๑, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อยุธยา, ๒๕๕๗), หน้า ๒๐.

^{๑๒๒}พิสุทธิพงศ์ เอ็นดู, “ทฤษฎีไวยากรณ์ปริวรรตที่มีผลต่อการแก้ปัญหาการวิเคราะห์โครงสร้างประโยคภาษาอังกฤษใจความเดียวของนักศึกษาในระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสุรินทร์”, รายงานวิจัย, (นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน, ๒๕๕๗), หน้า ๑-๓.

^{๑๒๓}สุรพงษ์ คงสัตย์, ภาษาอังกฤษศึกษาแนวคิดและหลักไวยากรณ์, (นครราชสีมา: ร้านช่างมน ก๊อปปี้และร้านเอสทีเคก๊อปปี้, ๒๕๕๖), หน้า ๒๒.

^{๑๒๔}วิโรจน์ อรุณมานะกุล, ทฤษฎีภาษาศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาภาษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๕), หน้า ๑๔๒-๑๔๓.

ศิริพร มณีชูเกตุ^{๑๒๕} ทฤษฎีภาษาศาสตร์คือรูปแบบการศึกษาภาษาของกลุ่มนักภาษาศาสตร์ในรูปแบบต่างๆมี ๕ กลุ่มทฤษฎีคือ ๑ ไวยากรณ์โบราณ (Traditional Grammar) ๒ ไวยากรณ์โครงสร้าง (Structural Grammar) ๓ ไวยากรณ์แทกมีมิก (Tagmemics) ๔ ไวยากรณ์ปริวรรต(Transformational Grammar) ๕ ไวยากรณ์การก (Case Grammar)

๑. ไวยากรณ์โบราณ (Traditional Grammar) คือ ทฤษฎีว่าด้วยระบบพยากรณ์ที่ให้นิยามส่วนต่างๆของคำพุดพยากรณ์ดั้งเดิมส่วนใหญ่มักจะยึดภาษาอื่นเป็นหลักเช่นภาษาอังกฤษยึดภาษาละตินเป็นรูปแบบเป็นต้นผู้นำของทฤษฎีนี้คือ Dionysius Thorax การวิเคราะห์ของทฤษฎีนี้จะยึดนิยามส่วนต่างๆของประโยค ๘ ส่วนด้วยกัน คือ คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา คำวิเศษณ์ คำสันธาน คำบุพบท คำนำหน้าหรือตามหลังนาม คำกึ่งกริยากึ่งคำนาม สำหรับคำกึ่งกริยากึ่งคำนาม สุจริตลักษณ์ ดิผดุง เรียกว่า คำกริยาสมบุรณ์^{๑๒๖}

๒. ไวยากรณ์โครงสร้าง (Structural Grammar) คือ ทฤษฎีว่าด้วยการนำไวยากรณ์มาใช้แทนที่ของคำเพื่อทดสอบส่วนต่างๆของคำพุดผู้นำทฤษฎีไวยากรณ์โครงสร้างคือ (Leonard Bloomfield) ภาษาศาสตร์โครงสร้าง(Structural Grammar) เป็นภาษาระบบของความสัมพันธ์จะรับเอาวิธีการศึกษาบางส่วนมาจากนักภาษาเชิงประวัติคือการเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลในขณะเดียวกันก็ต้องการทำให้การศึกษาภาษาเป็นวิทยาศาสตร์มากขึ้นรับเอาวิธีการทางวิทยาศาสตร์บางส่วนมาใช้^{๑๒๗}

๓. ไวยากรณ์แทกมีมิก (Tagmemics) คือ ทฤษฎีนี้ได้แตกแขนงมาจากทฤษฎีไวยากรณ์โครงสร้างด้วยจุดประสงค์เพื่อจัดความสัมพันธ์ระหว่างหน้าที่ของคำและชนิดของคำในประโยคซึ่งเป็นปัญหาที่พบในการวิเคราะห์ภาษาของนักทฤษฎีไวยากรณ์โครงสร้างผู้นำทฤษฎีแทกมีมิก คือ Kenneth L.Pike นักภาษาศาสตร์ชาวอเมริกัน

สมทรง บุรุษพัฒน์^{๑๒๘} การวิเคราะห์โครงสร้างของหน่วยในภาษาซึ่งรวมนามวลีและหน่วยเป็นอื่นๆตามหลักทฤษฎีไวยากรณ์แทกมีมิกมีองค์ประกอบ ๒ ประการใหญ่ๆได้แก่ ๑ วิเคราะห์หาส่วนประกอบ (Elements) ๒ วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบเหล่านั้นซึ่งได้แก่

^{๑๒๕}ศิริพร มณีชูเกตุ, เอกสารประกอบการสอน ภาษาศาสตร์เบื้องต้น(๒๐๙๒๐๑), (สาขาวิชาภาษาศาสตร์ ภาควิชาภาษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยนครสวรรค์, ๒๕๔๒), หน้า ๑๓.

^{๑๒๖}สุจริตลักษณ์ ดิผดุง, ทฤษฎีวากยสัมพันธ์, (นครปฐม: สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาการชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๓๕), หน้า ๑๕.

^{๑๒๗}เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๐.

^{๑๒๘}สมทรง บุรุษพัฒน์, สรวิทย์การวิเคราะห์ระบบเสียง, (กรุงเทพมหานคร: สหกรรมมิก, ๒๕๓๖), หน้า ๒๓.

สถานะของส่วนประกอบ (Status of Elements) ส่วนประกอบบางส่วนจำเป็นต้องปรากฏ (Obligatory) ในโครงสร้างในขณะที่ส่วนประกอบอื่นๆไม่จำเป็นต้องปรากฏ (Optional) นั้น นอกจากนี้ส่วนประกอบบางส่วนอาจทำหน้าที่เป็นแกนและส่วนประกอบอื่นทำหน้าที่เป็นส่วนประกอบรอง (Peripheral หรือ attribute) ของโครงสร้างได้แก่การเรียงลำดับของส่วนประกอบ (Order of Elements) ส่วนประกอบของโครงสร้างจะปรากฏในตำแหน่งที่คงที่เช่นในภาษาอังกฤษ นามวลีที่ทำหน้าที่เป็นประธานจะปรากฏหน้าคำกริยาความสัมพันธ์อื่นๆเช่นความสัมพันธ์ระหว่าง ส่วนประกอบด้วยกันอาจจะแสดงโดยหน่วยคำพิเศษเช่นหน่วยคำที่ปรากฏกับนามวลีเพื่อแสดงว่า นามวลีนั้นเป็นประธานหรือกรรมของประโยค เป็นต้น

๔. ไวยากรณ์ปริวรรต (Transformational Grammar) คือ ไวยากรณ์ที่สร้างขึ้นมาจากมี จุดมุ่งหมายคือการตั้งทฤษฎีทางภาษา (Theory of Language) ขึ้นมาเพื่ออธิบายปรากฏการณ์ต่างๆ ในภาษาว่าภาษาคืออะไรประกอบขึ้นด้วยอะไรคุณสมบัติอะไรที่ภาษามีมันเหมือนกันอะไรที่ทำให้ ภาษาแตกต่างกันอะไรคือประโยคที่ถูกหรือผิดในภาษา^{๑๒๙}

ผู้นำทฤษฎีนี้ คือ Noam Chomsky โดยเขาได้มองว่าภาษาของมนุษย์มีอยู่ ๒ ระดับ คือ ระดับโครงสร้างลึก (Deep Structure) และ ระดับ โครงสร้างผิว (Surface Structure) ระดับ โครงสร้างลึกเปรียบได้กับความรู้ในภาษา (Competence) ซึ่งเป็นสิ่งที่ถูกต้องมีกฎเกณฑ์ที่มีความ สมบูรณ์จึงมีลักษณะเป็นนามธรรมส่วนระดับโครงสร้างผิวเปรียบได้กับการใช้ภาษา (Performance) ซึ่งเป็นการใช้ภาษาจริงๆ มีลักษณะเป็นรูปประธรรมมนุษย์เรามีความรู้ในภาษาอยู่ในสมองแต่เมื่อใช้ ภาษาจริงๆอาจไม่ถูกต้องสมบูรณ์ดังที่เรามีความรู้ทั้งนี้เพราะอาจเป็นความเผลอเรอเหนื่อยล้า ฯลฯ

๕. ไวยากรณ์การก (Case Grammar) คือ เป็นทฤษฎีที่มีการนำความคิดพื้นฐานของ การกอันเป็นความสัมพันธ์ของนามกับกริยามาขยายความและเพิ่มเติมขึ้นเองโดยเน้นความสัมพันธ์ ของความหมายและวากยสัมพันธ์ (Semantic Syntactic Relationship) ซึ่ง Charles Fillmore ผู้นำของทฤษฎีไวยากรณ์การกนี้เขาเขียนให้อยู่ในระดับโครงสร้างลึก^{๑๓๐}

สรุปว่า ทฤษฎีภาษาศาสตร์ เกิดขึ้นได้จากความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาการของ การศึกษาภาษาศาสตร์ของนักภาษาศาสตร์ การพัฒนาการของภาษาศาสตร์นั้นได้มีการเริ่มต้นมา ตั้งแต่สมัยกรีกโรมันและอินเดีย จากวิวัฒนาการของการศึกษาภาษาเหล่านี้เองที่ทำให้เป็นต้นกำเนิด ของนักปราชญ์ทางภาษาหลายๆท่าน ที่ได้มีความสนใจที่จะศึกษาภาษาต่างๆและต่อมาก็ได้ทำการลง

^{๑๒๙} วิไลวรรณ ขนิษฐนันท์, ภาษาและภาษาศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๒๓), หน้า ๑๖๑.

^{๑๓๐} นิสา ศักดิ์เดชยนต์และคณะ, ภาษาศาสตร์ สำหรับครู, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อักษรไทย, ๒๕๒๖), หน้า ๘๖.

เมื่อเขียนกฎเกณฑ์ทางภาษาเอาไว้ให้คนรุ่นหลังได้เรียนรู้ยึดถือเป็นตำราไวยากรณเพื่อนำมาศึกษาค้นคว้าทางภาษาและเรียนรู้ภาษาต่างๆเพิ่มมากขึ้น

๒.๓ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๓.๑ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พบว่า ที่ผ่านมามีผู้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องข้างต้น พอสรุปได้ดังนี้

วินัย บุญศรี ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนมูลนิธิวัดศรีอุบลรัตนาราม อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี” ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามขั้นตอนของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ๒ ด้าน คือ ๑) ด้านพฤติกรรมการสอนของครู ครูที่เข้าร่วมศึกษาค้นคว้าสามารถวิเคราะห์หลักสูตร และเขียนแผนการเรียนรู้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนที่หลากหลายสอดคล้องเหมาะสมกับศักยภาพและธรรมชาติของผู้เรียน ซึ่งเน้นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ๒) ด้านพฤติกรรมนักเรียน นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้นมีความสุขในการเรียน กล้าแสดงออกความคิดเห็น อภิปรายซักถาม วิเคราะห์ ผลกลุ่มปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและเพื่อนร่วมงาน มีการพัฒนาเป็นกลุ่มมีผลการเรียนดีขึ้น^{๑๓๑}

พนมวรรณ วุฒิสาร ได้ศึกษาเรื่อง “สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชน จังหวัดเชียงใหม่” ผลการศึกษาพบว่า ครูสอนสังคมศึกษา มากกว่าร้อยละ ๘๐ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนสร้างความรู้ค้นพบข้อความรู้ด้วยตนเอง ๕๐ คือ การแบ่งกลุ่มอภิปราย การค้นคว้าทำรายงาน และการบรรยายประกอบการใช้สื่อ ส่วนการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน การสาธิต การเชิญวิทยากรมาบรรยาย มีการใช้น้อยกว่าร้อยละ ๑๕ ส่วนการจัดการวัดผลประเมินผล จะเน้นพฤติกรรมการเรียนรู้ ๓ ด้าน คือ พุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย เป็นอันดับ ๑ ด้านทักษะพิสัย เป็นอันดับ ๒ และด้านจิตพิสัย เป็น

^{๑๓๑}วินัย บุญศรี, “การพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนมูลนิธิวัดศรีอุบลรัตนาราม อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี”, การศึกษาค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๔๖), หน้า ๑๒๕.

อันดับ ๓ ^{๑๓๒}

อำพันธ์ เรือแก้ว ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนเวียงเจดีย์วิทยา อำเภอสี จังหวัดลำพูน” ผลการวิจัยพบว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนด้านกระบวนการมาตรฐานที่ ๑๘ มี ๙ ตัวบ่งชี้การปฏิบัติมาก จำนวน ๗ ตัวบ่งชี้ คือ ตัวบ่งชี้ที่ ๗ ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย การทำงานร่วมกับผู้อื่น และความรับผิดชอบต่อกลุ่มร่วมกัน ตัวบ่งชี้ที่ ๘ มีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีการหลากหลายและต่อเนื่อง ตัวบ่งชี้ที่ ๕ มีการจัดกิจกรรมเพื่อฝึกและอบรมคุณธรรมของผู้เรียน ตัวบ่งชี้ที่ ๒ มีการจัดกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ ตัวบ่งชี้ที่ ๑ มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลายเหมาะสมกับธรรมชาติของผู้เรียน ตัวบ่งชี้ที่ ๙ มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักศึกษาหาความรู้ แสวงหาคำตอบ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ^{๑๓๓}

สนอง พรวิเศษศิริกุล ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาศักยภาพเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนปทุมรัตน์พิทยาคม อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด” ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาศักยภาพโดยการอบรมเชิงปฏิบัติการการนิเทศแผนการสอนและการสังเกตการสอน ทำให้ครูความรู้และความสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติได้มีคุณภาพสูงขึ้น อย่างไรก็ตามยังมีจุดอ่อน คือ ครูขาดทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และซีดีรอม จึงควรดำเนินการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศแก่บุคลากรและการพัฒนาความสามารถในการเขียนแผนการสอนที่ใช้เทคโนโลยีการนิเทศแผนการสอนและการสังเกตการสอน ^{๑๓๔}

ชัชวาล แสงแก้ว ได้ศึกษาเรื่อง “การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ใน

^{๑๓๒} พนมวรรณ วุฒิสาร, “สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชน จังหวัดเชียงใหม่”, *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๔), หน้า ๑๓๑.

^{๑๓๓} อำพันธ์ เรือแก้ว, “การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนเวียงเจดีย์วิทยา อำเภอสี จังหวัดลำพูน”, *การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๗), หน้า ๑๐๖.

^{๑๓๔} สนอง พรวิเศษศิริกุล, “การพัฒนาศักยภาพเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนปทุมรัตน์พิทยาคม อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด”, *การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๔๗), หน้า ๑๔๒.

วิทยาลัยการอาชีพพนมมณฑลราชินีแม่ฮ่องสอน” การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในวิทยาลัยการอาชีพพนมมณฑลราชินีแม่ฮ่องสอน ผลการศึกษาพบว่า การจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในวิทยาลัยการอาชีพพนมมณฑลราชินีแม่ฮ่องสอน ด้านห้องเรียนมีความเหมาะสมเพียงพอในระดับปานกลางแต่ที่มีความเหมาะสมในระดับมาก คือความสว่างของห้องเรียนและระบบการถ่ายเทอากาศตลอดจนการมีตารางการใช้ห้องที่ชัดเจน ส่วนด้านห้องปฏิบัติการมีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลางเกือบทุกเรื่อง ยกเว้นระบบแสงสว่าง ที่พบว่ามีความเพียงพอเหมาะสมในระดับดี ด้านวัสดุฝึกในห้องปฏิบัติการกิจกรรมตลอดจนเครื่องมือต่างๆ ที่ใช้ในห้องปฏิบัติมีปริมาณเพียงพอ และสามารถใช้งานได้เป็นอย่างดีอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนเรื่องความทันสมัยของเครื่องมือในห้องปฏิบัติการพบว่ายังมีความทันสมัยค่อนข้างน้อย ส่วนเรื่องการจัดระบบความปลอดภัยในห้องปฏิบัติการ พบว่ามีความปลอดภัยและเอื้อต่อการเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง^{๑๓๕}

ฉวีวรรณ สุวรรณภา ได้ศึกษาเรื่อง “การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเพื่อเสริมทักษะการคิด ในรายวิชาสัมมนาสังคมศึกษา ของนิสิตสาขาวิชา สังคมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่” ผลการศึกษาพบว่า ๑) ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้โครงงานในรายวิชาสัมมนา สังคมศึกษา ผู้เรียนเกิดทักษะการคิด จากผู้สอนที่ได้กระตุ้นสร้างความสนใจด้วยการอภิปราย ตอบคำถาม และใช้คำถามปลายเปิดให้ผู้เรียนคิดตอบได้หลากหลาย ซึ่งเป็นทักษะการคิดด้าน การสื่อความหมาย การตั้งคำถาม ในเรื่องของการกำหนดหัวข้อเรื่องที่จะศึกษา เหตุผลที่ศึกษา วัตถุประสงค์ของการศึกษาร่วมกัน มีการวางแผนร่วมกัน ในช่วงที่มีการทำโครงงานต้องช่วย กันแก้ไขซึ่งถือเป็นทักษะการคิดในการแก้ไขปัญหา มีการออกแบบการจัดทำกิจกรรมเป็น ความ คิดสร้างสรรค์ และผู้เรียนมีประเมินการทำงานร่วมกัน ซึ่งเป็นทักษะทางตัวเลขและการจัดลำดับ ๒) ความพึงพอใจการเรียนรู้แบบบูรณาการการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะการคิดใน รายวิชาสัมมนาสังคมศึกษาของนิสิตสาขาวิชาสังคมศึกษาด้วยโครงงานด้านผู้สอน ด้านวิธี สอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนและด้านการวัดผลประเมินผลอยู่ในระดับดีมากทุกด้าน^{๑๓๖}

^{๑๓๕} ชัชวาล แสงแก้ว, “การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในวิทยาลัยการอาชีพพนมมณฑลราชินีแม่ฮ่องสอน”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัย, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๙), หน้า ๑๐๐.

^{๑๓๖} **ฉวีวรรณ สุวรรณภา**, “การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเพื่อเสริมทักษะการคิด ในรายวิชาสัมมนาสังคมศึกษา ของนิสิตสาขาวิชา สังคมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัย, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๘), บทคัดย่อ.

นันทพร จุลพันธ์ ศึกษาวิจัยเรื่อง “การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในวิชาสังคมศึกษา สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนปิ่นสร้อยแยลส์วิทยาลัย” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ ๑. วิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การส่งเสริมให้เกิดพัฒนาการจากการจัดกิจกรรม การฝึกฝนด้านความคิดและจินตนาการ การใช้กระบวนการสอนที่หลากหลาย การดำเนินการในช่วงกิจกรรมการเรียนการสอน การส่งเสริมด้านความคิดริเริ่มในตัวผู้เรียน การส่งเสริมทางด้านอารมณ์และทัศนคติ การส่งเสริมการรู้จักธรรมชาติและรักษาระบบชาติ การส่งเสริมการหาประสบการณ์นอกหลักสูตร การส่งเสริมมนุษยสัมพันธ์อันดีต่อกัน และการส่งเสริมในด้านจริยธรรมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ข้อเสนอแนะของนักเรียนที่มีความต้องการมากที่สุดเรียงตามลำดับดังนี้ การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รู้เรียนตามความสนใจและความถนัด การค้นหาประสบการณ์นอกหลักสูตร และส่งเสริมผู้เรียนให้มีประสบการณ์จากการไปศึกษานอกสถานที่ เป็นต้น^{๑๓๗}

ศนิชา เลิศการ การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ” ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านการใช้เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ การใช้สื่อประกอบการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล บทบาทของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ เมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจพบว่า นักเรียนที่มีเพศ ระดับชั้น และคะแนนเฉลี่ยต่างกันปรากฏว่าไม่แตกต่างกัน^{๑๓๘}

อภิชาติ แพทย์พงษ์ ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนของโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานครพบว่า ด้านหลักสูตรการเรียนการสอนและสื่อการสอน ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในหลักสูตรที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนและวิธีการของครูชาวต่างประเทศกระตุ้นให้ผู้เรียนและครูอุทิศ เพื่อการอบรมด้านมารยาทและความประพฤติของนักเรียน ด้านอาคารสถานที่ที่ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในการบำรุงรักษาสถานที่ให้

^{๑๓๗} นันทพร จุลพันธ์, “การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในวิชาสังคมศึกษา สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนปิ่นสร้อยแยลส์วิทยาลัย”, **การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๗), หน้า ๙๔.

^{๑๓๘} ศนิชา เลิศการ, “ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ”, **การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๗), หน้า ๑๓๔.

สะอาดและปรับปรุงอาคารที่ชำรุด พอใจในสภาพบริเวณโรงเรียน อาคารเรียนและห้องเรียนด้านกิจการนักเรียนโรงเรียนจัดให้มีบริการอาหารกลางวัน น้ำดื่มและห้องอาหารอย่างถูกหลักอนามัย รวมทั้งการจัดบริการรถรับ – ส่งนักเรียนที่ดี ด้านการเงินผู้ปกครองพอใจที่โรงเรียนผ่อนผันการเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนและผู้ปกครองสามารถเบิกค่าธรรมเนียมการเรียนได้ตามระเบียบของราชการ และองค์กรเอกชนอื่นๆ ด้านการเรียนนักเรียนมีความรู้ความสามารถในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาได้และสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างน่าพอใจ^{๑๓๙}

สรุปได้ว่า งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการการเรียนการสอน การจัดการเรียนรู้มีความสำคัญอย่างยิ่งเปรียบเสมือนเครื่องมือที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีใจรักในการเรียน มีความตั้งใจเรียน และเกิดการเรียนรู้ที่มากขึ้น การเรียนของผู้เรียนจะไปสู่จุดหมายปลายทาง หรือ ที่เราเรียกว่าความสำเร็จในชีวิต หรือไม่เพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับจัดการเรียนรู้ที่ดีของผู้เรียน หรือผู้สอนดวยเช่นกัน หากผู้สอนรู้จักเลือกใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดี และเหมาะสมกับผู้เรียนแล้ว ย่อมจะมีผลดีต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน คือ มีความรู้และความเข้าใจในเนื้อหาวิชา หรือกิจกรรมที่เรียนรู้ เกิดทักษะหรือเกิดความชำนาญในเนื้อหาวิชา หรือกิจกรรมที่เรียนรู้นั้น มีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งที่เรียนรู้ และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง สามารถนำความรู้ไปศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมต่อไปอีกได้จริง

๒.๓.๒ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษ

บรรจพร แยมละมูล ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาและแนวทางการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต ๑ ผลการวิจัยพบว่า ๑. ปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต ๑ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ๒. เปรียบเทียบปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต ๑ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ที่ตั้งของโรงเรียน ขนาดของชั้นเรียน ประสบการณ์ในการสอน และวิชาเอก โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ๓. แนวทางการบริหารจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต ๑ ควรประชุมชี้แจง และอภิปรายปัญหาต่างๆ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ สัมมนา ศึกษาดู

^{๑๓๙} อภิชาติ แพทย์พงษ์, “ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ”, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, ๒๕๔๙), หน้า ๑๘๐.

งาน ส่งเสริมสนับสนุน วิจัย ศึกษาพัฒนาให้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์^{๑๔๐}

อัจฉรา ศรีมูล ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาการสอนภาษาอังกฤษของครูในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต ๒ ผลการวิจัยพบว่า ๑. ปัญหาการสอนภาษาอังกฤษของครูในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต ๒ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านทักษะการสอนภาษาอังกฤษ ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามลำดับ ๒. ปัญหาการสอนภาษาอังกฤษของครูในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต ๒ จำแนกตามครูผู้สอน ระดับช่วงชั้นและขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ^{๑๔๑}

สมศิริ สุระประเสริฐ ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต ๑ ผลการวิจัยพบว่า ๑. ปัญหาการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต ๑ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลางเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านสื่อการเรียนการสอนด้านการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ด้านการวัดผลและประเมินผลและด้านหลักสูตร ๒. เปรียบเทียบปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต ๑ โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียนที่ตั้งของโรงเรียนและขนาดของชั้นเรียนพบว่าโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .๐๕ และจำแนกตามประสบการณ์ในการสอนและวิชาเอกพบว่าโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ๓. แนวทางการแก้ไข ปัญหาของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต ๑ ได้แก่ประชุมชี้แจงและอภิปรายปัญหาต่างๆจัดประชุมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมสนับสนุนวิจัย

^{๑๔๐} บรรจพร แยมละมูล, “ปัญหาและแนวทางการบริหารจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต ๑”, *งานวิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต*, (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๕๓), หน้า ง.

^{๑๔๑} อัจฉรา ศรีมูล, “ปัญหาการสอนภาษาอังกฤษของครูในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต ๒”, *งานวิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต*, (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๕๑), หน้า ก.

ศึกษาพัฒนาให้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์^{๑๔๒}

รัตน์วลี แก้วม่วง ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาและแนวทางการแก้ไขการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา ของครูในอำเภอวัฒนานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต ๒ ผลการวิจัยพบว่า ๑. ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ตามลำดับ ๒. ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ จำแนกตามวิชาเอก ประสบการณ์การสอน และขนาดโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ๓. แนวทางแก้ปัญหาการสอนภาษาอังกฤษ ด้านหลักสูตรควรจัดหลักสูตรที่ส่งเสริมให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็นและการปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูควรส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ สามารถสื่อสารได้ถูกต้อง ด้านสื่อการเรียนการสอนควรพัฒนาสื่อการเรียนการสอน โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการพัฒนาสื่อและมีส่วนร่วมในการประเมินผลสื่อ ด้านการวัดและประเมินผล ครูผู้สอนควรประเมินผลให้ครอบคลุมเป้าหมาย ตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ มีความหลากหลาย โดยประเมิน ๓ ระยะ คือ ก่อนเรียนระหว่างเรียน และหลังเรียน^{๑๔๓}

ทิตากร คำประโคน ได้ศึกษาเรื่อง สภาพ ปัญหา และแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ สู่ประชาคมอาเซียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๗ ผลการวิจัยพบว่า ๑. สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษสู่ประชาคมอาเซียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๗ ทั้งสภาพการจัดการเรียนการสอนและปัญหา การจัดการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ๒. เปรียบเทียบปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษสู่ประชาคมอาเซียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๗ โดยรวมจำแนกตาม สถานะภาพ ขนาดของโรงเรียน และประเภทโรงเรียน พบว่าไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่า ‘ขนาดของโรงเรียน ใน ด้านกระบวนการ

^{๑๔๒} สมศิริ สุระประเสริฐ, “ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรีเขต ๑”, งานวิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๕๕), หน้า ก.

^{๑๔๓} รัตน์วลี แก้วม่วง, “ปัญหาและแนวทางการแก้ไขการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา ของครูในอำเภอวัฒนานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต ๒”, งานวิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาวิทยาลัย, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๕๔), หน้า ง.

จัดการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ๓. แนวทางพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสู่ประชาคมอาเซียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัด สระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๗ ดังนี้ ๑) ควรกำหนดนโยบายและโครงสร้างที่ชัดเจน ในการพัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่อง ๒) ควรมีการวัดและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ๓) ควร ส่งเสริมหน่วยงานและองค์กรต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้และส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนการสอน และจัดสรรงบประมาณสนับสนุนในการจัดการเรียนการสอน เช่น สื่อการสอน ห้องปฏิบัติการ และครูชาวต่าง ชาติ ๔) ควรสนับสนุนครูให้พัฒนาดตนเองตามความถนัด ความสามารถและความต้องการโดยจัดตั้งกองทุนต่างๆ หรือ ทุนการศึกษา^{๑๔๔}

ชาลี ทิรวางษ์ ได้ศึกษาเรื่อง ศึกษาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา ๕ พบว่า โรงเรียนประถมศึกษาโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานเกือบทุกโรงเรียนเลือกสอนวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาเลือกเสรี มีปัญหาทางด้านขาดครูวิชาเอก หรือโทภาษาอังกฤษมาสอนภาษาอังกฤษโดยตรงครูภาษาอังกฤษจึงมีปัญหาเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษ เช่น ไม่เข้าใจหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และการวัดและประเมินผล นอกจากนี้ นักเรียนส่วนใหญ่มีพื้นฐานการเรียนรู้เดิมแตกต่างกันทำให้ต้องใช้เวลามากในการสอนซ่อมเสริมนักเรียน^{๑๔๕}

ปัญญา คำสุวรรณ ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสระแก้ว พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะด้านความรู้ ด้านความสามารถทางการสอนของครู มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา

^{๑๔๔} ทิศากร คำประโคน, “สภาพ ปัญหา และแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสู่ประชาคมอาเซียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๗”, *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาวิทยาลัย*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๕๘), หน้า ง-จ.

^{๑๔๕} ชาลี ทิรวางษ์, “ศึกษาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา ๕”, *งานวิทยานิพนธ์ครุศาสตร์*, (บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๗), หน้า ๑๖๕-๑๗๐.

ภาษาอังกฤษของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ^{๑๔๖}

วัลภา ประสานสิน ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการสอน วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนโสตศึกษา ผลการวิจัย พบว่า ครูที่สอนภาษาอังกฤษระดับชั้นมัธยมศึกษาให้แก่เด็กนักเรียนที่บกพร่องทางการได้ยิน ในโรงเรียนโสตศึกษามีปัญหาทั้ง ๔ ประเด็นหลักอยู่ในระดับปานกลาง ค่อนข้างสูง คือ ปัญหาเกี่ยวกับ ด้านหลักสูตร ปัญหาเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน ปัญหาเกี่ยวกับด้านวิธีการสอน ปัญหาเกี่ยวกับด้านการวัดและประเมินผล โดยที่ปัญหาเกี่ยวกับด้านสื่อการเรียนการสอนจัดว่าเป็นปัญหาที่อยู่ในระดับ สูงสุด รองลงมาตามลำดับ คือ ปัญหาเกี่ยวกับด้านวิธีการสอน ปัญหาเกี่ยวกับด้านหลักสูตรและปัญหา เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลสำหรับผลการศึกษาศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาเกี่ยวกับสภาพความต้องการ ผล การเรียนโดยภาพรวม พบว่า สภาพความต้องการเกี่ยวกับการสอนวิชาภาษาอังกฤษระดับชั้น มัธยมศึกษาให้แก่เด็กนักเรียนที่บกพร่องทางการได้ยินในโรงเรียนโสตศึกษาอยู่ในระดับสูงมากทุก ประเด็น โดยเฉพาะประเด็นที่มีความต้องการสูงสุด คือ ความต้องการเกี่ยวกับด้านวิธีสอน รองลงมา ตามลำดับ คือ ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านวัดผลและประเมินผลและด้านหลักสูตร^{๑๔๗}

ธนจันทร์ สรรค์วงศ์ ได้ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ จากการใช้บาทบาทสมมติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ที่มีบุคลิกภาพเก็บตัวและแสดงตัว พบว่า ข้อจำกัดในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา ได้แก่ ปัญหาคุณภาพครู ปัญหา เกี่ยวกับตัวนักเรียน ปัญหาเกี่ยวกับโรงเรียน และปัญหาเกี่ยวกับตำราเรียน^{๑๔๘}

นวลจันทร์ สันวรรณ ได้ศึกษาเรื่อง สภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดลำปาง โดยมี

^{๑๔๖} ปัญญา คำสุวรรณ, “ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษที่มีต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษา จังหวัดสระแก้ว”, *งานวิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต*, สาขาวิชาจิตวิทยาแนะแนว, (บัณฑิต วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๓๙), บทคัดย่อ.

^{๑๔๗} วัลภา ประสานสิน, “การศึกษาปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการสอนวิชาภาษาอังกฤษของ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนโสตศึกษา”, *งานวิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต*, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๔๐), บทคัดย่อ.

^{๑๔๘} ธนจันทร์ สรรค์วงศ์, “การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ จากการใช้บาทบาทสมมติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ที่มีบุคลิกภาพเก็บตัวและแสดงตัว”, *งานวิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต*, สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๔๓), หน้า ๖๗.

วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดลำปางซึ่งศึกษาจากครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่สอนโดยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษาในปีการศึกษา ๒๕๓๗ จำนวน ๑๗ คนรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและแบบสังเกตการสอนซึ่งผลการศึกษาคือครูส่วนใหญ่จัดกิจกรรมตามคู่มือครูเครื่องมือวัดผลประเมินผลที่ครูใช้เป็นอันดับ ๑ คือ แบบสังเกตนักเรียนเป็นรายบุคคลปัญหาที่พบคือใช้เวลา มากนักเรียนขาดความคงทนในการจำศัพท์แต่ก็ทำให้นักเรียนกล้าพูดกล้าแสดงออกมีความคิดสร้างสรรค์สนใจและรักการอ่านมากขึ้นสิ่งที่ครูต้องการพัฒนาก็คือการอบรมการร่วมมือกันผลิตสื่อ และเครื่องมือวัดผล^{๑๔๙}

สรุปได้ว่า ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ควรเน้นให้ความสำคัญต่อนักศึกษาเป็นอย่างยิ่งต่อการสื่อสารการเรียนรู้ ที่เป็นสื่อกลางในความเข้าใจและการแลกเปลี่ยนในเรื่องต่างๆ ที่ง่ายขึ้น โดยให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วม เกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างอิสระ เน้นให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้องตามหลักของภาษาให้มากที่สุด เทคนิคในการใช้สื่อสารตามสถานการณ์ต่างๆ เน้นให้ผู้เรียนมีการพัฒนาครบทุกทักษะ ฟัง พูด อ่าน เขียน และคิดเป็น สิ่งที่สำคัญที่สุด คือ ครูผู้สอน วิธีการเตรียมการสอนก่อนเข้าสอน การใช้สื่อการสอนตามความเหมาะสมกับผู้เรียน การใช้เทคนิคการสอน ประสบการณ์ของผู้สอน ขั้นตอนการวัดและประเมินผลการเรียนก่อนและหลังเรียน สรุปและปรับปรุง พัฒนาตามความเหมาะสม เพื่อให้การเรียนรู้มีความน่าสนใจที่จะเรียนในภาษาอังกฤษที่มากขึ้น อันจะทำให้มีความท้าทาย และตื่นเต้นในการที่จะเรียนรู้ต่อไปของผู้เรียน

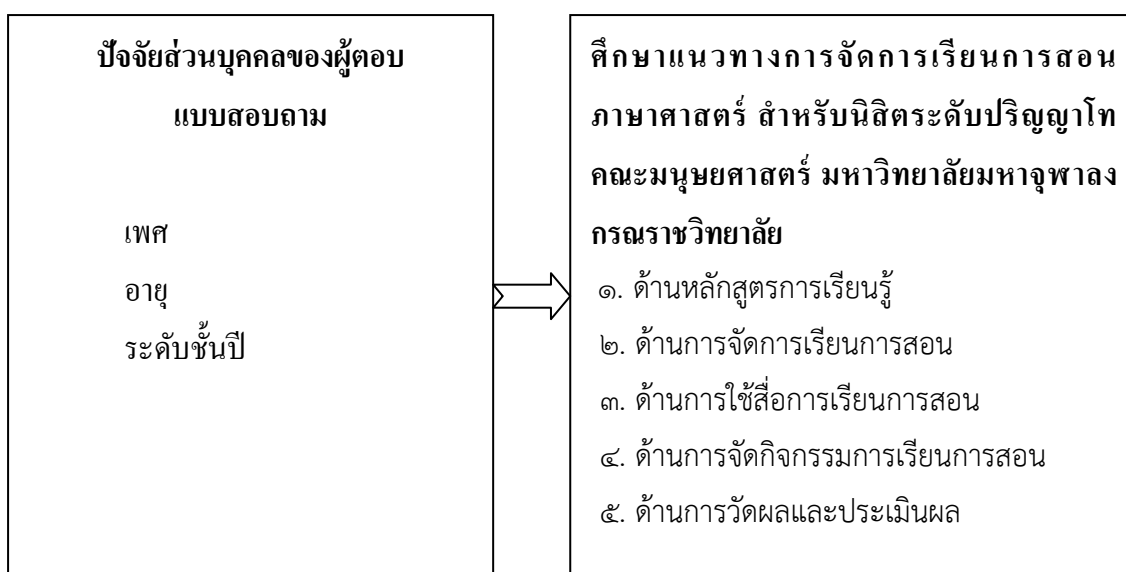
^{๑๔๙} นวลจันทร์ สันวรรณ, “สภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดลำปาง”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๓๘), บทคัดย่อ.

๒.๔ กรอบแนวคิดในการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย” ผู้วิจัยได้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยไว้ ดังนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable)

ตัวแปรตาม (Dependent Variable)

แผนภาพที่ ๒.๑ แสดงกรอบแนวคิด ในการวิจัย

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่อง ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยมีวิธี ขั้นตอนลำดับการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Research) เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบโดยการทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่า (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เพื่อสนับสนุนข้อมูลเชิงปริมาณ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

๓.๒.๑ ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นิสิตคณะมนุษยศาสตร์ สาขาวิชาภาษาศาสตร์ ระดับปริญญาโท ปี ๑-๒ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มีจำนวน ๕๙ รูป/คน^๑ และ ผู้บริหาร คือ คณบดีและรองคณบดี จำนวน ๒ รูป อาจารย์ประจำหลักสูตรจำนวน ๗ รูป/คน รวมทั้งหมด ๙ รูป/คน โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) แบบเจาะจง และคัดเลือกจากตำแหน่ง บทบาทหน้าที่

๓.๒.๒ กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิตคณะมนุษยศาสตร์ สาขาวิชาภาษาศาสตร์ ระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ ปี๑-๒ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำนวน ๕๙ รูป/คน^๒

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ก.แบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยมีขั้นตอนการสร้างและการตรวจเครื่องมือดังนี้

๓.๓.๑ ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

๑. ศึกษาศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒. กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือการวิจัย

๓. กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างเครื่องมือการวิจัยโดยขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

๔. สร้างเครื่องมือในแบบการสอบถาม

๕. นำเสนอเครื่องมือการวิจัยต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อ

^๑รศ. นิลรัตน์ กลิ่นจันทร์, รายชื่อนิสิต ปริญญาโท ปี ๑-๒, สาขาภาษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ภาคการศึกษาที่ ๑, ปีการศึกษา ๒๕๖๐, หน้า ๑-๒.

^๒เรื่องเดียวกัน.

ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

๖. นำเครื่องมือการวิจัยไปทดลองใช้กับประชากรที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

๗. ปรับปรุงแก้ไข

๘. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้จริง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล กับกลุ่มตัวอย่าง

๓.๓.๒ ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้นมาตามกรอบแนวคิดในการวิจัยของศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Research) เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) จากแบบสอบถาม (Questionnaire) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เพื่อสนับสนุนข้อมูลเชิงปริมาณ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ซึ่งผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิจัยโดยการสร้างแบบสอบถามตามกรอบปัจจัยที่กำหนดไว้ โดยแบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบปลายปิดได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นปี

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยมีทั้งหมด ๕ ด้าน คือ

๑. ด้านหลักสูตรการเรียนรู้
๒. ด้านการจัดการเรียนการสอน
๓. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน
๔. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
๕. ด้านการวัดผลและประเมินผล

ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มี ๕ ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง

น้อย น้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้^๓

๕ หมายถึง ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับ **มากที่สุด**

๔ หมายถึง ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับ **มาก**

๓ หมายถึง ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับ **ปานกลาง**

๒ หมายถึง ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับ **น้อย**

๑ หมายถึง ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับ **น้อยที่สุด**

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะอื่นๆ ของนิสิตที่มีต่อศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยมีลักษณะเป็นแบบปลายเปิดให้เลือกตอบโดยเสรี

๓.๓.๓ การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ในการหาคุณภาพของเครื่องมือผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

๑. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างไว้ จำนวน ๕ ท่าน ดังนี้

๑. ผศ.ดร. พระมหาสุริยา วรเมธี

พธ.บ.(ปรัชญา), M.A.(Linguistics), M.P.A.Ph.D. (Linguistics)

๒. พระจิตะวงษ์ อนุตตโร

พธ.บ. (ภาษาอังกฤษ) M.A. (Linguistics)

๓. ผศ.ดร. เมธาพันธ์ โพธิ์ธีรโรจน์

พธ.บ.(ภาษาอังกฤษ), M.P.A.M.Phill, M.A. (Linguistics),
Ph.D.(Public Administration)

๔. รศ.ดร. ปรีชา คเนตนอก

พธ.บ.(บริหารการศึกษา), M.A.(Linguistics), Ph.D. (Linguistics)

๕. ดร. คำเอียง กองสิน

พธ.บ.(มานุษยสังคมศาสตร์), M.A. (Linguistics), Ph.D. (Linguistics)

๒. หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบ และนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

^๓ ชูติระ ระบอบ และคณะ, **ระเบียบวิธีวิจัย**, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, ๒๕๕๒), หน้า ๔๔.

เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระ และโครงสร้างของคำถามตลอดจนภาษาที่ใช้ และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruence Index : IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องซึ่งเป็นค่า ๐.๘ – ๑.๐๐ โดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง ๕ ท่าน

๓. หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) แก่บุคลากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๓๐ คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach' Alpha coefficient)^๔ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .๙๖๖

ข. แบบสัมภาษณ์

การวิจัยเรื่อง “ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย” ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อใช้เก็บข้อมูล โดยเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure Interview) มีสาระความสำคัญของการสัมภาษณ์ ดังนี้

๑. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้สัมภาษณ์

๒. คำถามความคิดเห็นต่อศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

ก. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

๑. ขออนุญาตจากผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาภาษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อทำหนังสือถึง คณาจารย์ประจำวิชา คณะมนุษยศาสตร์ เพื่อขออนุญาตให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

๒. นำแบบสอบถามจำนวน ๕๙ ชุด แจกให้กับนิสิตที่เรียนสาขาวิชาภาษาศาสตร์ ระดับปริญญาโท ปี๑-๒ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

๓. นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยต่อไป

^๔สิน พันธุ์พินิจ, เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร: บริษัททุนพัชชิง จำกัด, ๒๕๔๗), หน้า ๑๙๑.

ข. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ตามขั้นตอนดังนี้

๑. ขออนุญาตจากผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อขออนุญาตสัมภาษณ์เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ทั้งหมด ๙ ท่าน ได้แก่

๑. พระครูสังฆรักษ์เอกภัทร อภินันโท ผศ.ดร. คนบตี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. พระมหาเผื่อน กิตติโสภโณ ผศ.ดร. รองคนบตี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. พระวิเชียร ปรีชาโน ดร. อาจารย์สอน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔. รศ.ดร. เรืองเดช ปิ่นเชื่อนขัตติย์ อาจารย์สอน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๕. ดร. สมร เกษสม อาจารย์สอน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๖. ดร. ณรงค์ชัย ปิ่นทรายมูล อาจารย์สอน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๗. ดร. จรรยา อินอ่อง อาจารย์สอน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๘. ดร. ศิลป์ ราศี อาจารย์สอน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๙. อาจารย์ เซน นคร อาจารย์สอน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เพื่อขอเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ในแต่ละท่าน

๓. นัดวันเวลา และสถานที่กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เพื่อทำการสัมภาษณ์ตามแบบสัมภาษณ์ที่กำหนดไว้ และขออนุญาตจัดบันทึกและบันทึกเสียงประกอบในการสัมภาษณ์

๔. นำข้อมูลที่ได้มารวบรวมเพื่อวิเคราะห์โดยวิธีที่เหมาะสมและนำเสนอต่อไป

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อการวิจัยทางภาษาศาสตร์โดยใช้สถิติดังนี้

๓.๕.๑ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามหลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามได้เรียบร้อยแล้วนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อการวิจัยทางภาษาศาสตร์ ดังนี้

สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง และพรรณนาความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย สถิติที่ใช้

คือ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล สถิติที่ใช้คือทดสอบค่าที (t-test) ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) เกณฑ์การพิจารณา ค่าเฉลี่ย ที่ใช้แปลผลข้อคำถามที่ได้จากการประเมินผลมีดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	๔.๕๑ – ๕.๐๐	หมายความว่า	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	๓.๕๑ – ๔.๕๐	หมายความว่า	มาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	๒.๕๑ – ๓.๕๐	หมายความว่า	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	๑.๕๑ – ๒.๕๐	หมายความว่า	น้อย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	๑.๐๐ – ๑.๕๐	หมายความว่า	น้อยที่สุด

๓.๕.๒ การวิเคราะห์ข้อมูลปลายเปิด ผู้วิจัยจะทำการจัดกลุ่มข้อมูลตามประเด็นที่กำหนดไว้ให้ในแบบสอบถามปลายเปิด จากนั้นจะทำการวิเคราะห์ โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

๓.๕.๓ การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะทำการจัดกลุ่มข้อมูล (Data Grouping) ตามลำดับความสำคัญของประเด็นการสัมภาษณ์ที่กำหนดไว้ จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาประกอบบริบท (Context Content analysis Technique)

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่อง ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผู้วิจัยได้ทำการเสนอผลของการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่รวบรวมจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๕๕ ชุด โดยการนำมาแสดงในรูปแบบของตาราง และคำบรรยายประกอบด้วย ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

๔.๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผู้วิจัยได้ทำการเสนอผลของการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

๔.๓ การวิเคราะห์เปรียบเทียบ ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับชั้น โดยการหาค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance: ANOVA)

๔.๔ ผลการวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔.๕ สรุปผลการสัมภาษณ์ ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔.๖ สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

๔.๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ และระดับชั้นปี มีรายละเอียดดัง ตารางที่ ๔.๑

ตารางที่ ๔.๑ แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม		ประชากรกลุ่มตัวอย่าง (N = ๕๙)	
		จำนวน	ร้อยละ
๑. เพศ			
๑)	ชาย	๕๔	๙๑.๕
๒)	หญิง	๕	๘.๕
	รวม	๕๙	๑๐๐.๐
๒. อายุ			
๑)	ระหว่าง ๒๐-๒๕ ปี	๑๑	๑๘.๖
๒)	ระหว่าง ๒๖-๓๐ ปี	๒๙	๔๙.๒
๓)	ระหว่าง ๓๑-๓๕ ปี	๑๒	๒๐.๓
๔)	๓๖ ปีขึ้นไป	๗	๑๑.๙
	รวม	๕๙	๑๐๐.๐
๓. ระดับชั้นปี			
๑)	ชั้นปีที่ ๑	๔๒	๗๑.๒
๒)	ชั้นปีที่ ๒	๑๗	๒๘.๘
	รวม	๕๙	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๑ เป็นการแสดงข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตาม เพศ อายุ และระดับชั้นปี

ด้านเพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศชาย มีจำนวน ๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๕ รองลงมาเป็นเพศหญิง มีจำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๕ ตามลำดับ

ด้านอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีอายุ ระหว่าง ๒๖-๓๐ ปี มีจำนวน ๒๙ คน คิดเป็น ร้อยละ ๔๙.๒ รองลงมาคืออายุ ระหว่าง ๓๑-๓๕ ปี มีจำนวน ๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ

๒๐.๓ รองลงมาคืออายุ ระหว่าง ๒๐-๒๕ ปี มีจำนวน ๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๖ และมีอายุ ๓๖ ปีขึ้นไป มีจำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๙ ตามลำดับ

ด้านระดับชั้นปี พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากอยู่ในระดับชั้นปีที่ ๑ มีจำนวน ๔๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๑.๒ รองลงมาอยู่ในระดับชั้นปีที่ ๒ มีจำนวน ๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๘ ตามลำดับ

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผู้วิจัยได้ทำการเสนอผลของการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ทั้ง ๕ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านหลักสูตรการเรียนรู้ ๒) ด้านการจัดการเรียนการสอน ๓) ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ๔) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ๕) ด้านการวัดผลและประเมินผล

ตารางที่ ๔.๒ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับ ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยภาพรวม

ข้อ	แนวทางการจัดการเรียนการสอน ภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิต มี ๕ ด้าน	($\bar{X}$)	S.D.	ระดับ	อันดับ
๑	ด้านหลักสูตรการเรียนรู้	๓.๖๑	๐.๕๕	มาก	๓
๒	ด้านการจัดการเรียนการสอน	๓.๕๗	๐.๖๐	มาก	๕
๓	ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน	๓.๖๙	๐.๗๑	มาก	๑
๔	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	๓.๖๓	๐.๗๒	มาก	๒
๕	ด้านการวัดผลและประเมินผล	๓.๕๘	๐.๗๒	มาก	๔
ภาพรวม		๓.๖๒	๐.๖๑	มาก	

จากตารางที่ ๔.๒ ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = ๓.๖๒, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๖๑) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน (ค่าเฉลี่ย = ๓.๖๙, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๗๑) รองลงมา คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

สอน (ค่าเฉลี่ย = ๓.๖๓, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๗๒) และด้านหลักสูตรการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ย = ๓.๖๑, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๕๕) และด้านการวัดผลและประเมินผล (ค่าเฉลี่ย = ๓.๕๘, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๗๒) และด้านการจัดการเรียนการสอน (ค่าเฉลี่ย = ๓.๕๗, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๖๐) เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ตารางที่ ๔.๓ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย **ด้านหลักสูตรการเรียนรู้**

ข้อ	ด้านหลักสูตรการเรียนรู้	ประชากรกลุ่มตัวอย่าง (N= ๕๙)			
		ระดับความคิดเห็น			
		($\bar{X}$)	S.D.	ระดับ	อันดับ
๑.	หลักสูตรการสอนมีเนื้อหาสาระในการเรียนรู้ได้ เหมาะสมกับชั้นปี	๓.๙๘	๐.๘๘	มาก	๑
๒.	หลักสูตรมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการพัฒนานิสิต ให้เป็นคนดี เก่งและมีความสุข	๓.๗๘	๐.๕๕	มาก	๒
๓.	หลักสูตรแต่ละระดับชั้นปมุงพัฒนานิสิตให้รู้จักคิด และแก้ปัญหาชีวิต	๓.๗๘	๐.๕๕	มาก	๓
๔.	หลักสูตรมีสาระสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ นิสิตรู้จักการดำเนินชีวิตอย่างเพียงพอ	๓.๖๖	๐.๕๕	มาก	๔
๕.	หลักสูตรมีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับนิสิต และ สภาพแวดล้อมของนิสิต	๓.๖๙	๐.๕๕	มาก	๕
๖	หลักสูตรมีเนื้อหาสาระยากในการเรียนแต่ละชั้นปี	๓.๒๗	๐.๕๕	ปาน กลาง	๗
๗	หลักสูตรมีเนื้อหาทวนเวียนไปทำให้ยากต่อการค้นหา ความรู้เพิ่มเติม	๓.๕๖	๐.๕๕	มาก	๖
๘	หลักสูตรมีเนื้อหาสาระมากเป็นเหตุให้นิสิตเรียนไม่ ทัน	๓.๑๙	๐.๕๕	ปาน กลาง	๘
รวม		๓.๖๑	๐.๕๕	มาก	

ตารางที่ ๔.๓ พบว่า ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ด้านหลักสูตรการเรียนรู้ โดยรวม อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = ๓.๖๑, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๕๕) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ๖ ข้อ ได้แก่ หลักสูตรการสอนมีเนื้อหาสาระในการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับชั้นปี (ค่าเฉลี่ย = ๓.๙๘, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๘๘) และหลักสูตรมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการพัฒนานิสิตให้เป็นคนดี เก่งและมีความสุข (ค่าเฉลี่ย = ๓.๗๘, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๕๕) และหลักสูตรแต่ละระดับชั้นมุ่งพัฒนานิสิตให้รู้จักคิด และแก้ปัญหาชีวิต (ค่าเฉลี่ย = ๓.๗๘, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๕๕) และ หลักสูตรมีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับนิสิต และสภาพแวดล้อมของนิสิต (ค่าเฉลี่ย = ๓.๖๙, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๕๕) และหลักสูตรมีสาระสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้นิสิตรู้จักการดำเนินชีวิตอย่างเพียงพอ (ค่าเฉลี่ย = ๓.๖๖, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๕๕) และหลักสูตรมีเนื้อหากว้างเกินไปทำให้ยากต่อการค้นหาความรู้เพิ่มเติม (ค่าเฉลี่ย = ๓.๕๖, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๕๕) รองลงมา คือ ด้านหลักสูตรมีเนื้อหาสาระยากในการเรียนแต่ละชั้นปี (ค่าเฉลี่ย = ๓.๖๗, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๕๕) ส่วนข้อที่นิสิตมีความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ หลักสูตรมีเนื้อหาสาระมากเกินไปเหตุให้นิสิตเรียนไม่ทัน (ค่าเฉลี่ย = ๓.๑๙, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๕๕) เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ตารางที่ ๔.๔ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ด้านการจัดการเรียนการสอน

ข้อ	ด้านการจัดการเรียนการสอน	ประชากรกลุ่มตัวอย่าง (N=๕๙)			
		ระดับความคิดเห็น			
		($\bar{X}$)	S.D.	ระดับ	อันดับ
๑	ผู้สอนมีการเตรียมความพร้อมในการสอนเป็นอย่างดี ในด้านเนื้อหาและแผนการสอนมีความสอดคล้องกับ รายวิชาที่สอน	๓.๖๑	๐.๙๓	มาก	๓
๒	มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดการ เรียนการสอน	๓.๗๑	๐.๘๕	มาก	๒
๓	มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง รู้จักคิด วิเคราะห์ และมีทักษะในการแก้ไขปัญหา	๓.๔๒	๐.๗๕	ปาน กลาง	๗
๔	มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สอบถาม หรือแสดง ความคิดเห็น ในขณะที่ทำการเรียนการสอน	๓.๘๐	๐.๘๓	มาก	๑
๕	มีการบูรณาการเนื้อหาหรือกิจกรรมร่วมกับวิชาอื่นๆ พร้อมทั้งสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในการจัดการ เรียนการสอน	๓.๕๔	๐.๘๘	มาก	๕
๖	ผู้สอนได้กำหนดเนื้อหาสาระในการสอนในแต่ละครั้ง ให้เหมาะสมกับเวลาเรียน	๓.๓๔	๐.๗๘	ปาน กลาง	๘
๗	ผู้สอนจัดการบรรยากาศในห้องเรียนให้เกิดความเอื้อ ต่อการเรียนรู้	๓.๔๙	๐.๙๒	ปาน กลาง	๖
๘	ผู้สอนได้ถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เรียนเป็นอย่างดีและ เหมาะสมดี	๓.๖๑	๐.๘๓	มาก	๔
รวม		๓.๕๗	๐.๖๐	มาก	

ตารางที่ ๔.๔ พบว่า ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย **ด้านการจัดการเรียนการสอน** โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = ๓.๕๗, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๖๐) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ๕ ข้อ ได้แก่ มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สอบถาม หรือแสดงความคิดเห็น ในขณะที่ทำการเรียนการสอน (ค่าเฉลี่ย = ๓.๘๐, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๘๓) และมีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน (ค่าเฉลี่ย = ๓.๗๑, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๘๕) และผู้สอนมีการเตรียมความพร้อมในการสอนเป็นอย่างดี ในด้านเนื้อหาและแผนการสอนมีความสอดคล้องกับรายวิชาที่สอน (ค่าเฉลี่ย = ๓.๖๑, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๙๓) และผู้สอนได้ถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เรียนเป็นอย่างดีและเหมาะสมดี (ค่าเฉลี่ย = ๓.๖๑, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๘๓) และมีการบูรณาการเนื้อหาหรือกิจกรรมร่วมกับวิชาอื่นๆ พร้อมทั้งสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในการจัดการเรียนการสอน (ค่าเฉลี่ย = ๓.๕๔, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๘๘) รองลงมาคือ ผู้สอนจัดการบรรยากาศในห้องเรียนให้เกิดความเอื้อต่อการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ย = ๓.๔๙, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๙๒) และมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความใฝ่รู้เพื่อพัฒนาตนเอง รู้จักคิด วิเคราะห์ และมีทักษะในการแก้ไขปัญหา (ค่าเฉลี่ย = ๓.๔๒, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๗๕) ส่วนข้อที่นิสิตมีความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ผู้สอนได้กำหนดเนื้อหาสาระในการสอนในแต่ละครั้งให้เหมาะสมกับเวลาเรียน (ค่าเฉลี่ย = ๓.๓๔, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๗๘) เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ตารางที่ ๔.๕ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน

ข้อ	ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน	ประชากรกลุ่มตัวอย่าง (N=๕๙)			
		ระดับความคิดเห็น			
		($\bar{X}$)	S.D.	ระดับ	อันดับ
๑	มีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนที่มีความหลากหลายเหมาะสม และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และเนื้อหารายวิชา	๓.๖๖	๐.๘๘	มาก	๗
๒	มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการผลิตและเลือกใช้สื่อในการเรียนการสอนที่เหมาะสม และตรงตามความต้องการ	๓.๗๑	๐.๙๗	มาก	๓
๓	มีสื่อ เทคโนโลยี อุปกรณ์ที่มีความทันสมัย น่าสนใจ กระตุ้นให้เกิดกระบวนการคิด เกิดการเรียนรู้ เสริมสร้างจินตนาการ และสร้างสรรค์ผลงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	๓.๖๘	๐.๗๑	มาก	๖
๔	มีสื่อธรรมชาติ (พืช สัตว์ สิ่งของ และอื่นๆ) ที่ใช้ประกอบการสอน หรือมีการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการเรียนการสอนที่เหมาะสม และ เอื้อต่อการเรียนรู้	๓.๔๔	๐.๙๒	ปานกลาง	๘
๕	มีการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	๓.๗๑	๐.๗๔	มาก	๕
๖	ผู้สอนได้เลือกใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายในการเรียนการสอน	๓.๘๑	๐.๙๐	มาก	๑
๗	ผู้สอนนำสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการสอนและทำให้ผู้เรียนเข้าใจง่าย	๓.๘๐	๐.๘๙	มาก	๒
๘	ผู้สอนได้นำสื่อที่อยู่ในสภาพแวดล้อมห้อง ถิ่นหรือ ห้องเรียนมาใช้สอนได้อย่างเหมาะสมกับรายวิชา	๓.๗๑	๐.๘๗	มาก	๔
รวม		๓.๖๙	๐.๗๑	มาก	

ตารางที่ ๔.๕ พบว่า ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = ๓.๖๙, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๗๑) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ๗ ข้อ ได้แก่ ผู้สอนได้เลือกใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายในการเรียนการสอน (ค่าเฉลี่ย = ๓.๘๑, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๙๐) รองลงมาผู้สอนนำสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการสอนและทำให้ผู้เรียนเข้าใจง่าย (ค่าเฉลี่ย = ๓.๘๐, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๘๙) และมีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการผลิตและเลือกใช้สื่อในการเรียนการสอนที่เหมาะสม และตรงตามความต้องการ (ค่าเฉลี่ย = ๓.๗๑, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๙๗) และผู้สอนได้นำสื่อที่อยู่ในสภาพแวดล้อมห้อง ถิ่นหรือ ห้องเรียนมาใช้สอนได้อย่างเหมาะสมกับรายวิชา (ค่าเฉลี่ย = ๓.๗๑, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๘๗) และมีการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (ค่าเฉลี่ย = ๓.๗๑, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๗๔) และมีสื่อ เทคโนโลยี อุปกรณ์ที่มีความทันสมัย น่าสนใจ กระตุ้นให้เกิดกระบวนการคิด เกิดการใฝ่รู้ เสริมสร้างจินตนาการ และสร้างสรรค์ผลงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ค่าเฉลี่ย = ๓.๖๘, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๗๑) และมีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนที่มีความหลากหลายเหมาะสม และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหา รายวิชา (ค่าเฉลี่ย = ๓.๖๖, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๘๘) ส่วนข้อที่นิสิตมีความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ มีสื่อธรรมชาติ (พืช สัตว์ สิ่งของ และอื่นๆ) ที่ใช้ประกอบการสอน หรือมีการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการเรียนการสอนที่เหมาะสม และ เอื้อต่อการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ย = ๓.๔๔, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๙๒) เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ตารางที่ ๔.๖ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับบัณฑิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ข้อ	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	ประชากรกลุ่มตัวอย่าง (N=๕๙)			
		ระดับความคิดเห็น			
		($\bar{X}$)	S.D.	ระดับ	อันดับ
๑	มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหา ของหลักสูตร	๓.๖๓	๐.๘๗	มาก	๕
๒	มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง	๓.๖๖	๐.๙๖	มาก	๓
๓	มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่แทรกไปด้วยคุณธรรม จริยธรรมให้กับผู้เรียน	๓.๔๗	๐.๙๔	ปานกลาง	๘
๔	มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกสถานที่ หรือจากแหล่งการเรียนรู้ภายนอก เช่น ลงพื้นที่เพื่อศึกษาดูงาน เป็นต้น	๓.๖๘	๐.๘๔	มาก	๒
๕	มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีการส่งเสริมให้ผู้เรียน มีมนุษยสัมพันธ์และความสามัคคีต่อกัน	๓.๖๖	๐.๘๐	มาก	๔
๖	มีการจัดกิจกรรมการเรียนรูที่เน้นให้ผู้เรียน ได้ศึกษาคนควาด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง	๓.๖๑	๐.๘๗	มาก	๗
๗	มีการสร้างกระบวนการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ จากกิจกรรมที่หลากหลาย	๓.๖๘	๐.๙๔	มาก	๑
๘	ผู้สอนได้มีการจัดกิจกรรมแสดงการสาธิตโดยการจำลอง เหตุการณ์บางอย่างให้ผู้เรียน สามารถแก้ไขปญหาตามสถานการณ์	๓.๖๓	๐.๖๙	มาก	๖
รวม		๓.๖๓	๐.๗๒	มาก	

ตารางที่ ๔.๖ พบว่า ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับบัณฑิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = ๓.๖๓, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๗๒) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ๗ ข้อ ได้แก่ มีการสร้างกระบวนการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ จากกิจกรรมที่หลากหลาย (ค่าเฉลี่ย = ๓.๖๘, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๙๔) รองลงมามีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกสถานที่ หรือจากแหล่งการเรียนรู้ภายนอก เช่น ลงพื้นที่เพื่อศึกษาดูงาน เป็นต้น (ค่าเฉลี่ย = ๓.๖๘, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๘๔) และมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง (ค่าเฉลี่ย = ๓.๖๖, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๙๖) และมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีการส่งเสริมให้ผู้เรียน มีมนุษยสัมพันธ์และความสามัคคีต่อกัน (ค่าเฉลี่ย = ๓.๖๖, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๘๐) และ มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหา ของหลักสูตร (ค่าเฉลี่ย = ๓.๖๓, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๘๗) และผู้สอนได้มีการจัดกิจกรรมแสดงการสาธิตโดยการจำลอง เหตุการณ์บางอย่างให้ผู้เรียน สามารถแก้ไขปัญหาตามสถานการณ์ (ค่าเฉลี่ย = ๓.๖๓, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๖๙) และมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียน ได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง (ค่าเฉลี่ย = ๓.๖๑, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๘๗) ส่วนข้อที่นิสิตมีความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่แทรกไปด้วยคุณธรรม จริยธรรมให้กับผู้เรียน (ค่าเฉลี่ย = ๓.๔๗, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๙๔) เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ตารางที่ ๔.๗ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ด้านการวัดผลและประเมินผล

ข้อ	ด้านการวัดผลและประเมินผล	ประชากรกลุ่มตัวอย่าง (N=๕๙)			
		ระดับความคิดเห็น			
		($\bar{X}$)	S.D.	ระดับ	อันดับ
๑	ผู้สอนมีเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลายในการวัดผลและประเมินผลของผู้เรียน	๓.๕๖	๐.๘๒	มาก	๖
๒	ได้มีการชี้แจงวิธีการวัดผลและประเมินผลในแต่ละครั้งให้ผู้เรียนทราบ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดผลและประเมินผล	๓.๗๕	๐.๗๖	มาก	๑
๓	ได้มีการวัดผลและประเมินผลอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปกับการเรียนการสอน	๓.๖๔	๐.๗๘	มาก	๓
๔	มีการดำเนินการวัดผลและประเมินผลได้ตรงตามจุดประสงค์ และครอบคลุมการเรียนรู้ทั้งด้านความรู้เจตคติและการปฏิบัติ	๓.๕๘	๐.๘๙	มาก	๕
๕	มีการวิเคราะห์และนำผลการประเมินที่ได้มาปรับปรุงใช้ในการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพที่ดีมากยิ่งขึ้น	๓.๕๙	๐.๘๙	มาก	๔
๖	มีการประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนิสิต สอดคล้องกับแผนการเรียนการสอน	๓.๓๔	๐.๙๙	ปานกลาง	๘
๗	ผู้สอนมีการแบ่งกลุ่มให้ผู้เรียนได้ลงมือทำงานเพื่อประเมินการทำงานเป็นทีม	๓.๕๔	๐.๙๓	มาก	๗
๘	ผู้สอนได้ส่งเกรตการประเมินผลคะแนนของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนนำไปแก้ไขปรับปรุง การเรียนของตนเองอย่างต่อเนื่อง	๓.๖๔	๑.๐๖	มาก	๒
รวม		๓.๕๘	๐.๗๒	มาก	

ตารางที่ ๔.๗ พบว่า ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = ๓.๕๘, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๗๒) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ๗ ข้อ ได้แก่ ได้มีการชี้แจงวิธีการวัดผลและประเมินผลในแต่ละครั้งให้ผู้เรียนทราบ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดผลและประเมินผล (ค่าเฉลี่ย = ๓.๗๕, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๗๖) รองลงมา ผู้สอนได้ส่งเกรดการประเมินผลคะแนนของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนนำไปแก้ไขปรับปรุง การเรียนของตนเองอย่างต่อเนื่อง (ค่าเฉลี่ย = ๓.๖๔, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๑.๐๖) และได้มีการวัดผลและประเมินผลอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปกับการเรียนการสอน (ค่าเฉลี่ย = ๓.๖๔, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๗๘) และมีการวิเคราะห์และนำผลการประเมินที่ได้มาปรับปรุงใช้ในการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพที่ดีมากยิ่งขึ้น (ค่าเฉลี่ย = ๓.๕๙, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๘๙) และมีการดำเนินการวัดผลและประเมินผลได้ตรงตามจุดประสงค์ และครอบคลุมการเรียนรู้ทั้งด้านความรู้เจตคติและการปฏิบัติ (ค่าเฉลี่ย = ๓.๕๘, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๘๙) และผู้สอนมีเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลายในการวัดผลและประเมินผลของผู้เรียน (ค่าเฉลี่ย = ๓.๕๖, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๘๒) และผู้สอนมีการแบ่งกลุ่มให้ผู้เรียนได้ลงมือทำงานเพื่อประเมินการทำงานเป็นทีม (ค่าเฉลี่ย = ๓.๕๔, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๙๓) ส่วนข้อที่นิสิตมีความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ มีการประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนิสิต สอดคล้องกับแผนการเรียนการสอน (ค่าเฉลี่ย = ๓.๓๔, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = ๐.๙๙) เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน

๔.๓ การวิเคราะห์เปรียบเทียบ ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับชั้น โดยการหาค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (Oneway Analysis of Variance: ANOVA)

สมมติฐานที่ ๑ นิสิตที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๘ การเปรียบเทียบ ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำแนกตามเพศ โดยแสดงการวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย (Mean = $\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) การทดสอบค่าที (t – test)

ข้อ	แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิต มี ๕ ด้าน	ชาย		หญิง		(N=๕๙)	
		($\bar{X}$)	S.D.	($\bar{X}$)	S.D.	t	Sig
๑	ด้านหลักสูตรการเรียนรู้	๓.๖๒	๐.๕๗	๓.๖๐	๐.๔๑	๐.๐๖	๐.๔๕
๒	ด้านการจัดการเรียนการสอน	๓.๕๗	๐.๖๒	๓.๕๕	๐.๓๔	๐.๐๖	๐.๒๓
๓	ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน	๓.๗๑	๐.๗๒	๓.๔๕	๐.๕๑	๐.๗๙	๐.๓๐
๔	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	๓.๖๔	๐.๗๔	๓.๕๓	๐.๔๒	๐.๓๓	๐.๓๔
๕	ด้านการวัดผลและประเมินผล	๓.๕๘	๐.๗๕	๓.๕๕	๐.๓๘	๐.๑๐	๐.๒๘
	รวม	๓.๖๒	๐.๖๓	๓.๕๔	๐.๓๗	๐.๓๑	๐.๓๕

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๘ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบ ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำแนกตามเพศ พบว่า นิสิตที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยภาพรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธและไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๒ นิสิตที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๙ การเปรียบเทียบ ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำแนกตามอายุ ตามการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA)

ข้อ	แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์	ประชากรกลุ่มตัวอย่าง (n=๕๙)					
		แหล่งข้อมูล	SS	df	MS	F	Sig
		ความแปรปรวน					
๑.	ด้านหลักสูตรการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	๐.๓๖	๓.๐๐	๐.๑๒	๐.๓๘	๐.๗๗
		ภายในกลุ่ม	๑๗.๓๔	๕๕.๐๐	๐.๓๒		
		รวม	๑๗.๗๐	๕๘.๐๐			
๒.	ด้านการจัดการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	๐.๒๕	๓.๐๐	๐.๐๘	๐.๒๒	๐.๘๘
		ภายในกลุ่ม	๒๐.๓๓	๕๕.๐๐	๐.๓๗		
		รวม	๒๐.๕๗	๕๘.๐๐			
๓.	ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	๒.๐๑	๓.๐๐	๐.๖๗	๑.๓๗	๐.๒๖
		ภายในกลุ่ม	๒๖.๙๔	๕๕.๐๐	๐.๔๙		
		รวม	๒๘.๙๕	๕๘.๐๐			
๔.	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	๐.๕๓	๓.๐๐	๐.๑๘	๐.๓๓	๐.๘๑
		ภายในกลุ่ม	๒๙.๕๘	๕๕.๐๐	๐.๕๔		
		รวม	๓๐.๑๑	๕๘.๐๐			
๕	ด้านการวัดผลและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	๐.๔๖	๓.๐๐	๐.๑๖	๐.๒๙	๐.๘๓
		ภายในกลุ่ม	๒๙.๕๖	๕๕.๐๐	๐.๕๔		
		รวม	๓๐.๐๒	๕๘.๐๐			
ภาพรวมทุกด้าน		ระหว่างกลุ่ม	๐.๕๖	๓.๐๐	๐.๑๙	๐.๔๙	๐.๖๙
		ภายในกลุ่ม	๒๐.๙๕	๕๕.๐๐	๐.๓๘		
		รวม	๒๑.๕๑	๕๘.๐๐			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๙ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบ ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำแนกตามอายุ โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า นิสิตที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยภาพรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธและไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๓ นิสิตที่มีระดับชั้นปีต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๐ การเปรียบเทียบ ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำแนกตามระดับชั้นปี โดยแสดงการวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย (Mean = $\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) การทดสอบค่าที (t – test)

ข้อ	แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิต มี ๕ ด้าน	ปริญญาโทปี ๑		ปริญญาโทปี ๒		(N=๕๙)	
		($\bar{X}$)	S.D.	($\bar{X}$)	S.D.	t	Sig
๑	ด้านหลักสูตรการเรียนรู้	๓.๖๔	๐.๕๙	๓.๕๔	๐.๔๗	๐.๖๒	๐.๓๘
๒	ด้านการจัดการเรียนการสอน	๓.๕๗	๐.๖๓	๓.๕๕	๐.๕๐	๐.๑๒	๐.๓๓
๓	ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน	๓.๗๗	๐.๗๒	๓.๔๙	๐.๖๔	๑.๓๘	๐.๒๗
๔	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	๓.๖๒	๐.๘๑	๓.๖๔	๐.๔๕	-๐.๐๙	๐.๐๙
๕	ด้านการวัดผลและประเมินผล	๓.๖๐	๐.๗๘	๓.๕๒	๐.๕๗	๐.๓๙	๐.๑๕
	รวม	๓.๖๔	๐.๖๕	๓.๕๕	๐.๕๐	๐.๕๒	๐.๒๒

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๐ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบ ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำแนกตามระดับชั้นปี พบว่า นิสิตที่มีระดับชั้นปีแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยภาพรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธและไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

๔.๔ ผลการวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

สรุปความคิดเห็นข้อเสนอแนะแนวทางของนิสิตเกี่ยวกับ ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๑. ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ด้านหลักสูตรการเรียนรู้ มีดังนี้

๑.๑ อยากให้ทางหลักสูตรคัดเลือกผู้มีความรู้ความเข้าใจที่แน่นและเชี่ยวชาญจริงๆ ทางด้านการแนะนำเรื่องการทำวิทยานิพนธ์ทั้งภายในและภายนอกเข้ามาให้เป็นທີ່ปรึกษาแก่นิสิตเฉพาะด้าน และทางหลักสูตรควรจะมีการจัดการเรียนการสอนเพิ่มเกี่ยวกับภาษาเพื่อนิสิตที่ยังมีความรู้ด้านภาษาที่ยังไม่เพียงพอ

๑.๒ ควรจะมีวิธีการในการหาผู้มีประสบการณ์ที่มีความรู้ความเข้าใจและเชี่ยวชาญในสาขาวิชาโดยตรงในการเข้ามาสอนในรายวิชาต่างๆอย่างชัดเจน

๑.๓ ควรจะมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยเฉพาะด้านของสาขาวิชาเพื่อง่ายต่อการค้นหาข้อมูลต่างๆ และเน้นการเรียนการสอนแบบเข้มงวด

๒. ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ด้านการจัดการเรียนการสอน มีดังนี้

๒.๑ ด้านเครื่องมือในการเรียนการสอนถือว่ายังมีไม่เพียงพอเท่าที่ควร

๒.๒ ควรจะมีวิธีการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างมีความสุขสนุกสนานไม่เครียด

๒.๓ ย่อยากให้มีการปรับปรุงทางด้านการจัดการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการของนิสิตหรือเหมาะสมกับผู้เรียน มีการพัฒนาวิธีการสอนให้มีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น และตรงต่อเวลา

๓. ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน มีดังนี้

๓.๑ สื่อที่นำมาใช้ในการเรียนการสอนยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียนที่อยากดูอยากเห็น

๓.๒ นิสิตส่วนหนึ่งยังไม่รู้จักสื่อทางด้านภาษาศาสตร์มากเพียงพอ

๓.๓ ผู้สอนควรที่จะนำสื่อที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการสอนให้หลากหลายเพื่อกระตุ้นต่อความเข้าใจของผู้เรียนให้มากขึ้น เน้นสื่อทางด้านสารสนเทศให้มาก และควรมีการเตรียมสื่อต่างๆเข้าสอนแก่นิสิตบ่อยๆ

๔. ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีดังนี้

๔.๑ ควรให้ครูบาอาจารย์ได้พบปะกับนิสิตมากขึ้น

๔.๒ ควรจะมีการแบ่งช่วงเวลาทำกิจกรรมในห้องเรียนให้ชัดเจน ซึ่งควรเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับด้านวัฒนธรรมของภาษา หรือเลือกพื้นที่ที่เหมาะสมในการจัดกิจกรรม

๔.๓ ควรจะมีกิจกรรมการสนทนาในห้องเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันอย่างเสรี ช่วยส่งเสริมให้นิสิตได้มีส่วนร่วมทางด้านการออกแบบกิจกรรมต่างๆได้อย่างเสรีเป็นกันเอง มีกิจกรรมดีๆให้นิสิตบ่อยๆครั้งอันจะทำให้นิสิตได้ประสบการณ์จากการแสดงออก และจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ต่อกันและกันกับเพื่อนๆ

๕. ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ด้านการวัดผลและประเมินผล มีดังนี้

๕.๑ นิสิตไม่เข้าใจในวิธีการประเมินผลของการเรียน ซึ่งทำให้นิสิตไม่ค่อยมีความกระตือรือร้น หรือใส่ใจต่อปัญหาที่จะเกิดขึ้นที่เป็นผลกระทบต่อการเรียนของนิสิตเอง

๕.๒ ผู้สอนมีวิธีการในการประเมินผลอย่างไร อะไรคือมาตรฐานของการวัดผลที่แท้จริง

๕.๓ ควรจะมีวิธีการวัดผลอย่างเป็นขั้นเป็นตอนที่ชัดเจน โดยมีการแสดงการวัดผลให้นิสิตได้รับรู้และเข้าใจในเกณฑ์การให้คะแนน เพื่อให้นิสิตได้รับรู้และนำไปแก้ไขในส่วนที่บกพร่อง ซึ่งจะประโยชน์แก่นิสิตเป็นอย่างมาก

๔.๕ สรุปผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย

๑. การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ในด้านหลักสูตรการเรียนรู้อะไร
ควรเป็นอย่างไร

การศึกษามีความจำเป็นอย่างยิ่งโดยเฉพาะหลักสูตรหลักสูตรนั้นจะต้องเป็นหลักสูตรที่ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์เมื่อคนอ่านหลักสูตรแล้วมีความต้องการอยากจะเรียนรู้อยากจะพัฒนาจึงถือได้ว่าเป็นหลักสูตรที่เหมาะสมสำหรับในยุคปัจจุบัน เพราะฉะนั้นผู้บริหารการจัดการศึกษานั้นจะต้องมีวิสัยทัศน์มีแนวคิดที่ก้าวไกลมองโลกไป ๕ ปี ๑๐ ปีจึงจะสามารถพัฒนาหลักสูตรให้ได้อย่างต่อเนื่องได้ เพราะฉะนั้นส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการเรียนภาษาศาสตร์นั้นเราจะต้องพัฒนาหลักสูตรก่อน อย่างอื่นก็จะตามมา^๑ และสิ่งสำคัญในการที่จะพัฒนาหลักสูตรควรที่จะเน้นในเรื่องภาคปฏิบัติโดยมีขั้นตอนการให้นิสิตได้ฝึกมากที่สุดในด้านภาษาจากการได้ลงไปฝึกจริงตามสถานที่ต่างๆที่เราได้ตั้งเป้าหมายไว้เพื่อให้ให้นิสิตจะได้ทั้งประสบการณ์ และความรู้ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติ หลักสูตรควรที่จะเน้นให้นิสิตมีความเข้าใจเกี่ยวกับด้านวิชาการเพราะระดับปริญญาโทนั้นนิสิตที่เรียนจะต้องเชี่ยวชาญในเรื่องของภาษาและด้านการทำวิจัยที่เกี่ยวกับภาษาศาสตร์ เพราะฉะนั้นในด้านหลักสูตรภาษาศาสตร์ ควรจะมี ๒ อย่างคือ ๑ ผู้เรียนจะต้องเป็นนักปฏิบัติหมายถึงผู้เรียนจะต้องได้ฝึกปฏิบัติหรือผู้เรียนจะต้องเป็นนักวิจัยด้านภาษาศาสตร์ ๒ หลักสูตรควรที่จะป้อนนิสิตให้สามารถเป็นนักวิจัยที่ดีได้และเชี่ยวชาญด้านภาษาศาสตร์ได้อย่างชัดเจนและทันสมัย^๒ อีกอย่างด้านหลักสูตรควรจะมีแนวทางการเรียนการสอนให้ตรงตามความอยากรู้ของนิสิตเพราะจะทำให้เกิดผลต่อผู้เรียนที่สนใจในเรื่องหลักสูตรด้านภาษาศาสตร์ ซึ่งทางหลักสูตรควรจะให้ตรงตามกลุ่มเป้าหมายเป็นสำคัญเพราะสิ่งที่เป็นขั้นพื้นฐานของหลักสูตรนั้นควรจะมีแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่ตรงตามความอยากรู้ของนิสิตเพราะจะทำให้เกิดผลต่อผู้เรียนที่สนใจในเรื่องหลักสูตรนั้นๆเน้นการจัดการเรียนรู้ให้ตรงตามหลักสูตรนั้นตามความสนใจในหลักสูตรด้านภาษาศาสตร์ ให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมายคือผู้เรียนมากที่สุด^๓ และก็ควรจะมี

^๑สัมภาษณ์ พระครูสังฆรักษ์เอกภัทร อภินันโท ผศ.ดร., คณบดี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๑.

^๒ สัมภาษณ์ พระมหาเผื่อน กิตติโสภณ ผศ.ดร., รองคณบดี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๑.

^๓ สัมภาษณ์ พระวิเชียร ปรีชาโน ดร., อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑.

เป็นหลักสูตรที่ทันสมัยเป็นแบบสมัยใหม่^๔ แต่สิ่งที่จำเป็นในการที่จะพัฒนาหลักสูตรควรที่จะมีผู้ที่ส่งคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถในทางด้านภาษาศาสตร์มาช่วยในการสร้างหลักสูตร หลักสูตรถ้าตามศกอ ก็ควรที่จะมีการปรับปรุงภายในช่วงเวลา ๕ ปี และเราจะรู้ได้ไม่ว่าหลักสูตรของเราดียังไง หรือว่าหลักสูตรดีมีคุณภาพ ดังนั้นเราจึงจะต้องมีการทำวิจัย และเริ่มใช้หลักสูตรตามสมควรสักระยะหนึ่ง เพื่อเป็นการทดลองว่าควรจะมีการเพิ่มในส่วนไหน หรือจะตัดส่วนไหนออกไปส่วนคนที่มาตั้งหลักสูตรหรือพัฒนาหลักสูตรขึ้นมาได้นั้นผู้ตั้งจะต้องรู้พื้นฐานทางภาษาศาสตร์เป็นอย่างดีอาจจะเป็นบุคลากรภายในมหาวิทยาลัย หรือเชิญผู้ที่ส่งคุณวุฒิจากข้างนอกที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาช่วยในการทำหลักสูตรได้^๕ ในเรื่องของหลักสูตรจะทันสมัย และตรงตามความต้องการในตลาดแรงงานปัจจุบันก็สุดแท้แต่ผู้พัฒนาจะมีความประสงค์แค่ไหนนั่นเอง แต่ต้องสอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัย เพราะทิศทางหลักสูตรจะกำหนดบัณฑิตที่จะจบตรงกับสิ่งที่มหาวิทยาลัยต้องการอย่างไร ส่วนอีกประเด็นหนึ่งที่สำคัญคือควรมีการจัดคอร์สด้านการเรียนภาษาศาสตร์ว่ามีด้านไหนบ้างที่เกี่ยวข้องกับภาษาศาสตร์อย่างเป็นขั้นตอนตามหลักภาษาศาสตร์เน้นครูผู้สอนต้องมีประสบการณ์การสอนทางด้านภาษาศาสตร์โดยเฉพาะระดับปริญญาโทควรจะต้องเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญตามความประสงค์ของทางด้านหลักสูตรที่สามารถทำให้นักเรียนเข้าใจได้ดีถ้าผู้สอนไม่มีความรู้อย่างจริงจังผู้เรียนจะไม่มีสมาธิเพราะถ้าครูไม่รู้หรือเชี่ยวชาญผู้เรียนเองก็ไม่มีทางที่จะเข้าใจได้ดีเท่าที่ควร ดังนั้นควรมีการคัดเลือกครูผู้สอนเฉพาะด้านด้วยการทดสอบ อีกอย่างหนึ่งคือควรมีเพิ่มเพื่อให้สะดวกต่อการค้นหาข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้องภาษาศาสตร์ และตัวนักศึกษาเองก็ยังไม่ค่อยสนใจที่จะศึกษาเท่าไรทำให้มีความรู้ยังไม่เพียงพอ^๖ ดังนั้นทางด้านหลักสูตรควรจะมีการทดสอบให้เป็นไปตามขั้นตอนตามระบบอย่างต่อเนื่องกันเพื่อให้เกิดคุณภาพเพราะที่ผ่านมาเห็นว่ายังไม่ค่อยมีความต่อเนื่องกันเท่าที่ควร เพราะในการที่จะสร้างหลักสูตรขึ้นมาจะต้องมีการทดสอบอย่างละเอียดจากท่านผู้เชี่ยวชาญในด้านต่างๆเหล่านั้นถึงจะเป็นการดีและมีการประเมินผลอย่างชัดเจนถูกต้อง^๗ และ

^๔ สัมภาษณ์ รศ.ดร. เรืองเดช ปิ่นเชื้อนขัติย์, อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอมโนรมย์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑.

^๕ สัมภาษณ์ ดร. สมร เกษสม, อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอมโนรมย์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๑.

^๖ สัมภาษณ์ ดร. ณรงค์ชัย ปิ่นทราญมูล, อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอมโนรมย์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๑.

^๗ สัมภาษณ์ ดร. จรรยา อินอ่อง, อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอมโนรมย์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๑.

^๘ สัมภาษณ์ ดร. ศิลป์ ราศี, อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอมโนรมย์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๑.

เหมาะสมและหลักสูตรควรจะมีการเน้นการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยเพื่อให้การสร้างหลักสูตรได้มีความทันสมัยตามด้านภาษาศาสตร์และตรงต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตรโดยตรง^๙

๒. การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ในด้านการจัดการเรียนการสอน ควรเป็นอย่างไร

ปัจจุบันนี้ การจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์นั้น ก็ได้พัฒนาไปอีกกระยะหนึ่ง แนวทางที่จะทำให้นักศึกษานั้น เกิดความรักในวิชาที่เรียนนั้น ระบบการจัดการเรียนการสอนมีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระอาจารย์ผู้สอนนั้นจะต้องศึกษาหาแนวทางหรือหาความรู้ใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อจะทำให้เกิดความรักในการเรียนมากขึ้นนักศึกษาส่วนใหญ่แล้วภาษาศาสตร์เป็นวิชาที่ยากเป็นวิชาที่เรียนแล้วมันไม่เกิดความเพลิดเพลินวันนั้นอาจารย์ที่สอนในรายวิชานี้จะต้องประยุกต์เอาหลักจิตวิทยาในการสอนมาใช้ด้วยถ้าไม่นั้นก็จะทำให้เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการที่จะประยุกต์หรือ Apply การเรียนการสอนให้ได้^{๑๐} และที่สำคัญด้านการจัดการเรียนการสอนควรจะต้องเน้นให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าจากตำราต่างๆที่เกี่ยวข้องกับด้านภาษาศาสตร์ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษที่เกี่ยวกับด้านทฤษฎีต่างๆของภาษาศาสตร์ดังนั้นหากมีความรู้ความเข้าใจด้านทฤษฎีไม่แน่นพอก็จะทำให้เราเข้าใจและมีความสามารถไม่เพียงพอ^{๑๑} ส่วนวิธีทางด้านการจัดการเรียนการสอนผู้สอนควรมีทักษะในการที่จะสอนให้ผู้เรียนเกิดความสนใจหรือเป็นการดึงดูดให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจผู้สอนควรสอนโดยให้ผู้เรียนได้ทั้งความสุขในการเรียนและได้ความรู้ความเข้าใจในรายวิชานั้นๆด้วย^{๑๒} พร้อมๆกันเพื่อจะได้ตอบสนองตามความต้องการของผู้เรียน หรือที่ผู้เรียนต้องการจริงตามความประสงค์^{๑๓} การเรียนด้านภาษาศาสตร์เป็นการเรียนด้านภาษาโดยเฉพาะไม่ว่า จะเป็นด้านจิตวิทยา, สังคมวิทยา, มานุษยวิทยา ซึ่งสิ่งต่างๆเหล่านี้จะต้องมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดกัน ส่วนด้านการจัดการเรียนการสอนต้องมีการทำอย่างเป็นระบบหรือ

^๙ สัมภาษณ์ อาจารย์ เซน นคร, อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑.

^{๑๐} สัมภาษณ์ พระครูสังฆรักษ์เอกภัทร อภิณโฑ ผศ.ดร., คณบดี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๑.

^{๑๑} สัมภาษณ์ พระมหาเผื่อน กิตติโสภณ ผศ.ดร., รองคณบดี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๑.

^{๑๒} สัมภาษณ์ พระวิเชียร ปรีชาโน ดร., อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑.

^{๑๓} สัมภาษณ์ รศ.ดร. เรืองเดช ปิ่นเชื้อนขัติย์, อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑.

ทำตามระบบที่ทำไว้^{๑๔} ความจริงแล้วการจัดการเรียนการสอนเป็นหน้าที่ของหัวหน้าภาคหรือคณะเป็นผู้กำหนดทิศทางการเรียนการสอน โดยการกำหนดเป้าหมายอย่างชัดเจนว่าจะเน้นแบบไหน ซึ่งเป็นอัตลักษณ์ของหลักสูตรให้โดดเด่นในความลึกก่อน หลังจากนั้นจึงพัฒนาเรื่องการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้กำหนดและผู้เรียนตามจุดประสงค์^{๑๕} ส่วนด้านครูผู้สอนที่จะนำมาสอนควรจะมีเข้าใจด้านรายวิชานั้นๆ อย่างชัดเจนแจ่มแจ้งในศาสตร์ที่ตนเองสอน เน้นการสอนตามที่ครูเชี่ยวชาญครูคือจุดสำคัญที่สามารถบ่งบอกถึงว่านิสิตจะเก่งได้ผู้สอนต้องเก่ง และมีความสามารถก่อนหากครูไม่เข้าใจผู้เรียนก็จะไม่ได้อะไรเลย^{๑๖} ดังนั้นประการแรกควรจะมีวิธีการจัดองค์ประกอบอย่างดีประการที่สองควรมีเครื่องมือด้านคอมพิวเตอร์ในการจัดการเรียนการสอน และที่สำคัญจะต้องให้นิสิตทำรายงาน หรือศึกษาค้นคว้าหาคำตอบด้วยตัวเองเพราะการค้นคว้าเองทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้มากกว่าและสามารถรับรู้ข้อมูลอย่างกว้างขวางมากขึ้นด้วย^{๑๗} ในทางด้านการจัดการเรียนการสอนผู้สอนควรที่จะมีความรู้ความเข้าใจเป็นอย่างมากหรือมีพื้นฐานด้านประสบการณ์ในการสอนมาด้วยไม่ว่าจะเป็นด้านการออกเสียงด้านไวยากรณ์เพราะนิสิตเองมีความรู้ความเข้าใจมีพื้นฐานและประสบการณ์ต่างกันั้นเมื่อเข้ามาเรียนจะต้องมีการปรับพื้นฐานให้ใกล้เคียงกัน ซึ่งในการเรียนการสอนต่อไปก็จะสามารถพัฒนาด้านวิชาการขั้นสูงขึ้นไปได้อย่างดี^{๑๘}

๓. การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ในด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ควรเป็นอย่างไร

การใช้สื่อการเรียนการสอนนั้นก็มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการที่จะนำมาใช้หรือนำมาประยุกต์ในการสอนเพราะจะทำให้ให้นิสิตนั้นเกิดความสนใจหรือเข้าใจมากขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งมีเทป คลาสเซ็ทมีวีดีโอหรือโปรเจคเตอร์หรือภาพเคลื่อนไหวเป็นต้นเป็นสื่ออย่างดีในการที่จะทำให้นิสิตนั้นเกิดความสนใจทางด้านภาษาเพราะฉะนั้นถ้าจะบอกว่าการจัดสื่อการเรียนการสอนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งเหมือนกับการโฆษณาเช่นกันการโฆษณาก็จะต้องมีการจัดสื่อที่ชัดเจน สื่อที่ตรงประเด็นจะทำให้ผู้ฟังนั้นเกิดความสนใจอยากจะทำซื้อสิ่งของ ด้านภาษาศาสตร์ก็เหมือนกันถ้ามีสื่อที่ดีนั้นก็ทำให้

^{๑๔} สัมภาษณ์ ดร. สมร เกษสม, อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา, ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๑.

^{๑๕} สัมภาษณ์ ดร. ณรงค์ชัย ปันทรายมูล, อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา, ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๑.

^{๑๖} สัมภาษณ์ ดร. จรรยา อินอ่อง, อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา, ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๑.

^{๑๗} สัมภาษณ์ ดร. ศิลา ราศรี, อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา, ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๑.

^{๑๘} สัมภาษณ์ อาจารย์ เชน นคร, อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา, ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑.

นิสิตนั้นอยากจะเรียนอยากจะเรียนรู้อยากจะท่องจำศัพท์อยากจะใช้ศัพท์ภาษาอังกฤษนี้ก็จะเป็นส่วนหนึ่งทำให้นิสิตนั้นเรียนภาษาอังกฤษได้ดียิ่งขึ้น^{๑๙} สำหรับสื่อที่จะนำมาใช้ในการเรียนการสอนเป็นสิ่งที่จำเป็นเพราะสื่อเป็นสิ่งหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ในการประกอบการสอนที่จะทำให้ผู้เรียนเองเข้าใจได้ดีและสัมผัสถึงความเป็นจริงจากสื่อโดยตรงได้เป็นอย่างดีอย่างเช่นการเรียนรู้จากสื่อจากการใช้งานค้นหาข้อมูลต่างๆที่ง่ายและสะดวกหรือแม้กระทั่งการตอบแบบสอบถามภาษาไทยภาษาอังกฤษจากสื่อออนไลน์ก็เป็นองค์ความรู้ที่กว้างขวางอย่างชัดเจน สื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและค้นหาด้วยตัวเองได้ดีเป็นช่องทางแบบสมัยใหม่ที่ดีมากต่อคนรุ่นใหม่ดังนั้นอาจารย์ต้องให้คำแนะนำด้านสื่อข้อมูลดีๆจากแหล่งต่างๆแก่นิสิต^{๒๐} เพราะเป็นสิ่งที่จำเป็น และควรอย่างยิ่งสำหรับการที่จะเน้นการใช้สื่อด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาช่วยในการสอน^{๒๑} ด้านสื่อนั้นถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในการสอน ซึ่งสื่อมีหลายแบบ เช่นสื่อที่ที่แต่เสียง, สื่อที่มีทั้งรูปและทั้งเสียง, สื่อที่มีตัวอักษร ดังนั้นการเรียนภาษาศาสตร์มันเป็นการเรียนในเรื่องภาษาเพราะฉะนั้นจะต้องมีห้องปฏิบัติการที่เราเรียกว่าห้องแล็บ มีวิดีโอ มี Powerpoint มีคอมพิวเตอร์ที่จะเป็นสื่อเพื่อใช้ในการเรียนการสอนเพราะมันเป็นสิ่งที่จำเป็นซึ่งเป็นสิ่งที่นอกเหนือจากการใช้กระดานในการสอน และต้องหาสื่อสิ่งต่างๆที่เกี่ยวข้องมาใช้เพิ่มในการเรียนการสอน^{๒๒} การใช้สื่อเป็นสิ่งจำเป็นต่อการเรียนการสอนที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ เพราะความรู้มักจะเกิดขึ้นได้จากทางตามากกว่าทางหู ซึ่งทำให้เกิดความตื่นตันที่จะได้รู้ได้เห็นทำให้ประจักษ์ต่อสายตาต่อผู้เรียนพร้อมกับคำบรรยายของอาจารย์ประกอบสิ่งเหล่านี้จะทำให้ผู้เรียนรับรู้และเข้าใจได้เร็วขึ้น^{๒๓} ในการใช้สื่อการเรียนการสอนในปัจจุบันมีความหลากหลาย มีสื่อผสมทั้งเนื้อหา รูปภาพ วิดีโอ การเคลื่อนไหวต่างๆ ช่วยในการเรียนการสอนให้เข้าใจง่าย โดยเฉพาะสื่อ Itools เป็นสื่อใหม่มีเนื้อหา รูปภาพ วิดีโอ การสื่อสารระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนในเวลาไหนก็ได้ผู้เรียนสามารถเรียนทางออนไลน์ที่ไหนเวลาไหนก็ได้และมีการประเมินในตัว^{๒๔} ใช้สื่อ และเน้นการบรรยายประกอบ

^{๑๙} สัมภาษณ์ พระครูสังฆรักษ์เอกภักดิ์ อภินันโท ผศ.ดร., คณบดี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๑.

^{๒๐} สัมภาษณ์ ผศ.ดร. พระมหาเผื่อน กิตติโสภณผศ.ดร., รองคณบดี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๑.

^{๒๑} สัมภาษณ์ พระวิเชียร ปรีชาโน ดร., อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑.

^{๒๒} สัมภาษณ์ รศ.ดร. เรืองเดช ปิ่นเชื่อนขัตติย์, อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑.

^{๒๓} สัมภาษณ์ ดร. สมร เกษสม, อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๑.

^{๒๔} สัมภาษณ์ ดร. ณรงค์ชัย ปิ่นทรายมูล, อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๑.

เป็นที่สุดเพราะระดับปริญญาโท ควรเน้นการบรรยายมากกว่าการอ่านให้ผู้เรียนเขียน^{๒๕} การใช้สื่อถือว่าเป็นเรื่องที่ดีและสำคัญมากดังนั้นควรที่มีการนำอินเทอร์เน็ตที่ใช้ได้ดีเพราะจะทำให้ผู้เรียนเองสามารถหาข้อมูลต่างๆได้ง่าย เช่นการออกเสียงเราสามารถค้นหาได้ในยูทูบ หรือในGoogle หรือครูผู้สอนแนะนำให้สันติไปค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภาษาศาสตร์จากเว็บไซต์ต่างๆที่อาจารย์เห็นว่าดี มีองค์ความรู้แก่ผู้เรียนหรือเป็นการแนะนำเกี่ยวกับหนังสือในเรื่องที่สอนจากแหล่งต่างๆ^{๒๖} การแนะนำสื่อต่างๆเช่นด้านการออกเสียงด้านการฟังพูดอ่านเขียนว่าจะต้องฝึกหัดอย่างไรบ้างเน้นให้มีการเข้าถึงการปฏิบัติจริงจากการลงไปสัมผัสจากสถานที่ที่มีสื่อในด้านที่เกี่ยวข้องด้านภาษาศาสตร์^{๒๗}

๔. การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ควรเป็นอย่างไร

ปัจจุบันนี้อาจารย์ผู้สอนก็พยายามอย่างยิ่งในการที่จะจัดกิจกรรมการเรียนภาษาอังกฤษให้เกิดความกระตือรือร้นแก่นิสิตคำว่ากิจกรรมในที่นี้หมายถึงว่าอาจจะจัดในห้องเรียนหรือออกนอกห้องเรียนก็ได้อาจจะมีการเชิญนักศึกษาต่างสถาบันมาพบปะแลกเปลี่ยนหรือมาได้ว่าที่ทางด้านภาษา หรือทำกิจกรรมอย่างอื่นก็ได้อีกวิธีการหนึ่งก็คืออาจารย์นั้นจะต้องจัดกิจกรรมน่านิสิตนั้นไปศึกษานอกสถานที่แล้วมีการอธิบายทิวทัศน์ต่างๆมีการอธิบายถึงโบราณสถานศิลปวัฒนธรรมความเจริญรุ่งเรืองของกรุงเก่าโดยเฉพาะอย่างยิ่งกรุงศรีอยุธยาที่ได้มีการ เกิดขึ้นตั้งอยู่และดับไปการเจริญรุ่งเรืองในอดีตและการเจริญรุ่งเรืองในปัจจุบันมีความแตกต่างกันอย่างไรบ้างนี่คือการจัดกิจกรรมเพื่อให้นิสิตได้ทั้งรับความรู้และประวัติศาสตร์ด้วย^{๒๘} กิจกรรมการเรียนรู้อาจารย์ผู้สอนควรจะค้นหาพื้นที่ที่จะพานิสิตได้ลงสัมผัสตัวจริงหรืออาจจะเชิญนักวิทยากรผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาศาสตร์มาบรรยาย หรือจัดกิจกรรมการสัมมนาทางภาษาศาสตร์จะได้ให้นิสิตได้สัมผัสกับผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งจะทำให้เกิดแรงบันดาลใจแก่ผู้เรียนให้มีความสนใจมากยิ่งขึ้น^{๒๙} หรือควรจะให้มีการจัดกิจกรรมแบบกลุ่มมีการสนทนาหรือมีการสัมผัสสถานการณ์จริงกิจกรรมควรมีทั้งภายในและภายนอกเช่นการจัดกิจกรรมให้นิสิตได้ออกไปสู่สังคมภายนอกได้พบปะกับกลุ่มคนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ได้ฝึกหรือแสดงออกถึงความสามารถผ่านตามขั้นตอน

^{๒๕} สัมภาษณ์ ดร. จรรยา อินอ่อง, อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอมโนรมย์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๑.

^{๒๖} สัมภาษณ์ ดร. ศิลป์ ราศี, อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอมโนรมย์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๑.

^{๒๗} สัมภาษณ์ อาจารย์ เซน นคร, อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอมโนรมย์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑.

^{๒๘} สัมภาษณ์ พระครูสังฆรักษ์เอกภัทร อภินทโทศ.ดร., คณบดี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอมโนรมย์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๑.

^{๒๙} สัมภาษณ์ พระมหาเผื่อน กิตติโสภณ ผศ.ดร., รองคณบดี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอมโนรมย์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๑.

ด้านกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภาษาศาสตร์ให้มากตามช่วงเวลาที่เหมาะสม^{๓๐} เพราะการให้มีการจัดกิจกรรมลงพื้นที่ต่างๆตามความเหมาะสมเป็นการเพื่อเก็บข้อมูลในภาคสนามจริงโดยให้ตรงตามวิชาที่เรียนหรือที่สอนนั้นๆนั่นเอง^{๓๑} วิชาภาษาศาสตร์เป็นวิชาที่เป็นเนื้อหาไม่ใช่วิชาที่เป็นทักษะ ดังนั้นกิจกรรมที่จะต้องใช้คือ การให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์ในวิชาที่ตัวเองเรียน ได้แสดงความคิดเห็น คือการมีส่วนร่วมในห้องเรียนแสดงความคิดเห็น หรือตอบคำถาม ซึ่งถือเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งในห้องเรียนที่ควรจะต้องมีขึ้นบ่อยๆ^{๓๒} การจัดกิจกรรมทำให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน จากการใช้เนื้อหาทำกิจกรรมร่วมกัน ใช้สื่อผสมสมัยใหม่สื่อสารกันได้โดยไม่ต้องอยู่ที่แห่งเดียวกันก็สามารถทำกิจกรรมสนทนาผ่านการใช้สมาร์ตโฟนพูดคุยกัน ให้ข้อคิด ข้อเสนอแนะต่อกันเป็นต้น^{๓๓} ด้านกิจกรรมเช่นการอภิปรายในห้องเรียน การจัดกิจกรรมนอกสถานที่ แต่ส่วนที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งก็คือนักเรียนจะต้องเข้าค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมในห้องสมุดจากหนังสือตำราต่างๆในทางทฤษฎีด้านภาษาศาสตร์^{๓๔} สำหรับการจัดกิจกรรมที่เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าในเรื่องภาษาศาสตร์ให้มากที่สุดทั้งในและนอกสถานที่เป็นสิ่งที่ดี เพราะอาจารย์ผู้สอนเป็นศูนย์กลางซึ่งเป็นผู้ที่คอยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียนเพื่อให้หาวิธีการค้นหาคำรู้ด้วยตัวเองเป็น การนำกิจกรรมที่ให้นิสิตได้แสดงออกถึงความคิดเห็นร่วมกัน^{๓๕} การจัดกิจกรรมเฉพาะด้านเช่นหากเราศึกษาด้านภาษากำพูเราควรทำกิจกรรมเพื่อไปลงพื้นที่จริงอันจะทำให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนเองที่สามารถสัมผัสถึงเจ้าของภาษาได้แท้^{๓๖}

๕. การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ในด้านการวัดผลและประเมินผล ควรเป็นอย่างไร

^{๓๐} สัมภาษณ์ พระวิเชียร ปรีชาโน ดร., อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำลูกเกด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑.

^{๓๑} สัมภาษณ์ รศ.ดร. เรืองเดช ปิ่นเชื้อนขัติย์, อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำลูกเกด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑.

^{๓๒} สัมภาษณ์ ดร. สมร เกษสม, อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำลูกเกด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๑.

^{๓๓} สัมภาษณ์ ดร. ณรงค์ชัย ปิ่นทราญมูล, อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำลูกเกด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๑.

^{๓๔} สัมภาษณ์ ดร. จรรยา อินอ่อง, อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำลูกเกด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๑.

^{๓๕} สัมภาษณ์ ดร. ศิลป์ ราศี, อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำลูกเกด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๑.

^{๓๖} สัมภาษณ์ อาจารย์ เชน นคร, อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำลูกเกด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑.

การวัดผลและการประเมินผลที่จริงนั้น ก็จัดให้เป็นระบบการเรียนการสอนที่มีความเคร่งครัดมีความเที่ยงตรงมีความเอาใจใส่เพื่อที่จะให้นิสิตนั้นได้ใช้ศักยภาพของนิสิตเองในการที่จะนำมาวัดและประเมินผลของการเรียน ส่วนการสอบนั้นก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้รู้ว่านิสิตนั้นมีความรู้มีความสามารถทางด้านภาษาศาสตร์มากน้อยแค่ไหน เพราะว่าถ้าหากว่านิสิตไม่สามารถที่จะเข้าใจในด้านภาษาศาสตร์ได้ก็ไม่สามารถที่จะตอบคำถามหรือแม้แต่ว่าจะชี้แจงประเด็นที่สำคัญในเรื่องของภาษาศาสตร์ได้ นี่เป็นส่วนที่จำเป็นในเรื่องของการวัดและการประเมินผล^{๓๗} สำหรับด้านการวัดผลและประเมินผลนี้ควรจะมีการจัดทำอย่างเป็นระบบที่เป็นมาตรฐานจริงๆ กับการใช้แบบทดสอบความสามารถว่าผู้ที่จบในด้านสาขาวิชานั้นๆ มีความรู้ความเข้าใจได้ดีมากน้อยเพียงใด ซึ่งขั้นตอนเหล่านี้จะเป็นตัววัดถึงความรู้ความสามารถของผู้เรียนได้อย่างมีคุณภาพในระดับปริญญาโทเป็นการเน้นให้ผู้เรียนเป็นนักวิจัยเป็นสำคัญในเรื่องสาขาที่เรียนโดยตรงเลย ดังนั้นนักวิจัยจึงเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ จากการทำวิจัย^{๓๘} ดังนั้นการวัดจึงควรเน้นในเรื่องของการสัมภาษณ์หรือสนทนาจริงและทำการทดสอบวัดผลว่ามีความสามารถพูดได้มากน้อยเพียงใด วัดผลว่าผู้เรียนเกิดความเข้าใจในสิ่งที่เรียนมาโดยมีการวัดผลให้ใกล้เคียงกับการสัมภาษณ์เพื่อให้รู้ว่ามี ความเข้าใจอย่างไร วัดผลความเข้าใจจากการ present งานหน้าห้องเรียนการพูดภาษามีความถูกต้องอย่างไรบ้าง คล่องหรือมีความเชื่อมั่นใจในการใช้ด้านภาษามากน้อยแค่ไหน และการวัดผลด้วยการทำข้อสอบเป็นต้น^{๓๙} การวัดผลควรจะมีเครื่องมือในการประเมินที่แน่นอน หรืออาจจะมีการให้ทำรายงานต่างๆ แล้ววัดคะแนนว่าจะมีการให้คะแนนอย่างไร ส่วนการสอบจริงปลายภาคควรจะมีการให้คะแนนอย่างไรด้วย^{๔๐} ดังนั้นวิธีการคือ การมองที่เป้าหมายว่า ในรายวิชานี้ผู้เรียนจะได้รับรู้เกี่ยวกับอะไรบ้าง ในการวัดผล เราจะต้องวัดตามสิ่งที่เราตั้งเป้าหมายไว้ เช่นถ้าเราต้องการให้นิสิตรู้เรื่องเกี่ยวกับการออกเสียง, เรื่องประโยค อะไรต่างๆ เหล่านี้ ฉะนั้นการวัดผลเราก็ต้องให้นักเรียนได้ออกเสียงภาษา หรือ ออกเสียงในประโยคโดยการวัดว่า ในสิ่งที่เราสอนไปนิสิตมีความเข้าใจและทำได้มากน้อยแค่ไหน อีกอย่างหนึ่งการวัดผลเราจะวัดด้านการคิดการวิเคราะห์ หรือวัดจากความเข้าใจ มันก็ขึ้นกับว่าเป้าหมายที่เราสอนออกไปคืออะไร หรือ

^{๓๗} สัมภาษณ์ พระครูสังฆรักษ์เอกภัทร อภิณโฑ ผศ.ดร., คณบดี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา, ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๑.

^{๓๘} สัมภาษณ์ พระมหาเพื่อน กิตติโสภโณ ผศ.ดร., รองคณบดี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา, ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๑.

^{๓๙} สัมภาษณ์ พระวิเชียร ปรีชาโน ดร., อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา, ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑.

^{๔๐} สัมภาษณ์ รศ.ดร. เรืองเดช ปิ่นเชื้อนขัติย์, อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา, ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑.

ต้องการให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องไหนนั่นเอง^{๔๑} การวัดผลนั้นควรจะมีหลากหลายโดยการเน้นประสบการณ์ของผู้เรียน ผ่านสื่อต่างๆ ไม่เน้นเฉพาะเนื้อหาเพียงอย่างเดียวการนำไปประยุกต์ใช้ของเนื้อหาวิชาเป็นสิ่งสำคัญ การประเมินผลควรตรงกับจุดประสงค์ของหลักสูตรของทางมหาวิทยาลัย^{๔๒} ด้านการวัดผลหากเป็นแบบวัดผลที่มีลักษณะเป็นส่วนกลางก็น่าจะดี แต่ในการวัดผลในประเทศไทยเราเป็นการวัดแบบเป็นกันเองดังนั้นจึงไม่ค่อยมีคุณภาพเท่าที่ควรแต่หากมีการวัดผลบ่อยๆเป็นปกติมันก็อาจจะก่อให้เกิดผลตามปกติเองได้^{๔๓} หรือควรจะเน้นในเรื่องการทำให้กิจกรรมเพื่อทำการให้คะแนนแก่ผู้เข้าร่วมและนำมาวัดผลจากผลงานที่ได้ทำไปแล้วก็วัดผลด้วยการทำรายงานส่งบ้างจากการอภิปรายบ้างในระดับปริญญาโทนิสิตเองควรที่จะมีความคิดเป็นของตัวเองคือคิดเป็นและค้นคว้าหาความรู้เป็น การประเมินผลจะต้องมีคุณภาพโดยการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์และจะต้องมีการพัฒนาขึ้นเรื่อยๆ^{๔๔} การประเมินผลมีสองแบบคือ ๑ การประเมินจากหนังสือเอกสาร ๒ คือการประเมินจากตัวผู้เรียนเองโดยการให้แสดงออกเช่นการออกเสียงในเรื่องของภาษา อาจจะมีการสนทนากันเพื่อทำการวัดความรู้ในด้านภาษาว่ามีความสามารถมากน้อยเพียงใดถูกต้องและตรงกับเจ้าของภาษานั้นๆอย่างไร^{๔๕}

๖. ท่านมีแนวทางในการที่จะพัฒนาการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ อย่างไรบ้าง

วิธีการพัฒนา การจัดการเรียนการสอนในภาษาศาสตร์นั้นเราจะต้องมีแผนการแล้วก็มีวิธีการโดยเฉพาะอย่างยิ่งนิสิตที่มีความรู้ความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษที่ไม่เท่ากันเพราะฉะนั้นการที่จะพัฒนาในเรื่องของภาษาศาสตร์นั้นเราจะต้องมีการปูพื้นฐานประการแรกนั้นก็จะต้องปูพื้นฐานสำหรับนิสิตที่อ่อนภาษาอังกฤษให้นิสิตนั้นได้รับรู้ศัพท์ให้มากจะเป็นการท่องจำหรือการฝึกการใช้ภาษาให้มากเพราะว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอย่างมากคือนิสิตนั้นจะต้องมีการฝึกทักษะในเรื่องของศัพท์การออกเสียง การพัฒนาในเรื่องของการใช้ภาษาก็จะยากในการที่ทำให้เก่งภาษาอังกฤษได้เพราะฉะนั้นแนวทางที่จะพัฒนาภาษาศาสตร์ให้ดีขึ้นนิสิตจะต้องจำ

^{๔๑} สัมภาษณ์ ดร. สมร เกษสม, อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา, ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๑.

^{๔๒} สัมภาษณ์ ดร. ณรงค์ชัย ปันทรามูล, อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา, ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๑.

^{๔๓} สัมภาษณ์ ดร. จรรยา อินอ่อง, อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา, ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๑.

^{๔๔} สัมภาษณ์ ดร. ศิลา ราศรี, อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา, ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๑.

^{๔๕} สัมภาษณ์ อาจารย์ เชน นคร, อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา, ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑.

ศัพทให้ได้จะต้องมีความขยันหมั่นเพียรสำหรับนิสิตที่ไม่ได้จบเอกภาษาอังกฤษมาโดยตรงจึงจะสามารถเรียนรู้ได้อย่างชัดเจนแจ่มแจ้งได้^{๔๖} แนวทางการจะพัฒนาควรที่จะมี ๓ ประเด็นคือ นิสิตควรที่จะมีความเชี่ยวชาญทางด้านทฤษฎี ๒ ในเรื่องของการปฏิบัติเพื่อทดสอบดูว่าทฤษฎีที่เรียนมานั้นใช้ได้จริงไหมตรงตามความเป็นจริงมากน้อยอย่างไร ๓ สามารถสร้างองค์ความรู้ได้คือการทำวิจัยเป็นผู้รู้จักกระบวนการทำวิจัยเป็นอย่างดี^{๔๗} เพราะในระดับปริญญาโทเป็นการศึกษาที่มุ่งเน้นถึงความเข้าใจที่สามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่เป็นของตนเองได้แต่นิสิตจะมีความรู้ความเข้าใจที่ด้นั้น^{๔๘} ส่วนสิ่งที่สำคัญอย่างหนึ่งคือการเข้าห้องเรียนเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งควรจะต้องให้มีการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามเวลาเรียนที่มีการเรียนเต็มเวลา^{๔๙} อีกอย่างอยากให้เข้าใจว่าเราเรียนภาษาศาสตร์คือการเรียนตามแนววิทยาศาสตร์ดังนั้นการสอนจะต้องประกอบไปด้วยผู้สอนอุปกรณ์การสอนต่างๆ ส่วนผู้สอนที่จะมาสอนในรายวิชานั้นๆ ๑ ควรที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องวิชานั้นเป็นอย่างดี ๒ ผู้สอนควรจะมีการเตรียมเครื่องมือก่อนทำการสอน ส่วนผู้เรียนเองก็ควรที่จะมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้นด้วยเช่นกัน และมีความสนใจในรายวิชานั้นจริงๆ^{๕๐} ส่วนผู้สอนควรที่จะค้นคว้าหาองค์ความรู้ใหม่ๆ เสมอเพื่อให้ทันตามยุคสมัยของโลกปัจจุบันควรมีการพิจารณาว่าอะไรที่จะสอนไปแล้ว นิสิตจะสามารถนำไปใช้ได้จริงและก่อให้เกิดประโยชน์ที่สามารถนำไปประกอบในการทำงานได้จริง ดูแนวโน้มของนิสิตเป็นสำคัญเข้าใจในความรู้อย่างไรของนิสิตอันจะทำให้ นิสิตสนใจต่อการเรียนเป็นอย่างดีส่วนผู้สอนเองก็จะได้สอนตรงตามความต้องการของนิสิตควรเน้นให้นิสิตได้ลงพื้นที่จริงใช้ภาษา กับเจ้าของภาษาที่แท้จริงดังนั้นนี้ก็จะเป็นการพัฒนาทั้งผู้สอนและตัวนิสิตด้วย^{๕๑} โดยนำสื่อสมัยใหม่ ผสมผสานเนื้อหาประยุกต์ใช้ สอนด้วยสมาร์ทโฟน สื่อสารกัน^{๕๒} ข้อที่อยากให้ปฏิบัติคือครูผู้สอนควรที่

^{๔๖} สัมภาษณ์ พระครูสังฆรักษ์เอกภัทร อภิณโฑ ผศ.ดร., คณบดี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำลูกเกด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๑.

^{๔๗} สัมภาษณ์ พระมหาเผื่อน กิตติโสภโณ ผศ.ดร., รองคณบดี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำลูกเกด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๑.

^{๔๘} สัมภาษณ์ พระวิเชียร ปรีชาโน ดร., อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำลูกเกด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑.

^{๔๙} สัมภาษณ์ รศ.ดร. เรืองเดช ปิ่นเขื่อนขัติย์, อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำลูกเกด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑.

^{๕๐} สัมภาษณ์ ดร. สมร เกษสม, อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำลูกเกด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๑.

^{๕๑} สัมภาษณ์ ดร. ณรงค์ชัย ปิ่นทรายมูล, อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำลูกเกด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๑.

^{๕๒} สัมภาษณ์ ดร. จรรยา อินอ่อง, อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำลูกเกด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๑.

จะมีความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริง และแตกขาญอย่างดี หรือมีความถนัดกับรายวิชาที่ตนเองสอนนั้นจริงๆ^{๕๓} ในเรื่องที่ยากให้มีการปรับปรุงคือการจัดการเรียนการสอนอาจจะยังไม่ค่อยเป็นระบบเท่าที่ควร อย่างที่สองคือด้านคุณภาพของครูบาอาจารย์ ประการที่สามค่าตอบแทนก็เป็นเรื่องสำคัญ ประการที่สี่คือการวัดผลที่ยังไม่เป็นระบบที่แน่นอนเท่าที่ควรเช่นการให้คะแนนควรจะมีขั้นตอนอย่างไรบ้างให้ชัดเจน และอยากให้มีห้องปฏิบัติการในการทดลองที่เกี่ยวกับด้านภาษาโดยตรง และผู้สอนก็จำเป็นที่จะต้องมีการมีประสบการณ์มาพอสมควรในด้านการสอนด้านภาษาศาสตร์^{๕๔}

๗. ท่านมีแนวคิด และข้อเสนอแนะต่อในการที่จะพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ อย่างไรบ้าง

การที่จะพัฒนา แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ ที่สำคัญด้านภาษาการสื่อสารเป็นเรื่องที่ต้องเน้นทั้งผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องวิธีการสอนมีการวางแผนการสอนที่ตรงตามความสนใจของนิสิตที่เข้ามาเรียน ส่วนผู้เรียนก็ควรมีความรู้ความเข้าใจในภาษาเป็นอย่างดี มีประสบการณ์ทางทักษะด้านภาษาศาสตร์บ้างซึ่งจะทำให้เข้าใจไวและเรียนรู้ได้เร็วในด้านต่างๆของภาษาศาสตร์^{๕๕} ส่วนทางด้านการค้นคว้าก็ควรจะมีหนังสือเกี่ยวกับภาษาศาสตร์ที่เพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน หรือครูผู้สอนควรจะมีการแนะนำให้ไปอ่านหนังสือที่ดีที่เห็นว่าจำเป็นต่อผู้เรียนอันจะทำให้ผู้เรียนได้มีความรู้ความเข้าใจที่กว้างขวาง และที่สำคัญนักเรียนเองก็ควรจะต้องมีความกระตือรือร้นในการที่จะค้นคว้าให้มากด้วย^{๕๖} เพราะตัวนิสิตเองควรจะมีการพัฒนาตนเองทั้งด้านการพูดการเขียนการอ่านและการฟังให้บ่อยๆ ค้นคว้าจากตำราหนังสือที่เกี่ยวข้องด้านภาษาศาสตร์ให้มากเพื่อรับรู้องค์ความรู้ใหม่ๆเสมอ ส่วนปัญหาคือ นิสิตส่วนหนึ่งไม่ค่อยมีความใส่ใจในการค้นคว้าหาความรู้ไม่มีความมุ่งมั่นอย่างแท้จริงเท่าที่ควรจะเป็นและการแสดงออกยังมีการจำกัด ส่วนผู้สอนเองก็ยังมีประสบการณ์น้อยไปควรที่จะค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆเพิ่มขึ้น^{๕๗} และช่วยสนับสนุนให้นักเรียนมี

^{๕๓} สัมภาษณ์ ดร. ศิลป์ ราศี, อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำลูกเกด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๑.

^{๕๔} สัมภาษณ์ อาจารย์ เชน นคร, อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำลูกเกด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑.

^{๕๕} สัมภาษณ์ พระครูสังฆรักษ์เอกภัทร อภิณโฑ ผส.ดร., คณบดี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำลูกเกด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๑.

^{๕๖} สัมภาษณ์ พระมหาเผื่อน กิตติโสภโณ ผส.ดร., รองคณบดี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำลูกเกด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๑.

^{๕๗} สัมภาษณ์ พระวิเชียร ปรีชาโน ดร., อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำลูกเกด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑.

การเข้าร่วมในห้องเรียน หรือเข้ามาเรียนตามปกติอย่างสม่ำเสมอจะเป็นการดียิ่ง ^{๕๘} ดังนั้น หากผู้สอนสนใจเน้นในเรื่องเป้าหมายให้ชัดเจนในการสอนผู้เรียนให้มีความเข้าใจในวิชาที่ตัวเองสอน ให้มากเท่าที่จะเป็นไปได้ ส่วนด้านหลักสูตรจำเป็นจะต้องมีการพัฒนาให้มีความทันสมัยไปเรื่อยๆ ผู้สร้างหลักสูตรควรมีความเข้าใจว่าในยุคนี้ด้านภาษาไปถึงขั้นไหนและควรจะมีการพัฒนาแบบไหนบ้าง ส่วนในเรื่องปัญหาของผู้สอนส่วนมากคือ ผู้สอนอาจยังไม่มีผู้เชี่ยวชาญในด้านรายวิชาที่สอน มากเท่าไร ซึ่งอาจไม่ใช่ว่าจะทั้งหมดแต่อาจมีบางส่วนเท่านั้นเท่าที่พอมองเห็น และไม่ค่อยมีความจริงจังหรือเอาใจใส่ในหน้าที่ของตัวเองเท่าไรนัก ส่วนในเรื่องการวัดผลผู้สอนไม่ค่อยเคร่งครัดในการวัดผล ส่วนผู้เรียนก็ยังไม่ค่อยมีความสนใจอย่างจริงจังมากเท่าไร สิ่งเหล่านี้ที่มองเห็นว่ายังเป็นปัญหา ที่อาจจะต้องมีการพัฒนาต่อไป ^{๕๙} ด้วยการเพิ่มวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนให้สมบูรณ์ในห้องเรียน เช่น สมาร์ทบอร์ด อินเทอร์เน็ตและอื่นเพื่อความพร้อมการเรียนการสอน ^{๖๐} ส่วนสิ่งที่อยากให้มีเพิ่มเติมต่อหลักสูตร หรือปัญหาที่ควรแก้ไขคือเรื่องของหนังสือตำราเรียนที่เกี่ยวข้องกับด้าน ภาษาศาสตร์เพื่อให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าอย่างเต็มที่ ครูก็ควรคัดเลือกให้มีความรู้เชี่ยวชาญในรายวิชาที่จะ มาสอนด้วย ^{๖๑} และครูควรจะมีแนวทางเน้นที่จะทำให้นิสิตได้มีแรงจูงใจในการอ่านหนังสือให้มากมี ความขยันค้นคว้าโดยผู้สอนเป็นผู้ที่แนะนำแหล่งข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องอีกอย่างควรจะมีเพิ่มเติม เกี่ยวกับหนังสือเฉพาะด้านสาขาวิชานั้นๆ ให้เพียงพอต่อการค้นคว้าเช่นในห้องสมุด เป็นต้น ^{๖๒} ในด้าน การจัดการเรียนการสอนยังค่อนข้างไม่เต็มที่เท่าไรเนื่องจากว่าตัวนิสิตเองมีพื้นฐานแตกต่างกัน อย่างเช่น นิสิตไทยอาจจะยังไม่ค่อยมีความสามารถในการพูดภาษาเท่าที่ควรอาจจะต้องมีการจัด หลักสูตรเกี่ยวกับการฝึกภาษาเพิ่มเติม ที่สำคัญคือการออกเสียงให้ถูกต้อง และเมื่อเรียนจบจะได้ นำ ความรู้ด้านภาษาไปใช้งานได้จริงตามเป้าหมาย ^{๖๓}

^{๕๘} สัมภาษณ์ รศ.ดร. เรืองเดช ปิ่นเขื่อนขัติย์, อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑.

^{๕๙} สัมภาษณ์ ดร. สมร เกษสม, อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๑.

^{๖๐} สัมภาษณ์ ดร. ณรงค์ชัย ปิ่นทรายมูล, อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๑.

^{๖๑} สัมภาษณ์ ดร. จรรยา อินอ่อง, อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๑.

^{๖๒} สัมภาษณ์ ดร. ศิลา ราศรี, อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๑.

^{๖๓} สัมภาษณ์ อาจารย์ เชน นคร, อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑.

๔.๖ สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของการศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ทำให้ผู้วิจัยได้รับองค์ความรู้ใหม่จากการศึกษาดัง แผนภาพที่ ๔.๑ ดังนี้

แผนภาพที่ ๔.๑ แสดงสรุปองค์ความรู้ใหม่ที่ได้รับจากการวิจัย

จากแผนภาพที่ ๔.๑ แสดงให้เห็นสภาพ ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอน ภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มี ๕ คือ ด้านหลักสูตรการเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และนิสิตได้แสดงความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน

เพราะฉะนั้น สิ่งสำคัญต่อการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ควรมุ่งเน้นในภาคปฏิบัติ และเสริมสร้างประสบการณ์ให้กับนิสิตให้มีความเชี่ยวชาญ และสามารถบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ได้อย่างยอดเยี่ยมในการศึกษาเรียนรู้ พร้อมทั้งมีการส่งเสริมด้านความคิดสร้างสรรค์ สนับสนุนในการคิดทำสิ่งใหม่ๆเสมอ มีระเบียบวินัยตรงต่อเวลา และมีความพร้อมในด้านการสอน มีการเลือกใช้สื่อการสอนที่ทันสมัยน่าสนใจสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ และใช้งานได้สะดวก สอดแทรกด้วยการเสริมสร้างทักษะชีวิตให้นิสิตด้วยการออกไปทำกิจกรรมสู่สังคมต่างนอกสถานที่ และมีการวัดผลและประเมินผลอย่างมีระบบมีขั้นตอนอย่างชัดเจนตรงตามเนื้อหาสาระตามที่จัดการเรียนการสอนจริง และทันสมัยทันต่อเหตุการณ์จริงในสังคมโลกปัจจุบันเป็นสำคัญ

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย” การศึกษาวิจัยในเรื่องนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Research) เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีวัตถุประสงค์คือ ๑) เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒) เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๓) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ประชากร ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาโทที่ศึกษาใน ปี๑-๒ สาขาวิชาภาษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มี จำนวน ๕๙ รูป/คน ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionare) และจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) จากผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน ๙ รูป/คน การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์วิเคราะห์สถิติสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่การหาค่าความถี่และค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สถิติทดสอบค่าที (t-test) และสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) นำเสนอข้อมูลด้วยวิธีการพรรณนาเพื่อหาประเด็นหลักและอธิบายเนื้อหา ผลจากการวิจัยสรุปได้ดังนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง “ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย” สรุปการวิจัยตามลำดับดังนี้

๕.๑.๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

ในการวิจัยเรื่อง ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย สรุป ดังนี้

เพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศชาย มีจำนวน ๕๔ รูป/คน คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๕ รองลงมาเป็นเพศหญิง มีจำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๕ ตามลำดับ

อายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีอายุ ระหว่าง ๒๖-๓๐ ปี มีจำนวน ๒๙ รูป/คน คิดเป็น ร้อยละ ๔๙.๒ รองลงมามีอายุ ระหว่าง ๓๑-๓๕ ปี มีจำนวน ๑๒ รูป/คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๓ มีอายุ ระหว่าง ๒๐-๒๕ ปี มีจำนวน ๑๑ รูป/คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๖ และมีอายุ ๓๖ ปีขึ้นไป มีจำนวน ๗ รูป/คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๙ ตามลำดับ

ระดับระดับชั้นปี พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากอยู่ในระดับปริญญาโท ปี ๑ มีจำนวน ๔๒ รูป/คน คิดเป็นร้อยละ ๗๑.๒ รองลงมาคือปริญญาโท ปี ๒ มีจำนวน ๑๗ รูป/คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๘ ตามลำดับ

๕.๑.๒ ผลการวิเคราะห์ ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผู้วิจัยได้ทำการเสนอผลของการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ทั้ง ๕ ด้าน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๖๒$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ๑) ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = ๓.๖๙$) ๒) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = ๓.๖๓$) ๓) ด้านหลักสูตรการเรียนรู้ ($\bar{X} = ๓.๖๑$) ๔) ด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = ๓.๕๘$) ๕) ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = ๓.๕๗$) ตามลำดับ

๕.๑.๓ ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็น ด้านหลักสูตรการเรียนรู้ ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = ๓.๖๒$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นต่อแนวทางอยู่ในระดับมากและปานกลาง เรียงตามลำดับจากไปหาน้อยดังนี้ ๑)

หลักสูตรการสอนมีเนื้อหาสาระในการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับชั้นปี ($\bar{X} = 3.98$) ๒) หลักสูตรมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการพัฒนานิสิตให้เป็นคนดี เก่งและมีความสุข ($\bar{X} = 3.78$) ๓) หลักสูตรแต่ละระดับชั้นมุ่งพัฒนานิสิตให้รู้จักคิด และแก้ปัญหาชีวิต ($\bar{X} = 3.78$) ๔) หลักสูตรมีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับนิสิต และสภาพแวดล้อมของนิสิต ($\bar{X} = 3.69$) ๕) หลักสูตรมีสาระสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้นิสิตรู้จักการดำเนินชีวิตอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.66$) ๖) หลักสูตรมีเนื้อหากว้างเกินไปทำให้ยากต่อการค้นหาความรู้เพิ่มเติม ($\bar{X} = 3.56$) ๗) ด้านหลักสูตรมีเนื้อหาสาระยากในการเรียนแต่ละชั้นปี ($\bar{X} = 3.27$) และ ๘) หลักสูตรมีเนื้อหาสาระมากเป็นเหตุให้นิสิตเรียนไม่ทัน ($\bar{X} = 3.19$) ตามลำดับ

๕.๑.๔ ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็น ด้านการจัดการเรียนการสอน ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากและปานกลาง เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ๑) มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สอบถาม หรือแสดงความคิดเห็น ในขณะที่ทำการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.80$) ๒) มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.71$) ๓) ผู้สอนมีการเตรียมความพร้อมในการสอนเป็นอย่างดี ในด้านเนื้อหาและแผนการสอนมีความสอดคล้องกับรายวิชาที่สอน ($\bar{X} = 3.61$) ๔) ผู้สอนได้ถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เรียนเป็นอย่างดีและเหมาะสมดี ($\bar{X} = 3.61$) ๕) มีการบูรณาการเนื้อหาหรือกิจกรรมร่วมกับวิชาอื่นๆ พร้อมทั้งสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.54$) ๖) ผู้สอนจัดการบรรยากาศในห้องเรียนให้เกิดความเอื้อต่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.49$) ๗) มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความใฝ่รู้เพื่อพัฒนาตนเอง รู้จักคิด วิเคราะห์ และมีความทักษะในการแก้ไขปัญหา ($\bar{X} = 3.42$) และ ๘) ผู้สอนได้กำหนดเนื้อหาสาระในการสอนในแต่ละครั้งให้เหมาะสมกับเวลาเรียน ($\bar{X} = 3.34$) ตามลำดับ

๕.๑.๕ ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็น ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากและปานกลาง เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ๑) ผู้สอนได้เลือกใช้สื่อการเรียนรู้อะไรหลายในการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.81$) ๒) ผู้สอนนำสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการสอนและทำให้ผู้เรียนเข้าใจง่าย ($\bar{X} = 3.80$) ๓) มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการผลิตและเลือกใช้สื่อในการเรียนการสอนที่เหมาะสม และตรงตามความต้องการ ($\bar{X} = 3.71$) ๔) ผู้สอนได้นำสื่อที่อยู่ในสภาพแวดล้อมห้อง ถิ่นหรือ ห้องเรียนมาใช้สอนได้อย่างเหมาะสมกับรายวิชา ($\bar{X} = 3.71$) ๕) มีการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 3.71$) ๖) มีสื่อ เทคโนโลยี อุปกรณ์ที่มีความทันสมัย น่าสนใจ กระตุ้นให้เกิด

กระบวนการคิด เกิดการใฝ่รู้ เสริมสร้างจินตนาการ และสร้างสรรค์ผลงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.68$) ๗) มีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนที่มีความหลากหลายเหมาะสม และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหารายวิชา ($\bar{X} = 3.66$) และ ๘) มีสื่อธรรมชาติ (พืช สัตว์ สิ่งของ และอื่นๆ) ที่ใช้ประกอบการสอน หรือมีการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการเรียนการสอนที่เหมาะสม และ เอื้อต่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.44$) ตามลำดับ

๕.๑.๖ ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็น ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากและปานกลาง เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ๑) มีการสร้างกระบวนการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ จากกิจกรรมที่หลากหลาย ($\bar{X} = 3.68$) ๒) มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกสถานที่ หรือจากแหล่งการเรียนรู้ภายนอก เช่น ลงพื้นที่เพื่อศึกษาดูงาน เป็นต้น ($\bar{X} = 3.68$) ๓) มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง ($\bar{X} = 3.66$) ๔) มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีการส่งเสริมให้ผู้เรียน มีมนุษยสัมพันธ์และความสามัคคีต่อกัน ($\bar{X} = 3.66$) ๕) มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหา ของหลักสูตร ($\bar{X} = 3.63$) ๖) ผู้สอนได้มีการจัดกิจกรรมแสดงการสาธิตโดยการจำลอง เหตุการณ์บางอย่างให้ผู้เรียน สามารถแก้ไขปัญหาตามสถานการณ์ ($\bar{X} = 3.63$) ๗) มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียน ได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.61$) และ ๘) มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่แทรกไปด้วยคุณธรรม จริยธรรมให้กับผู้เรียน ($\bar{X} = 3.47$) ตามลำดับ

๕.๑.๗ ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็น ด้านการวัดผลและประเมินผล ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากและปานกลาง เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ๑) ได้มีการชี้แจงวิธีการวัดผลและประเมินผลในแต่ละครั้งให้ผู้เรียนทราบ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 3.75$) ๒) ผู้สอนได้ส่งเกรดการประเมินผลคะแนนของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนนำไปแก้ไขปรับปรุง การเรียนของตนเองอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.64$) ๓) ได้มีการวัดผลและประเมินผลอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปกับการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.64$) ๔) มีการวิเคราะห์และนำผลการประเมินที่ได้มาปรับปรุงใช้ในการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพที่ดีมากยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 3.59$) ๕) มีการดำเนินการวัดผลและประเมินผลได้ตรงตามจุดประสงค์ และครอบคลุมการเรียนรู้ทั้งด้านความรู้เจตคติและการปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.58$) ๖) ผู้สอนมีเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลายในการวัดผลและประเมินผลของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.56$) ๗) ผู้สอนมีการแบ่งกลุ่มให้ผู้เรียน

ได้ลงมือทำงานเพื่อประเมินการ ทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = ๓.๕๔$) และ ๘) มีการประเมินผลการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ของนิสิต สอดคล้องกับแผนการเรียนการสอน ($\bar{X} = ๓.๓๔$) ตามลำดับ

๕.๑.๙ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นนิสิตที่มีต่อ ศึกษาแนวทางการ จัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหา จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ทั้ง ๕ ด้าน จำแนกตามเพศ โดยการทดสอบค่าที (t-test) โดยภาพรวม พบว่า นิสิตที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ไม่ แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธและไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

๕.๑.๑๐ การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบ ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอน ภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับชั้นปี โดยการหาค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความ แปรปรวนทางเดียว (Oneway Analysis of Variance: ANOVA) สรุปได้ดังนี้

๑. จำแนกตามอายุ ทั้ง ๕ ด้าน โดยภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้อง หรือไม่เป็นไปตามกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

๒. จำแนกตามระดับชั้นปี ทั้ง ๕ ด้าน โดยภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่ สอดคล้องหรือไม่เป็นไปตามกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

๕.๑.๑๑ ข้อเสนอแนะแนวทาง สรุปได้ดังนี้

๑. ด้านหลักสูตรการเรียนรู้ ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับ นิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย คือ

๑.๑ ควรจะมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยเฉพาะด้านของสาขาวิชาเพื่ออำนวยความสะดวก ค้นหา ข้อมูลต่างๆ และเน้นการเรียนการสอนแบบเข้มงวด

๑.๒ ควรจะมีวิธีการในการหาผู้มีประสบการณ์ที่มีความรู้ความเข้าใจและเชี่ยวชาญใน สาขาวิชาโดยตรงในการเข้ามาสอนในรายวิชาต่างๆอย่างชัดเจน

๑.๓ อยากให้ทางหลักสูตรคัดเลือกผู้มีความรู้ความเข้าใจที่แน่นและเชี่ยวชาญจริงๆ ทางด้านการแนะนำเรื่องการทำวิทยานิพนธ์ทั้งภายในและภายนอกเข้ามาให้เป็นทีปรึกษาแก่นิสิต เฉพาะด้าน และทางหลักสูตรควรจะมีการจัดการเรียนการสอนเพิ่มเกี่ยวกับภาษาเพื่อนิสิตที่ยังมีความรู้ ด้านภาษาที่ยังไม่เพียงพอ

๒. ด้านการจัดการเรียนการสอน ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย คือ

๒.๑ ด้านเครื่องมือในการเรียนการสอนถือว่ายังมีไม่เพียงพอเท่าที่ควร

๒.๒ ควรจะมีวิธีการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างมีความสุข สนุกสนานไม่เครียด

๒.๓ อยากให้มีการปรับปรุงทางการจัดการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการ ช้องนิสิตหรือเหมาะสมกับผู้เรียน มีการพัฒนาวิธีการสอนให้มีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น และตรง ต่อเวลา

๓. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย คือ

๓.๑ สื่อที่นำมาใช้ในการเรียนการสอนยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียนที่ อยากรู้ อยากเห็น

๓.๒ นิสิตส่วนหนึ่งยังไม่รู้จักสื่อทางด้านภาษาศาสตร์มากเพียงพอ

๓.๓ ผู้สอนควรที่จะนำสื่อที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการสอนให้หลากหลายเพื่อกระตุ้นต่อ ความเข้าใจของผู้เรียนให้มากขึ้น เน้นสื่อทางด้านสารสนเทศให้มาก และควรมีการเตรียมสื่อต่างๆ เข้า สอนแก่นิสิตบ่อยๆ

๔. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอน ภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย คือ

๔.๑ ควรให้ครูบาอาจารย์ได้พบปะกับนิสิตมากขึ้น

๔.๒ ควรจะมีการแบ่งช่วงเวลากิจกรรมในห้องเรียนให้ชัดเจน ซึ่งควรเป็นกิจกรรม ที่เกี่ยวกับด้านวัฒนธรรมของภาษา หรือเลือกพื้นที่ที่เหมาะสมในการจัดกิจกรรม

๔.๓ ควรจะมีกิจกรรมการสนทนาในห้องเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน อย่างเสรี ช่วยส่งเสริมให้นิสิตได้มีส่วนร่วมทางด้านการออกแบบกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างเสรีเป็นกันเอง มีกิจกรรมดีๆ ให้นิสิตบ่อยๆ ครั้งอันจะทำให้นิสิตได้ประสบการณ์จากการแสดงออก และจากการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ต่อกันและกันกับเพื่อนๆ

๕. ด้านการวัดผลและประเมินผล ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย คือ

๕.๑ นิสิตไม่เข้าใจในวิธีการประเมินผลของการเรียน ซึ่งทำให้นิสิตไม่ค่อยมีความ กระตือรือร้น หรือใส่ใจต่อปัญหาที่จะเกิดขึ้นที่เป็นผลกระทบต่อการเรียนของนิสิตเอง

๕.๒ ผู้สอนมีวิธีการในการประเมินผลอย่างไร อะไรคือมาตรฐานของการวัดผลที่ แท้จริง

๕.๓ ควรจะมีวิธีการวัดผลอย่างเป็นขั้นเป็นตอนที่ชัดเจน โดยมีการแสดงการวัดผลให้นิสิตได้รับรู้และเข้าใจในเกณฑ์การให้คะแนน เพื่อให้ให้นิสิตได้รับรู้และนำไปแก้ไขในส่วนที่บกพร่อง ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่นิสิตเป็นอย่างมาก

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่อง “ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย” ได้ข้อสรุปที่เป็นประเด็นสำคัญ และความน่าสนใจในการนำมาอภิปรายผล ดังนี้

๕.๒.๑ อภิปรายผลความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อ ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในแต่ละด้าน ดังนี้

๑. ผลรวมทั้ง ๕ ด้าน พบว่า นิสิตมีความคิดเห็นต่อ แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ อยู่ในระดับมาก สำหรับผลการพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูง รองลงมา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรการเรียนรู้ ด้านการวัดผลและประเมินผล และ ด้านการจัดการเรียนการสอนตามลำดับ

๒. ด้านหลักสูตรการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ได้แก่ หลักสูตรการสอนมีเนื้อหาสาระในการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับชั้นป มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการพัฒนานิสิตให้เป็นคนดี เก่งและมีความสุข ในแต่ละระดับชั้นปมุ่งพัฒนานิสิตให้รู้จักคิด และแก้ปัญหาชีวิต มีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับนิสิต และสภาพแวดล้อมของนิสิตที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน หลักสูตรมีสาระสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้นิสิตรู้จักการดำเนินชีวิตอย่างเพียงพอตามความเป็นจริง ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ทิพวรรณ นันตระกูล** ปัจจัยที่เป็นสาเหตุให้นักเรียนเลือกที่จะเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องนั้น ในด้านความคาดหวังในการเรียนนักศึกษาส่วนใหญ่มีความคาดหวังว่าจะสามารถพัฒนาทักษะ และบุคลิกภาพได้อย่างถูกต้องมากที่สุดรองลงมาคือ ทำให้เป็นผู้มีความสามารถที่จะเป็นผู้วิเคราะห์ และตัดสินใจได้อย่างมีเหตุผลได้รับความรู้ในสาขาวิชาที่เรียนสามารถทำคะแนนได้ดีและสามารถเรียนต่อในระดับที่สูงต่อไปได้ เมื่อจบการศึกษาแล้วจะหางานทำได้ง่ายในด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการประกอบอาชีพนั้นนักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง ที่ได้ศึกษานั้นจะทำให้มีความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพมีความมั่นคงในการประกอบ

อาชีพมาก เมื่อจบการศึกษาไปแล้วสามารถประกอบอาชีพได้หลายสาขา สามารถประกอบอาชีพได้หลายสาขาหาความรู้เพิ่มเติมสามารถหาอาชีพอื่นเสริมได้^๑

๓. ด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สอบถาม หรือแสดงความคิดเห็น ในขณะที่ทำการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ส่วนผู้สอนมีการเตรียมความพร้อมในการสอนเป็นอย่างดี ในด้านเนื้อหาและแผนการสอนมีความสอดคล้องกับรายวิชาที่สอน ผู้สอนได้ถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เรียนเป็นอย่างดีและเหมาะสมดี มีการบูรณาการเนื้อหาหรือกิจกรรมร่วมกับวิชาอื่นๆ พร้อมทั้งสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในการจัดการเรียนการสอน มีการจัดการบรรยากาศในห้องเรียนให้เกิดความเอื้อต่อการเรียนรู้ มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความใฝ่รู้เพื่อพัฒนาตนเอง รู้จักคิด วิเคราะห์ และมีทักษะในการแก้ไขปัญหา ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พนมวรรณ วุฒิสาร** ครูสอนการศึกษามากกว่าร้อยละ ๘๐ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนสร้างความรู้ ค้นพบข้อความรู้ด้วยตนเอง ๕๐ คือ การแบ่งกลุ่มอภิปราย การค้นคว้าทำรายงาน และการบรรยายประกอบการใช้สื่อ ส่วนการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนการสาธิต การเชิญวิทยากรมาบรรยาย มีการใช้น้อยกว่าร้อยละ ๑๕ ส่วนการจัดการ วัตถุประสงค์ ประเมินผล จะเน้นพฤติกรรม การเรียนรู้ ๓ ด้านคือ พุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย เป็นอันดับ ๑ ด้านทักษะพิสัย เป็นอันดับ ๒ และด้านจิตพิสัย เป็นอันดับ ๓^๒

๔. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ผู้สอนได้เลือกใช้สื่อการเรียนรูที่หลากหลายในการเรียนการสอน โดยการนำสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการสอนและทำให้ผู้เรียนเข้าใจง่ายใช้ในการสอน มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการผลิตและเลือกใช้สื่อในการเรียนการสอนที่เหมาะสม และตรงตามความต้องการ ส่วนผู้สอนได้นำสื่อที่อยู่ในสภาพแวดล้อมห้องเรียนหรือห้องเรียนมาใช้สอนได้อย่างเหมาะสมกับรายวิชา โดยมีการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีสื่อ เทคโนโลยี อุปกรณ์ที่มีความทันสมัย น่าสนใจ กระตุ้นให้เกิดกระบวนการคิด เกิดการใฝ่รู้ เสริมสร้างจินตนาการ และสร้างสรรค์ผลงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนที่มีความหลากหลายเหมาะสม และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหาวิชา ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับหนังสือของ **วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา** ผู้สอนควรรู้จักเลือกอุปกรณ์ประกอบการสอนให้สอดคล้องกับบทเรียน

^๑ทิพวรรณ นันตระกูล, “ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของนักศึกษาที่เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง ระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่”, **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต**, (สาขาอาชีวศึกษา) (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๔), หน้า ๕๒-๕๓.

^๒พนมวรรณ วุฒิสาร, “สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชน จังหวัดเชียงใหม่”, **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๔), หน้า ๑๓๑.

อุปกรณ์ที่จำเป็นในการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษาได้แก่หนังสือเอกสารประกอบการเรียนการสอน สื่อโสตทัศนูปกรณ์ของจริงภาพเครื่อง บันทึกลักษณะเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะภาพยนตร์โทรทัศน์วงจรปิดวีดิทัศน์คอมพิวเตอร์ช่วยสอนการนำเสนอทางคอมพิวเตอร์เป็นต้น^๓

๕. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีการสร้างกระบวนการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ จากกิจกรรมที่หลากหลาย มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกสถานที่ หรือจากแหล่งการเรียนรู้ภายนอก เช่น ลงพื้นที่เพื่อศึกษาดูงาน เป็นต้น มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีการส่งเสริมให้ผู้เรียน มีมนุษยสัมพันธ์และความสามัคคีต่อกัน มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาของหลักสูตร ผู้สอนได้มีการจัดกิจกรรมแสดงการสาธิตโดยการจำลอง เหตุการณ์บางอย่างให้ผู้เรียน สามารถแก้ไขปัญหาตามสถานการณ์ มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียน ได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระมหาชนแดน สมบุตร** กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นปัจจัย ที่สำคัญ ที่จะส่งผลให้การเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นไปตามจุดมุ่งหมาย และบรรลุวัตถุประสงค์ ที่ได้ ตั้งใจไว้คือผู้เรียนได้รับความรู้มีคุณสมบัติ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่ตั้งใจไว้ในหลักสูตร หรือการจัดการเรียนการสอนคือ จัดกิจกรรม โดยวิธีต่างๆ อย่างหลากหลาย ที่มุ่งให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ อย่างแท้จริง เกิดการพัฒนาตน และสั่งสม คุณสมบัติ คุณลักษณะ ที่จำเป็นสำหรับการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมของประเทศชาติ^๔

๖. ด้านการวัดผลและประเมินผล อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ได้มีการชี้แจงวิธีการวัดผลและประเมินผลในแต่ละครั้งให้ผู้เรียนทราบ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดผลและประเมินผล ผู้สอนได้ส่งเกรดการประเมินผลคะแนนของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนนำไปแก้ไขปรับปรุง การเรียนของตนเองอย่างต่อเนื่อง ได้มีการวัดผลและประเมินผลอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปกับการเรียนการสอน มีการวิเคราะห์และนำผลการประเมินที่ได้มาปรับปรุงใช้ในการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพที่ดีมากยิ่งขึ้น มีการดำเนินการวัดผลและประเมินผลได้ตรงตามจุดประสงค์ และครอบคลุมการเรียนรู้ทั้งด้านความรู้เจตคติ และการปฏิบัติ ผู้สอนมีเครื่องมือ และวิธีการที่หลากหลายในการวัดผลและประเมินผลของผู้เรียน ผู้สอนมีการแบ่งกลุ่มให้ผู้เรียนได้ลงมือทำงานเพื่อประเมินการ ทำงานเป็นทีม ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับหนังสือของ **สมศักดิ์ ลินธูรเวชญ์** การวัดผลและ

^๓วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, **ความเป็นครูและจรรยาบรรณวิชาชีพอาจารย์ระดับอุดมศึกษา**, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๓), หน้า ๑๓.

^๔พระมหาชนแดน สมบุตร, “ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม และบาลี สำนักเรียนในกรุงเทพมหานคร”, **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, ๒๕๔๙), หน้า ๘๐.

ประเมินผลการเรียนการสอนมีหลักการดำเนินงานดังนี้ ๑) จัดทำหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติการวัดและประเมินผล ๒) บุคลากรทุกคนทั้งครูผู้สอนนักเรียนผู้ปกครอง ได้มีส่วนร่วมปฏิบัติการ วัดผล และประเมินผล เป็นมาตรฐานเดียวกัน ตามหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติ ๓) วัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ควบคุมการเรียนการสอน โดยการวัดและประเมินผลความประพฤติ พฤติกรรม การเรียน การร่วมกิจกรรม และผลงานของผู้เรียน ๔) นำผลการวัดและประเมินผล มาพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาการเรียนรู้อื่นๆ ได้ด้วย

๕.๓ องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

ผลจากการวิจัยในครั้งนี้ สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของแนวทางการจัดการเรียนการสอน ที่มีต่อศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มี ๕ คือ ด้านหลักสูตรการเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และนิสิตได้แสดงความคิดเห็นในระดับมากทุกด้าน

ฉะนั้น แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ควรมุ่งเน้นในภาคปฏิบัติ และเสริมสร้างประสบการณ์ให้กับนิสิตให้มีความเชี่ยวชาญ และสามารถบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ในการศึกษาเรียนรู้ พร้อมทั้งมีการส่งเสริมด้านความคิดสร้างสรรค์ สนับสนุนในการคิดทำสิ่งใหม่ๆ เสมอ มีระเบียบวินัยตรงต่อเวลา และมีความพร้อมในด้านการสอน มีการใช้สื่อการสอนที่ทันสมัยน่าสนใจ สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ และใช้งานได้สะดวก สอดแทรกด้วยการเสริมสร้างทักษะชีวิตให้นิสิตด้วยการออกไปทำกิจกรรมสู่สังคมนอกสถานที่ต่างๆ และมีการวัดผลและประเมินผลอย่างมีระบบมีขั้นตอนอย่างชัดเจนตรงตามเนื้อหาสาระตามที่จัดการเรียนการสอนจริง และทันสมัยทันเหตุการณ์จริงในสังคมโลกปัจจุบัน

๕.๔ ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งมีข้อเสนอแนะที่ควรปรับปรุงจากผลวิจัย และจากความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งสรุปประเด็นได้ ดังนี้

๕.๔.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑. ควรมีเป้าหมายด้านหลักสูตร ที่มีวัตถุประสงค์ที่เน้นการบริหารจัดการเพื่อพัฒนา นิสิตนักศึกษาเป็นหลักสำคัญตามหลักนโยบายที่มีให้อย่างชัดเจน

^๕ สมศักดิ์ สินธุเวชญ์, การวัดและประเมินผลการเรียนรู้, (กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, ๒๕๔๕),

๒. ควรเปิดโอกาสให้ทางด้านนิสิตได้มีความเห็นในการมีส่วนร่วมคิดในการพัฒนาในด้านต่างๆตามความเหมาะสม

๓. ควรจะให้มิกหลักการที่ชัดเจนในการคัดเลือกผู้ที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรเฉพาะด้านตามสาขาวิชาที่เชี่ยวชาญเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดตามความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร

๔. ควรจะมีเทคนิคการคิดทำกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อนำ เพื่อชักชวนนิสิตให้เกิดความเข้าใจในทิศทางการพัฒนาองค์ความรู้ต่างๆจากความคิดสร้างสรรค์

๕. ควรมีกิจกรรมการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการใช้สื่อที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้จากการคิดวิเคราะห์จากประสบการณ์โดยตรงจากตัวสื่อต่างๆในปัจจุบัน และอดีต

๖. ควรจะมีช่องทางที่ชัดเจนที่จะให้นิสิตได้ติดตามประเมินผล การดำเนินงานให้คะแนนจากผลการเรียนการสอนได้อย่างง่าย

๗. ควรมีช่องทางในการติดตามผลงานต่างๆของทางทุกระบบที่ทันสมัยซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อนิสิตนักศึกษา และผู้ที่สนใจเข้ามศึกษา

๕.๔.๒ ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

หากมีการวิจัยเกี่ยวกับ “ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย” ในครั้งต่อไปผู้วิจัยขอเสนอแนะการดำเนินการวิจัยในลักษณะต่อไปนี้

๑. ควรศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมแนวทางที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนในด้านภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มีการสัมภาษณ์ เชิงลึกกับคณาจารย์จากนอกมหาวิทยาลัย หรือผู้ที่เชี่ยวชาญอื่นๆที่เกี่ยวข้องให้หลากหลายยิ่งขึ้น

๒. ควรดำเนินการวิจัยในลักษณะของการจัดการเรียนการสอนในเชิงแบบการมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมกระบวนการพัฒนาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้จากการเรียนการสอนต่อการพัฒนานิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. ควรศึกษาสภาพปัญหา และวิธีการในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่นิสิตต้องการ และตอบสนองความพึงพอใจของนิสิตที่เข้ามาศึกษาในสาขาวิชาที่ตนเลือก

๔. ควรศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนการสอนเพื่อการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ให้เกิดขึ้นเพื่อการส่งเสริมคุณภาพ และประสิทธิภาพให้มากยิ่งขึ้นของหลักสูตรการเรียนรู้ด้านภาษา

บรรณานุกรม

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ

พระพรหมคุณาภรณ์. (ป.อ.ปรยุตโต). พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม. พิมพ์ครั้งที่ ๑

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ด้านสุทธาการพิมพ์, ๒๕๔๒.

_____. พุทธธรรม ฉบับปรับปรุงขยาย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗.

_____. พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑.

_____. พุทธวิธีในการสอน. กรุงเทพมหานคร: บริษัท สหมิตรพรินต์ติ้งแอนด์พลีลิสซิง จำกัด, ๒๕๕๑.

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ

(๑) หนังสือ :

กระทรวงศึกษาธิการ. การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลี. กรุงเทพมหานคร : กรมการศาสนา, ๒๕๔๒.

_____. นิยามคำศัพท์หลักสูตร. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, ๒๕๕๓.

_____. คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๔๗.

เกษิณี ผลประพฤติ. พฤติกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ๑. จันทบุรี : สถานีราชภัฏรำไพพรรณี, ๒๕๔๓.

กรมวิชาการ. มื่อการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑. กรุงเทพมหานคร : กรม วิชาการ, ๒๕๒๑.

_____. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๔๖. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๖.

กมล ภูประเสริฐ. การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. กรุงเทพมหานครเสริมสินพรี่เพรส ซิสเต็ม, ๒๕๔๗.

กฤษมันต์ วัฒนารงค์. เทคโนโลยีเทคนิคศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อุตสาหกรรมการพิมพ์, ๒๕๕๐.

กิตติ รัตนราชิ. **สื่อการสอนและฝึกอบรม : จากสื่อพื้นฐานถึงสื่อดิจิทัล**. กรุงเทพมหานคร :

โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๔.

กระทรวงศึกษาธิการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. **แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การ

เกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด, ๒๕๕๒.

กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์. **วิทยาสารานุกรม**. กรุงเทพมหานคร: แพร่พิทยา, ๒๕๐๖.

กำชัย ทองหล่อม. **หลักภาษาไทย**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท รวมสาส์น (๑๙๗๗) จำกัด, ๒๕๔๐

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. **ภาษาศาสตร์เบื้องต้น**. กรุงเทพมหานคร:

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๒.

จันทราณี สงวนนาม. **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : บริษัทบุ๊ค

พอยท์ จำกัด, ๒๕๕๑.

จินดา เสงี่ยมบูรณ์. ผศ. **ภาษาศาสตร์เบื้องต้น**. กรุงเทพมหานคร: สุวีริสาส์น, ๒๕๔๒.

ชาญชัย ยมดิษฐ์. **เทคนิคและวิธีการสอนร่วมสมัย**. กรุงเทพมหานคร : หลักพิมพ์, ๒๕๔๘.

ชุตีระ ระบอบ และคณะ **ระเบียบวิธีวิจัย**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต,

๒๕๕๒.

ทิตนา แคมมณี. **ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**.

กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๐.

_____. **ศาสตร์การสอน**. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๕.

_____. **การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ : แนวคิดวิธีและเทคนิคการสอน**. กรุงเทพฯ

มหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๔.

_____. **ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพฯ

มหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๘.

_____. **ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพฯ

มหานคร: บริษัทด้านสุทธาการพิมพ์ จำกัด, ๒๕๕๓.

นวลจิตต์ เขวกิรติพงศ์. **การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. กรุงเทพมหานคร:สำนักงาน

ปฏิรูปการศึกษา, ๒๕๔๕.

นันทนา รณเกียรติ. **สัทศาสตร์ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย

ธรรมศาสตร์, ๒๕๔๘.

นิตา ศักดิ์เดชนันต์และคณะ. **ภาษาศาสตร์ สำหรับครู**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อักษรไทย, ๒๕๒๖.

บุญชุม ศรีสะอาด. **การพัฒนาการสอน**. กรุงเทพมหานคร : ชมรมเด็ก, ๒๕๔๑.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี, ๒๕๔๒.

_____. จิตวิทยาอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี, ๒๕๔๗.

_____. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ, ๒๕๔๖.

_____. เทคนิคและการสอนอาชีวศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ดี, ๒๕๕๔.

_____. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร: บริษัท พิมพ์ดี จำกัด, ๒๕๕๓.

ปรัชญา เวสารัชช์. หลักการจัดการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักปฏิรูปการศึกษา, ๒๕๔๕.

ประทีป เมธาคณวุฒิ. หลักสูตรอุดมศึกษา:การประเมินและการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร : นิชิน
แอดเวอร์ไทซิงกรุ๊ป, ๒๕๔๕.

ประเวศ วะสี. กระบวนการแก้ปัญหาตามหลักอริยสัจ ๔. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลง
กรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๐.

เปลื้อง ณ นคร. ภาษาวรรณนา. กรุงเทพมหานคร: บริษัทสำนักพิมพ์ข้าวพอง จำกัด, ๒๕๔๒.

พิมพ์พรรณ เทพสุเมธานนท์ และคณะ. ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาจิตวิทยาและเทคโนโลยีการศึกษา.
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๙.

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต). กระบวนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาคนสู่ประชาธิปไตย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มูลนิธิพุทธธรรม, ๒๕๔๓.

พระมหาอุดรสุทธิญาณ. ภาษากับการสื่อสาร. กรุงเทพมหานคร: หจก. ไทยรายวันการพิมพ์, ๒๕๕๐.

พระยาอนุมานราชธน. นิรุกติศาสตร์. พระมหานคร: ส่วนท้องถิ่น, ๒๕๑๐.

ภาวิดา ธารศรีสิทธิ. การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร : สำนัก
พิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๐.

_____. การจัดและการบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
รามคำแหง, ๒๕๕๐.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ภาษาศาสตร์เบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหา
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗.

รศ. นิลรัตน์ กลิ่นจันทร์. รายชื่อนิสิตปริญญาโท ปี ๑-๒. สาขาภาษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ภาคการศึกษาที่ ๑, ๒๕๖๐.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๖. กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญ
ทัศน์, ๒๕๔๖.

_____. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒. กรุงเทพมหานคร: บริษัทนานมี
บุ๊ค พับลิเคชันส์ จำกัด, ๒๕๔๖.

- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. การบริหารงานงานวิชาการการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยทักษิณ, ๒๕๕๐
- รุจิรี ภูสาระ และจันทราณี สงวนนาม. การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย, ๒๕๔๕.
- เรืองเดช ปิ่นเชื่อนชัย. ภาษาศาสตร์ภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๑.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. การพัฒนาการเรียนการสอนทางอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาอุดมศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๓.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. การพัฒนาหลักสูตรแบบครบวงจร. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, ๒๕๔๓.
- วีระวัฒน์ พูลทวี. การสอนสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๓๘.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. “แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ”. กรุงเทพมหานคร : ต้นอ้อ ๑๙๙๙ จำกัด, ๒๕๔๒.
- วีโลวรรณ ขนิษฐนันท์. รศ.ดร. ภาษาและภาษาศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : สำนักมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๒๗.
- _____. ภาษาและภาษาศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๒๗.
- วรวรรณ ศรียาภัย. ภาษาศาสตร์ภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สัมปชัญญะ, ๒๕๕๖.
- วิโรจน์ อรุณมานะกุล. ทฤษฎีภาษาศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาภาษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๕.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. ความเป็นครูและจรรยาบรรณวิชาชีพอาจารย์ระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๓.
- ศิริเดช ลิขิตะ. ชุดเครื่องมือการประเมินตนเองของครุมีอาชีพ. กรุงเทพมหานคร : เอ็กซ์เปอร์เนทบุ๊ก, ๒๕๔๖
- ศิรินาถ สุดใจนาถ. คู่มือการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพตามแนวทางปฏิรูปการเรียนรู้และเขียนแผนการสอนประเภทวิชาคหกรรม. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาชีวศึกษา ๔, ๒๕๔๘.
- สมิตร คุณานุกร. การบริหารโรงเรียนด้านวิชาการ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, ๒๕๔๐.
- สายหยุด จำปาทอง. แนวคิดในการพัฒนางานทางวิชาการของวิทยาลัยครู. กรุงเทพมหานคร : กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๓๑.

สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย. **ประมวลเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของทบวงมหาวิทยาลัยและหนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๓.

สังัด อุทรานันท์. **เทคนิคการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ.** กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาการบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๒.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. **แผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๔๙.** กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, ๒๕๔๒.

สมศักดิ์ คงเที่ยง. **หลักการบริหารการศึกษา.** กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๒.

สุราษฎร์ พรหมจันทร์. **ยุทธวิธีในการเรียนการสอนวิชาเทคนิค.** ฉบับปรับปรุง. กรุงเทพมหานคร : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, ๒๕๕๐.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. **กระทรวงศึกษาธิการ. แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑. พิมพ์ครั้งที่ ๒.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, ๒๕๕๓.

สุวิมล ว่องวาณิช. **การประเมินการปฏิบัติงาน.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์, ๒๕๕๐.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. **รายงานการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน.** กรุงเทพมหานคร : บริษัท เพลินสตูดิโอ จำกัด, ๒๕๕๑.

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. **วิธีจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด.** กรุงเทพมหานคร : ภาควิชา, ๒๕๕๕.

สมศักดิ์ สันธูเวชญ์. **การวัดและประเมินผลการเรียนรู้.** กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, ๒๕๕๕.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. **แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, ๒๕๕๑.

สมยศ ต่ายแก้ว. **การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการประเมินตามสภาพจริง.** เชียงใหม่ : โรงพิมพ์แสงศิลป์. ๒๕๕๑.

สุมิตร คุณานุกร. **การบริหารโรงเรียนด้านวิชาการ.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, ๒๕๔๐.

สัน ธรรมบำรุง. **หลักการนิเทศการสอนวิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์. เพชรบุรี :** สำนักพิมพ์คอมแพคท์ พรินท์ จำกัด, ๒๕๔๘.

สาโรช บัวศรี. **การศึกษาและจริยธรรม**. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ลักษณ์, ๒๕๔๙.

สุรพงษ์ คงสัตย์. **ภาษาอังกฤษศึกษาแนวคิดและหลักไวยากรณ์**. นครราชสีมา: ร้านช่างมนก๊อปปี้ และร้านเอสทีเคก๊อปปี้, ๒๕๕๖.

สุจริตลักษณ์ ดีผดุง. **ทฤษฎีวาทกรรมสัมพันธ์**. นครปฐม: สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนา การชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๓๕.

สมทรง บุรุษพัฒน์. **สรีรวิทยาการวิเคราะห์ระบบเสียง**. กรุงเทพมหานคร: สหกรรมมิก, ๒๕๓๖.

สิน พันธุ์พินิจ. **เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทจูนพับลิชชิ่ง จำกัด, ๒๕๔๗.

อาภรณ์ ใจเที่ยง. **หลักการสอน (ฉบับปรับปรุง)**. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, ๒๕๕๐.

อมรชัย ตันติเมธ และคณะ. **เทคนิคและกระบวนการในการสอนระดับอุดมศึกษา**. ใน **รายงานการประชุมทางวิชาการ เรื่อง การพัฒนาการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา**.

กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๔.

แอนเดอร์สัน. อาร์. เอฟ. **“การพัฒนาสื่อมวลชนสำหรับนักเรียน”**. นิวเจอร์ซีย์ : ฮาร์โคเวอร์ เทกบุคส์, ๒๕๓๘.

อรัญญ์ มุลคม, **“Child Centre : Storyline Method : การบูรณาการหลักสูตรและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง”**. กรุงเทพมหานคร : ที. พี. ฟรันทท์ จำกัด, ๒๕๔๒.

อุดม วโรตม์ลิขิตดิษฐ์. ศ.ดร. **ภาษาศาสตร์เหมาะสมย์เบื้องต้น**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๕.

_____. **ศ. ภาษาศาสตร์เบื้องต้น**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๗.

(๒) วิทยานิพนธ์/รายงานวิจัย :

จุฑารัตน์ อินทะแสน. **“การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนนำร่องการใช้หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา ๕”**. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิต วิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๕.

ฉวีวรรณ สุวรรณภา. **“การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเพื่อเสริมทักษะการคิด ในรายวิชาสัมมนา สังคมศึกษา ของนิสิตสาขาวิชา สังคมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัยวิทยาเขตแพร่”**. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาวิทยาลัย**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๘.

ชัชวาล แสงแก้ว. **“การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในวิทยาลัยการอาชีพนวมินทรราชินี แม่ฮ่องสอน”**, **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาวิทยาลัย**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๙.

ชาลี ทิวาวงศ์. “ศึกษาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียน
โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ
ประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา ๕”. **งานวิทยานิพนธ์ครุศาสตร์.บัณฑิตวิทยา
ลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๗.**

ทิตาการ คำประโคน. “สภาพ ปัญหา และแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสู่
ประชาคมอาเซียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๗”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาวิทยลัย. บัณฑิต
วิทยลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๕๘.**

ทิพวรรณ นันตระกูล. “ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของนักศึกษาที่เข้าศึกษาต่อในหลักสูตร
การศึกษาต่อเนื่อง ระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่”.
**วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยลัย :
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๔.**

ธนจันทร์ สรรค์วงศ์. “การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ จากการใช้บาทบาทสมมติของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ที่มีบุคลิกภาพเก็บตัวและแสดงตัว”. **งานวิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา. บัณฑิตวิทยลัย :
มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๔๓.**

นงลักษณ์ ตระกูลวงศ์ “ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน สาขางานบัญชีของนักเรียน
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ ๓ โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพาณิชย์การ”.
**วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,
๒๕๔๙.**

นันทพร จุลพันธ์. “การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในวิชาสังคมศึกษา สำหรับ
นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนปิ่นสร้อยแยลส์วิทยลัย”. **การค้นคว้า
แบบอิสระ ศึกษาศาตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,
๒๕๔๗.**

นวลจันทร์ สันวรรณ. “สภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่ง
ประสบการณ์ภาษาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดลำปาง”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๓๘.**

- บรรจพร แยมละมูล. “ปัญหาและแนวทางการบริหารจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต ๑”. **งานวิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต**. คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๕๓.
- ปัญญา ดำสุวรรณ. “ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสระแก้ว”. **งานวิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาแนะแนว**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๓๙.
- พระครูสังฆรักษ์จักรกฤษณ์ ฐิริปัญญา. “ศึกษาทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารกิจการคณะสงฆ์(ปบส)”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑.
- พระมหาบุญชัย ปภัสสรเมธี (จูแวน). “ศึกษาสภาพการดำเนินงานการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลีของสำนักเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร”. **ปริญญานิพนธ์การบริหารการศึกษามหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๕๑.
- พิสุทธิพงศ์ เอ็นดู. “ทฤษฎีไวยากรณ์ปริวรรตที่มีผลต่อการแก้ปัญหาการวิเคราะห์โครงสร้างประโยคภาษาอังกฤษใจความเดียวของนักศึกษาในระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสุรินทร์”. **รายงานวิจัย**. นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน, ๒๕๕๗.
- พนมวรรณ วุฒิสาร. “สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชน จังหวัดเชียงใหม่”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๔.
- พระมหาชนแดน สมบุตร. “ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม และบาลี สำนักเรียนในกรุงเทพมหานคร”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, ๒๕๔๙.
- รัตน์วลี แก้วม่วง. “ปัญหาและแนวทางการแก้ไขการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา ของครูในอำเภอดอนนาค สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต ๒”. **งานวิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๕๔.

- วินัย บุญศรี. “การพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนมูลนิธิวัดศรีอุบลรัตนาราม อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี”. **การศึกษาค้นคว้าอิสระ : ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๔๖.
- วัลภา ประสานสิน. “การศึกษาปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการสอนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนโสตศึกษา”. **งานวิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต**. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๔๐.
- ศนิชา เลิศการ. “ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ”. **การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๗.
- สุวัช เกียรติมนิรัตน์. “การจัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่”. **วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๓๘.
- สนอง พรวิเศษศิริกุล. “การพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนปทุมรัตน์พิทยาคม อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด”. **การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๔๗.
- สมศิริ สุระประเสริฐ. “ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรีเขต ๑”. **งานวิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต**. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๔๙.
- อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง อ่างถึงใน ปรีชัย โลชัย. “การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามทัศนะของหัวหน้างานวิชาการสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลาเขต ๒”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, ๒๕๕๒.
- อภิชัย กุลชา. “ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมในจังหวัดสมุทรปราการ”. **ปริญญานิพนธ์การบริการการศึกษามหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ, ๒๕๓๖.

อำพันธ์ เรือแก้ว. “การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนเวียงเจดีย์วิทยา อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน”. การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๗.

อภิชาติ แพทย์พงษ์. “ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ”, งานวิจัย, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, ๒๕๔๙.

อัจฉรา ศรีมูล. “ปัญหาการสอนภาษาอังกฤษของครูในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต ๒”. งานวิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๕๑.

(๓) วารสาร :

บุญเลี้ยง ทุมทอง. “การวัดและประเมินผลสำหรับครูมืออาชีพ”. วารสารวิชาการ กรมวิชาการ. ๒๕๔๕.

โสภณ โสมดี และอภันตรี โสตะจินดา. “การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารวิชาการ. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๑ มกราคม ๒๕๔๕.

(๔) เอกสารอัดสำเนา/บทความ :

กรมวิชาการ. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑, ๒๕๕๑.

คณาจารย์ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา. เอกสารประกอบการสอน เรื่องการสื่อการสอน เล่ม ๑,๒. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๓๙.

คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้. (ร่าง) การปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด., ๒๕๔๓, เอกสารอัดสำเนา.

ประสิทธิ์ กาพย์กลอน, การศึกษาภาษาไทยตามแนวภาษาศาสตร์, ๒๕๑๙.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. เอกสารประกอบการสอนการใช้ภาษาไทย. นนทบุรี:มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, ๒๕๓๙.

_____. เอกสารการสอนชุดวิชาวิทยาการการสอน. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, ๒๕๔๒.

มยุเรศ รัตนานิคม. เอกสารประกอบการสอนรายวิชาภาษาศาสตร์สำหรับครูสอนภาษา. สกลนคร: ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏสกลนคร, ๒๕๔๒.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. เอกสารสอนชุดวิชา ภาษาไทย๑. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, ๒๕๓๗.

รศ. นิรัตน์ กลิ่นจันทร์. **รายชื่อนิสิต ปริญญาโท**. สาขาภาษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ภาคการศึกษาที่ ๑, ปีการศึกษา ๒๕๖๐. เรื่องวิทยุ นนทะภา และคณะ. “เอกสารประกอบการสอน วิชาเลือกและเทคโนโลยีการสอน หลักสูตร” **ประกาศนียบัตรบัณฑิตทางการสอน**, ๒๕๔๐.

รัชนิกร ทองสุข. “**เอกสารประกอบการสอนวิชา สารสนเทศเพื่อการสอนสังคมศึกษา**”. เชียงใหม่ : ภาควิชามัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๓.

ศิริพร มณีชูเกตุ. **เอกสารประกอบการสอน ภาษาศาสตร์เบื้องต้น (๒๐๙๒๐๑)**. สาขาวิชา ภาษาศาสตร์ ภาควิชาภาษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร, ๒๕๔๒.

สุราษฎร์ พรหมจันทร์. **เอกสารประกอบการสอนวิชายุทธวิธีการเรียนการสอนวิชาเทคนิค**. ฉบับปรับปรุง. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, ๒๕๕๐.

สุพิศ ทองมาก. **หลักการสอน**. เอกสารประกอบการสอน ภาควิชาหลักสูตรและการสอน. คณะวิชา ครุศาสตร์ : สำนักส่งเสริมวิชาการสถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์, ๒๕๓๖.

(๕) อิเล็กทรอนิกส์ :

ดร.พิสุทธิพงศ์ เอ็นดู. **งานวิจัย**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://fatsurin.mn.ac.th/itc2017/?name=page&file=page&op=adv> [๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๐].

ผศ.เกรียงศักดิ์ พลอยแสง. การศึกษาปัญหาการใช้ภาษาไทยของนิสิตชาวต่างประเทศ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. **รายงานการวิจัย** [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://www.google.co.th/search?rls=ig&source=hp&ei=XkuaW4DNG8rXvgSm5JK4CQ&q> [๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐].

ภาควิชาภาษาศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทฤษฎีภาษาศาสตร์. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://pioneer.chula.ac.th/~awrote/courses/ling-theo/lingtheo59.pdf> [๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๐].

วรรณ จิตโรจน์ไพบูลย์. การสังเคราะห์งานวิจัยทางภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา. **ปริญญานิพนธ์**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://www.google.co.th/search?rls=ig&ei=HUeaw9H6J5PQvQTLqbTAAw&q> [๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐].

วิโรจน์ อรุณมานะกุล. ภาควิชาภาษาศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทฤษฎีภาษาศาสตร์.

[ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://pioneer.chula.ac.th/~awirote/courses/lingtheo/lingtheo57.pdf> [๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐].

สุวิไล เปรมศรีรัตน์. ภาษาศาสตร์ประยุกต์เพื่อการพัฒนา: พื้นคน พื้นภาษาในภาวะวิกฤต.

[ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.lc.mahidol.ac.th/lcjournal/FullPaper/JL C32-2-Suwilai-PS.pdf> [๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐].

(๖) สัมภาษณ์ :

สัมภาษณ์ พระครูสังฆรักษ์เอกภัทร อภินโนโท ผศ.ดร., คณบดี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ๑๙ มีนาคม, ๒๕๖๑.

สัมภาษณ์ ผศ.ดร. พระมหาเผื่อน กิตติโสภณ. รองคณบดี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ๑๙ มีนาคม, ๒๕๖๑.

สัมภาษณ์ ดร. พระวิเชียร ปรีชาโน. อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ๒๗ มีนาคม, ๒๕๖๑.

สัมภาษณ์ รศ.ดร. เรืองเดช ปิ่นเชื่อนขัตติย์. อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ๒๗ มีนาคม, ๒๕๖๑.

สัมภาษณ์ ดร. สมร เกษสม. อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ๒๑ มีนาคม, ๒๕๖๑.

สัมภาษณ์ ดร. ณรงค์ชัย ปิ่นทรายมูล. อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ๒๙ มีนาคม, ๒๕๖๑.

สัมภาษณ์ ดร. จรรยา อินอ่อง. อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ๒๐ มีนาคม, ๒๕๖๑.

สัมภาษณ์ ดร. ศิลป์ ราศี. อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ๒๐ มีนาคม, ๒๕๖๑.

สัมภาษณ์ อาจารย์ เพน นคร. อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา. ๒๗ มีนาคม, ๒๕๖๑.

(๗) ภาษาอังกฤษ :

Bernard Bloch and George L. Trager, *Outline of Linguistic Analysis*, Baltimore, MD: Linguistic Society of America, 1942.

Edgar H. Sturtevant, *An Introduction to Linguistic Science*, New Haven: Yale University Press, 1947.

Jensen, Eric. *Brain-Based Learning*. San Diego: The Brain Store Publishing, 2000.

Noam Chomsky, *Language and Mind*, New York: Harcourt Brace Jovanovich, Inc., 1972.

W.Nelson Francis, *The Structure of American English*, New York: The Ronald Press Company, 1958.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย (IOC)

แบบประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเครื่องมือในการวิจัย
(การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือและการหาค่า I.O.C.)
(Index of Item – Objective Congruence)
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะ
มนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิจัยเรื่อง “ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย” อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาด้านต่างๆ ต่อไป

ข้อมูลที่ได้ จะแปลผลวิจัยในภาพรวม ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลของท่านเป็นความลับ และใช้ประโยชน์เฉพาะการวิจัยเท่านั้น ไม่มีผลกระทบต่อนานหรือหน่วยงานของท่านแต่อย่างใด

แบบสอบถามนี้ แบ่งเป็น ๓ ตอน

ตอนที่ ๑ ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามเปิด (Open) ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงจะได้รับความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี
จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

พระเพชรสีลา कुณากโร
นิสิตปริญญาโท พุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

แบบสอบถามเกี่ยวกับ
ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ตอนที่ ๑ ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความตามสภาพที่เป็นจริงที่เกี่ยวข้องกับ
ผู้ตอบแบบสอบถาม

๑. เพศ

๑. ☐ ชาย

๒. ☐ หญิง

ระดับการพิจารณา			
+ ๑	๐	-๑	หมายเหตุ

๒. อายุ

๑. ☐ ระหว่าง ๒๐ - ๒๕ ปี

๒. ☐ ระหว่าง ๒๖ - ๓๐ ปี

๓. ☐ ระหว่าง ๓๑ - ๓๕ ปี

๔. ☐ ๓๖ ปีขึ้นไป

ระดับการพิจารณา			
+ ๑	๐	-๑	หมายเหตุ

๓. ระดับชั้นปี

๑. ☐ ปริญญาโท ปี ๑

๒. ☐ ปริญญาโท ปี ๒

ระดับการพิจารณา			
+ ๑	๐	-๑	หมายเหตุ

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อที่	ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับ นิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	ระดับการพิจารณา			
		+ ๑	๐	-๑	หมายเหตุ
๑. ด้านหลักสูตรการเรียนรู้					
๑	หลักสูตรการสอนมีเนื้อหาสาระในการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับชั้นป				
๒	หลักสูตรมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการพัฒนานิสิตให้เป็นคนดี เก่งและมีความสุข				
๓	หลักสูตรแต่ละระดับชั้นปมุ่งพัฒนานิสิตให้รู้จักคิด และแก้ปัญหาชีวิต				
๔	หลักสูตรมีสาระสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้นิสิตรู้จักการดำเนินชีวิตอย่างเพียงพอ				
๕	หลักสูตรมีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับนิสิต และสภาพแวดล้อมของนิสิต				
๖	หลักสูตรมีเนื้อหาสาระยากในการเรียนแต่ละชั้นป				
๗	หลักสูตรมีเนื้อหากว้างเกินไปทำให้ยากต่อการค้นหาความรู้เพิ่มเติม				
๘	หลักสูตรมีเนื้อหาสาระมากเป็นเหตุให้นิสิตเรียนไม่ทัน				
๒. ด้านการจัดการเรียนการสอน					
๑	ผู้สอนมีการเตรียมความพร้อมในการสอนเป็นอย่างดี ในด้านเนื้อหาและแผนการสอนมีความสอดคล้องกับรายวิชาที่สอน				
๒	มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน				
๓	มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความใฝ่รู้เพื่อพัฒนาตนเอง รู้จักคิดวิเคราะห์ และมีทักษะในการแก้ไขปัญหา				

ข้อที่	ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับ นิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	ระดับการพิจารณา			
		+ ๑	๐	-๑	หมายเหตุ
๔	มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สอบถาม หรือแสดงความคิดเห็น ในขณะทำการเรียนการสอน				
๕	มีการบูรณาการเนื้อหาหรือกิจกรรมร่วมกับวิชาอื่นๆ พร้อมทั้ง สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในการจัดการเรียนการสอน				
๖	ผู้สอนได้กำหนดเนื้อหาสาระในการสอนในแต่ละครั้งให้ เหมาะสมกับเวลาเรียน				
๗	ผู้สอนจัดการบรรยากาศในห้องเรียนให้เกิดความเอื้อต่อการเรียนรู้				
๘	ผู้สอนได้ถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เรียนเป็นอย่างดีและเหมาะสมดี				
๓. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน					
๑	มีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนที่มีความ หลากหลายเหมาะสม และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และ เนื้อหารายวิชา				
๒	มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการผลิตและเลือกใช้ สื่อในการเรียนการสอนที่เหมาะสม และตรงตามความ ต้องการ				
๓	มีสื่อ เทคโนโลยี อุปกรณ์ที่มีความทันสมัย น่าสนใจ กระตุ้น ให้เกิดกระบวนการคิด เกิดการใฝ่รู้ เสริมสร้างจินตนาการ และสร้างสรรค์ผลงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ				
๔	มีสื่อธรรมชาติ (พืช สัตว์ สิ่งของ และอื่นๆ) ที่ใช้ ประกอบการสอน หรือมีการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่ สอดคล้องกับการเรียนการสอนที่เหมาะสม และ เอื้อต่อ การเรียนรู้				
๕	มีการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถใน การใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา				

ข้อที่	ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับ นิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	ระดับการพิจารณา			
		+ ๑	๐	-๑	หมายเหตุ
๖	ผู้สอนได้เลือกใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายในการเรียนการสอน				
๗	ผู้สอนนำสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการสอนและทำให้ผู้เรียนเข้าใจง่าย				
๘	ผู้สอนได้นำสื่อที่อยู่ในสภาพแวดล้อมห้อง ถิ่นหรือ ห้องเรียนมาใช้อย่างเหมาะสมกับรายวิชา				
๔. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
๑	มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหา ของหลักสูตร				
๒	มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้จริง				
๓	มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่แทรกไปด้วยคุณธรรม จริยธรรมให้กับผู้เรียน				
๔	มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกสถานที่ หรือจากแหล่งการเรียนรู้ภายนอก เช่น ลงพื้นที่เพื่อศึกษา ดูงาน เป็นต้น				
๕	มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีการส่งเสริมให้ ผู้เรียน มีมนุษยสัมพันธ์และความสามัคคีต่อกัน				
๖	มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียน ได้ศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง				
๗	มีการสร้างกระบวนการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนได้ เรียนรู้ จากกิจกรรมที่หลากหลาย				
๘	ผู้สอนได้มีการจัดกิจกรรมแสดงการสาธิตโดยการจำลอง เหตุการณ์บางอย่างให้ผู้เรียน สามารถแก้ไขปัญหาตาม สถานการณ์				

ข้อที่	ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับ นิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	ระดับการพิจารณา			
		+ ๑	๐	-๑	หมายเหตุ
๕. ด้านการวัดผลและประเมินผล					
๑	ผู้สอนมีเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลายในการวัดผลและประเมินผลของผู้เรียน				
๒	ได้มีการชี้แจงวิธีการวัดผลและประเมินผลในแต่ละครั้งให้ผู้เรียนทราบ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดผลและประเมินผล				
๓	ได้มีการวัดผลและประเมินผลอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปกับการเรียนการสอน				
๔	มีการดำเนินการวัดผลและประเมินผลได้ตรงตามจุดประสงค์ และครอบคลุมการเรียนรู้ทั้งด้านความรู้เจตคติและการปฏิบัติ				
๕	มีการวิเคราะห์และนำผลการประเมินที่ได้มาปรับปรุงใช้ในการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพที่ดีมากยิ่งขึ้น				
๖	มีการประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนิสิต สอดคล้องกับแผนการเรียนการสอน				
๗	ผู้สอนมีการแบ่งกลุ่มให้ผู้เรียนได้ลงมือทำงานเพื่อประเมินการทำงานเป็นทีม				
๘	ผู้สอนได้ส่งเกรดการประเมินผลคะแนนของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนนำไปแก้ไขปรับปรุง การเรียนของตนเองอย่างต่อเนื่อง				

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามเปิด (Open) ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับ
ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับ
นิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มี ๕ ด้าน

๑. ปัญหาและอุปสรรค ด้านหลักสูตรการเรียนรู้

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ระดับการพิจารณา			
+ ๑	๐	-๑	หมายเหตุ

๒. ปัญหาและอุปสรรค ด้านการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ระดับการพิจารณา			
+ ๑	๐	-๑	หมายเหตุ

๓. ปัญหาและอุปสรรค ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ระดับการพิจารณา			
+ ๑	๐	-๑	หมายเหตุ

๔. ปัญหาและอุปสรรค ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ระดับการพิจารณา			
+ ๑	๐	-๑	หมายเหตุ

๕. ปัญหาและอุปสรรค ด้านการวัดผลและประเมินผล

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ระดับการพิจารณา			
+ ๑	๐	-๑	หมายเหตุ

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

พระเพชรสีลา คุณากโร (ผู้จัดทำแบบสอบถาม)

นิสิตปริญญาโท พุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

พระมหาสุริยา วรเมธี ผศ.ดร.	พธ.บ.(ปรัชญา) M.A. (Linguistics) M.P.A. Ph.D. (Linguistics)
อาจารย์ พระจิตะวงษ์ อนุตโร ผศ.ดร. เมธาพันธ์ โพธิ์ธีรโรจน์	พธ.บ. (สังคมศาสตร์) M.A. (Linguistics) พธ.บ. (ภาษาอังกฤษ) M.P.A. M.Phill M.A.(Linguistics) Ph.D. (Public Administration)
รศ.ดร. ปรีชา คະเนตนอก	พธ.บ. (บริหารการศึกษา) M.A.(Linguistics) Ph.D. (Linguistics)
ดร. คำเอียง กองสิน	พธ.บ. (มานุษยสังคมศาสตร์) M.A. (Linguistics) Ph.D. (Linguistics)

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์ โทร. ๐๓-๕๒๔-๘๐๐๐ ภายใน ๘๒๔๒

ที่ ศธ ๖๑๐๔.๓/๑๔

วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย

กราบมนตรีการ พระมหาสุริยา วรเมธี, ผศ.ดร.

ด้วย พระเพชรลีลา คุณากโร (ดาสาวงศ์) นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “A study of guidelines in linguistic learning and teaching for master’s degree students in faculty of humanities Mahachulalongkornrajavidyalaya University. ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาสำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ผศ.ดร. วีระกาญจน์ กนกมเลิศ และ รศ. นิลรัตน์ กลิ่นจันทร์ เป็นคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ในการนี้ โครงการเปิดสอนหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาต่างประเทศ จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถามเพื่อการวิจัยของนิสิต ดังกล่าว รายละเอียดตามแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมแล้ว นี้

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระกาญจน์ กนกมเลิศ)

หัวหน้าภาควิชาภาษาต่างประเทศ

๑๗๑/๑๐
๖ ก.พ. ๖๑

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์ โทร. ๐๓-๕๒๔-๘๐๐๐ ภายใน ๘๒๔๒

ที่ ศธ ๖๑๐๔.๓/ว ๔

วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผศ.ดร. เมธาพันธ์ โพธิ์ธีรโรจน์

ด้วย พระเพชรลีลา คุณากโร (ดาสาวงค์) นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาศาสตร์ ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “A study of guidelines in linguistic learning and teaching for master’s degree students in faculty of humanities Mahachulalongkornrajavidyalaya University. ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ผศ.ดร. วีระกาญจน์ กนกกมลเลิศ และ รศ. นิลรัตน์ กลิ่นจันทร์ เป็นคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ในการนี้ โครงการเปิดสอนหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถามเพื่อการวิจัยของนิสิต ดังกล่าว รายละเอียดตามแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมแล้ว นี้

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระกาญจน์ กนกกมลเลิศ)
หัวหน้าภาควิชาภาษาต่างประเทศ

โพธิ์ธีรโรจน์
เรียน ดร.เมธาพันธ์
โพธิ์ธีรโรจน์

เมธาพันธ์
๕ ก.พ. ๖๑

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์ โทร. ๐๓-๕๒๔-๘๐๐๐ ภายใน ๘๒๔๒

ที่ ศธ ๖๑๐๔.๓/ ๖ ๕

วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน รศ.ดร. ปรีชา คะเนตนอก

ด้วย พระเพชรลีลา คุณากโร (ดลางค์) นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาต่างประเทศ ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “A study of guidelines in linguistic learning and teaching for master’s degree students in faculty of humanities Mahachulalongkornrajavidyalaya University. ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาสำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ผศ.ดร. วีระกาญจน์ กนกมเลิศ และ รศ. นิลรัตน์ กลิ่นจันทร์ เป็นคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ในการนี้ โครงการเปิดสอนหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาต่างประเทศ จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถามเพื่อการวิจัยของนิสิต ดังกล่าว รายละเอียดตามแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมแล้ว นี้

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

อ. วีระกาญจน์
๕ ก.พ. ๖๑

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระกาญจน์ กนกมเลิศ)
หัวหน้าภาควิชาภาษาต่างประเทศ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๗๕ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐

โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔

www.mcu.ac.th

ที่ ศธ ๖๑๐๔.๓/ ๑๕

๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ดร. คำเอียง กองสิน

ด้วย พระเพชรสีลา คุณากโร (ดลางวงศ์) นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาศาสตร์ ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “A study of guidelines in linguistic learning and teaching for master’s degree students in faculty of humanities Mahachulalongkornrajavidyalaya University. ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ผศ.ดร. วีระกาญจน์ กนกกมล และ รศ. นิลรัตน์ กลิ่นจันทร์ เป็นคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ในการนี้ โครงการเปิดสอนหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถามเพื่อการวิจัยของนิสิต ดังกล่าว รายละเอียดตามแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมแล้ว นี้

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

เรียนมาด้วยความนับถือ

ได้ตรวจแล้ว
 ๖ มีนาคม ๒๕๖๑
 ศาสตราจารย์ ดร. วิวัฒน์
 ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๑
 ๕ มี.ค. ๖๑

(ผศ.ดร. วีระกาญจน์ กนกกมล)
 หัวหน้าภาควิชาภาษาต่างประเทศ

นิสิตผู้ประสานงานเพื่อการวิจัย

โทร. ๐๙๐-๕๕๙-๗๔๔๐

ภาคผนวก ค

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือแบบสอบถามเพื่อการวิจัยโดยผู้เชี่ยวชาญ
(IOC)

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์เป็นรายชื่อของแบบสอบถาม (IOC)

เรื่อง ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ข้อที่	ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอน ภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหา จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มี ๕ ด้าน	ผู้เชี่ยวชาญ / คนที่					สรุปและแปลผล		
		๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า IOC	แปลผล
๑. ด้านหลักสูตรการเรียนรู้									
๑.	หลักสูตรการสอนมีเนื้อหาสาระในการเรียนรู้ใดเหมาะสมกับชั้นป	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๒.	หลักสูตรมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการพัฒนานิสิตให้เป็นคนดี เก่งและมีความสุข	๑	๑	๑	๐	๑	๔	๐.๘๐	ใช้ได้
๓.	หลักสูตรแต่ละระดับชั้นปมุ่งพัฒนานิสิตให้รู้จักคิด และแก้ปัญหาชีวิต	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๔.	หลักสูตรมีสาระสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้นิสิตรู้จักการดำเนินชีวิตอย่างเพียงพอ	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๕	หลักสูตรมีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับนิสิตและสภาพแวดล้อมของนิสิต	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๖	หลักสูตรมีเนื้อหาสาระยากในการเรียนแต่ละชั้นปี	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๗	หลักสูตรมีเนื้อหากว้างเกินไปทำให้ยากต่อการค้นหาความรู้เพิ่มเติม	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๘	หลักสูตรมีเนื้อหาสาระมากเกินเหตุให้นิสิตเรียนไม่ทัน	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๒. ด้านการจัดการเรียนการสอน									
๑	ผู้สอนมีการเตรียมความพร้อมในการสอนเป็นอย่างดี ในด้านเนื้อหาและแผนการสอนมีความสอดคล้องกับรายวิชาที่สอน	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้

ข้อที่	ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอน ภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญา โท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหา จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มี ๕ ด้าน	ผู้เชี่ยวชาญ / คนที่					สรุปและแปลผล		
		๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า IOC	แปลผล
๒	มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน	๑	๐	๑	๑	๑	๔	๐.๘๐	ใช้ได้
๓	มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความใฝ่รู้เพื่อพัฒนาตนเอง รู้จักคิด วิเคราะห์ และมีทักษะในการแก้ไขปัญหา	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	๑
๔	มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สอบถาม หรือแสดงความคิดเห็น ในขณะทำการเรียนการสอน	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	๑
๕	มีการบูรณาการเนื้อหาหรือกิจกรรมร่วมกับวิชาอื่นๆ พร้อมทั้งสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในการจัดการเรียนการสอน	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	๑
๖	ผู้สอนได้กำหนดเนื้อหาสาระในการสอนในแต่ละครั้งให้เหมาะสมกับเวลาเรียน	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	๑
๗	ผู้สอนจัดการบรรยากาศในห้องเรียนให้เกิดความเอื้อต่อการเรียนรู้	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	๑
๘	ผู้สอนได้ถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เรียนเป็นอย่างดีและเหมาะสมดี	๑	๑	๐	๑	๑	๔	๐.๘๐	ใช้ได้
๓. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน									
๑	มีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนที่มีความหลากหลายเหมาะสม และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหา รายวิชา	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๒	มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการผลิตและเลือกใช้สื่อในการเรียนการสอนที่เหมาะสม และตรงตามความต้องการ	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้

ข้อที่	ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอน ภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญา โท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหา จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มี ๕ ด้าน	ผู้เชี่ยวชาญ / คนที่					สรุปและแปลผล		
		๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า IOC	แปลผล
๓	มีสื่อ เทคโนโลยี อุปกรณ์ที่มีความทันสมัย น่าสนใจ กระตุ้นให้เกิดกระบวนการคิด เกิด การใฝ่รู้ เสริมสร้างจินตนาการ และ สร้างสรรค์ผลงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๔	มีสื่อธรรมชาติ (พืช สัตว์ สิ่งของ และ อื่นๆ)ที่ใช้ประกอบการสอน หรือมีการจัด แหล่งการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการเรียน การสอนที่เหมาะสม และ เอื้อต่อการ เรียนรู้	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๕	มีการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๖	ผู้สอนได้เลือกใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายในการ เรียนการสอน	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๗	ผู้สอนนำสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการ สอนและทำให้ผู้เรียนเข้าใจง่าย	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๘	ผู้สอนได้นำสื่อที่อยู่ในสภาพแวดล้อมห้อง ถิ่นหรือ ห้องเรียนมาใชสอนได้อย่าง เหมาะสมกับรายวิชา	๑	๑	๐	๑	๑	๔	๐.๘๐	ใช้ได้
๔. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน									
๑	มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ สอดคล้องกับเนื้อหา ของหลักสูตร	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๒	มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วย กระตุ้นให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ และสามารถ นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ จริง	๑	๑	๑	๐	๑	๔	๐.๘๐	ใช้ได้

ข้อที่	ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอน ภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญา โท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหา จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มี ๕ ด้าน	ผู้เชี่ยวชาญ / คนที่					สรุปและแปลผล		
		๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า IOC	แปลผล
๓	มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่แทรก ไปด้วยคุณธรรม จริยธรรมให้กับผู้เรียน	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๔	มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและ นอกสถานที่ หรือจากแหล่งการเรียนรู้ ภายนอก เช่น ลงพื้นที่เพื่อศึกษาดูงาน เป็น ต้น	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๕	มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีการ ส่งเสริมให้ผู้เรียน มีมนุษยสัมพันธ์และความ สามัคคีต่อกัน	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๖	มีการจัดกิจกรรมการเรียนรูที่เน้นให้ผู้เรียน ได้ศึกษาคนควาด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๗	มีการสร้างกระบวนการเรียนการสอนโดยให้ ผู้เรียนได้เรียนรู้ จากกิจกรรมที่หลากหลาย	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๘	ผู้สอนได้มีการจัดกิจกรรมแสดงการสาธิตโดย การจำลอง เหตุการณ์บางอย่างให้ผู้เรียน สามารถแก้ไขปัญหาตามสถานการณ์	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๕. ด้านการวัดผลและประเมินผล									
๑	ผู้สอนมีเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลายใน การวัดผลและประเมินผลของผู้เรียน	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๒	ได้มีการชี้แจงวิธีการวัดผลและประเมินผลใน แต่ละครั้งให้ผู้เรียนทราบ และเปิดโอกาสให้ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดผลและประเมินผล	๑	๑	๑	๑	๐	๔	๐.๘๐	ใช้ได้
๓	ได้มีการวัดผลและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ควบคู่ไปกับการเรียนการสอน	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้

๔	มีการดำเนินการวัดผลและประเมินผลได้ ตรงตามจุดประสงค์ และครอบคลุมการ เรียนรู้ทั้งด้านความรู้เจตคติและการปฏิบัติ	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
ข้อที่	ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอน ภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญา โท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหา จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มี ๕ ด้าน	ผู้เชี่ยวชาญ / คนที่					สรุปและแปลผล		
		๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า IOC	แปลผล
๕	มีการวิเคราะห์และนำผลการประเมินที่ได้มา ปรับปรุงใช้ในการเรียนการสอนเพื่อพัฒนา ผู้เรียนให้มีศักยภาพที่ดีมากยิ่งขึ้น	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๖	มีการประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ของนิสิต สอดคล้องกับแผนการเรียนการ สอน	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๗	ผู้สอนมีการแบ่งกลุ่มให้ผู้เรียนได้ลงมือ ทำงานเพื่อประเมินการทำงานเป็นทีม	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๘	ผู้สอนได้ส่งเกรดการประเมินผลคะแนนของ ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนนำไปแก้ไขปรับปรุง การเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง	๑	๑	๑	๑	๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้

ภาคผนวก ง

หนังสือขออนุมัติเก็บข้อมูลตัวอย่าง (Try Out)

บันทึกข้อความ

คณะครุศาสตร์	
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	
รับที่	ศอ
รับวันที่	๒๒ มิ.ย. ๖๖
เวลา	๑๕.๕๒ น.

ส่วนงาน ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์ โทร. ๐๓-๕๒๔-๘๐๐๐ ภายใน ๘๒๔๒

ที่ ศอ ๖๑๐๔.๓/ ๒๕ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อทดสอบเครื่องมือวิจัย (Try-out)

กราบมนตรี คณบดีคณะครุศาสตร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๓๐ ชุด

ด้วย พระเพชรสิลา คุณากร (ดลางค์) รหัสประจำตัว ๕๙๐๑๒๐๓๐๙๒ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “A study of Guidelines in Linguistic Learning and Teaching for Master’s Degree Students in Faculty of Humanities Mahachulalongkornrajavidyalaya University. ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาสำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ผศ.ดร. วีระกาญจน์ กนกกมล และ รศ. นิลรัตน์ กลิ่นจันทร์ เป็นคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตมีความประสงค์จะขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อนำไปทดสอบเครื่องมือวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าวข้างต้น ดังนั้น ทางโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาต่างประเทศ หวังเป็นอย่างยิ่งจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านให้นิสิตแจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างในการทดลองเครื่องมือวิจัย จำนวน ๓๐ รูป/คน เพื่อประโยชน์ในการศึกษาและนำผลการศึกษาไปใช้ประกอบในเชิงวิชาการและพัฒนาองค์กรต่อไป

จึงกราบมนตรีมาเพื่อโปรดอนุญาตให้ พระเพชรสิลา คุณากร (ดลางค์) แจกแบบสอบถามเพื่อทดสอบเครื่องมือวิจัย (Try-out) และขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระกาญจน์ กนกกมล)

หัวหน้าภาควิชาภาษาต่างประเทศ

๑๕๖๑๑

 (พระครูโสภณพุทธศาสตร์,ม.ค.น.)
 คณบดีคณะครุศาสตร์
 ๒๒ มิ.ย. ๖๖

ภาคผนวก จ

ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient)

ผลการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient)

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.966	40

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ด้านหลักสูตรการเรียนรู้	๑๒๖.๒๗	๕๑๒.๑๓๓	๐.๕๙๕	๐.๙๖๕
ด้านหลักสูตรการเรียนรู้	๑๓๙.๔	๕๐๔.๗๓๑	๐.๗๖๓	๐.๙๖๔
ด้านหลักสูตรการเรียนรู้	๑๓๙.๔๗	๕๑๘.๘๗๘	๐.๕๒๗	๐.๙๖๕
ด้านหลักสูตรการเรียนรู้	๑๓๙.๖๗	๕๑๔.๕๐๖	๐.๖๖๑	๐.๙๖๕
ด้านหลักสูตรการเรียนรู้	๑๓๙.๖๓	๕๒๐.๙๓	๐.๔๖๗	๐.๙๖๕
ด้านหลักสูตรการเรียนรู้	๑๔๐.๐๓	๕๑๗.๘๙๕	๐.๔๕๑	๐.๙๖๖
ด้านหลักสูตรการเรียนรู้	๑๓๙.๗๗	๕๑๙.๙๗๘	๐.๓๙๒	๐.๙๖๖
ด้านหลักสูตรการเรียนรู้	๑๔๐.๑	๕๑๘.๕๗๖	๐.๔๗๒	๐.๙๖๕
ด้านการจัดการเรียนการสอน	๑๓๙.๖๗	๕๐๗.๖๐๙	๐.๖๐๑	๐.๙๖๕
ด้านการจัดการเรียนการสอน	๑๓๙.๕๓	๕๐๘.๖๐๒	๐.๖๙๕	๐.๙๖๔

ด้านการจัดการเรียนการสอน	๑๓๙.๘	๕๒๒.๓๐๓	๐.๕๕๕	๐.๙๖๕
ด้านการจัดการเรียนการสอน	๑๓๙.๔๓	๕๑๔.๖๖๘	๐.๕๙	๐.๙๖๕
ด้านการจัดการเรียนการสอน	๑๓๙.๖๗	๕๑๓.๔๗๑	๐.๕๘๓	๐.๙๖๕
ด้านการจัดการเรียนการสอน	๑๓๙.๙	๕๑๖.๐๙๓	๐.๕๘๗	๐.๙๖๕
ด้านการจัดการเรียนการสอน	๑๓๙.๖๓	๕๑๓.๐๖๘	๐.๕๔๓	๐.๙๖๕
ด้านการจัดการเรียนการสอน	๑๓๙.๖๗	๕๑๔.๖๔๔	๐.๕๒๖	๐.๙๖๕
ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน	๑๓๙.๗๓	๕๐๙.๐๓	๐.๖๓๗	๐.๙๖๕
ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน	๑๓๙.๖๗	๕๐๓.๔๐๒	๐.๖๙๔	๐.๙๖๔
ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน	๑๓๙.๖๓	๕๑๔.๓๗๘	๐.๕๙๒	๐.๙๖๕
ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน	๑๓๙.๙๓	๕๐๒.๕๔๗	๐.๗๕๓	๐.๙๖๔
ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน	๑๓๙.๖๓	๕๑๖.๗๙๒	๐.๕๒๕	๐.๙๖๕
ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน	๑๓๙.๔	๕๐๓.๙๐๓	๐.๗๕๒	๐.๙๖๔
ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน	๑๓๙.๔๗	๕๑๒.๖๗๑	๐.๕๕๑	๐.๙๖๕
ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน	๑๓๙.๕๓	๕๐๗.๐๘๕	๐.๗๓๕	๐.๙๖๔
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	๑๓๙.๖	๕๐๖.๖๖๒	๐.๗๗	๐.๙๖๔
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	๑๓๙.๖๓	๕๐๘.๗๙๒	๐.๖๗๖	๐.๙๖๕
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	๑๓๙.๗๗	๕๐๖.๕๓	๐.๗๒๙	๐.๙๖๔
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	๑๓๙.๕	๕๐๗.๐๘๖	๐.๗๔๒	๐.๙๖๔
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	๑๓๙.๖	๕๑๐.๗๓๑	๐.๖๙๗	๐.๙๖๔
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	๑๓๙.๖๓	๕๐๘.๗๙๒	๐.๗๐๙	๐.๙๖๔
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	๑๓๙.๕๓	๕๐๕.๒๙๒	๐.๗๔๗	๐.๙๖๔

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการ				
สอน	๑๓๙.๖๓	๕๑๒.๗๙๒	๐.๖๗๓	๐.๙๖๕
ด้านการวัดผลและประเมินผล	๑๓๙.๖	๕๑๕.๔๙	๐.๕๖๕	๐.๙๖๕
ด้านการวัดผลและประเมินผล	๑๓๙.๕	๕๑๕.๑๕๕	๐.๕๖	๐.๙๖๕
ด้านการวัดผลและประเมินผล	๑๓๙.๖๓	๕๑๑.๖๘๙	๐.๗๐๖	๐.๙๖๔
ด้านการวัดผลและประเมินผล	๑๓๙.๖๗	๕๐๔.๗๑๓	๐.๖๖๕	๐.๙๖๕
ด้านการวัดผลและประเมินผล	๑๓๙.๗๓	๕๐๖.๘๙๒	๐.๖๖๒	๐.๙๖๕
ด้านการวัดผลและประเมินผล	๑๓๙.๙๗	๕๐๔.๖๕๔	๐.๖๘๔	๐.๙๖๔
ด้านการวัดผลและประเมินผล	๑๓๙.๗๗	๕๐๒.๒๕๔	๐.๗๗๒	๐.๙๖๔
ด้านการวัดผลและประเมินผล	๑๓๙.๗	๔๙๗.๒๕๒	๐.๗๓๕	๐.๙๖๔

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

บันทึกข้อความ

แผนกสารบรรณ
สำนักงานคณบดีคณะมนุษยศาสตร์
รับที่ ๑๖๕
วันที่ ๗ มี.ค. ๖๖
เวลา ๑๕.๕๐ น.
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ส่วนงาน ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์ โทร. ๐๓-๕๒๔-๘๐๐๐ ภายใน ๘๒๔๒

ที่ ศธ ๖๑๐๔.๓/ ๓๑๐

วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นิสิตแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

กราบนมัสการ คณบดีคณะมนุษยศาสตร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๕๙ ชุด

ด้วย พระเพชรลีลา คุณากโร (ดาสาวงศ์) รหัสประจำตัว ๕๙๐๑๒๐๓๐๙๒ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาศาสตร์ ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “A study of Guidelines in Linguistic Learning and Teaching for Master's Degree Students in Faculty of Humanities Mahachulalongkornrajavidyalaya University. ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ผศ.ดร. วีระกาญจน์ กนกกมล และ รศ. นิลรัตน์ กลิ่นจันทร์ เป็นคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตมีความประสงค์จะขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อนำไปทดสอบเครื่องมือวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าวข้างต้น ดังนั้น ทางโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านให้นิสิตแจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างในการทดลองเครื่องมือวิจัย จำนวน ๕๙ รูป/คน เพื่อประโยชน์ในการศึกษาและนำผลการศึกษาไปใช้ประกอบในเชิงวิชาการและพัฒนางานต่อไป

จึงกราบนมัสการมาเพื่อโปรดอนุญาตให้ พระเพชรลีลา คุณากโร (ดาสาวงศ์) แจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย และขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

☒ ทราบ.....
☐ มอบหมายให้.....

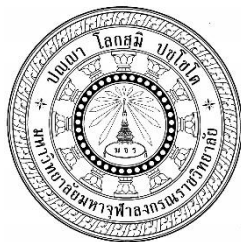
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระกาญจน์ กนกกมล)
หัวหน้าภาควิชาภาษาต่างประเทศ

(พระครูสังฆรักษ์เอกภัทร อภิจนโท, ผศ.ดร.)

คณบดีคณะมนุษยศาสตร์
๑๐/๓/๖๖

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง : ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิจัยเรื่อง “ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย” อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาด้านต่างๆ ต่อไป

ข้อมูลที่ได้ จะแปลผลวิจัยในภาพรวม ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลของท่านเป็นความลับ และใช้ประโยชน์เฉพาะการวิจัยเท่านั้น ไม่มีผลกระทบต่อนานหรือหน่วยงานของท่านแต่อย่างใด

แบบสอบถามนี้ แบ่งเป็น ๓ ตอน

ตอนที่ ๑ ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามที่เกี่ยวกับศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามปลายเปิด (Open) ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามนี้เป็นอย่างดี
จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

พระเพชรลีลา คุณากโร

นิสิตปริญญาโท พุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปตามสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความตามสภาพที่เป็นจริงที่เกี่ยวข้องกับผู้ตอบแบบสอบถาม

๑. เพศ

๑. ☐ ชาย

๒. ☐ หญิง

๒. อายุ

๑. ☐ ระหว่าง ๒๐ - ๒๕ ปี

๒. ☐ ระหว่าง ๒๖ - ๓๐ ปี

๓. ☐ ระหว่าง ๓๑ - ๓๕ ปี

๔. ☐ ๓๖ ปีขึ้นไป

๓. ระดับชั้นปี

๑. ☐ ปริญญาโท ปี ๑

๒. ☐ ปริญญาโท ปี ๒

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิต
ระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในการช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม

ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับ นิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย		ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปานกลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อยที่สุด (๑)
๑. ด้านหลักสูตรการเรียนรู้						
๑	หลักสูตรการสอนมีเนื้อหาสาระในการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับ ชั้นป					
๒	หลักสูตรมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการพัฒนานิสิตให้เป็นคน ดี เก่งและมีความสุข					
๓	หลักสูตรแต่ละระดับชั้นปมุ่งพัฒนานิสิตให้รู้จักคิด และแก้ปัญหาชีวิต					
๔	หลักสูตรมีสาระสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้นิสิตรู้จัก การดำเนินชีวิตอย่างเพียงพอ					
๕	หลักสูตรมีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับนิสิต และสภาพแวดล้อม ของนิสิต					
๖	หลักสูตรมีเนื้อหาสาระยากในการเรียนแต่ละชั้นป					
๗	หลักสูตรมีเนื้อหากว้างเกินไปทำให้ยากต่อการค้นหาความรู้ เพิ่มเติม					
๘	หลักสูตรมีเนื้อหาสาระมากเป็นเหตุให้นิสิตเรียนไม่ทัน					
๒. ด้านการจัดการเรียนการสอน						
๑	ผู้สอนมีการเตรียมความพร้อมในการสอนเป็นอย่างดี ในด้าน เนื้อหาและแผนการสอนมีความสอดคล้องกับรายวิชาที่สอน					
๒	มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน					
๓	มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความใฝ่รู้เพื่อพัฒนาตนเอง รู้จักคิด วิเคราะห์ และมีทักษะในการแก้ไขปัญหา					

ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิต ระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง กรณราชวิทยาลัย		ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปาน กลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อย ที่สุด (๑)
๔	มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สอบถาม หรือแสดงความคิดเห็น ในขณะทำการเรียนการสอน					
๕	มีการบูรณาการเนื้อหาหรือกิจกรรมร่วมกับวิชาอื่นๆ พร้อมทั้ง สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในการจัดการเรียนการสอน					
๖	ผู้สอนได้กำหนดเนื้อหาสาระในการสอนในแต่ละครั้งให้อย่าง เหมาะสมกับเวลาเรียน					
๗	ผู้สอนจัดการบรรยากาศในห้องเรียนให้เกิดความเอื้อต่อการ เรียนรู้					
๘	ผู้สอนได้ถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เรียนเป็นอย่างดีและเหมาะสมดี					
๓. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน						
๑	มีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนที่มีความ หลากหลายเหมาะสม และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และ เนื้อหารายวิชา					
๒	มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการผลิตและเลือกใช้สื่อ ในการเรียนการสอนที่เหมาะสม และตรงตามความต้องการ					
๓	มีสื่อ เทคโนโลยี อุปกรณ์ที่มีความทันสมัย น่าสนใจ กระตุ้นให้ เกิดกระบวนการคิด เกิดการใฝ่รู้ เสริมสร้างจินตนาการ และ สร้างสรรค์ผลงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
๔	มีสื่อธรรมชาติ (พืช สัตว์ สิ่งของ และอื่นๆ)ที่ใช้ประกอบการ สอน หรือมีการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการเรียนการ สอนที่เหมาะสม และ เอื้อต่อการเรียนรู้					
๕	มีการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถใน การใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา					
๖	ผู้สอนได้เลือกใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายในการเรียนการ สอน					

ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิต ระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง กรณราชวิทยาลัย		ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปาน กลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อย ที่สุด (๑)
๗	ผู้สอนนำสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการสอนและทำให้ผู้เรียน เข้าใจง่าย					
๘	ผู้สอนได้นำสื่อที่อยู่ในสภาพแวดล้อมห้อง ถิ่นหรือ ห้องเรียน มาใชสอนได้อย่างเหมาะสมกับรายวิชา					
๔. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน						
๑	มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหา ของหลักสูตร					
๒	มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียน เกิดการ เรียนรู้ และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ จริง					
๓	มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่แทรกไปด้วยคุณธรรม จริยธรรมให้กับผู้เรียน					
๔	มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกสถานที่ หรือ จากแหล่งการเรียนรู้ภายนอก เช่น ลงพื้นที่เพื่อศึกษาดูงาน เป็นต้น					
๕	มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีการส่งเสริมให้ผู้เรียน มี มนุษยสัมพันธ์และความสามัคคีต่อกัน					
๖	มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียน ได้ศึกษาคนควาควย ตนเองอย่างต่อเนื่อง					
๗	มีการสร้างกระบวนการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ จากกิจกรรมที่หลากหลาย					
๘	ผู้สอนได้มีการจัดกิจกรรมแสดงการสาธิตโดยการจำลอง เหตุ การณ์บางอย่างให้ผู้เรียน สามารถแก้ไขปัญหาตามสถานการณ์					
๕. ด้านการวัดผลและประเมินผล						
๑	ผู้สอนมีเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลายในการวัดผลและ ประเมินผลของผู้เรียน					

ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิต ระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง กรณราชวิทยาลัย		ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปาน กลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อย ที่สุด (๑)
๒	ได้มีการชี้แจงวิธีการวัดผลและประเมินผลในแต่ละครั้งให้ผู้เรียนทราบ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดผลและประเมินผล					
๓	ได้มีการวัดผลและประเมินผลอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปกับการเรียนการสอน					
๔	มีการดำเนินการวัดผลและประเมินผลได้ตรงตามจุดประสงค์และครอบคลุมการเรียนรู้ทั้งด้านความรู้เจตคติและการปฏิบัติ					
๕	มีการวิเคราะห์และนำผลการประเมินที่ได้มาปรับปรุงใช้ในการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพที่ดีมากยิ่งขึ้น					
๖	มีการประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนิสิต สอดคล้องกับแผนการเรียนการสอน					
๗	ผู้สอนมีการแบ่งกลุ่มให้ผู้เรียนได้ลงมือทำงานเพื่อประเมินการทำงานเป็นทีม					
๘	ผู้สอนได้ส่งเกรตการประเมินผลคะแนนของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนนำไปแก้ไขปรับปรุง การเรียนของตนเองอย่างต่อเนื่อง					

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามปลายเปิด (Open) ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มี ๕ ด้าน

๑. ปัญหาและอุปสรรค ด้านหลักสูตรการเรียนรู้

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

๒. ปัญหาและอุปสรรค ด้านการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

๓. ปัญหาและอุปสรรค ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

๔. ปัญหาและอุปสรรค ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะ

๕. ปัญหาและอุปสรรค ด้านการวัดผลและประเมินผล

ข้อเสนอแนะ

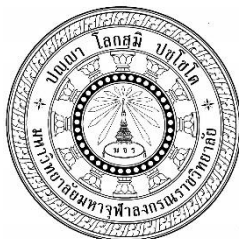
ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

พระเพชรสีลา คุณากโร (ผู้จัดทำแบบสอบถาม)

นิตติปริญาโท พุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Research work questionnaire

Subject : A study of guidelines in Linguistics Learning and Teaching for Master's Degree students in Faculty of Humanities Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Explanation

This questionnaire aims to study “a study of guidelines in Linguistic Learning and Teaching for Master's Degree students in Faculty of Humanities Mahachulalongkornrajavidyalaya University” useful for further development in various aspects.

Information received shall transform into broad perspective. The researcher shall keep your data secret and make use only for this research not affecting either your personal or the office work.

This questionnaire is divided into 3 parts :

Part 1 : Respondents personal data.

Part 2 : Questionnaire concerning a study of guidelines in Linguistic Learning and Teaching for Master's Degree students in Faculty of Humanities Mahachulalongkornrajavidyalaya University.

Part 3 : Open questionnaire for additional comment of the respondent concerning problem, obstacle and the suggestion for the study of guidelines in Linguistic Learning and Teaching for Master's Degree Students in Faculty of Humanities Mahachulalongkornrajavidyalaya University.

The researcher hopes to receive your courtesy respectively and thank you for this opportunity.

Phra Phethsila Kunakaro (Dalavong)
Master of Arts
Linguistics
Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Part 1 : Respondents general data

Note : Please mark ✓ in ☐ in front of the true data of the respondents

1. Gender

1. ☐ Male

2. ☐ Female

2. Age

1. ☐ Between 20 – 25 year

2. ☐ Between 26 –30 year

3. ☐ Between 31 – 35 year

4. ☐ Above 36 year

3. Class level year

1. ☐ Master's Degree for first years

2. ☐ Master's Degree for second years

Part 2 : Questionnaire concerning the study of guidelines in linguistic learning and teaching for Master's Degree students in Faculty of Humanities Mahachulalongkornrajavidyalaya University.

Note : Please mark ✓ in front of the opinion of the respondent

Five levels on practice principles for the study of guidelines in linguistic learning and teaching for Master's Degree students in Faculty of Humanities Mahachulalongkornrajavidyalaya University		opinion				
		Most (5)	Much (4)	Medium (3)	Low (2)	Least (1)
1. Learning curriculum						
1	Teaching curriculum suitable for year class					
2	Clear course objective to develop student to be good, clever and happy					
3	Each year class level aims to develop student to learn to think and solve life problems					
4	Course has benefit attribution to student to know the suffice to life					
5	Flexible course suitable for student and the environment					
6	Course content difficult to study in each year class					
7	Very broad course content makes it difficult to do more research					
8	More course content causes difficulty for student to catch up the class					
2. The teaching and learning						
1	Professor prepares good teaching method corresponding to subject content and teaching plan					

Five levels on practice principles for the study of guidelines in linguistic learning and teaching for Master's Degree students in Faculty of Humanities Mahachulalongkornrajavidyalaya University		opinion				
		Most (5)	Much (4)	Medium (3)	Low (2)	Least (1)
2	Create opportunity for the student to participate in the learning and teaching program					
3	Student encouragement to self-development, analytical thinking and problem solving skills					
4	Create opportunity for student to ask question or comment while teaching					
5	Content or activities integration with other subjects including insertion of moral and ethical while teaching					
6	Professor fixes each teaching course content suitable for learning period					
7	Professor creates classroom atmosphere conducive to learning					
8	Professor willing to transfer knowledge to student for good and suitable					
3. Instruction media						
1	Various media and teaching material suitable for the objective and course content					
2	Create opportunity for student to participate in the production and choosing suitable teaching media according to the need					
3	Modern interesting material, media and technology rouses thinking process creating eagerness to learn, adding imagination and create effective portfolio					

Five levels on practice principles for the study of guidelines in linguistic learning and teaching for Master's Degree students in Faculty of Humanities Mahachulalongkornrajavidyalaya University		opinion				
		Most (5)	Much (4)	Medium (3)	Low (2)	Least (1)
4	Suitable natural media (plant, animal, object and others) of teaching materials or knowledge source correspond to teaching method and conducive to learning					
5	Encouraging and developing the student to have ability in using technology for education					
6	Professor chooses various teaching media					
7	Professor brings modern teaching technology which makes the student easy to understand					
8	Professor uses local environment media or classroom suitable for each subject course					
4. Teaching activities						
1	Teaching activities correspond with course content					
2	Teaching activities urge student to learn and can adapt knowledge to daily life					
3	Teaching activities which insert moral and ethical to the student					
4	Teaching activities inside and outside classroom or outdoor learning knowledge					
5	Teaching activities which create human relations and unity					

Five levels on practice principles for the study of guidelines in linguistic learning and teaching for Master's Degree students in Faculty of Humanities Mahachulalongkornrajvidyalaya University		opinion				
		Most (5)	Much (4)	Medium (3)	Low (2)	Least (1)
6	Teaching activities which emphasize self-study to the student					
7	Create teaching activities by giving the student gains knowledge from various activities					
8	Professor prepares mock case demonstration so the student can solve problems according to situations					
5. Measurement and evaluation						
1	Professor has lots of materials and methods for measurement and evaluation					
2	Student acknowledges the evaluation and giving chance for the student to participate in the measurement and evaluation					
3	Continuous measurement and evaluation along with teaching activities					
4	Measurement and evaluation correspond to the objective and covers learning and practice					
5	Analyze and apply the results of the evaluation to improve more capability of the student					
6	The evaluation of student learning activities correspond with teaching plan					
7	Professor divides working group student to evaluate teamwork activities					

Five levels on practice principles for the study of guidelines in linguistic learning and teaching for Master's Degree students in Faculty of Humanities Mahachulalongkornrajvidyalaya University		opinion				
		Most (5)	Much (4)	Medium (3)	Low (2)	Least (1)
8	Professor sends student's grade evaluation to the student for self-improvement continuously					

Part 3 : Open questionnaire gives the respondent to show the additional opinion concerning problem, obstacle and suggestion to the study of guidelines in Linguistics Learning and Teaching for Master's Degree students in Faculty of Humanities Mahachulalongkornrajavidyalaya University in five areas :

1. Problem and obstacle on course studying

.....

.....

.....

Suggestion

.....

.....

.....

2. Problem and obstacle on teaching and learning

.....

.....

.....

Suggestion

.....

.....

.....

3. Problem and obstacle on teaching media

.....

.....

.....

Suggestion

.....

.....

.....

4. Problem and obstacle on teaching activities

.....

.....

.....

Suggestion

.....

.....

.....

5. Problem and obstacle on measurement and evaluation

.....

.....

.....

Suggestion

.....

.....

.....

Thank you for your kindness in answering the questionnaire

Phra Phethsila Kunakaro (Questionnaire provider)

Master of Arts

Linguistics

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

ภาคผนวก ซ

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

บันทึกข้อความ

แผนกสารบรรณ
สำนักงานคณบดีคณะมนุษยศาสตร์
รับที่ ๑๖๖
วันที่ ๑๙ ส.ค. ๖๖
เวลา ๑๓.๕๑ น.
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ส่วนงาน ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์ โทร. ๐๓-๕๒๔-๘๐๐๐ ภายใน ๘๒๔๒

ที่ ศธ ๖๑๐๔.๓/ ๖๕ วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑
เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้หนังสือสัมภาษณ์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน พระครูสังฆรักษ์เอกภัทร อภินุโท, ผศ.ดร.

ด้วย พระเพชรลีลา คุณากโร (ดาสาวงค์) นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาศาสตร์ ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “A study of guidelines in linguistic learning and teaching for master’s degree students in faculty of humanities Mahachulalongkornrajavidyalaya University. ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาสำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ผศ.ดร. วีระกาญจน์ กนกกมล และ รศ. นิลรัตน์ กลิ่นจันทร์ เป็นคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ในการนี้ โครงการเปิดสอนหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ จึงขอความอนุเคราะห์ พระเพชรลีลา คุณากโร (ดาสาวงค์) สัมภาษณ์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ดังกล่าว

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เรียนมาด้วยความนับถือ

(พระมหาสุริยา วรเมธี, ผศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาศาสตร์

ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

☒ ทราบ.....

☐ มอบหมายให้.....

.....

.....

.....

(พระครูสังฆรักษ์เอกภัทร อภินุโท, ผศ.ดร.)

คณบดีคณะมนุษยศาสตร์

๑๙ / ๘ / ๖๕

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์ โทร. ๐๓-๕๒๔-๘๐๐๐ ภายใน ๘๒๔๒

ที่ ศธ ๖๑๐๔.๓/ ๖๕

วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นิสิตสัมภาษณ์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน พระมหาเผื่อน กิตติโสภโณ, ผศ.ดร.

ด้วย พระเพชรลีลา คุณากโร (ดาสาวงค์) นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาศาสตร์ ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “A study of guidelines in linguistic learning and teaching for master’s degree students in faculty of humanities Mahachulalongkornrajavidyalaya University. ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาสำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ผศ.ดร. วีระกาญจน์ กนกกมล และ รศ. นิลรัตน์ กลิ่นจันทร์ เป็นคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ในการนี้ โครงการเปิดสอนหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ จึงขอความอนุเคราะห์ พระเพชรลีลา คุณากโร (ดาสาวงค์) สัมภาษณ์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ดังกล่าว

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เรียนมาด้วยความนับถือ

พระมหาสุริยา วรเมธี, ผศ.ดร.
ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาศาสตร์
ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

(พระมหาสุริยา วรเมธี, ผศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาศาสตร์

ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์ โทร. ๐๓-๕๒๔-๘๐๐๐ ภายใน ๘๒๔๒

ที่ ศธ ๖๑๐๔.๓/ ๖๕

วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุมัติครุภัณฑ์ให้บัณฑิตศึกษานำไปเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน พระวิเชียร ปรีชาโน, ดร.

ด้วย พระเพชรลีลา คุณากร (ดลางค์) นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาต่างประเทศ ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “A study of guidelines in linguistic learning and teaching for master's degree students in faculty of humanities Mahachulalongkornrajavidyalaya University. ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ผศ.ดร. วีระกาญจน์ กนกกุลและ และ รศ. นิลรัตน์ กลิ่นจันทร์ เป็นคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ในการนี้ โครงการเปิดสอนหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาต่างประเทศ จึงขออนุมัติครุภัณฑ์ พระเพชรลีลา คุณากร (ดลางค์) นิสิตศึกษานำไปเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ดังกล่าว

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เรียนมาด้วยความนับถือ

(พระมหาสุริยา วรเมธี, ผศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาต่างประเทศ
ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ได้รับอนุมัติ
โดยอธิการบดีมหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

T. Wichian Parichane, Dr.

12 สิงหาคม/2561.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 ๑๕ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
 โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
 www.mcu.ac.th

ที่ ศธ ๖๑๐๔.๓/๑๖

๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุมัติครေးให้ให้สัตยาบันเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร รศ.ดร. เรืองเดช ปิ่นเชื่อนชัย

ด้วย พระเพชรลีลา คุณากโร (ดลางค์) นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาศาสตร์
 ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้ทำ
 ปริญญานิพนธ์ เรื่อง “A study of guidelines in linguistic learning and teaching for master’s
 degree students in faculty of humanities Mahachulalongkornrajavidyalaya University.
 ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาสำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์
 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรพุทธศาสตร
 มหบัณฑิต โดยมี ผศ.ดร. วีระกาญจน์ กนกกุลเมธ และ รศ. นิลรัตน์ กลิ่นจันทร์ เป็นคณะกรรมการ
 ควบคุมวิทยานิพนธ์

ในการนี้ โครงการเปิดสอนหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ จึงขอความ
 อนุเคราะห์ พระเพชรลีลา คุณากโร (ดลางค์) สัมภาษณ์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ดังกล่าว

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเรียน
 ให้สัมภาษณ์
 รศ.ดร. เรืองเดช
 ๒๕ ๑๖:๐๑

ขอเจริญพร

(พระมหาสุริยา วรเมธี, ผศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาภาษาศาสตร์
 ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์
 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

นิตติผู้ประสานงานเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

โทร. ๐๙๐-๖๕๖-๗๔๖๐

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 ๑๕ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๖๐
 โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
 www.mcu.ac.th

ที่ ศธ ๖๑๐๔.๓/๑๖

๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุมัติให้บัณฑิตสัมภาษณ์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร ดร. สมร เกษสม

ด้วย พระเพชรสีลา คุณากโร (ดลางวงศ์) นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาศาสตร์ ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “A study of guidelines in linguistic learning and teaching for master's degree students in faculty of humanities Mahachulalongkornrajavidyalaya University. ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ผศ.ดร. วีระกาญจน์ กนกกมล และ รศ. นิลรัตน์ กลิ่นจันทร์ เป็นคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ในการนี้ โครงการเปิดสอนหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ จึงขออนุมัติ พระเพชรสีลา คุณากโร (ดลางวงศ์) สัมภาษณ์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ดังกล่าว

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

บัณฑิต/พระเพชรสีลา คุณากโร

(พระมหาสุริยา วรเมธี, ผศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาภาษาศาสตร์
 ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์
 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

นิสิตผู้ประสานงานเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

โทร. ๐๙๐-๖๕๒-๗๔๔๐

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๗๕ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐

โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
www.mcu.ac.th

ที่ ศธ ๖๑๐๔.๓/ ๖๖

๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้หนังสือสัมภาษณ์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร ดร. ณรงค์ชัย ปิ่นทรายมูล

ด้วย พระเพชรลีลา คุณากโร (ดालาวงค์) นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาศาสตร์ ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้ทำ
 ปริญญานิพนธ์ เรื่อง “A study of guidelines in linguistic learning and teaching for master's
 degree students in faculty of humanities Mahachulalongkornrajavidyalaya University.
 ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์
 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรพุทธศาสตร
 มหามบัณฑิต โดยมี ผศ.ดร. วีระกาญจน์ กนกมเกลศ และ รศ. นิลรัตน์ กลิ่นจันทร์ เป็นคณะกรรมการ
 ควบคุมวิทยานิพนธ์

ในการนี้ โครงการเปิดสอนหลักสูตรพุทธศาสนมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ จึงขอความ
อนุเคราะห์ พระเพชรลีลา คุณากโร (ดालาวงค์) สัมภาษณ์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ดังกล่าว

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

M.E.
Constant Temperature

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาศาสตร์
ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

นิสิตผู้ประสานงานเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ໂທ. 090-659-7440

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 ๘๕ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
 โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
 www.mcu.ac.th

ที่ ศธ ๖๑๐๔.๓/๑๖

๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้หนังสือสัมภาษณ์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร ดร. จรรยา อินอ่อง

ด้วย พระเพชรลีลา คุณากโร (ดลางค์) นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาศาสตร์
 ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้ทำ
 ปริญญานิพนธ์ เรื่อง “A study of guidelines in linguistic learning and teaching for master's
 degree students in faculty of humanities Mahachulalongkornrajavidyalaya University.
 ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาสำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์
 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรพุทธศาสตร
 มหบัณฑิต โดยมี ผศ.ดร. วีระกาญจน์ กนกกมล และ รศ. นิลรัตน์ กลั่นจันทร์ เป็นคณะกรรมการ
 ควบคุมวิทยานิพนธ์

ในการนี้ โครงการเปิดสอนหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ จึงขอความ
 อนุเคราะห์ พระเพชรลีลา คุณากโร (ดลางค์) สัมภาษณ์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ดังกล่าว

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

สมเด็จพระสังฆราช
 ๑๖-๗-๖๑

ขอเจริญพร

(พระมหาสุริยา วรเมธี, ผศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาศาสตร์

ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

นิตยสารผู้ประสานงานเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

โทร. ๐๙๐-๖๕๙-๗๔๔๐

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๕ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๕ ๘๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๕ ๘๐๓๔
www.mcu.ac.th

ที่ ศร ๖๑๐๔.๓/ ๖๖

๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นิสิตสัมภาษณ์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร ดร. ศิลป์ ราชศรี

ด้วย พระเพชรสีลา คุณากโร (ดालาวงค์) นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาศาสตร์ ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้ทำ ปรินิพนธ์ เรื่อง “A study of guidelines in linguistic learning and teaching for master’s degree students in faculty of humanities Mahachulalongkornrajavidyalaya University. ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ผศ.ดร. วีระกาญจน์ กนกกุลเลิศ และ รศ. นิลรัตน์ กลิ่นจันทร์ เป็นคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ในการนี้ โครงการเปิดสอนหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ จึงขอความ อนุเคราะห์ พระเพชรสีลา คุณากโร (ดาลาวงค์) สัมภาษณ์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ดังกล่าว

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระมหาสุริยา วรเมธี, ผศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาศาสตร์

ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒๕ - ๖๖
๑๓ / ๑๕ / ๖๑

นิสิตผู้ประสานงานเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

โทร. ๐๙๐-๖๕๙-๗๔๔๐

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์ โทร. ๐๓-๕๒๔-๘๐๐๐ ภายใน ๘๒๔๒

ที่ ศธ ๖๑๐๔.๓/ ๖๕

วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้บัณฑิตสัมพันธ์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร อาจารย์เชน นคร

ด้วย พระเพชรลีลา คุณากร (ดาสาวงศ์) นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาต่างประเทศ ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “A study of guidelines in linguistic learning and teaching for master's degree students in faculty of humanities Mahachulalongkornrajavidyalaya University. ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ผศ.ดร. วีระกาญจน์ กนกกมล และ รศ. นิลรัตน์ กลิ่นจันทร์ เป็นคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ในการนี้ โครงการเปิดสอนหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาต่างประเทศ จึงขอความอนุเคราะห์ พระเพชรลีลา คุณากร (ดาสาวงศ์) สัมภาษณ์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ดังกล่าว

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระมหาสุริยา วรเมธี, ผศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาต่างประเทศ

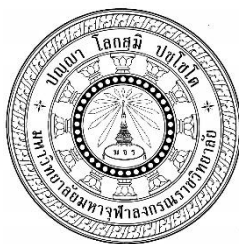
ภาควิชาภาษาต่างประเทศ คณะมนุษยศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

(นค. (ปร) รชว.)

ภาคผนวก ฅ

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ตอนที่ ๑ ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview)

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ ฉายา/นามสกุล

ตำแหน่งหน้าที่/การทำงานในปัจจุบัน

สถานที่สัมภาษณ์

วัน/เดือน/ปี

ตอนที่ ๒ คำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาโท คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ทั้ง ๗ ข้อ ดังนี้

๑. การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ในด้านหลักสูตรการเรียนรู้ เป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

๒. การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ในด้านการจัดการเรียนการสอน
เป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

๓. การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ในด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน
เป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

๔. การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียน
การสอน เป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

๕. การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาศาสตร์ในด้านการวัดผลและประเมินผล
เป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

๖. ท่านมีแนวทางในการที่จะพัฒนาศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชา
ภาษาศาสตร์ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

๗. ท่านมีแนวคิด และข้อเสนอแนะในการที่จะพัฒนาศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอน
สาขาวิชาภาษาศาสตร์ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

ขอกราบขอบพระคุณอย่างยิ่งสำหรับผู้ให้ข้อมูลทุกท่านในการตอบแบบสัมภาษณ์

ภาคผนวก ญ

ภาพการสัมภาษณ์

สัมภาษณ์ ผศ.ดร. พระครูสังฆรักษ์เอกภักดิ์ อภินันโท คณบดี คณะมนุษยศาสตร์
วันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๑

สัมภาษณ์ ผศ.ดร. พระมหาเพื่อน กิตติโสภโณ, รองคณบดี คณะมนุษยศาสตร์
วันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๑

สัมภาษณ์ ดร. สมร เกษสม อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์
วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๑

สัมภาษณ์ ดร. ณรงค์ชัย ปิ่นทรายมูล อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์
วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๑

สัมภาษณ์ นาย เซน นคร อาจารย์สอน คณะมนุษยศาสตร์
วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ – นามสกุล : พระเพชรสีลา คุณากโร (ดालาวงค์)
- วัน/เดือน/ปี : วันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๗
- สถานที่เกิด : บ้านหาดขวา เขตหาดขวา อำเภอปากอู จังหวัดหลวงพระบาง (ประเทศลาว)
- อุปสมบท : วันที่ ๒๑ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๗
ณ วัดธรรมาภิตาราม แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต จ. กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
- การศึกษาทางธรรม : นักธรรมชั้นโท สำนักวัดธรรมาภิตาราม พ.ศ. ๒๕๕๘
- ประวัติการศึกษา : ประถมศึกษาชั้นปีที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๔๘
โรงเรียนบ้านฝาย เขตบ้านฝาย อำเภอปากอู จังหวัดหลวงพระบาง
มัธยมศึกษาชั้นปีที่ ๗ พ.ศ. ๒๕๕๕ โรงเรียนศึกษาสงฆ์พุทธวงศ์สาป่าหลวง เขต
โสภป่าหลวง อำเภอสีตตะนาถ จังหวัดนครหลวงเวียงจันทน์ พุทธ
ศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.) คณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (ส่วนกลาง) พ.ศ. ๒๕๕๕ เข้าศึกษาต่อ
ระดับปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์
สาขาวิชา ภาษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
(ส่วนกลาง) พ.ศ. ๒๕๕๙
- ที่อยู่ปัจจุบัน : วัดธรรมาภิตาราม (วัดสะพานสูง) ถนนเตชะวนิช แขวงถนนนครไชยศรี
เขตดุสิต (บางซื่อ) จังหวัดกรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
- อีเมลล์ : vong1500@gmail.com